

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-115-13

Druk nr 1946
Warszawa, 22 listopada 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

USTAWA

z dnia

o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 30:

a) w ust. 1 w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 w brzmieniu:

„14) od kwoty wypłat z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym wypłat na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego dokonanych na podstawie art. 34a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. Nr 116, poz. 1205, z późn. zm.³⁾) – w wysokości 10% przychodu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zryczałtowany podatek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, 4–5a, 13 i 14, pobiera się bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawę z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21, 888, 1027, 1036, 1287 i 1304.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 220, poz. 1432, z 2009 r. Nr 165, poz. 1316, z 2010 r. Nr 18, poz. 98 i Nr 257, poz. 1724, z 2011 r. Nr 75, poz. 398 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2013 r. poz. 1289.

2) w art. 30a w ust. 1 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) od kwoty wypłaty gwarantowanej, o której mowa w art. 25b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.⁴⁾).”;

3) w art. 35:

a) w ust. 1 w pkt 8 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 9,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zaliczkę od przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, 6 i 8, pobiera się, stosując najniższą stawkę podatkową określoną w skali, o której mowa w art. 27 ust. 1.”,

c) uchyla się ust. 11;

4) w art. 41 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Płatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat (świadczeń) lub stawianych do dyspozycji podatnika pieniędzy lub wartości pieniężnych z tytułów określonych w art. 29, art. 30 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 13 i 14 oraz art. 30a ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 4d, 5 oraz 10.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 666 i 675) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 uchyla się pkt 11;

2) w art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy suma emerytury obliczonej na podstawie art. 15a i emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest niższa od kwoty najniższej emerytury, emeryturę wojskową podwyższa się w taki sposób, aby suma tych emerytur nie była niższa od kwoty najniższej emerytury.”.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203, z 2012 r. poz. 118, 251, 637, 664 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 240, 786, 960 i 1036.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 667 i 675) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 uchyla się pkt 11;
- 2) w art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy suma emerytury obliczonej na podstawie art. 15a przysługującej łącznie z emeryturą z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest niższa od kwoty najniższej emerytury, emeryturę policyjną podwyższa się w taki sposób, aby suma tych emerytur nie była niższa od kwoty najniższej emerytury.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989 i 1289) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedmiotem działalności funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu emerytury po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego oraz emerytury częściowej, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1227, z późn. zm.⁵⁾), lub okresowej emerytury kapitałowej, o której mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507, z późn. zm.⁶⁾), z zastrzeżeniem ust. 3.”;

- 2) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Ustawa nie narusza przepisów innych ustaw, które przewidują wypłatę świadczeń pieniężnych w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego.”;

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały podane w odnośniku 4.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398 oraz z 2012 r. poz. 637.

3) w art. 8:

a) uchyla się pkt 4,

b) uchyla się pkt 4b,

c) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) fundusz emerytalny FUS – oznacza fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w art. 55 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.⁷⁾);”

d) w pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 17 w brzmieniu:

„17) rynek regulowany w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska – oznacza działający w sposób stały w państwach, o których mowa w art. 141 ust. 6, system obrotu instrumentami finansowymi dopuszczonymi do tego obrotu, zapewniający inwestorom powszechny i równy dostęp do informacji rynkowej w tym samym czasie przy kojarzeniu ofert nabycia i zbycia instrumentów finansowych oraz jednakowe warunki nabywania i zbywania tych instrumentów, zorganizowany i podlegający nadzorowi właściwego organu, a w przypadku rynku działającego w państwach będących członkami Unii Europejskiej – uznany przez to państwo za spełniający te warunki i wskazany Komisji Europejskiej jako rynek regulowany.”;

4) w art. 48 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Jeżeli powszechne товариство nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w myśl ust. 1, szkoda jest pokrywana ze środków Funduszu Gwarancyjnego, chyba że szkoda nastąpiła wyłącznie z winy poszkodowanego.

4. Przepis ust. 3 stosuje się także w razie ogłoszenia upadłości powszechnego товариства, jeżeli szkoda, za którą товариство ponosi odpowiedzialność, nie może być pokryta z jego masy upadłości.”;

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378 i Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, 637, 769, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 675, 827, 983 i 1036.

5) w art. 50 w ust. 2:

a) pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) obligacji, bankowych papierów wartościowych lub listów zastawnych, emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego;”

b) uchyla się pkt 4;

6) w art. 64 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od dnia wejścia w życie decyzji o cofnięciu zezwolenia na utworzenie towarzystwa fundusz jest reprezentowany i zarządzany przez depozytariusza. W tym czasie fundusz nie może przyjmować nowych członków.”;

7) w art. 69 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Od daty przejęcia zarządzania funduszem przez inne towarzystwo fundusz podlegający likwidacji nie może zawierać umów z nowymi członkami.”;

8) w art. 70:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Treść zezwolenia organu nadzoru na przejęcie zarządzania otwartym funduszem lub połączenie powszechnych towarzystw otwarty fundusz ogłasza niezwłocznie w dzienniku o zasięgu krajowym przeznaczonym do ogłoszeń funduszu oraz ogólnodostępnej stronie internetowej.”

b) uchyla się ust. 2;

9) w art. 81:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w dniu zawarcia pierwszej umowy z otwartym funduszem osoba przystępująca do otwartego funduszu podlega lub podlegała, w okresie 4 miesięcy przed dniem zawarcia umowy, ubezpieczeniu emerytalnemu w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;”

b) w ust. 6 uchyla się pkt 1,

c) uchyla się ust. 7–9,

d) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Członkostwo w otwartym funduszu ustaje z dniem dokonania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykreślenia z Centralnego Rejestru Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych w związku z przekazaniem całości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu na fundusz emerytalny FUS.”;

10) uchyla się art. 81a;

11) uchyla się art. 100b;

12) w rozdziale 9 dodaje się art. 100c–100e w brzmieniu:

„Art. 100c. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje otwarty fundusz o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu na fundusz emerytalny FUS, w związku z osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Każdego miesiąca umorzeniu podlega liczba jednostek rozrachunkowych będących ilorazem liczby jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu i wyrażonej w miesiącach różnicy między wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a wiekiem członka otwartego funduszu w dniu dokonywania umorzenia, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, terminy, sposób i tryb:

- 1) informowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych otwartego funduszu o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu na fundusz emerytalny FUS, w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

- 2) umarzania, o którym mowa w ust. 2, oraz dokonywania rozliczeń między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a otwartym funduszem wynikających z obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu na fundusz emerytalny FUS, w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w taki sposób, aby w miesiącu, w którym ubezpieczony ukończy wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nastąpiło umorzenie wszystkich jednostek rozrachunkowych pozostających na rachunku ubezpieczonego
- biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ochrony interesu ubezpieczonych oraz prawidłowości przekazywania zgromadzonych środków.

Art. 100d. 1. W przypadku złożenia przez członka otwartego funduszu wniosku o przyznanie emerytury częściowej, o której mowa w art. 26b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po ustaleniu, że ubezpieczony spełnia warunki do przyznania tej emerytury, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia otwarty fundusz o złożeniu wniosku i o obowiązku przekazania całości środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu na fundusz emerytalny FUS.

2. Otwarty fundusz umarza jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka otwartego funduszu po uzyskaniu informacji, o której mowa w ust. 1.

Art. 100e. Środki zgromadzone w funduszu nie mogą być przedmiotem egzekucji skierowanej przeciwko funduszowi.”;

13) art. 111 otrzymuje brzmienie:

„Art. 111. Przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu następuje przez przeniesienie tych środków na fundusz emerytalny FUS, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.”;

14) w art. 111a w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomi o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury na podstawie art. 46–50a, art. 50e lub art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o obliczeniu wysokości emerytury na podstawie art. 183 tej ustawy.”;

15) uchyla się art. 111b;

16) dodaje się art. 111c i art. 111d w brzmieniu:

„Art. 111c. 1. Otwarty fundusz, po poinformowaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu na fundusz emerytalny FUS w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przekazuje na rachunek wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych część środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu, odpowiadającą wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w art. 100c ust. 2.

2. Otwarty fundusz w dniu ustania członkostwa, o którym mowa w art. 81 ust. 10, przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych dane, o których mowa w art. 82 i art. 83.

Art. 111d. Otwarty fundusz, po poinformowaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu na fundusz emerytalny FUS w związku ze złożeniem przez członka otwartego funduszu wniosku o przyznanie emerytury częściowej, o której mowa w art. 26b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przekazuje na rachunek wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu, odpowiadające wartości umorzonych jednostek, o których mowa w art. 100d ust. 2.”;

17) uchyla się art. 112;

18) art. 123a otrzymuje brzmienie:

„Art. 123a. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, termin i tryb dokonywania wypłat transferowych w przypadkach, o których mowa w art. 119 oraz w przepisach rozdziałów 12 i 13. Rozporządzenie powinno w szczególności określać zasady współdziałania Krajowego Depozytu i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz otwartych funduszy i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przy dokonywaniu rozliczeń wypłat transferowych oraz sposób rozdysponowania odsetek z tytułu przechowywania na rachunku środków przekazanych przez otwarte fundusze w ramach rozliczenia tej wypłaty.”;

19) uchyla się art. 132a;

20) w art. 134 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Otwarty fundusz może pobierać opłaty wyłącznie w formie potrącenia określonej procentowo kwoty z wpłacanych składek, nie większej niż 1,75%, z tym że potrącenia dokonuje się przed przeliczeniem składek na jednostki rozrachunkowe.”;

21) art. 135 otrzymuje brzmienie:

„Art. 135. Otwarty fundusz stosuje jednolitą metodę obliczania i pobierania opłat, o których mowa w art. 134 ust. 1, w stosunku do wszystkich członków, z zastrzeżeniem, że opłaty te mogą być pobierane w niższej wysokości w stosunku do członków posiadających dłuższy staż członkowski, określony w statucie funduszu, przy czym nie jest dozwolone różnicowanie wysokości opłat w stosunku do osób posiadających taki sam staż członkowski.”;

22) w art. 136 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy ustalaniu wartości zarządzanych aktywów netto funduszu, o której mowa w ust. 2 i 2a, nie uwzględnia się wartości lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11–14.”;

23) w art. 136a uchyla się ust. 2;

24) w art. 137 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Fundusz jest uprawniony do pokrywania ze swoich aktywów kosztów wynikających z ponoszonych danin publicznoprawnych, jeżeli z ich uiszczenia nie

jest zwolniony na podstawie odrębnych przepisów i jeżeli ich ponoszenie jest związane z prowadzoną przez fundusz działalnością statutową.”;

25) art. 141 i art. 142 otrzymują brzmienie:

„Art. 141. 1. Aktywa funduszu mogą być lokowane, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 146, wyłącznie w następujących kategoriach lokat:

- 1) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych, emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, a także pożyczkach i kredytach, udzielanych tym podmiotom;
- 2) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych, emitowanych przez rządy lub banki centralne państw, o których mowa w ust. 6, a także pożyczkach i kredytach, udzielanych tym podmiotom;
- 3) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, a także depozytach, kredytach i pożyczkach, gwarantowanych lub poręczanych przez te podmioty;
- 4) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez rządy lub banki centralne państw, o których mowa w ust. 6, a także depozytach, kredytach i pożyczkach, gwarantowanych lub poręczanych przez te podmioty;
- 5) depozytach bankowych w walucie polskiej w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach, o których mowa w ust. 6;
- 6) depozytach denominowanych w walutach państw, o których mowa w ust. 6, w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach, o których mowa w ust. 6, z tym że nabywanie waluty może nastąpić wyłącznie

w celu rozliczenia bieżących zobowiązań funduszu wynikających z nabywania lub zbywania lokat w ramach prowadzonej polityki inwestycyjnej funduszu;

- 7) akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tym rynku prawach poboru i prawach do akcji;
- 8) akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tych rynkach prawach poboru i prawach do akcji;
- 10) akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium państw, o których mowa w ust. 6;
- 11) certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte;
- 12) tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania typu zamkniętego, mających siedzibę na terytorium państw, o których mowa w ust. 6, spełniających łącznie następujące warunki:
 - a) wyłącznym przedmiotem ich działalności jest zbiorowe lokowanie środków pieniężnych, zebranych w drodze publicznego lub niepublicznego proponowania nabycia ich tytułów uczestnictwa, w papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe,
 - b) prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę, albo prowadzenie przez nie działalności wymaga zawiadomienia właściwych organów nadzoru nad rynkiem

finansowym państwa, w którym mają siedzibę, w przypadku gdy zgodnie z dokumentami założycielskimi ich tytuły uczestnictwa nie są oferowane w drodze oferty publicznej ani dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, ani wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, oraz mogą być nabywane także przez osoby fizyczne, wyłącznie gdy osoby te dokonają jednorazowego nabycia tytułów uczestnictwa o wartości nie mniejszej niż 40 000 euro,

- c) ich działalność podlega bezpośredniemu nadzorowi właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę,
 - d) zgodnie z przepisami prawa państwa ich siedziby mają obowiązek posiadania depozytariusza przechowującego aktywa tej instytucji,
 - e) zarządzane są przez podmioty, które prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym podmioty te mają siedzibę;
- 13) jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte;
- 14) tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania typu otwartego, mające siedzibę na terytorium państw, o których mowa w ust. 6, spełniające łącznie następujące warunki:
- a) wyłącznym przedmiotem ich działalności jest zbiorowe lokowanie środków pieniężnych, zebranych w drodze publicznego lub niepublicznego proponowania nabycia ich tytułów uczestnictwa, w papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe,
 - b) prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę, albo prowadzenie przez nie działalności wymaga zawiadomienia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę,

- c) ich działalność podlega bezpośredniemu nadzorowi właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę,
 - d) zgodnie z przepisami prawa państwa ich siedziby mają obowiązek posiadania depozytariusza przechowującego aktywa tej instytucji,
 - e) zarządzane są przez podmioty, które prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym podmioty te mają siedzibę;
- 15) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa, będących przedmiotem oferty publicznej;
 - 16) będących przedmiotem oferty publicznej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, emitowanych przez właściwe regionalne lub lokalne władze publiczne państw, o których mowa w ust. 6;
 - 17) innych niż będących przedmiotem oferty publicznej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa;
 - 18) innych niż będących przedmiotem oferty publicznej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, emitowanych przez właściwe regionalne lub lokalne władze publiczne państw, o których mowa w ust. 6;
 - 19) obligacjach przychodowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300, z późn. zm.⁸⁾);
 - 20) dłużnych papierach wartościowych, których emitent może ograniczyć swoją odpowiedzialność za zobowiązania z nich wynikające do kwoty

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 217, poz. 2124, z 2005 r. Nr 157, poz. 1316, Nr 183, poz. 1538, Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104, z 2008 r. Nr 231, poz. 1547, z 2009 r. Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241 i Nr 165, poz. 1316, z 2011 r. Nr 129, poz. 731 oraz z 2013 r. poz. 433.

przychodów lub wartości majątku przedsięwzięcia, do których obligatariuszowi służy prawo pierwszeństwa przed innymi wierzycielami emitenta i których emitentami mogą być następujące podmioty mające siedzibę na terytorium państw, o których mowa w ust. 6:

- a) właściwe regionalne lub lokalne władze publiczne,
- b) banki lub instytucje kredytowe, realizujące w szczególności programy rządowe, w tym realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych, infrastrukturalne, a także związane z rozwojem sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- c) państwowe fundusze realizujące działalność polegającą na udzielaniu wsparcia finansowego funduszom kapitałowym, inwestującym w przedsiębiorców mających siedzibę na terytorium państw, o których mowa w ust. 6,
- d) spółki, w których podmioty wymienione w lit. a posiadają taką liczbę akcji lub udziałów, która zapewnia tym podmiotom więcej niż 50% ogólnej liczby głosów w tych spółkach, o ile jedynym przedmiotem działalności spółek jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnych lub wykonywanie zadań z zakresu użyteczności publicznej,
- e) spółki, których jedynym przedmiotem działalności jest wykonywanie zadań z zakresu użyteczności publicznej na podstawie umów zawartych z podmiotami wymienionymi w lit. a i które zadania te będą wykonywać co najmniej przez okres równy okresowi zapadalności emitowanych w tym celu papierów wartościowych,
- f) spółki, które na podstawie upoważnienia zawartego w przepisach prawa lub na podstawie koncesji albo zezwolenia wykonywać będą zadania z zakresu użyteczności publicznej albo świadczyć usługi w zakresie transportu lub komunikacji oraz utrzymania i rozwoju infrastruktury komunikacyjnej lub transportowej co

najmniej przez okres równy okresowi zapadalności emitowanych w tym celu papierów wartościowych;

- 21) będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obligacjach emitowanych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej pełnej wartości nominalnej i ewentualnemu oprocentowaniu;
- 22) innych niż będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, emitowanych przez mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej wartości nominalnej i ewentualnemu oprocentowaniu;
- 23) będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium państw, o których mowa w ust. 6, obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, emitowanych przez inne podmioty niż właściwe regionalne lub lokalne władze publiczne państw, o których mowa w ust. 6, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej pełnej wartości nominalnej i ewentualnemu oprocentowaniu;
- 24) innych niż będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium państw, o których mowa w ust. 6, obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, emitowanych przez mające siedzibę na terytorium państw, o których mowa w ust. 6, podmioty inne niż właściwe regionalne lub lokalne władze publiczne państw, o których mowa w ust. 6, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej pełnej wartości nominalnej i ewentualnemu oprocentowaniu;
- 25) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, dla których podmiotami zobowiązanymi do spełnienia świadczeń są spółki notowane na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej

- Polskiej, innych niż papiery wartościowe, o których mowa w pkt 21 i 22;
- 26) będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, innych niż papiery wartościowe, o których mowa w pkt 15 i 21;
 - 27) będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium państw, o których mowa w ust. 6, obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, innych niż papiery wartościowe, o których mowa w pkt 16 i 23;
 - 28) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, dla których podmiotami zobowiązanymi do spełnienia świadczeń są spółki notowane na rynku regulowanym w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska, innych niż papiery wartościowe, o których mowa w pkt 23 i 24;
 - 29) listach zastawnych;
 - 30) dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez jedną instytucję kredytową, mającą siedzibę na terytorium państw, o których mowa w ust. 6, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych;
 - 31) kwitach depozytowych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 32) kwitach depozytowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska;
- 33) obligacjach emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym;
- 34) obligacjach innych niż w pkt 33, bankowych papierach wartościowych lub listach zastawnych, emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

2. Aktywa otwartego funduszu nie mogą być lokowane w kategoriach lokat, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1–4;
- 2) pkt 33 i 34, jeżeli są gwarantowane przez Skarb Państwa.

3. Aktywa funduszu mogą być lokowane w kategoriach lokat, o których mowa w ust. 1 pkt 13 i 14, jeżeli polityka inwestycyjna podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 13 i 14, wynikająca z dokumentów założycielskich i okresowo podawana do publicznej wiadomości, polega na lokowaniu aktywów wyłącznie w kategoriach lokat, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2.

4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne kategorie lokat niż wymienione w ust. 1, mając na względzie typy ryzyka, które powinny być ograniczane, dostępność instrumentów umożliwiających zmniejszenie ryzyka, możliwość wyceny tych instrumentów oraz efekty ich stosowania, w celu zapewnienia maksymalnej ochrony interesów członków funduszy. W przypadku określenia w rozporządzeniu lokat w prawa pochodne lub instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, rozporządzenie to powinno określać warunki zawierania przez fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, warunki i zasady zajmowania przez fundusz pozycji w instrumentach pochodnych, sposób wyznaczenia maksymalnego zaangażowania funduszu w instrumenty pochodne, warunki, jakie muszą spełniać indeksy stanowiące bazę instrumentów pochodnych, oraz wykaz tych indeksów.

5. W przypadku wydania rozporządzenia, o którym mowa w ust. 4, aktywa funduszu mogą być lokowane w prawa pochodne lub instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, wyłącznie w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego z lokowaniem tych aktywów.

6. Aktywa funduszu mogą być lokowane w aktywach denominowanych w złotych lub w walutach państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

7. Łączna wartość lokat aktywów otwartego funduszu w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa nie może przekroczyć 30% wartości tych aktywów.

8. Łączna wartość lokat aktywów pracowniczego funduszu w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa nie może przekroczyć 30% wartości tych aktywów.

Art. 142. 1. Lokaty w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 5–32, podlegają następującym ograniczeniom:

- 1) w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 5 i 6, nie więcej niż 5% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w jednym banku lub jednej instytucji kredytowej albo w dwóch lub większej liczbie banków lub instytucji kredytowych będących podmiotami związanymi, przy czym w przypadku jednego dowolnie wybranego banku lub instytucji kredytowej albo grupy banków lub instytucji kredytowych będących podmiotami związanymi limit ten może wynosić 7,5%;
- 2) w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 i 12, nie więcej niż 2% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez jeden fundusz inwestycyjny zamknięty oraz w tytułach uczestnictwa emitowanych przez jedną instytucję wspólnego inwestowania typu zamkniętego;
- 3) w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 13 i 14, nie więcej niż 5% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez jeden fundusz inwestycyjny otwarty lub jeden specjalistyczny

fundusz inwestycyjny otwarty oraz w tytułach uczestnictwa emitowanych przez jedną instytucję wspólnego inwestowania typu otwartego, przy czym nie więcej niż 15% wartości aktywów funduszu może być ulokowane łącznie we wszystkich funduszach inwestycyjnych otwartych i specjalistycznych funduszach inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych oraz we wszystkich instytucjach wspólnego inwestowania typu otwartego zarządzanych przez jedną spółkę zarządzającą;

- 4) łączna wartość lokat aktywów funduszu we wszystkich papierach wartościowych jednego emitenta albo dwóch lub większej liczby emitentów będących podmiotami związanymi nie może przekroczyć 5% wartości tych aktywów.

2. Fundusz może dokonywać lokat do 5% wartości swoich aktywów w certyfikaty inwestycyjne lub obligacje emitowane przez jeden fundusz sekurytyzacyjny oraz w tytuły uczestnictwa lub obligacje emitowane przez jedną instytucję wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 141 ust. 1 pkt 12, dokonującą emisji tytułów uczestnictwa w celu zgromadzenia środków na nabycie wierzytelności lub praw do świadczeń z tytułu określonych wierzytelności.

3. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczą pracowniczych funduszy.

4. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie stosuje się, jeżeli na fundusz został nałożony obowiązek przyjmowania wpłat w formie określonej w art. 97 ust. 1. Przepisy art. 149 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną część aktywów otwartego funduszu, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 141, uwzględniając potrzebę zapewnienia uzyskania wysokiej stopy zwrotu zaangażowanych środków, przy zachowaniu gwarancji bezpieczeństwa środków gromadzonych na wypłatę członkom otwartych funduszy.

6. Rada Ministrów, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 5, uwzględnia, że lokaty aktywów otwartego funduszu w poszczególnych kategoriach lokat nie mogą przekroczyć:

- 1) 20% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 5 i 6;
- 2) 10% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 i 12;

- 3) 15% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 13 i 14;
- 4) 40% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 15 i 16;
- 5) 20% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 17 i 18;
- 6) 20% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 19 i 20;
- 7) 40% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 21 i 23;
- 8) 10% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 22 i 24;
- 9) 10% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 25 i 28;
- 10) 5% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 26 i 27;
- 11) 40% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 29 i 30;
- 12) 10% wartości aktywów – w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 31 i 32.

7. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, maksymalną część aktywów pracowniczego funduszu, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 141, uwzględniając potrzebę zapewnienia uzyskania wysokiej stopy zwrotu zaangażowanych środków, przy zachowaniu gwarancji bezpieczeństwa środków gromadzonych na wypłatę członkom pracowniczych funduszy.”;

26) uchyla się art. 143;

27) w art. 150 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem art. 141 ust. 1.”;

28) w art. 151:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Fundusz może udzielać pożyczek papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu na rynku regulowanym na warunkach i w trybie, o których mowa w ust. 3.

3. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania przez fundusze pożyczek papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, dopuszczalny limit zaangażowania funduszu w udzielanie pożyczek papierów wartościowych oraz sposób uwzględniania pożyczonych papierów wartościowych przy stosowaniu ograniczeń w działalności lokacyjnej funduszu oraz przy ustalaniu wartości aktywów funduszu, mając na względzie bezpieczeństwo aktywów funduszu i ochronę interesów członków funduszu.”;

29) art. 153 otrzymuje brzmienie:

„Art. 153. 1. W ramach działalności lokacyjnej poza granicami kraju, fundusz może powierzyć zarządzanie swoimi aktywami podmiotom mającym siedzibę na terytorium państw, o których mowa w art. 141 ust. 6, które są uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania cudzymi aktywami na mocy przepisów obowiązujących w tych państwach. Warunki, na jakich fundusz powierza zarządzanie częścią swoich aktywów, określa statut funduszu.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest wybierany przez towarzystwo w drodze uchwały rady nadzorczej.

3. Zarządzanie częścią lub całością aktywów funduszu w ramach działalności lokacyjnej poza granicami kraju odbywa się na podstawie umowy zawartej z funduszem przez podmiot, o którym mowa w ust. 1.

4. Fundusz może zawrzeć umowę z podmiotem, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) powierzenie zarządzania nie wpłynie niekorzystnie na możliwość sprawowania przez organ nadzoru efektywnego nadzoru nad działalnością inwestycyjną funduszu;
- 2) powierzenie wykonywania czynności nie wpłynie niekorzystnie na prowadzenie przez towarzystwo działalności zgodnie z interesem członków funduszu;
- 3) zostanie zapewniona należyta ochrona informacji prawnie chronionych;

- 4) zostanie zapewniona możliwość przekazywania przez towarzystwo poleceń dotyczących lokat funduszu podmiotowi, któremu powierzone zostało zarządzanie aktywami;
- 5) zostanie zapewniona możliwość rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 3, przez towarzystwo ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku gdy będzie tego wymagał interes członków funduszu;
- 6) podmiot, któremu zostanie powierzone zarządzanie, będzie:
 - a) posiadał niezbędną wiedzę i doświadczenie w zakresie zarządzania aktywami oraz będzie dawał rękojmię należytego wykonywania obowiązków,
 - b) zapewniał warunki techniczne i organizacyjne niezbędne do prawidłowego wykonania umowy oraz ciągłe i niezakłócone prowadzenie działalności w zakresie objętym umową,
 - c) znajdował się w sytuacji finansowej zapewniającej prawidłowe wykonanie umowy,
 - d) umożliwiał towarzystwu sprawowanie skutecznej kontroli w zakresie wykonywania powierzonych mu czynności oraz w zakresie zarządzania ryzykiem związanym z powierzeniem czynności, w tym zwłaszcza będzie obowiązany do niezwłocznego przekazywania informacji i dokumentów dotyczących wykonywanej umowy,
 - e) zapewniał w każdym czasie skuteczne wykonywanie przez depozytariusza oraz podmioty, o których mowa w art. 159 ust. 2, obowiązków wynikających z przepisów prawa.

5. Za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy, o której mowa w ust. 3, towarzystwo odpowiada wobec członków funduszu solidarnie z podmiotem, z którym zawarło umowę, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które podmiot ten nie ponosi odpowiedzialności.

6. Koszty stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz podmiotu zarządzającego aktywami funduszu i stanowiące składnik wynagrodzenia tego podmiotu są pokrywane przez towarzystwo ze środków własnych.

7. Aktywa zarządzane przez podmiot, któremu fundusz powierzył zarządzanie, są przechowywane przez depozytariusza lub podmiot, o którym mowa w art. 159 ust. 2.

8. Depozytariusz lub podmiot, o którym mowa w art. 159 ust. 2, nie mogą być podmiotami związanymi z podmiotem, któremu zostanie powierzone zarządzanie aktywami funduszu.

9. Towarzystwo prowadzi ewidencję umów, o których mowa w ust. 3, która obejmuje następujące informacje:

- 1) dane identyfikujące podmioty, z którymi zostały zawarte umowy;
- 2) zakres powierzonych czynności i miejsce ich wykonywania;
- 3) okres obowiązywania umów;
- 4) opis rozwiązań technicznych i organizacyjnych, zapewniających bezpieczne i prawidłowe wykonywanie powierzonych czynności, w szczególności ochronę tajemnicy prawnie chronionej.”;

30) po art. 153 dodaje się art. 153a w brzmieniu:

„Art. 153a. 1. Fundusz niezwłocznie informuje organ nadzoru o zawarciu umowy, o której mowa w art. 153 ust. 3, lub jej zmianie.

2. Organ nadzoru może wezwać fundusz do pozyskania od podmiotu, któremu powierzono wykonywanie zarządzania aktywami, informacji i dokumentów dotyczących wykonywania umowy, o której mowa w art. 153 ust. 3. Organ nadzoru określa w wezwaniu termin na przekazanie informacji i dokumentów.

3. Organ nadzoru, w drodze decyzji administracyjnej, może nakazać funduszowi zmianę lub rozwiązanie umowy, o której mowa w art. 153 ust. 3, jeżeli:

- 1) nie są spełnione wymogi określone w przepisach prawa lub statucie funduszu, warunkujące powierzenie zarządzania aktywami funduszu emerytalnego poza granicami kraju, lub
- 2) realizacja umowy narusza interes członków funduszu.

4. Decyzji, o której mowa w ust. 3, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.”;

31) art. 156 otrzymuje brzmienie:

„Art. 156. Jeżeli fundusz nie przestrzega przepisów prawa lub statutu funduszu określających zasady działalności lokacyjnej lub nie wykona obowiązków określonych w art. 149 ust. 1, 2 i 4, organ nadzoru może nałożyć na towarzystwo karę pieniężną w wysokości do 3 000 000 zł.”;

32) tytuł rozdziału 18 otrzymuje brzmienie:

„Rachunek premiowy i rachunek rezerwowy”;

33) uchyla się art. 175–180;

34) w art. 181a dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Środki niewycofane przez powszechne товариство na skutek niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1, są przekazywane do otwartego funduszu.”;

35) art. 184 i art. 185 otrzymują brzmienie:

„Art. 184. Tworzy się Fundusz Gwarancyjny, którego administratorem jest Krajowy Depozyt.

Art. 185. 1. Przychodami Funduszu Gwarancyjnego są obowiązkowe wpłaty dokonywane przez powszechne товариства z własnych środków, przychody z lokowania środków Funduszu Gwarancyjnego oraz inne przychody uzyskane w wyniku administrowania nim przez Krajowy Depozyt. Środki Funduszu Gwarancyjnego nie podlegają egzekucji prowadzonej z majątku powszechnego товариства.

2. Wpłaty powszechnego товариства do Funduszu Gwarancyjnego stanowią określoną procentowo, identyczną dla wszystkich otwartych funduszy, część aktywów netto otwartego funduszu zarządzanego przez to товариство.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) wysokość i zasady wnoszenia wpłat do Funduszu Gwarancyjnego, z zastrzeżeniem że całkowita wartość środków Funduszu Gwarancyjnego nie może przekraczać 0,3% wartości aktywów netto wszystkich otwartych funduszy, chyba że wartość zobowiązań Funduszu Gwarancyjnego wobec otwartych funduszy przekracza tę wielkość,

2) sposób i tryb wnoszenia wpłat do Funduszu Gwarancyjnego,

3) sposób i tryb działania Funduszu Gwarancyjnego, w tym lokowania jego środków,

4) sposób gospodarowania środkami Funduszu Gwarancyjnego, wysokość opłat wnoszonych do Krajowego Depozytu za administrowanie Funduszem Gwarancyjnym i tryb ich wnoszenia,

5) warunki i tryb dokonywania wypłat ze środków Funduszu Gwarancyjnego oraz ich zwrotu powszechnym towarzystwom, a także sposób dokonywania rozliczeń z powszechnymi towarzystwami, które zaprzestały dokonywania wpłat wskutek zakończenia działalności określonej w ustawie

– mając na względzie cele, jakim służą środki gromadzone w Funduszu Gwarancyjnym.”;

36) art. 187–188b otrzymują brzmienie:

„Art. 187. Ze środków Funduszu Gwarancyjnego są pokrywane szkody, o których mowa w art. 48 ust. 1, w zakresie, w jakim powszechne towarzystwo nie ponosi za nie odpowiedzialności, lub szkody te nie mogą być pokryte z jego masy upadłości.

Art. 188. Zwrot wpłat z Funduszu Gwarancyjnego stanowi przychód powszechnego towarzystwa w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Art. 188a. 1. Roczne sprawozdanie finansowe Funduszu Gwarancyjnego sporządza Krajowy Depozyt.

2. Badanie i zatwierdzanie sprawozdania finansowego Funduszu Gwarancyjnego następuje według zasad przewidzianych dla badania i zatwierdzania rocznego sprawozdania finansowego Krajowego Depozytu.

Art. 188b. Krajowy Depozyt składa organowi nadzoru do zatwierdzenia roczne sprawozdania z działalności Krajowego Depozytu w zakresie administrowania Funduszem Gwarancyjnym.”;

37) w art. 189 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Prospekt informacyjny otwartego funduszu powinien także zawierać deklarację zasad polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnego funduszu, wraz z określeniem wskaźników, do których porównywane będą osiągnięte przez fundusz stopy zwrotu.”;

38) w art. 191:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Fundusz przesyła każdemu członkowi funduszu, w regularnych odstępach czasu, nie rzadziej jednak niż co 12 miesięcy, informację o środkach znajdujących się na rachunku członka, terminach dokonanych w tym okresie wpłat składek i wypłat transferowych oraz przeliczeniu tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, o wynikach działalności lokacyjnej funduszu, a także o zasadach polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnym funduszu, wraz ze wskaźnikami, do których są porównywane osiągnięcia przez fundusz stopy zwrotu. Informacja jest przesyłana w trybie i formie uzgodnionych z członkiem funduszu. Tryby i formy przesyłania informacji, które mogą być stosowane w danym funduszu, określa jego statut.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W informacji, o której mowa w ust. 1, otwarty fundusz jest obowiązany umieścić także następujące informacje:

- 1) stopy zwrotu otwartego funduszu osiągnięte w przeszłości;
- 2) wysokość opłat, o których mowa w art. 134 ust. 1, oraz kosztów, o których mowa w art. 136 ust. 1, 2a i 2b;
- 3) opis ryzyka inwestycyjnego związanego z członkostwem w otwartym funduszu.

1b. Otwarty fundusz przesyła członkowi funduszu informację w trybie i formie uzgodnionych z członkiem funduszu na podstawie ust. 1 o rozpoczęciu przekazywania środków zgromadzonych na rachunku członka w związku z ukończeniem przez członka wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego oraz o sposobie przekazywania środków.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie sporu ciężar dowodu dostarczenia informacji, o których mowa w ust. 1 i 1b, spoczywa na funduszu.”;

39) w art. 192 uchyla się ust. 2 i 3;

40) w art. 196 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) szczegółowe warunki, jakim powinien odpowiadać prospekt informacyjny oraz informacja, o której mowa w art. 191 ust. 1.”;

41) art. 197 otrzymuje brzmienie:

„Art. 197. 1. Informacje o otwartym funduszu, dobrowolnym funduszu lub towarzystwie, udostępniane lub rozpowszechniane publicznie przez powszechne towarzystwo lub na zlecenie powszechnego towarzystwa, a także na rzecz powszechnego towarzystwa, otwartego funduszu lub dobrowolnego funduszu, a także informacje o pracowniczym funduszu, udostępniane przez pracownicze towarzystwo, powinny w sposób zrozumiały, obiektywny i rzetelny przedstawiać sytuację finansową funduszu lub towarzystwa, a także ryzyko związane z przystąpieniem do funduszu oraz pozostawaniem członkiem funduszu.

2. Zakazana jest reklama dotycząca otwartego funduszu zawierająca informacje, które nie spełniają wymagań określonych w ust. 1, lub wprowadzająca albo mogąca wprowadzić w błąd, który mógłby mieć wpływ na skłonienie kogokolwiek, aby przystąpił do otwartego funduszu lub w nim pozostawał.

3. Jeżeli udostępniane lub rozpowszechniane publicznie informacje o funduszu lub towarzystwie lub reklama naruszają wymagania określone w ust. 1 lub 2, organ nadzoru, w drodze decyzji administracyjnej, zakazuje towarzystwu lub podmiotowi działającemu na rzecz towarzystwa lub funduszu ich udostępniania lub rozpowszechniania publicznego.

4. W decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 3, nakazuje się jednocześnie ogłoszenie lub udostępnienie sprostowania o treści i formie wskazanej przez organ nadzoru i we wskazanym przez organ nadzoru terminie.

5. Decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 3, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

6. Jeżeli zakaz, o którym mowa w ust. 3, lub nakaz, o którym mowa w ust. 4, nie zostanie wykonany, organ nadzoru nakłada na towarzystwo lub podmiot działający na rzecz towarzystwa lub funduszu karę pieniężną w wysokości do 3 000 000 zł oraz na koszt towarzystwa udostępnia lub rozpowszechnia publicznie sprostowanie, o którym mowa w ust. 4, w sposób i formie adekwatnej do stopnia i zakresu naruszenia wymogów określonych w ust. 1 i 2.”;

42) po art. 197 dodaje się art. 197a w brzmieniu:

„Art. 197a. 1. W roku, w którym mogą być składane oświadczenia, o których mowa w art. 39a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca jest zakazana reklama zawierająca informacje o otwartych funduszach lub informacje sugerujące, że reklama odnosi się do otwartych funduszy.

2. W przypadku naruszenia zakazu określonego w ust. 1, organ nadzoru, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje towarzystwu lub podmiotowi działającemu na rzecz towarzystwa lub funduszu zaprzestanie tego naruszenia i nakłada na towarzystwo lub podmiot działający na rzecz towarzystwa lub funduszu karę pieniężną w wysokości 3 000 000 zł.

3. Decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 2, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.”;

43) art. 198 otrzymuje brzmienie:

„Art. 198. Jeżeli towarzystwo, fundusz lub depozytariusz nie wypełniają określonych w przepisach prawa obowiązków przekazywania informacji organowi nadzoru lub członkom funduszu, organ nadzoru może nałożyć na towarzystwo lub depozytariusza karę pieniężną w wysokości do 3 000 000 zł.”;

44) uchyla się art. 221;

45) art. 222 otrzymuje brzmienie:

„Art. 222. Odpowiedzialności karnej, przewidzianej w przepisach art. 215–220, podlega także ten, kto dopuszcza się czynów określonych w tych przepisach, działając w imieniu osoby prawnej.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały podane w odnośniku 7.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zakres zadań z ubezpieczeń społecznych wykonywanych przez otwarte fundusze emerytalne określają przepisy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.”;

2) w art. 4:

a) uchyla się pkt 12,

b) uchyla się pkt 12b;

3) w art. 22:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Część składki na ubezpieczenie emerytalne wynosząca:

1) 2,92% podstawy wymiaru składki jest odprowadzana przez Zakład do wybranego przez ubezpieczonego otwartego funduszu emerytalnego,

2) 4,38% podstawy wymiaru składki jest ewidencjonowana przez Zakład na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, w przypadku odprowadzania składki do otwartego funduszu emerytalnego,

3) 7,3% podstawy wymiaru składki jest ewidencjonowana przez Zakład na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, w przypadku nieodprowadzania lub zaprzestania odprowadzania składki do otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w ust. 3d

– z uwzględnieniem art. 111.”,

b) uchyla się ust. 3b i 3c,

c) dodaje się ust. 3d–3h w brzmieniu:

„3d. Zakład zaprzestaje odprowadzania do otwartego funduszu emerytalnego składek, o których mowa w ust. 3 pkt 1, od dnia następującego po dniu poinformowania przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w związku z ukończeniem przez

ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3e. Przepis ust. 3d stosuje się odpowiednio do części składki, o której mowa w ust. 3 pkt 1, należnej za okres do dnia, o którym mowa w ust. 3d, opłaconej lub zidentyfikowanej po tym dniu.

3f. Składkę, o której mowa w ust. 3e, ewidencjonuje się na subkoncie, o którym mowa w art. 40a.

3g. Zakład nie odprowadza do otwartego funduszu emerytalnego i nie ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składek, o których mowa w ust. 3, osobom, którym ustalono prawo do emerytury albo emerytury częściowej, o której mowa w art. 26b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem ust. 3h.

3h. Zakład ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składki osobom mającym ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej, do emerytury pomostowej albo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.”;

4) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. 1. W przypadku złożenia przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o przyznanie emerytury częściowej, o której mowa w art. 26b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po ustaleniu, że ubezpieczony spełnia warunki do przyznania tej emerytury, Zakład zawiadamia otwarty fundusz emerytalny o złożeniu wniosku i o obowiązku przekazania całości środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na fundusz emerytalny FUS.

2. Kwotę środków, o której mowa w ust. 1, oraz kwotę zewidencjonowaną na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, ewidencjonuje się na koncie ubezpieczonego na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura częściowa.

3. Kwota środków, o której mowa w ust. 2, zwiększa kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne stanowiących podstawę obliczenia kwoty emerytury

ustalanej zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po jej zewidencjonowaniu na koncie ubezpieczonego.”;

5) w art. 24 dodaje się ust. 8aa w brzmieniu:

„8aa. Przepis ust. 8 stosuje się także do zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a:

- 1) składek;
- 2) kwot środków przekazanych przez otwarty fundusz emerytalny, o których mowa w art. 40c ust. 2.”;

6) w art. 33 w ust. 1 uchyla się pkt 6;

7) w art. 39:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nie później niż w terminie 4 miesięcy, licząc od daty powstania obowiązku, o którym mowa w art. 36 ust. 4, ubezpieczony może zawrzeć umowę z otwartym funduszem emerytalnym.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Zakład odprowadza do wybranego przez ubezpieczonego otwartego funduszu emerytalnego składkę, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1, poczynając od składki opłaconej za miesiąc, w którym Zakład otrzymał od otwartego funduszu emerytalnego zawiadomienie o zawarciu umowy.

1b. Zakład informuje ubezpieczonego, który nie zawarł umowy z otwartym funduszem emerytalnym, o obowiązku złożenia pisemnego oświadczenia o stosunkach majątkowych istniejących między nim a jego współmałżonkiem oraz o tym, że może wskazać osoby uprawnione do otrzymania środków po jego śmierci. Przepis art. 82 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989, 1289 i ...) stosuje się odpowiednio.

1c. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1b, biorąc pod uwagę

konieczność zapewnienia ochrony interesu ubezpieczonych oraz kompletności oświadczenia.”,

c) uchyla się ust. 2–5;

8) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„Art. 39a. 1. Począwszy od 2016 r., co cztery lata, w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 lipca, członek otwartego funduszu emerytalnego lub osoba, której Zakład ewidencjonuje składkę na subkoncie, zgodnie z art. 22 ust. 3 pkt 3, może złożyć do Zakładu pisemnie lub w formie dokumentu elektronicznego uwierzytelnionego z wykorzystaniem kwalifikowanego certyfikatu, w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262), profilu zaufanego ePUAP, w rozumieniu art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235), lub innych technologii umożliwiających identyfikację określonych na podstawie art. 20a ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, przez system teleinformatyczny udostępniony bezpłatnie przez Zakład, zgodnie ze wzorem oświadczenie o:

1) przekazywaniu do otwartego funduszu emerytalnego składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1, począwszy od składki opłaconej za lipiec;

2) zewidencjonowaniu składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 3, na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, począwszy od składki opłaconej za miesiąc, w którym złożono wniosek.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzory oświadczeń, o których mowa w ust. 1, uwzględniając, że w jego treści znajduje się aktualny wykaz wszystkich nazw otwartych funduszy emerytalnych, oraz biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ochrony interesu ubezpieczonych, prawidłowości przekazywania lub ewidencjonowania składek oraz uwzględniając wymogi kompletności oświadczenia.

3. W przypadku osób, których składka była ewidencjonowana na subkoncie zgodnie z art. 22 ust. 3 pkt 3 i które nie były członkami otwartego funduszu emerytalnego, przepisy art. 39 ust. 1 i 1a stosuje się odpowiednio, z tym że:

1) termin 4 miesiące liczy się od dnia złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;

2) Zakład odprowadza składkę do wybranego otwartego funduszu emerytalnego, nie wcześniej niż poczynając od składki opłaconej za lipiec.

4. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, ubezpieczony oświadcza, że chce, aby składka była przekazywana do otwartego funduszu emerytalnego, którego jest członkiem, albo wpisuje nazwę otwartego funduszu emerytalnego, do którego ma być przekazywana składka, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje o tym wpisany w oświadczeniu otwarty fundusz emerytalny.

5. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przepisy rozdziału 7 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych stosuje się odpowiednio.

6. Jeżeli ubezpieczony nie zawrze umowy z wpisanym w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, otwartym funduszem emerytalnym, składka, o której mowa w art. 22 ust. 3:

1) pkt 1, jest przekazywana do otwartego funduszu emerytalnego, którego ubezpieczony jest członkiem – w przypadku ubezpieczonego będącego członkiem otwartego funduszu emerytalnego;

2) pkt 3, jest ewidencjonowana na subkoncie, o którym mowa w art. 40a – w przypadku ubezpieczonego niebędącego członkiem otwartego funduszu emerytalnego.”;

9) w art. 40:

a) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się także informacje o zwaloryzowanej wysokości składek podlegających odprowadzeniu do otwartego funduszu emerytalnego lub zewidencjonowaniu na subkoncie, o którym mowa w art. 40a:

1) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należnych za okres do dnia złożenia wniosku o emeryturę określoną w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Społecznych oraz w art. 26b tej ustawy lub nabycia prawa do emerytury, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane – nieopłaconych lub niezidentyfikowanych do tego dnia, także wówczas gdy nie uległy one przedawnieniu;

2) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, opłaconych lub zidentyfikowanych po dniu złożenia wniosku o emeryturę określoną w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w art. 26b tej ustawy lub nabycia prawa do emerytury, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane.”,

b) po ust. 1d dodaje się ust. 1e–1g w brzmieniu:

„1e. Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc ustalenia prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, oraz z tytułu osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1a tej ustawy, przez osobę, która nie spełnia ustawowych warunków do ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej, z zastrzeżeniem ust. 1f.

1f. Przepisu ust. 1e nie stosuje się do osób spełniających ustawowe warunki do ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej.

1g. Przepis ust. 1e stosuje się odpowiednio do osób, którym nie ustalono prawa do okresowej emerytury kapitałowej z przyczyn, o których mowa w art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.”,

c) w ust. 2:

– uchyla się pkt 6,

– w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12–15 w brzmieniu:

„12) o małżeńskich stosunkach majątkowych oraz o osobach fizycznych, na rzecz których ma nastąpić w razie śmierci wypłata środków zewidencjonowanych na subkoncie, w przypadku osób niebędących członkami otwartego funduszu emerytalnego, dla których Zakład prowadzi subkonto;

13) o kwocie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

14) o osobach uposażonych, o których mowa w art. 25b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

15) o oświadczeniach:

a) o przekazywaniu do otwartego funduszu emerytalnego składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1, począwszy od składki opłaconej za lipiec,

b) o zewidencjonowaniu składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 3, na subkoncie, począwszy od składki opłaconej za miesiąc, w którym złożono wniosek.”;

10) w art. 40a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W ramach konta ubezpieczonego Zakład prowadzi subkonto, na którym ewidencjonuje się informacje o zwaloryzowanej wysokości wpłaconych składek, o których mowa w art. 22 ust. 3 pkt 2 i 3, wraz z wyegzekwowanymi od tych składek odsetkami za zwłokę, o których mowa w art. 23 ust. 2, oraz kwotę środków odpowiadających wartości umorzonych przez otwarty fundusz emerytalny jednostek rozrachunkowych po poinformowaniu przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, o którym mowa w art. 55 pkt 1, w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”,

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Stan subkonta pomniejsza się o kwoty wypłaconych okresowych emerytur kapitałowych. Pomniejszenia dokonuje się na dzień wypłacenia tych emerytur.

4. Na subkoncie ewidencjonuje się także informacje o wysokości należnych i wpłaconych składek, o których mowa w art. 22 ust. 3 pkt 2 i 3.”;

11) art. 40b otrzymuje brzmienie:

„Art. 40b. 1. W razie śmierci ubezpieczonego, który osiągnął wiek emerytalny i któremu do dnia śmierci nie ustalono wysokości okresowej emerytury kapitałowej, stan subkonta pomniejsza się o kwoty niezrealizowanych świadczeń, o których mowa w art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. W razie śmierci osoby pobierającej okresową emeryturę kapitałową stan subkonta pomniejsza się o kwoty niezrealizowanych świadczeń, o których mowa w art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. W razie zwrotu nienależnie pobranej okresowej emerytury kapitałowej zwracane kwoty ewidencjonuje się na subkoncie.”;

12) w art. 40c ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Waloryzację kwot składek, środków i odsetek za zwłokę, zewidencjonowanych na subkoncie, przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan subkonta nie może ulec obniżeniu.

2. Waloryzacji podlega kwota składek, środków i odsetek za zwłokę, zewidencjonowanych na subkoncie na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji.

3. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty składek, środków i odsetek za zwłokę, zewidencjonowanych na subkoncie, przez wskaźnik rocznej waloryzacji, o którym mowa w ust. 6.”;

13) w art. 40d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek, środków i odsetek za zwłokę, zewidencjonowanych na subkoncie po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią roczną waloryzację składek i środków, jest waloryzowana kwartalnie.”;

14) w art. 40e:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zwaloryzowane kwoty składek, środków i odsetek za zwłokę, zewidencjonowane na subkoncie, podlegają podziałowi w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo w przypadku śmierci osoby, dla której Zakład prowadzi subkonto, na zasadach określonych w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, dotyczących podziału środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Podział kwot składek, środków i odsetek za zwłokę, zewidencjonowanych na subkoncie, jest dokonywany w przypadku, gdy rozwód, unieważnienie małżeństwa albo śmierć nastąpiły nie później niż w dniu:

1) złożenia wniosku o emeryturę z tytułu osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, oraz w art. 26b tej ustawy;

2) nabycia prawa do emerytury w wieku określonym w art. 24 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane lub

3) osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez osoby, które miały ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku.

5. W przypadku osób będących członkami otwartego funduszu emerytalnego, otwarty fundusz emerytalny jest obowiązany zawiadomić Zakład o osobach, na rzecz których nastąpił podział środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której Zakład prowadzi subkonto, oraz o ich udziale w tych środkach, w terminie 14 dni od dnia dokonania tego podziału.”,

c) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:

„11a. W przypadku osób niebędących członkami otwartego funduszu emerytalnego podziału, o którym mowa w ust. 1, dokonuje Zakład, stosując odpowiednio przepisy art. 82, art. 83, art. 126–129a, art. 131 i art. 132 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.”,

d) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Przepisy ust. 1–11a stosuje się odpowiednio w przypadku ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między osobą, dla której Zakład prowadzi subkonto, a jej małżonkiem.”;

15) uchyla się art. 40f;

16) w art. 50:

a) w ust. 1a pkt 2a otrzymuje brzmienie:

„2a) kwot składek, środków i odsetek za zwłokę, ogółem, zewidencjonowanych na subkoncie, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku;”,

b) po ust. 1g dodaje się ust. 1h i 1i w brzmieniu:

„1h. Zakład nie przesyła informacji o stanie konta ubezpieczonym, którzy w systemie teleinformatycznym Zakładu utworzyli profil informacyjny. Zakres danych objętych informacją o stanie konta Zakład udostępnia tym ubezpieczonym w systemie teleinformatycznym w formie elektronicznej, z zastrzeżeniem ust. 1i.

1i. Informację o stanie konta udostępnia się również w formie pisemnej na żądanie ubezpieczonego.”;

17) w art. 52 w ust. 1:

a) po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:

„1b) z wpłat, o których mowa w art. 111c ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;”,

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) z oprocentowania rachunku bankowego FUS;”;

18) w art. 53 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dotacje i pożyczki, o których mowa w ust. 1, mogą być przeznaczone wyłącznie na uzupełnienie środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo, jeżeli przychody przekazywane na rachunek bankowy FUS oraz środki zgromadzone na funduszu rezerwowym nie zapewniają pełnej i terminowej wypłaty świadczeń finansowanych z przychodów FUS.”;

19) w art. 54 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) odpis stanowiący przychód Zakładu, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 1;”;

20) w art. 55:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) rezerwy tworzone dla ubezpieczeń rentowych, chorobowego i wypadkowego.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Dla funduszy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, nie prowadzi się odrębnych rachunków bankowych.”;

21) art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Art. 56. 1. Fundusz rezerwy tworzy się:

1) ze środków pozostających w dniu 31 grudnia każdego roku na rachunku bankowym FUS, pomniejszonych o kwoty niezbędne do zapewnienia wypłat świadczeń przypadających na pierwszy miesiąc kolejnego roku;

2) z odsetek od ulokowanych środków funduszu rezerwowego.

2. Środki funduszu rezerwowego mogą być wykorzystane na uzupełnienie niedoborów funduszu rentowego, chorobowego lub wypadkowego.

3. Środki funduszu rezerwowego mogą być lokowane jedynie na lokatach bankowych, w papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa oraz

w jednostkach uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej oraz zasady lokowania środków FUS, mając na względzie efektywność zarządzania i bezpieczeństwo środków.”;

22) w art. 58:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dla ubezpieczenia emerytalnego tworzy się Fundusz Rezerwy Demograficznej, zwany dalej „FRD”.”,

b) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„2. FRD zasilany jest:”,

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) aktywami pochodzącymi z przeniesienia aktywów, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 2–4 ustawy z dnia o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, które są wyodrębniane ewidencyjnie;”;

23) w art. 59:

a) w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) zasilenie funduszu emerytalnego z aktywów, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 4a, powiększonych o przychody uzyskane z tych aktywów.”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b i 2c w brzmieniu:

„2b. Rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2, nie wydaje się, jeżeli ustawa budżetowa na dany rok kalendarzowy ujmuje w przychodach FUS środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

2c. Zarząd Zakładu uruchamia środki FRD na cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, do wysokości ujętej w planie finansowym FUS.”;

24) w art. 63 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. FRD nie może lokować swoich środków z aktywów, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 2, w instrumentach, o których mowa w art. 65 ust. 2 pkt 2–5.”;

25) w art. 65 w ust. 3:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, mając na względzie efektywność zarządzania, bezpieczeństwo i rentowność lokat, określi, w drodze rozporządzenia:”;

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) sposób lokowania środków z aktywów, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 4a, wraz z zasadami ich wyceny;”;

26) w art. 76 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) odpisu z FUS obciążającego fundusze, o których mowa w art. 55; wysokość odpisu ustala się corocznie w ustawie budżetowej na podstawie planu finansowego FUS, zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu;”;

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne w wysokości nie wyższej niż 0,4% kwoty przekazanych do otwartych funduszy emerytalnych składek na to ubezpieczenie, z tym że wysokość należności ustala się corocznie w ustawie budżetowej;”.

Art. 6. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 uchyla się pkt 2;

2) w art. 25:

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały podane w odnośniku 4.

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173–175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.”,

b) po ust. 1c dodaje się ust. 1d–1g w brzmieniu:

„1d. Kwot zewidencjonowanych na subkoncie nie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości emerytury, o której mowa w art. 184, oraz przy ustalaniu wysokości emerytury zgodnie z art. 183.

1e. Przepis ust. 1d stosuje się również w przypadku, gdy ubezpieczony złożył wniosek o okresową emeryturę kapitałową i spełnia warunki ustawowe do ustalenia prawa do tej emerytury.

1f. Przy ustalaniu wysokości emerytury, o której mowa w art. 24, dla osób, którym wcześniej ustalono prawo do emerytury na podstawie art. 46, art. 50, art. 50a, art. 50e lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, nie uwzględnia się kwot zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

1g. Przepis ust. 1f stosuje się odpowiednio do emerytur, o których mowa w ust. 1c.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kwota, o której mowa w ust. 1, nie podlega dziedziczeniu, z zastrzeżeniem art. 25b.”;

3) po art. 25a dodaje się art. 25b w brzmieniu:

„Art. 25b. 1. Zakład informuje emeryta, który:

1) nabył prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b, albo do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku miał ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej,

2) posiadał subkonto, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,

3) nie pobiera okresowej emerytury kapitałowej

– o możliwości wskazania imiennie jednej lub kilku osób fizycznych jako osób uposażonych, na rzecz których ma nastąpić po śmierci emeryta wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego, zwanego dalej „wypłatą gwarantowaną”.

2. Wskazanie osoby, o której mowa w ust. 1, niewymienionej w art. 67 może nastąpić po uzyskaniu zgody współmałżonka emeryta, wyrażonej w formie pisemnej.

3. Wypłata gwarantowana jest ustalana jako różnica między kwotą środków zewidencjonowanych na subkoncie, o których mowa w art. 25 ust. 1, a iloczynem liczby pełnych miesięcy, jakie upłynęły od początku miesiąca, w którym po raz pierwszy wypłacono emeryturę, do końca miesiąca, w którym nastąpiła śmierć emeryta, oraz trzydziestej siódmej części kwoty zewidencjonowanej na tym subkoncie.

4. Osoba uposażona, zgodnie z dyspozycją emeryta, nabywa prawo do całości albo części wypłaty gwarantowanej, jeżeli śmierć emeryta, pobierającego emeryturę, o którym mowa w ust. 1, nastąpiła w okresie trzech lat od miesiąca, od którego po raz pierwszy wypłacono emeryturę.

5. Brak wskazania osoby uposażonej oznacza wskazanie jako osoby uposażonej małżonka, o ile w chwili śmierci emeryta pozostawał z nim we wspólności majątkowej, a w pozostałych przypadkach wypłata gwarantowana wchodzi w skład spadku.

6. Jeżeli emeryt wskazał kilka osób uposażonych, a nie oznaczył ich udziału w wypłacie gwarantowanej, uważa się, że udziały tych osób są równe.

7. Emeryt może w każdym czasie zmienić poprzednią dyspozycję, wskazując inne osoby uposażone zamiast lub oprócz osób, o których mowa w ust. 1, jak również oznaczając w inny sposób udział wskazanych osób w wypłacie gwarantowanej, albo odwołać poprzednią dyspozycję, nie wskazując żadnych innych osób.

8. Wskazanie osoby uposażonej staje się bezskuteczne, jeżeli osoba ta zmarła przed śmiercią emeryta. W takim przypadku udział, który był przeznaczony dla zmarłej osoby uposażonej, przypada w równych częściach pozostałym osobom uposażonym, chyba że emeryt zadysponuje tym udziałem w inny sposób.”;

4) w rozdziale 1 po art. 26b dodaje się art. 26c w brzmieniu:

„Art. 26c. 1. Po osiągnięciu wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1b przez osobę, która pobierała okresową emeryturę kapitałową do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku, emeryturę z Funduszu oblicza się ponownie z urzędu na zasadach określonych w art. 26, z tym że do obliczenia emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b, obowiązujące w dacie osiągnięcia tego wieku.

2. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwoty środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z tym że przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury nie uwzględnia się kwot zwiększeń składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego określonego w art. 173–175, uzyskanych w wyniku waloryzacji kwartalnej, o której mowa w art. 25a, przeprowadzonej w celu obliczenia emerytury z Funduszu przyznanej po osiągnięciu wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1a.

3. Emerytura z Funduszu nie może być niższa od kwoty odpowiadającej wysokości emerytury z Funduszu i okresowej emerytury kapitałowej przysługującej w dniu poprzedzającym osiągnięcie wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do ustalenia wysokości emerytury z Funduszu dla osoby, której ustalono prawo do tej emerytury oraz do okresowej emerytury kapitałowej, a która do dnia poprzedzającego dzień osiągnięcia wieku

emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1b, nie pobrała emerytury, wskutek zawieszenia prawa do świadczenia, zgodnie z art. 103a.”;

5) w art. 73:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Za kwotę świadczenia, które przysługiwałyby zmarłemu, uważa się kwotę emerytury, z zastrzeżeniem ust. 3 i 3a, lub renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W razie śmierci osoby pobierającej emeryturę częściową lub spełniającej warunki do uzyskania tej emerytury, przed osiągnięciem wieku określonego w art. 24 ust. 1a lub 1b, za kwotę świadczenia, które przysługiwałyby zmarłemu, uważa się kwotę emerytury ustaloną zgodnie z art. 26 dla celów obliczenia emerytury częściowej, z zastrzeżeniem ust. 3, w pełnej wysokości.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Podstawę obliczenia emerytury, która przysługiwałaby osobie zmarłej, pomniejsza się o część kwoty środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, które zostały wypłacone w ramach podziału środków w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo w przypadku śmierci osoby, dla której Zakład prowadzi subkonto.

3b. Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio do wypłaty gwarantowanej, o której mowa w art. 25b ust. 3.”;

6) w art. 87:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową, albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a, podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:”

b) w ust. 5a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Prawo do podwyższenia, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje w razie zbiegu prawa do emerytury z Funduszu z prawem do:”;

7) w art. 129 uchyla się ust. 3.

Art. 7. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. z 2013 r. poz. 290) w art. 22 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) krajowe zakłady ubezpieczeń oraz zagraniczne zakłady ubezpieczeń, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 950), do wysokości 0,015% zbioru składek brutto.”;

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku kosztów, o których mowa w ust. 1, ponoszonych przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń, ich wysokość jest wyliczana od zbioru składek brutto z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w związku z wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. Nr 116, poz. 1205, z późn. zm.¹¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 13a otrzymuje brzmienie:

„Art. 13a. 1. Wpłaty dokonywane na IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej 1,2-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o prowizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone.

¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały podane w odnośniku 3.

2. W przypadku gdy kwota ustalona w sposób określony w ust. 1 będzie niższa od kwoty ogłoszonej w poprzednim roku kalendarzowym, obowiązuje kwota wpłat dokonywanych na IKZE ogłoszona w poprzednim roku kalendarzowym.
3. W przypadku IKZE prowadzonego w ramach umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy części składki ubezpieczeniowej stanowiącej wpłatę na IKZE.
4. Jeżeli do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym będą dokonywane wpłaty na IKZE, brak jest podstaw, o których mowa w ust. 1, do ustalenia przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, jako podstawę do ustalenia kwoty, o której mowa w ust. 1, przyjmuje się przeciętne miesięczne wynagrodzenie z trzeciego kwartału roku poprzedniego.
5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym będą dokonywane wpłaty na IKZE, w drodze obwieszczenia, wysokość kwoty, o której mowa w ust. 1.
6. Po przekroczeniu kwoty określonej w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 5, instytucja finansowa jest obowiązana do przekazania nadpłaconej kwoty w sposób określony w umowie o prowadzenie IKZE.
7. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do przyjmowanych wypłat transferowych.
8. Wpłaty dokonywane przez małoletniego na IKZE nie mogą przekroczyć dochodów uzyskanych przez niego w danym roku z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę i nie mogą być wyższe od kwoty, o której mowa w ust. 1.”;

2) w art. 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu dokonania wypłaty transferowej oszczędzający, w terminie 45 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE z inną instytucją finansową i do dostarczenia potwierdzenia zawarcia umowy lub, w przypadku przystąpienia do programu emerytalnego, do dostarczenia potwierdzenia przystąpienia do programu

emerytalnego, odpowiednio instytucji dotychczas prowadzącej IKE lub IKZE oszczędzającego lub syndykowi.”;

3) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Środki zgromadzone na IKE lub IKZE mogą być obciążone zastawem. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z IKE jest traktowane jako częściowy zwrot albo zwrot. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z IKZE jest traktowane jako zwrot.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) uchyla się pkt 2,

b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) członek otwartego funduszu emerytalnego – oznacza osobę fizyczną, która uzyskała członkostwo w otwartym funduszu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989, 1289 i ...), lub której środki są ewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a także osobę fizyczną, której środki zgromadzone na jej rachunku w otwartym funduszu emerytalnym zostały przekazane z tego funduszu na subkonto w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.”,

c) uchyla się pkt 6 i 8–10;

2) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ze środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanym dalej „subkontem”, przysługuje okresowa emerytura kapitałowa.”,

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały podane w odnośniku 6.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Okresowa emerytura kapitałowa jest finansowana z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”,

c) uchyla się ust. 3a;

3) w art. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, jest równa lub wyższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego.”;

4) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygasa:

1) w przypadku śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego;

2) z dniem poprzedzającym dzień, w którym członek otwartego funduszu emerytalnego ukończył 67 rok życia, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 2a;

3) w przypadku wyczerpania środków zewidencjonowanych na subkoncie.”;

5) uchyla się art. 10;

6) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. W przypadku gdy członek otwartego funduszu emerytalnego nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 8 pkt 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnia środki zewidencjonowane na subkoncie, przy ustalaniu wysokości emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1 lub art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

7) w art. 14:

a) uchyla się ust. 1–3,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, biorąc pod uwagę kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, ustala prawo do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokość, jeżeli został spełniony warunek, o którym mowa w art. 8 pkt 2.”,

c) uchyla się ust. 5–12;

8) w art. 15 uchyla się ust. 2;

9) uchyla się art. 16;

10) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Jeżeli członek otwartego funduszu emerytalnego złoży po raz pierwszy wniosek o emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po ukończeniu wieku, o którym mowa w art. 7 ust. 2, kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu wysokości emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznanej na podstawie art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, członkowi otwartego funduszu emerytalnego, który ukończył wiek wskazany w art. 7 ust. 2.

3. W przypadku osób, które do dnia wskazanego w art. 9 ust. 1 pkt 2 pobierały okresową emeryturę kapitałową lub nie pobierały tego świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury, zgodnie z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – środki zewidencjonowane na subkoncie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

11) uchyla się art. 18–23;

12) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. Wysokość okresowej emerytury kapitałowej stanowi iloraz kwoty środków zewidencjonowanych na subkoncie, ustalonych na dzień, o którym mowa w art. 8 pkt 2, i średniego dalszego trwania życia, o którym mowa w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

13) w art. 25 uchyla się ust. 5;

14) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Okresowa emerytura kapitałowa jest waloryzowana corocznie na zasadach i w trybie określonym dla emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

15) uchyla się art. 27–29;

16) art. 30a otrzymuje brzmienie:

„Art. 30a. W razie gdy środki zewidencjonowane na subkoncie są niższe od kwoty okresowej emerytury kapitałowej, okresową emeryturę kapitałową wypłaca się w kwocie nie wyższej niż kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, bez konieczności wydawania decyzji w sprawie wypłaty emerytury w niższej wysokości.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 i 938) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W planie finansowym państwowego funduszu celowego mogą być dokonywane zmiany polegające na zwiększeniu prognozowanych przychodów i odpowiednio kosztów, z zastrzeżeniem ust. 9a.”;

2) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Ponadplanowe wydatki na świadczenia z ubezpieczeń społecznych mogą być również dokonywane, jeżeli znajdą pokrycie w ponadplanowych przychodach, pozostałości środków z okresów poprzednich lub innych źródłach finansowania przewidzianych w odrębnych ustawach, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw budżetu.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398 oraz Nr 199, poz. 1175) uchyla się art. 21 i art. 22.

Art. 12. 1. Składka, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest przekazywana za okres do dnia 30 czerwca 2014 r.

2. W okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 lipca 2014 r. członek otwartego funduszu emerytalnego może złożyć w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych pisemnie lub w formie dokumentu elektronicznego – uwierzytelnionego z wykorzystaniem kwalifikowanego certyfikatu, w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie

elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262), profilu zaufanego ePUAP, w rozumieniu art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235), lub innych technologii umożliwiających identyfikację, określonych na podstawie w art. 20a ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, przez system teleinformatyczny udostępniony bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – zgodne ze wzorem oświadczenie o przekazywaniu do otwartego funduszu emerytalnego składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, poczynawszy od składki opłaconej za lipiec 2014 r., oraz o zapoznaniu się z:

- 1) przygotowaną przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych informacją dotyczącą powszechnego systemu emerytalnego oraz
 - 2) aktualną informacją dotyczącą otwartych funduszy emerytalnych, o której mowa w art. 191 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.
3. Termin, o którym mowa w ust. 2, uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529).
4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, uwzględniając, że w jego treści znajduje się aktualny wykaz wszystkich nazw otwartych funduszy emerytalnych oraz biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawności przebiegu procesu składania oświadczeń i ochrony interesu ubezpieczonych.
5. Wzór oświadczenia oraz informacje, o których mowa w ust. 2, są udostępniane w szczególności:
- 1) w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i jego terenowych jednostkach organizacyjnych oraz na stronach internetowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz
 - 2) na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych i Komisji Nadzoru Finansowego.
6. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, ubezpieczony oświadcza, że chce, aby składka była przekazywana do otwartego funduszu emerytalnego, którego jest

członkiem, albo wpisuje nazwę innego otwartego funduszu emerytalnego, do którego ma być przekazywana składka, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje o tym wpisany w oświadczeniu otwarty fundusz emerytalny.

7. Jeżeli w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 2, ubezpieczony wpisze inny otwarty fundusz emerytalny niż ten, którego jest członkiem, przepisy rozdziału 7 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. Jeżeli ubezpieczony nie zawrze umowy z wpisany w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 7, otwartym funduszem emerytalnym, składka, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest odprowadzana do otwartego funduszu emerytalnego, którego ubezpieczony jest członkiem.

Art. 13. Informacja, o której mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2, jest sporządzana i przekazywana przez otwarty fundusz emerytalny do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do dnia 28 lutego 2014 r.

Art. 14. 1. Otwarty fundusz emerytalny umarza jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, po poinformowaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z ukończeniem przez ubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy byli w wieku niższym o mniej niż 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 6.

2. Każdego miesiąca umorzeniu podlega liczba jednostek rozrachunkowych będących ilorazem liczby jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego i wyrażonej w miesiącach różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 6, a wiekiem członka otwartego funduszu emerytalnego w dniu dokonywania umorzenia.

3. Kwota wynikająca z umorzonych jednostek, o której mowa w ust. 2, jest ewidencjonowana na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1–3 stosuje się odpowiednio:

- 1) art. 81 ust. 10, art. 100c ust. 2, art. 111c i art. 191 ust. 1b ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) art. 22 ust. 3 pkt 3 i ust. 3d–3h ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 15. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem art. 16, w dniu 31 października 2014 r. informuje otwarty fundusz emerytalny o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych osób:

- 1) które w okresie od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 30 października 2014 r. osiągnęły wiek, o którym mowa w art. 100c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) o których mowa w art. 14 ust. 1.

2. Otwarty fundusz emerytalny przekazuje środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, odpowiadające wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych:

- 1) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 – zgodnie z art. 100c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, za okres od dnia ukończenia przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 6, do dnia 30 października 2014 r.;
- 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 – zgodnie z art. 14 ust. 2 za okres od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 30 października 2014 r.

3. Liczbę jednostek rozrachunkowych podlegających umorzeniu ustala się za każdy miesiąc, o którym mowa w ust. 2, przy czym przy ustalaniu liczb jednostek rozrachunkowych podlegających umorzeniu za dany miesiąc:

- 1) w liczbie jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego nie uwzględnia się jednostek rozrachunkowych ustalonych do umorzenia za miesiąc lub miesiące poprzednie;
- 2) bierze się wyrażoną w miesiącach różnicę pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 6, a wiekiem członka otwartego funduszu emerytalnego w ostatnim dniu danego miesiąca.

4. Otwarty fundusz emerytalny dokonuje umorzenia jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 2, po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 1, według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień umorzenia.

5. Otwarty fundusz emerytalny do dnia 12 listopada 2014 r. przekaże na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środki, o których mowa w ust. 2.

6. W terminie, o którym mowa w ust. 5, otwarty fundusz emerytalny przekaże do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informacje o kwocie środków odpowiadającej wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o której mowa w ust. 2, w podziale na miesiące, ustalonej według wartości jednostki rozrachunkowej:

1) o której mowa w ust. 4;

2) na ostatni dzień miesiąca, za który dokonane zostało umorzenie.

7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wyższą z kwot środków, o której mowa w ust. 6, na ostatni dzień miesiąca, za który dokonane zostało umorzenie.

Art. 16. 1. Do dnia 30 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje otwarty fundusz emerytalny o obowiązku:

1) przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o przesłaniu informacji, o której mowa w art. 27 – w przypadku złożenia wniosku o emeryturę określoną w art. 24 ustawy zmienianej w art. 6 oraz w art. 26b ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, lub nabycia prawa do emerytury, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane;

2) przesłania informacji, o której mowa w art. 27 – w przypadku dokonywania podziału w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi subkonto w przypadkach, o których mowa w art. 40e ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio art. 15.

3. W terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, otwarty fundusz emerytalny przekaże na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środki, o których mowa w ust. 1, lub prześle informację o liczbie jednostek rozrachunkowych umorzonych zgodnie z art. 25 ust. 1, informacje o wartościach, o których mowa w art. 25 ust. 9, oraz o okresach, za które umorzono jednostki.

Art. 17. 1. W przypadku osób pobierających w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy okresową emeryturę kapitałową, otwarty fundusz emerytalny w dniu 30 maja 2014 r. przekazuje, na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, całość środków zgromadzonych na rachunkach tych osób na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. W przypadku osób mających w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej i niepobierających tej emerytury wskutek zawieszenia prawa do świadczenia zgodnie z art. 103a ustawy zmienianej w art. 6, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 30 maja 2014 r. informuje otwarty fundusz emerytalny o obowiązku przekazania całości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. W przypadku osób, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ukończyły wiek, o którym mowa w art. 24 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 6, oraz osób, o których mowa w art. 23, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 30 maja 2014 r. informuje otwarty fundusz emerytalny o obowiązku przekazania całości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

4. Otwarty fundusz emerytalny do dnia 12 czerwca 2014 r. przekaże na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środki, o których mowa w ust. 2 i 3.

5. Środki, o których mowa w ust. 1–3, są ewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Do dnia przekazania przez otwarty fundusz emerytalny całości środków zgromadzonych na rachunkach osób, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 9, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

7. W przypadku osób, o których mowa w ust. 1–3, otwarty fundusz emerytalny przekazuje informację o liczbie jednostek rozrachunkowych umorzonych zgodnie z art. 25 ust. 1, a także informacje o wartościach, o których mowa w art. 25 ust. 9, oraz o okresach, za które umorzono jednostki.

Art. 18. 1. W przypadku osób, które uzyskały członkostwo w otwartym funduszu emerytalnym w wyniku losowania przeprowadzonego w styczniu 2014 r. w trybie art. 39 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

- 1) ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, 51,5% nominalnej wartości składek opłaconych, w wysokości obowiązującej za okresy, których składki dotyczą,
- 2) przekazuje do dnia 31 października 2014 r. do otwartego funduszu emerytalnego 48,5% nominalnej wartości składek opłaconych, w wysokości obowiązującej za okresy, których składki dotyczą

– na dzień przeprowadzenia losowania.

2. W stosunku do ubezpieczonych, którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyznaczył otwarty fundusz emerytalny w drodze losowania w dniu 31 stycznia 2014 r., stosuje się przepisy art. 81 ust. 6 pkt 1 i ust. 7–9 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 19. 1. Okresowa emerytura kapitałowa ustalona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zgodnie z art. 24 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jako suma:

- 1) części obliczonej ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych i wypłacanej z tych środków oraz
- 2) części obliczonej ze środków zewidencjonowanych na subkoncie i wypłacanej z tych środków

– od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy staje się okresową emeryturą kapitałową, ustaloną ze środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i wypłacaną z tych środków.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do okresowej emerytury kapitałowej obliczonej w całości ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych i wypłacanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z tych środków.

Art. 20. W razie śmierci osoby pobierającej okresową emeryturę kapitałową, o której mowa w art. 19, przepis art. 40b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.

Art. 21. 1. Niewykorzystane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy środki przeznaczone na wypłatę niezrealizowanych świadczeń, o których mowa w art. 132a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie

niniejszej ustawy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwraca otwartemu funduszowi emerytalnemu.

2. Do wypłaty środków, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepis art. 132a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. 1. Do dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy okresowych emerytur kapitałowych stosuje się przepisy art. 138–144 ustawy zmienianej w art. 6.

2. Zwracane kwoty, o których mowa w ust. 1, ewidencjonuje się na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 23. 1. Emerytura częściowa, do której prawo zostanie ustalone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, ulega ponownemu ustaleniu z urzędu od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, poprzez uwzględnienie w podstawie obliczenia emerytury, ustalonej zgodnie z art. 26 ustawy zmienianej w art. 6, środków przeniesionych w całości z otwartego funduszu emerytalnego i jej podzielenie przez średnie dalsze trwanie życia, przyjęte do obliczenia tej emerytury na dzień jej przyznania. Przepis art. 26b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6 stosuje się odpowiednio.

2. Środki przeniesione w całości z otwartego funduszu emerytalnego ewidencjonuje się na koncie, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę częściową.

3. Emeryturę częściową ustaloną w nowej wysokości wypłaca się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 24. W okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 grudnia 2015 r. łączna wartość lokat aktywów otwartego funduszu emerytalnego w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa, o których mowa w art. 141 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie może przekroczyć:

- 1) 10% wartości aktywów w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- 2) 20% wartości aktywów w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

Art. 25. 1. W dniu 3 lutego 2014 r. otwarty fundusz emerytalny umarza 51,5% jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku każdego członka otwartego funduszu emerytalnego na dzień 31 stycznia 2014 r. i przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, działającego w imieniu i na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, aktywa, o których mowa w ust. 2, o wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych.

2. W dniu 3 lutego 2014 r. otwarty fundusz emerytalny przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych następujące kategorie aktywów, w określonej poniżej kolejności, aż do osiągnięcia wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1, według stanu na dzień 31 stycznia 2014 r.:

- 1) obligacje i bony emitowane przez Skarb Państwa;
- 2) obligacje emitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, gwarantowane przez Skarb Państwa;
- 3) inne papiery wartościowe opiewające na świadczenia pieniężne, gwarantowane lub poręczane przez Skarb Państwa;
- 4) środki pieniężne.

3. Otwarty fundusz emerytalny jest obowiązany posiadać na dzień 31 stycznia 2014 r. aktywa, o których mowa w ust. 2, o wartości nie mniejszej niż wartość wynikająca z ust. 1.

4. W przypadku gdy łączna wartość aktywów z danej kategorii, która jest przekazywana, powodowałaby przekroczenie wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1, otwarty fundusz emerytalny przekazuje z tej kategorii w pierwszej kolejności aktywa, których termin wykupu lub zapadalności przypada najwcześniej.

5. W przypadku gdy z wyceny aktywów danej kategorii, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, wynika, że nie jest możliwe ich przekazanie o wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1, ze względu na niepodzielność składników poszczególnych kategorii aktywów, otwarty fundusz emerytalny przekazuje z danej kategorii aktywów mniej o jeden papier wartościowy powodujący przekroczenie wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1, a różnicę sumy wartości umorzonych jednostek

rozrachunkowych, o której mowa w ust. 1, i wartości przekazywanych aktywów, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, pokrywa środkami pieniężnymi.

6. Łączny udział aktywów, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, w aktywach otwartego funduszu emerytalnego na dzień 31 stycznia 2014 r. nie może być niższy niż łączny udział tych aktywów w aktywach otwartego funduszu emerytalnego na dzień 3 września 2013 r.

7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ewidencjonuje na dzień 31 stycznia 2014 r. na subkoncie każdego ubezpieczonego, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wartość środków odpowiadających wartości umorzonych przez otwarty fundusz emerytalny na rachunku ubezpieczonego będącego członkiem otwartego funduszu emerytalnego jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1.

8. Wartość środków, o których mowa w ust. 7, może być wyższa niż wartość umorzonych jednostek rozrachunkowych, w sytuacji gdy wartość aktywów, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, wynikająca z ustalonego na dzień 31 stycznia 2014 r. kursu wyceny lub ceny, jest niższa niż wartość tych aktywów ustalona na dzień 3 września 2013 r., z tym że do porównania wartości aktywów bierze się kurs wyceny lub cenę danych aktywów, ustalanych zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad wyceny aktywów funduszy emerytalnych, z zastrzeżeniem, że w powyższym kursie lub cenie nie uwzględnia się wartości odsetek należnych na dzień wyceny. W takim przypadku do wyliczenia wartości środków, o których mowa w ust. 7, bierze się kurs wyceny lub cenę ustalone w sposób określony w zdaniu poprzedzającym na dzień 3 września 2013 r., powiększone o należne odsetki na dzień 31 stycznia 2014 r.

9. Obliczenia wartości jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1, przypadających na każdego członka otwartego funduszu emerytalnego oraz obliczenia wartości, o której mowa w ust. 8, służącej do obliczenia wartości środków, o których mowa w ust. 7, dokonuje otwarty fundusz emerytalny na dzień 31 stycznia 2014 r.

10. Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezwłocznie:

- 1) przedstawia do nabycia Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Ministra Finansów, przekazane przez otwarty fundusz emerytalny aktywa, o których mowa w ust. 2 pkt 1;

2) przenosi do Funduszu Rezerwy Demograficznej przekazane przez otwarty fundusz emerytalny aktywa, o których mowa w ust. 2 pkt 2–4.

11. Skarb Państwa, reprezentowany przez Ministra Finansów, nabywa od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych aktywa, o których mowa w ust. 2 pkt 1, w zamian za gwarancję wypłaty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczeń emerytalnych odpowiadających zewidencjonowanej na subkontach prowadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wartości tych aktywów.

12. Fundusz Rezerwy Demograficznej przekazuje aktywa, o których mowa w ust. 2 pkt 4, powiększone o pożytki z tych aktywów, na przychody funduszu emerytalnego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w terminie 30 dni po dniu wpływu tych aktywów na rachunek Funduszu Rezerwy Demograficznej.

13. W 2014 r. Fundusz Rezerwy Demograficznej przekazuje na przychody funduszu emerytalnego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych środki pieniężne uzyskane z tytułu wykupu wyodrębnionych aktywów, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, pochodzących z otwartych funduszy emerytalnych lub wypłaty należnych od nich odsetek, w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania wraz z pożytkami uzyskanymi od tych środków pieniężnych.

14. Do środków pieniężnych pochodzących z aktywów wymienionych w ust. 12 i 13 stosuje się odpowiednio art. 59 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

15. Otwarty fundusz emerytalny przekazuje aktywa, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, na podany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych rachunek lub rachunki papierów wartościowych.

16. Otwarty fundusz emerytalny przekazuje aktywa, o których mowa w ust. 2 pkt 4, na wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych rachunek bankowy.

17. Otwarty fundusz emerytalny w dniu 3 lutego 2014 r. przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, podpisany przez osoby upoważnione, wykaz zawierający specyfikację i wycenę aktywów, o których mowa w ust. 2.

18. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przekazania przez otwarte fundusze emerytalne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

aktywów, o których mowa w ust. 2, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i terminowego przekazania aktywów.

Art. 26. W przypadku osób, którym otwarty fundusz emerytalny otworzył rachunek zgodnie z art. 128 ustawy zmienianej w art. 4 i dla których do dnia 3 lutego 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie prowadzi konta, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, po przekazaniu aktywów, o którym mowa w art. 25, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zakłada subkonto.

Art. 27. Otwarty fundusz emerytalny w dniu 31 października 2014 r. przesyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informację o liczbie jednostek rozrachunkowych umorzonych zgodnie z art. 25 ust. 1, informacje o wartościach, o których mowa w art. 25 ust. 9, oraz o okresach, za które umorzono jednostki.

Art. 28. 1. Do dnia 31 marca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obowiązany zewidencjonować na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, informację o wysokości przekazanych przez otwarty fundusz emerytalny środków, o których mowa w art. 15 ust. 2 i art. 25 ust. 1.

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przesyła informację o stanie konta, o której mowa w art. 50 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, łącznie za lata 2013 i 2014 – w terminie do dnia 31 sierpnia 2015 r.

3. W informacji, o której mowa w ust. 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje dodatkowo informacje o wartości środków zewidencjonowanych, na subkoncie na dzień 30 stycznia 2014 r. i na dzień 3 lutego 2014 r.

4. W przypadku informacji, o której mowa w ust. 2 i 3, przepisu art. 50 ust. 1h ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się.

Art. 29. 1. Powszechne towarzystwo emerytalne wycofuje przechowywane na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego środki w dniu 1 lipca 2014 r. oraz zamyka rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego.

2. Wycofanie środków z Funduszu Gwarancyjnego, o których mowa w ust. 1, stanowi przychód powszechnego towarzystwa emerytalnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 lutego

1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.¹³⁾).

Art. 30. 1. W okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. otwarty fundusz emerytalny ustala okresową stopę zwrotu w każdym dniu wyceny, o którym mowa w art. 168 ustawy zmienianej w art. 4, oraz przekazuje ją do organu nadzoru i podaje do publicznej wiadomości.

2. Okresową stopą zwrotu, o której mowa w ust. 1, jest wyrażony procentowo wskaźnik stanowiący iloraz wartości jednostki rozrachunkowej otwartego funduszu emerytalnego w ostatnim dniu okresu, dla którego ustala się okresową stopę zwrotu, i w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę, pomniejszony o 1.

3. W okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. organ nadzoru ustala porównawczą stopę zwrotu otwartego funduszu emerytalnego na każdy dzień wyceny, o którym mowa w art. 168 ustawy zmienianej w art. 4, oraz podaje ją do publicznej wiadomości.

4. Okresową porównawczą stopą zwrotu, o której mowa w ust. 3, jest wyrażony procentowo wskaźnik stanowiący sumę iloczynu liczby nie większej niż 0,9 i wyrażonego procentowo ilorazu wartości Warszawskiego Indeksu Giełdowego w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu, i w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu, oraz iloczynu liczby nie mniejszej niż 0,1 i sumy ilorazów rocznej stopy procentowej trzymiesięcznych pożyczek udzielanych w walucie polskiej na warszawskim międzybankowym rynku finansowym w każdym dniu okresu, dla którego oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu, powiększonej o nie więcej niż 100 punktów bazowych i liczby 360.

5. Wartość rocznej stopy procentowej trzymiesięcznych pożyczek udzielanych w walucie polskiej na warszawskim międzybankowym rynku finansowym, o których mowa w ust. 4, w dniu, w którym wartość ta nie jest publikowana, jest równa wartości rocznej stopy procentowej trzymiesięcznych pożyczek udzielanych w walucie polskiej na warszawskim

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 781, Nr 178, poz. 1059, Nr 205, poz. 1202 i Nr 234, poz. 1389 i 1391, z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1010, 1342, 1448 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21, 613, 888, 1012, 1027, 1036 i 1287.

międzybankowym rynku finansowym z ostatniego dnia, w którym ta wartość została opublikowana.

6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób ustalania okresowej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego, w tym zasady zaokrąglania ustalonych wielkości,
- 2) sposób i termin zawiadamiania organu nadzoru przez otwarty fundusz emerytalny o wysokości okresowej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego oraz sposób i termin przekazywania przez otwarty fundusz emerytalny informacji o wysokości tej stopy na ogólnodostępnej stronie internetowej,
- 3) sposób i termin ogłaszania okresowej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu

– mając na względzie zapewnienie prawidłowego wyliczania stopy zwrotu i terminowego zawiadamiania organu nadzoru.

Art. 31. 1. Do dnia 1 lipca 2014 r. otwarte fundusze emerytalne dostosują swoje statuty do przepisów ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Otwarte fundusze emerytalne składają do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o wydanie zezwolenia na zmianę w zakresie, o którym mowa w ust. 1, nie później niż do dnia 1 marca 2014 r.

Art. 32. 1. Odpowiedzialność za naruszenia zasad działalności lokacyjnej funduszu emerytalnego, do których doszło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, ustala się na podstawie art. 156 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Odpowiedzialność za niewypełnienie określonych w przepisach prawa obowiązków przekazywania informacji Komisji Nadzoru Finansowego lub członkom funduszu emerytalnego, do których doszło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, ustala się na podstawie art. 198 ustawy, o której mowa w art. 4, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 33. W roku 2014 kwota, o której mowa w art. 13a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wynosi 4495,20 zł.

Art. 34. Do dnia 4 lutego 2016 r. otwarte fundusze emerytalne mogą posiadać w swoich aktywach instrumenty finansowe, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 1–4, 33 i 34 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które zostały nabyte przed dniem 4 lutego 2014 r. i nie zostały przekazane zgodnie z art. 25.

Art. 35. 1. Do dnia 4 lutego 2015 r. otwarte fundusze emerytalne dostosują lokaty do ograniczeń, o których mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1–3 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jeżeli w wyniku przekazania, o którym mowa w art. 25 ust. 2, nie będą spełniały ograniczeń wynikających z tej ustawy.

2. Do dnia 4 lutego 2016 r. łączna wartość lokat, o których mowa w art. 142 ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie może przekroczyć 10% wartości aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jeżeli przekroczenie to będzie wynikiem przekazania, o którym mowa w art. 25 ust. 2.

Art. 36. Do dnia 4 lutego 2015 r. lokaty aktywów otwartych funduszy emerytalnych mogą przekroczyć wartości wynikające z art. 142 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jeżeli przekroczenie to jest wynikiem przekazania, o którym mowa w art. 25 ust. 2.

Art. 37. Do dnia 31 grudnia 2017 r. łączna wartość lokat aktywów otwartego funduszu emerytalnego w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 7–10 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie może być mniejsza niż:

- 1) 75% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- 2) 55% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- 3) 35% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- 4) 15% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2017 r.

Art. 38. 1. Do dnia 31 lipca 2014 r. jest zabroniona reklama zawierająca informacje o otwartych funduszach emerytalnych lub informacje sugerujące, że reklama odnosi się do otwartych funduszy emerytalnych.

2. W przypadku naruszenia zakazu określonego w ust. 1, organ nadzoru, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje towarzystwu lub podmiotowi działającemu na rzecz towarzystwa lub funduszu zaprzestanie tego naruszenia i nakłada na towarzystwo lub podmiot działający na rzecz towarzystwa lub funduszu karę pieniężną w wysokości 3 000 000 zł.

3. Decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 2, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 39. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r., z wyjątkiem art. 1, art. 8, art. 10, art. 12, art. 13, art. 25, art. 31, art. 33 i art. 38, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. POTRZEBA NOWELIZACJI USTAWY

Na mocy ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 75, poz. 398, z późn. zm.) został wprowadzony mechanizm okresowych analiz zmian dotyczących funkcjonowania kapitałowej części systemu emerytalnego.

Zgodnie z art. 32 ww. ustawy Rada Ministrów została zobowiązana do dokonywania przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego i przedkładania Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej informacji o skutkach obowiązywania ww. ustawy wraz z propozycjami zmian, nie rzadziej, niż co 3 lata. Pierwszego przeglądu systemu emerytalnego Rada Ministrów ma obowiązek dokonać, nie później niż do dnia 31 grudnia 2013 r.

W dniu 27 września 2013 r. Rada Ministrów przedstawiła Sejmowi „Informację o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych wraz z propozycjami zmian”. Rada Ministrów zarekomendowała Sejmowi przyjęcie następujących rozwiązań:

- 1) Przeniesienie wyrażonych obligacyjnymi zobowiązaniami Skarbu Państwa części uprawnień emerytalnych ubezpieczonych z otwartych funduszy emerytalnych (OFE) do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS);
- 2) Określenie zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w OFE i sposobu przenoszenia uprawnień emerytalnych ubezpieczonych z OFE do ZUS;
- 3) Ustalenie nowej wysokości składki przekazywanej do OFE;
- 4) Umożliwienie ubezpieczonym dokonania wyboru, czy chcą w dalszym ciągu przekazywać część składki do otwartych funduszy emerytalnych (w odniesieniu do przyszłych składek);
- 5) Likwidację minimalnej stopy zwrotu i urynkwienie zasad inwestowania OFE, w tym zniesienie ograniczeń inwestycji zagranicznych, w związku z realizacją wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-271/09;
- 6) Rewizję systemu opłat i wynagrodzeń funduszy emerytalnych;
- 7) Stymulację III filara – zmiany w IKZE.

Przedłożony projekt ustawy jest realizacją ww. rekomendacji Rady Ministrów, wynikających z przepisu art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych.

II. OGÓLNY ZAKRES ZMIAN

1) Określenie zasad wypłaty świadczeń

Celem istnienia każdego systemu emerytalnego jest zabezpieczenie jego uczestnikom dochodów po zakończeniu aktywności zawodowej w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego. Emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) realizują zasadę dożywotności wypłaty świadczenia emerytalnego przez wypłatę ostatniego świadczenia emerytalnego za miesiąc, w którym świadczeniobiorca zmarł. Realność ochrony ubezpieczeniowej, czyli pewność spełnienia świadczenia jest gwarantowana przez państwo. W razie niedoboru środków oznacza to konieczność dotowania przez budżet państwa Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tak by zgromadzone środki wystarczyły na wypłatę emerytur. Dodatkowo system ubezpieczeń społecznych nie może dyskryminować uczestników ze względu na płeć. W szczególności oznacza to, że wysokość emerytury wypłacanej kobiecie lub mężczyźnie może zależeć jedynie od wieku, w jakim przejdą na emeryturę i od wysokości środków zgromadzonych na kontach ubezpieczeniowych.

Ryzyko demograficzne w systemie emerytalnym wynika z konieczności finansowania obecnie wypłacanych świadczeń bieżącymi dochodami. W wyniku zachodzących procesów demograficznych (zmiany w zakresie umieralności, dzietności, migracji), przeszłych lub tych, które wystąpią w przyszłości – relacja wydatkowanych środków w stosunku do pozyskiwanych ze składek i podatków, ulega fluktuacjom. Przy założeniu stałości stóp podatkowych i stóp procentowych składek na ubezpieczenie emerytalne miernikiem w najlepszy sposób opisującym ryzyko demograficzne jest liczba osób utrzymujących system (płacących składki) oraz liczba osób pobierających świadczenia. W tym ujęciu ryzyko demograficzne to ryzyko państwa. Zarządzanie ryzykiem demograficznym sprowadza się do zachowania równowagi pomiędzy adekwatnością świadczeń a wypłacalnością państwa i możliwością realizowania jego zadań.

Zgodnie z założeniami reformy z 1999 r. polski system emerytalny miał zapewniać maksymalne bezpieczeństwo jego uczestników, przez dywersyfikację źródeł pochodzenia emerytur. Świadczenia miały być finansowane z:

- 1) powszechnego obowiązkowego systemu repartycyjnego działającego na zasadzie zdefiniowanej składki – FUS (I filar);
- 2) obowiązkowych, zindywidualizowanych inwestycji kapitałowych – OFE (II filar);
- 3) dodatkowych ubezpieczeń dobrowolnych – pracownicze programy emerytalne, indywidualne konta emerytalne, indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego (III filar).

Podstawowym celem przeprowadzonej w 1999 r. reformy emerytalnej było zapewnienie wypłat emerytur w sytuacji przewidywanych niekorzystnych zmian demograficznych, powodujących problemy z finansowaniem świadczeń w przyszłości. Z tego względu zdecydowano się zmienić sposób naliczania świadczeń na taki, w którym wysokość emerytury zależy od wpłaconego kapitału składkowego w czasie aktywności zawodowej ubezpieczonych. Ponadto postanowiono wprowadzić system indywidualnych kont niezbędny do rejestracji opłacanych składek i wyliczania w przyszłości świadczenia. Jednym z elementów reformy było przekazanie zarządzania częścią składki na ubezpieczenie emerytalne prywatnym podmiotom. Spowodowało to natychmiastowy wzrost kosztów działania systemu emerytalnego. Ubytek składki w FUS jest bowiem finansowany przez budżet państwa.

W 2012 r. na emerytury i renty z FUS przeznaczono 9,8% PKB. Emerytury oraz renty otrzymywało ponad 7 mln osób, z tego 5 mln osób otrzymywało emerytury wypłacane z FUS¹⁾. Wydatki na świadczenia z funduszu emerytalnego FUS stanowiły w 2012 r. 7,0% PKB, z czego jedynie 65% miało pokrycie we wpływach ze składek pozostałych po odprowadzeniu składek do OFE. Refundacja składek przekazywanych do OFE kosztowała budżet państwa 0,5% PKB (w latach 1999–2012 koszt ten wynosił średnio 1,2% PKB), a koszt obsługi dodatkowego długu publicznego z tytułu przeprowadzenia reformy emerytalnej wyniósł 0,9% PKB.

Wpisanie w system emerytalny OFE miało na celu uczynienie systemu emerytalnego bardziej bezpiecznym i efektywnym. W momencie wprowadzania reformy w życie bezpieczeństwo rozumiano jako zdywersyfikowanie źródeł pochodzenia środków na emeryturę i zmniejszenie partycypacji budżetu państwa w finansowaniu wypłaty świadczeń z powszechnego i obowiązkowego systemu emerytalnego. W szczególności nie określono

¹⁾ Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w 2012 r. wyniosła 7 275,0 tys., w tym liczba emerytów 4 959,3 tys. Liczby te nie obejmują emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych oraz emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego.

zasad wypłaty emerytur ze środków gromadzonych w OFE. Efektywność otwartych funduszy emerytalnych, która powinna sprzyjać wzrostowi adekwatności świadczeń, miała zaś wynikać z konkurencji między prywatnymi podmiotami zarządzającymi za wynagrodzeniem środkami publicznymi.

W 2008 r. uchwalono w Polsce dwie ustawy, które łącznie miały regulować zasady wypłat emerytur kapitałowych oraz funkcjonowania funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych. Były to: ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych, która nie weszła w życie z uwagi na jej zawetowanie przez Prezydenta RP.

Od tego momentu, ze względu na zmieniającą się sytuację gospodarczą w Polsce oraz uchwalenie ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych, która wprowadziła m.in. zmianę w zakresie obniżenia wysokości składek odprowadzanych do OFE do wysokości 2,3% (w latach następnych wysokość ta miała być stopniowo zwiększana do poziomu 3,5% w 2017 r.), rozpoczęła się ponownie dyskusja nad różnymi koncepcjami wypłat dożywotnich emerytur kapitałowych. Szczególnie w ostatnim czasie powstało wiele opracowań próbujących podsumować trwającą dyskusję nad kształtem wypłat dożywotnich emerytur kapitałowych, w tym przede wszystkim odpowiedzieć na pytanie jaka/jakie instytucja/instytucje powinny te emerytury wypłacać.

Przekazanie części składki na ubezpieczenie emerytalne otwartym funduszom emerytalnym i powiększenie deficytu w budżecie ubezpieczeń społecznych nie zostało powiązane z przekazaniem części ryzyka demograficznego prywatnym podmiotom zarządzającym finansami ubezpieczeń społecznych. Wycofanie się państwa z funkcji ostatecznego gwaranta pewności wypłaty świadczeń emerytalnych w systemie powszechnym nie wydaje się możliwe, co samo w sobie powoduje brak możliwości scedowania ryzyka demograficznego na prywatne podmioty. Poza tym, prywatne podmioty gwarantujące pewność wypłaty świadczeń zmniejszyłyby ich wymiar (w porównaniu do emerytury z FUS), a w zamian za zaangażowany kapitał (gwarantujący wypłatę) oczekiwałyby odpowiedniego wynagrodzenia, co dodatkowo zmniejszyłoby wymiar przyszłych świadczeń.

Ponieważ jedynym podmiotem zdolnym do zmagania się z ryzykiem demograficznym jest państwo, kwestia wypłaty świadczeń emerytalnych zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych powinna być powiązana również z interesem finansów publicznych.

Ponad połowa aktywów OFE to obligacje skarbowe, co oznacza, że aby z OFE można było w przyszłości wypłacać emerytury, państwo będzie musiało najpierw te obligacje wykupić. Ostatecznie, wszyscy obywatele, także członkowie OFE, będą musieli zatem zapłacić w przyszłości wyższe podatki. Zatem ta znacząca część emerytury z OFE praktycznie niczym się nie różni od emerytury z ZUS, jest w porównaniu z nią jedynie bardziej kosztowna dla państwa i obywateli, ze względu na opłaty pobierane przez PTE za zarządzanie OFE.

Z kolei druga część aktywów OFE, czyli akcje, narażone są na ryzyko związane z rynkiem finansowym. Ich wartość podlega fluktuacjom, tzn. oprócz wzrostu może również ta wartość spaść, co miało miejsce m.in. w latach 2007–2009. Zyski osiągnięte na rynkach finansowych mają często charakter losowy i nie należy przyjmować jako sytuacji pewnej, że da się je trwale utrzymać. W obecnej sytuacji jedynie opłaty i prowizje pobierane przez towarzystwa emerytalne nie są uzależnione ani od sytuacji na rynku kapitałowym, ani od osiągniętych wyników inwestycyjnych.

Stąd też podstawowym sposobem wypłaty emerytur po ukończeniu wieku emerytalnego dla danych ubezpieczonych (docelowo po ukończeniu 67. roku życia) powinna być wypłata całości emerytury z FUS. W tym celu środki zgromadzone w OFE powinny zostać przekazane do FUS.

2) Przeniesienie wyrażonych obligacyjnymi zobowiązaniami Skarbu Państwa części uprawnień emerytalnych ubezpieczonych z OFE do ZUS

Projekt ustawy ma na celu zlikwidowanie mechanizmu skutkującego emisją długu w celu pokrycia ubytku składki przekazywanej do OFE.

Przekazywanie składki emerytalnej do OFE powoduje systemowy ubytek składek na ubezpieczenia społeczne w FUS. Ubytek ten refundowany jest przez budżet państwa w postaci transferu do FUS środków w wysokości składek przekazywanych do OFE. Ubytek dochodów, pochodzących ze składek na ubezpieczenia, powoduje wzrost deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Dodatkowo, wpływ na wzrost deficytu sektora mają również koszty obsługi długu publicznego powstałego z tytułu refundacji środków przekazywanych do OFE.

Projekt zakłada, że w dniu 3 lutego 2014 r. nastąpi przekazanie części aktywów w łącznej kwocie odpowiadającej 51,5% jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku

każdego członka OFE na dzień 31 stycznia 2014 r. Jednocześnie, wartość środków, odpowiadająca wartości umorzonych przez OFE jednostek rozrachunkowych, zostanie zewidencjonowana na subkontach ubezpieczonych prowadzonych przez ZUS. Następnym krokiem będzie przedstawienie przez ZUS Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Ministra Finansów do nabycia obligacji i bonów skarbowych oraz przekazanie pozostałych kategorii aktywów do Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD). Należy podkreślić, że wartość środków zewidencjonowanych na subkoncie nie będzie niższa niż wartość odpowiadająca wartości jednostek rozrachunkowych w dniu 3 września 2013 r., dzięki czemu żaden z ubezpieczonych nie poniesie strat wynikających z dokonanego przeniesienia. Przyjęcie daty 3 września 2013 r. wynika z faktu przedstawienia w dniu następnym przez Prezesa Rady Ministrów proponowanych zmian w systemie emerytalnym, co mogłoby potencjalnie negatywnie wpłynąć na wartość jednostki rozrachunkowej lub doprowadzić do zmiany struktury aktywów otwartych funduszy emerytalnych. Ponadto, środki przeniesione na subkonto będą podlegały obecnym zasadom waloryzacji wskaźnikiem równym średniorocznej dynamice wartości PKB za okres ostatnich pięciu lat. Należy spodziewać się, że tempo wzrostu nominalnego PKB w przyszłych latach nie będzie niższe niż stopa zwrotu oprocentowania polskich obligacji skarbowych, co spowoduje, że dla wysokości emerytury ubezpieczonego będzie to neutralne.

3) Umożliwienie ubezpieczonym dokonania wyboru, czy chcą przekazywać przyszłą składkę do otwartych funduszy emerytalnych

Obecny system II filara ubezpieczeń emerytalnych oparty jest o wymóg obowiązkowej przynależności do OFE dla przeważającej liczby osób ubezpieczonych, które są objęte powszechnym systemem emerytalnym. Z obowiązkowością członkostwa w OFE nierozzerwalnie związany jest mechanizm odprowadzania określonej części składki emerytalnej do OFE. Projekt wprowadza w tym zakresie istotne modyfikacje w porównaniu z obecnym stanem prawnym.

Każdy ubezpieczony wchodzący do systemu emerytalnego lub członek OFE będzie mógł zdecydować o przekazywaniu przyszłych składek do OFE.

Przewiduje się, że na złożenie oświadczenia ubezpieczony wchodzący do systemu emerytalnego będzie miał 4 miesiące, natomiast członek OFE – w okresie przejściowym – będzie mógł złożyć oświadczenie od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 lipca 2014 r. Ponadto

projekt wprowadza rozwiązania dotyczące możliwości cyklicznego podejmowania decyzji odnośnie do dalszego przekazywania składki na rachunek w kapitałowej części powszechnego systemu emerytalnego, bądź rezygnacji z tego na rzecz przekazywania składki na subkonto w ZUS. Wprowadzona zostaje bowiem możliwość, w określonych przedziałach czasowych, podejmowania decyzji odnośnie do dalszego przekazywania składki w wysokości 2,92% do OFE albo na subkonto w ZUS. Pierwsze 4-miesięczne tzw. „okienko czasowe” zostanie otwarte w 2016 r., następne będą uruchamiane w odstępach 4-letnich. W tym czasie będzie istniała możliwość ponownego podjęcia decyzji odnośnie do części przyszłej składki emerytalnej.

Wprowadzenie dobrowolności przekazywania przyszłych składek do OFE umożliwi dokonywanie wyboru oraz podejmowanie przez ubezpieczonych decyzji o przekazywaniu bieżącej składki albo nadal do OFE albo na subkonto lub odwrotnie oraz ewentualną zmianę poprzedniej decyzji w następnym przedziale czasowym. Kolejnym efektem wprowadzenia dobrowolności będzie zredukowanie, ponoszonych przez budżet państwa, kosztów systemu emerytalnego, za sprawą relatywnego spadku poziomu długu publicznego i wzrostu wiarygodności Polski. Obniży to koszty kredytu i tym samym będzie miało pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy.

4) Urynkowienie zasad inwestowania i likwidacja minimalnej stopy zwrotu

Projekt zakłada, że OFE nie będą mogły inwestować w skarbowe instrumenty dłużne oraz w instrumenty dłużne gwarantowane przez Skarb Państwa. Nastąpi również zmiana limitów inwestycyjnych dotyczących lokowania aktywów otwartego funduszu.

Dzięki powyższym regulacjom składki przekazywane do OFE będą lokowane w realną gospodarkę, przez co jakość inwestycji w polską gospodarkę ulegnie znacznej poprawie, co powinno w sposób korzystny wpłynąć na tempo wzrostu gospodarczego.

Zmiana polityki inwestycyjnej wynika z tego, że OFE powinny stać się rzeczywistym „kapitałowym” elementem systemu emerytalnego. Brak obligacji Skarbu Państwa w portfelach OFE oraz uwolnienie polityki inwestycyjnej zwiększy co prawda ich zmienność, ale nie powinno to mieć ujemnego skutku dla przyszłego emeryta, gdyż łączny portfel aktywów przyszłego emeryta nie staje się bardziej zmienny. Obligacje skarbowe są zastąpione w tym portfelu subkontem w ZUS, którego zmienność jest znacznie mniejsza niż zmienność akcji na GPW i mniejsza niż zmienność SPW. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że portfel przyszłego emeryta składa się z 3 części, co powoduje, że przyszła

emerytura zależeć będzie od wielkości zgromadzonego kapitału w ZUS (I filar i subkonto) oraz w OFE. Składki odprowadzane do ZUS i OFE pomnażane są w następujący sposób:

- 1) na koncie w ZUS (I filar) waloryzacja składek zależy od realnego wzrostu sumy przypisu składek emerytalnych i wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych;
- 2) na subkoncie w ZUS (II filar) waloryzacja składek jest równa średniorocznej dynamice wartości PKB w cenach bieżących za okres ostatnich 5 lat poprzedzających termin waloryzacji;
- 3) w OFE (II filar) wysokość zgromadzonych aktywów zależy od decyzji inwestycyjnych PTE czyli osiągniętych stóp zwrotu.

W związku z powyższym, zmiany ustawowe w zakresie polityki inwestycyjnej OFE mają na celu przywrócenie rynkowego (kapitałowego) charakteru II filaru. Ponadto obecnie OFE stosują zbliżoną politykę inwestycyjną, co w połączeniu z mechanizmem obliczania średniej stopy zwrotu oraz minimalnej wymaganej stopy zwrotu, powoduje, że OFE zamiast konkurować ze sobą, naśladują siebie nawzajem. Obecnie obowiązujący sposób wyliczania minimalnej stopy zwrotu powoduje również, że OFE – osiągając nawet ujemne stopy zwrotu – nie są zobowiązane do pokrywania utraty środków przeznaczonych na wypłatę emerytur z II filara. W związku z powyższym, proponuje się likwidację minimalnej stopy zwrotu, mając na względzie dobrowolność uczestnictwa w OFE oraz urynkowanie zasad inwestycyjnych otwartych funduszy.

5) Rozwój III filara ubezpieczenia emerytalnego poprzez zmiany w IKZE

W „Informacji Rady Ministrów dla Sejmu RP o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 25 marca 2011 r. (...)” zawarto również propozycje zmian mających na celu pobudzenie III filaru ubezpieczeń emerytalnych przez wprowadzenie odpowiednich zmian w regulacjach dotyczących IKZE.

Aby osiągnąć powyższy cel w projekcie proponuje się zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. Nr 116, poz. 1205, z późn. zm.).

W obszarze zmian proponowanych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych w projekcie proponuje się przyjęcie rozwiązań podatkowych realnie motywujących do oszczędzania na IKZE – tj. wprowadzenie opodatkowania wypłat z IKZE oraz wypłat na rzecz osób uprawnionych zryczałtowanym podatkiem dochodowym, w miejsce obecnie obowiązującego opodatkowania wypłaty z IKZE wg skali PIT. Z uwagi na to, że efektem proponowanej zmiany będzie zdecydowane zmniejszenie obciążeń fiskalnych pod koniec oszczędzania na IKZE oraz usunięcie elementu niepewności, co do wysokości podatku płaconego w przyszłości przy wypłacie środków z IKZE. W opinii projektodawcy zmiany te przyczynią się do wzrostu popularności IKZE, jako formy oszczędzania na cele emerytalne.

Natomiast w ustawie o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego zasadniczą zmianą zawartą w projekcie jest wprowadzenie rozwiązania dotyczącego wysokości rocznego limitu wpłat na IKZE. Ponieważ obowiązujące zasady ustalania limitu wpłat na IKZE są postrzegane przez wielu potencjalnych oszczędzających za zbyt skomplikowane oraz nastęrczające problemów z ustaleniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne (ewentualnie dokonywania jej korekty), proponuje się uproszczenie reguł związanych z ustalaniem wysokości maksymalnej rocznej wpłaty na IKZE. W myśl propozycji, limit wpłat na IKZE będzie jednakowy dla wszystkich, niezależnie od wysokości kwoty stanowiącej podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, ustalonej dla oszczędzającego za poprzedni rok, tak jak jest to obecnie uregulowane. Proponuje się, aby roczny limit wpłat na IKZE nie przekroczył kwoty odpowiadającej 1,2 krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o przewizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W opinii projektodawcy efektem tej zmiany będzie większe zainteresowanie oszczędzaniem na tym koncie, gdyż konieczność ustalenia indywidualnego limitu wpłat na IKZE stanowiło barierę zniechęcającą do oszczędzania na IKZE.

6) Realizacja wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-271/09 (lokowanie poza granicami kraju)

Projekt ustawy realizuje wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie C-271/09, dotyczący usunięcia ograniczeń w zakresie lokowania aktywów poza granicami Polski. Wprowadza się możliwość dokonywania lokat

OFE w aktywa denominowane w złotych lub w walutach państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Mając również na celu wykonanie wyroku, aktywa denominowane w walucie innej niż krajowa (waluty państw UE, EOG i OECD), będą mogły być lokowane w wysokości 30% wartości aktywów OFE.

Jednocześnie wskazane jest, aby dojście do docelowego limitu 30% następowało systematycznie, dlatego też projekt przewiduje, że do dnia 31 grudnia 2014 r. limit będzie wynosił 10%, w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. – 20% i docelowo od 1 stycznia 2016 r. – 30%.

III. Charakter środków zgromadzonych w OFE

System emerytalny ma charakter powszechny i jego celem jest urzeczywistnienie zawartego w art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawa każdego obywatela do zabezpieczenia społecznego na wypadek osiągnięcia wieku emerytalnego. Nie został on skonstruowany przez ustawodawcę dla indywidualnych ubezpieczonych, ale dla ogółu osób objętych ubezpieczeniem, które w przyszłości staną się beneficjentami systemu emerytalnego. Z uwagi na to, że środki gromadzone w OFE powstają z podziału środków o charakterze publicznym, to jest z podziału składki na ubezpieczenie społeczne, stanowią formę realizacji zadań w zakresie zabezpieczenia społecznego, wynikających z art. 67 ust. 1 Konstytucji RP. Przepis art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, deklarujący prawo do zabezpieczenia społecznego wskazuje jednocześnie, że zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Nałożony na ustawodawcę obowiązek urzeczywistnienia wyrażonych w Konstytucji RP gwarancji socjalnych w drodze stosownych regulacji normatywnych nie oznacza obowiązku maksymalnej rozbudowy systemu świadczeń. Obowiązek ten musi być natomiast rozumiany jako nakaz urzeczywistnienia poprzez regulacje ustawowe treści prawa konstytucyjnego w taki sposób, aby z jednej strony uwzględniało istniejące potrzeby, z drugiej możliwości ich zaspokojenia. Granice tych możliwości wyznaczone są przez inne podlegające ochronie wartości konstytucyjne, takie jak np. równowaga budżetowa, które mogą w pewnym zakresie pozostawać w opozycji do rozwiązań ustawowych zmierzających do maksymalizacji gwarancji socjalnych. I w tym właśnie sensie uzasadnione jest w pełni twierdzenie, że ochrona praw socjalnych przejawiać się powinna w takim ukształtowaniu rozwiązań ustawowych, które będą stanowić optimum realizacji treści prawa konstytucyjnego.

Demokratycznemu ustawodawcy przysługuje znaczna swoboda oceny w poszukiwaniu odpowiednich rozwiązań prawnych, które w sposób optymalny bilansowałyby wszystkie wskazane wyżej wyznaczniki właściwej realizacji prawa podmiotowego o charakterze socjalnym.

Na świadczenia emerytalne wypłacane ze zreformowanego polskiego systemu składają się środki zarówno z I filaru, jak i z II filaru. Środki gromadzone na rachunkach członków OFE, łącznie ze środkami tych samych członków na rachunkach w ZUS, służą zapewnieniu jednego świadczenia emerytalnego wypłacanego z obu filarów. Świadczenie to wypłacane jest z obu ww. źródeł z zachowaniem gwarancji państwa co do wysokości (emerytura minimalna) i pewności tych wypłat (art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o sus”.

Nie można uznać, że środki zgromadzone na rachunku członka OFE są własnością ubezpieczonego. Zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989 i 1289), zwanej dalej „ustawą o oiffe”, członek funduszu nie może bowiem rozporządzać środkami zgromadzonymi na swoim rachunku, zaś warunki nabycia przez niego uprawnień do wypłaty środków zgromadzonych na jego rachunku oraz zasady wypłaty tych środków określają odrębne ustawy (art. 110 ustawy o oiffe). Tym samym ubezpieczony będący członkiem OFE nie posiada uprawnień zarówno do rozporządzania środkami zgromadzonymi w OFE (z wyjątkiem dyspozycji na wypadek śmierci), jak również nie może dokonać wypłaty tych środków. Składka emerytalna oraz środki gromadzone w OFE mają wyłącznie publiczny charakter, co potwierdza art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 i 938). W związku z nałożeniem na pracodawców obowiązku ubruttowienia wynagrodzenia (przychodu) pracowników od 1 stycznia 1999 r. o wartość obciążających ich składek, w tym na ubezpieczenie emerytalne (art. 110 ustawy o sus), składka emerytalna stanowi część prawa majątkowego pracownika do wynagrodzenia określonego brutto, a z punktu widzenia szerokiego zakresu podmiotowego obowiązku składkowego – prawa majątkowego ubezpieczonego do przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składki (por. w tym zakresie także wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 stycznia 2001 r., K 17/00, OTK 2001 nr 1, poz. 4). Składka odprowadzana do OFE jest częścią tej właśnie składki, a zatem wprowadzenie obowiązku jej odprowadzania należałoby postrzegać przez pryzmat nakazu ochrony innych niż własność praw majątkowych, podobnie

jak w przypadku prawa do emerytury, której prawo własności nie obejmuje (art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP). Składka na ubezpieczenie społeczne ma charakter obowiązkowy (przymusowy), celowy, odpłatny i bezzwrotny. Oznacza to, że należności z tytułu składek mogą być dochodzone w trybie właściwym do ściągania opłat publicznych i podatków, zaś fundusze pochodzące ze składek mogą być przeznaczane tylko na wypłatę świadczeń. Odpłatność zakłada związek pomiędzy obowiązkiem uiszczania składek a prawem do świadczeń, którego realizacja następuje w razie zajścia przewidzianych prawem zdarzeń. Jeśli jednak zdarzenie (ryzyko) nie zajdzie, składka na ogół nie podlega zwrotowi. Wynika z tego więc, że za wpłaconą składkę otrzyma się w razie zajścia tzw. ryzyka ubezpieczeniowego od instytucji, która tę składkę pobrała, należne świadczenie. Składka na ubezpieczenie emerytalne należna od ubezpieczonego albo jest w całości przekazywana do funduszu emerytalnego w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo jest dzielona pomiędzy ten fundusz i drugi filar (otwarty fundusz emerytalny i subkonto w ZUS). Składka przekazywana do OFE jest składką na ubezpieczenie emerytalne, a nie przedmiotem własności o charakterze wkładu oszczędnościowego, co ma i ten skutek, że członek OFE nie może rozporządzać środkami na swoim rachunku. W literaturze podkreśla się nadto, że składka ma charakter świadczenia publicznego i charakteru takiego nie traci także po przekazaniu na rzecz OFE (R. Pacud: Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2004 r., II UZP 7/04, OSP 2005 nr 4, poz. 46, s. 190–193; T. Bińczycka-Majewska, Zabezpieczenie ryzyka starości w nowym systemie prawnym, *Studia Prawno-Ekonomiczne* 2003 t. 67, s. 42–43). Pogląd ten potwierdził również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 kwietnia 2009 r., sygn. II UK 346/08.

Przekazywana przez ZUS część składki inwestowana jest w OFE, z którym umowę zawarł ubezpieczony, nabywając w ten sposób przymiot członka OFE. Przekazane składki stanowią aktywa OFE, jednakże członkowi przysługuje odpowiedni udział w tych aktywach wyrażony przez liczbę jednostek rozrachunkowych, których wartość, w zależności od notowań, zmienia się w czasie. W przepisie art. 107 ustawy o oiffe przyjmuje się ogólną zasadę zakazu rozporządzania środkami zgromadzonymi na rachunku członka OFE, które nie podlegają również egzekucji. Prawodawca określa je mianem środków, gdyż jest to realny kapitał, który jest inwestowany na cele emerytalne członka OFE, choć nie może być zwrócony ubezpieczonemu. W doktrynie określa się je mianem środków emerytalnych lub wkładu emerytalnego, ze względu na obrót prawny, jaki ma miejsce z ich udziałem, który polega na wypłatach transferowych, rozumianych jako przeniesienie środków znajdujących się na rachunku członka z jednego funduszu do innego funduszu lub przeniesienie tych

środków dokonywane między rachunkami tego samego funduszu, czy też ich dzieleniu – w razie rozvodu albo unieważnienia małżeństwa – bądź dziedziczeniu. Należy mieć na względzie, iż charakter prawny składki na kapitałowe ubezpieczenie emerytalne jest zagadnieniem nad wyraz kontrowersyjnym. Z jednej strony przyjmuje się, że przez płacenie składek członek OFE wyzbywa się aktywów z własnego majątku w postaci prawa własności środków pieniężnych i zamienia je na aktywa osobiste stanowiące wierzytelności względem otwartych funduszy emerytalnych oraz aktywa osobiste stanowiące zaczątek przyszłej emerytury. W konsekwencji wprowadzenie do systemu emerytalnego zasady zdefiniowanej składki umożliwia zidentyfikowanie przysługujących ubezpieczonym praw własności do części funduszu emerytalnego zarówno w repartycyjnej, jak i kapitałowej części ubezpieczeń emerytalnych, co pozwala korzystać z ochrony ekspektatyw jako prawa własnościowego. Z drugiej strony prezentowany jest pogląd, że otwarte fundusze emerytalne należą do podmiotów wykonujących określone zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych, a składka nie powinna być utożsamiana z własnościową (cywilnoprawną) konstrukcją wkładu na bankowym rachunku oszczędnościowym, którego posiadacz jest właścicielem gromadzonych na nim środków. Składka w ubezpieczeniach społecznych jest wprawdzie osobistym wkładem ubezpieczonego, ale z przeznaczeniem na tworzenie ogólnego funduszu ubezpieczeniowego, z którego prawo do świadczeń czerpią ci ubezpieczeni, którym ziści się określone ryzyko socjalne, w pewnej proporcji do wcześniej opłacanych składek. W konsekwencji odprowadzana do otwartego funduszu emerytalnego część składki na ubezpieczenie emerytalne – według tego stanowiska – nie stanowi własności ubezpieczonego, co wynika zarówno z ubezpieczeniowej konstrukcji prawa do emerytury, jak i z przyjęcia założenia, że pomimo ustawowego podziału składki na część finansowaną przez ubezpieczonego i płatnika, składki na ubezpieczenia społeczne są nadal finansowane przez płatnika.

Nie można także przyjąć, że właścicielem tych środków jest otwarty fundusz emerytalny. Co prawda składki wpłacone do funduszu, nabyte za nie lub w związku z nimi prawa i pożytki z tych praw stanowią jego aktywa (art. 6 ust. 1 ustawy o oifff), zaś sam fundusz posiada osobowość prawną (art. 2 ust. 1 ustawy o oifff), jednakże na gruncie przepisów ustawowych, jak również orzecznictwa sądowego, należy przychylić się do stanowiska o publicznoprawnym charakterze środków zgromadzonych w OFE.

Publicznoprawny charakter środków gromadzonych w OFE wynika przede wszystkim z uregulowań ustawowych kształtujących usytuowanie OFE w powszechnym obowiązkowym systemie zabezpieczenia społecznego. Środki gromadzone w OFE pochodzą z części

obowiązkowej składki emerytalnej, płaconej przez wszystkie osoby objęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Na publiczny charakter składki na ubezpieczenie emerytalne, a zatem również na jej część przekazywaną do OFE, wskazuje przepis art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w myśl którego składki płacone na rzecz państwa, w tym składki na ubezpieczenia społeczne, stanowią najważniejszą, po podatkach, grupę danin publicznych, zaliczanych do środków publicznych. Daniny publiczne stanowią natomiast świadczenia przymusowe jednostronnie ustanowione w oparciu o władztwo publiczne. Najistotniejszą cechą danin publicznych jest ich władczy, przymusowy i publicznoprawny charakter, który wskazuje na jednostronność ich ustalania i poboru przez państwo. Tym samym OFE, do których odprowadzane są odpowiednie części składki na ubezpieczenie emerytalne, należą do podmiotów wykonujących zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Jednocześnie zaś, wysokość składek określa państwo, odpowiadając jednocześnie za ich pobór oraz podział między I filarem (ZUS) i II filarem (subkonto w ZUS + rachunek w OFE). Osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego nie mają wpływu na wysokość wnoszonych składek, ani możliwości rezygnacji z całości lub części świadczeń w zamian za zwrot części składek. Jak nadmieniono wcześniej, co do zasady, członkowie OFE nie mogą również rozporządzać środkami zgromadzonymi na ich rachunkach. Posiadają oni jedynie ograniczone uprawnienia do możliwości rozporządzania prawami do środków zgromadzonych w OFE.

Tak więc, składka na ubezpieczenie społeczne jest świadczeniem pieniężnym przymusowym (obowiązkowym) i celowym, czyli przeznaczonym na pokrycie świadczeń łagodzących skutki zdarzeń losowych, oraz odpłatnym, tj. powiązanim ze świadczeniem wzajemnym instytucji ubezpieczeniowej (ZUS), która na ten cel tworzy odpowiedni fundusz. Charakter prawny części składki ubezpieczonego, która jest przekazywana na rachunek w OFE (oraz na subkonto w ZUS), jest tożsamy do pozostałej części składki. Z drugiej strony, charakter uczestnictwa w OFE jest zdecydowanie zindywidualizowany i poprzez szereg regulacji dopuszcza możliwość uposażenia osób trzecich, podziału zgromadzonych środków w wyniku rozwodu albo rozdzielnosci majątkowej, dziedziczenia, czy też możliwość dochodzenia odsetek za zwłokę. Należy nadmienić, że te same zasady funkcjonują w przypadku środków zewidencjonowanych na subkoncie ubezpieczonego w ZUS. Nie zmienia to jednak faktu, że obie części składki, tak przeznaczona do systemu repartycyjnego (konto w ZUS), jak i kapitałowego (OFE i subkonto) tworzą jeden wspólny system

emerytalny – zdefiniowanej składki. Państwowy (przymusowy i administracyjny) pobór składki na ubezpieczenie społeczne oraz udział ZUS w funkcjonowaniu rynku OFE wskazuje przede wszystkim na publiczny charakter środków zgromadzonych w OFE. Istniejące przepisy przewidują zwrot całości środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa oraz rozwiązanie umowy członkowskiej w przypadku części członków OFE, którzy mogą skorzystać z prawa do emerytury w wieku niższym od przewidzianego na zasadach ogólnych.

Nałożony na ZUS obowiązek przekazania części składki emerytalnej do OFE wynika z przepisów ustawy o sus. Zgodnie z art. 2 ust. 3 tej ustawy wypłacalność świadczeń z ubezpieczeń społecznych gwarantowana jest przez państwo. Natomiast, w myśl art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o sus, OFE są – obok ZUS – jednymi z podmiotów wykonującymi zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych.

System ubezpieczeń społecznych opiera się na zasadzie solidaryzmu społecznego. Składki na ubezpieczenia społeczne mają charakter obowiązkowy (przymusowy), celowy, odpłatny i bezzwrotny. Polski system emerytalny, jak większość systemów emerytalnych na świecie, ma zasadniczo charakter repartycyjny, tzn. w oparciu o tzw. „umowę międzypokoleniową”, zapewnia, że pokolenie pracujących płacąc składki utrzymuje pokolenie będące na emeryturze. Obecnie należy wskazać, że państwowy (przymusowy i administracyjny) pobór składki na ubezpieczenie społeczne oraz udział ZUS w funkcjonowaniu rynku otwartych funduszy emerytalnych wskazuje przede wszystkim na publiczny charakter środków zgromadzonych w OFE wykluczający zastosowanie cywilnoprawnego pojęcia własności w odniesieniu do środków gromadzonych w OFE. Pomimo przekazania części składki emerytalnej do zarządzania i pomnażania przez otwarte fundusze emerytalne środki te nie zostały przekazane na własność ubezpieczonych. Należy zauważyć, że, co wielokrotnie jest podkreślane w doktrynie ubezpieczeń społecznych, system emerytalny w Polsce nie został sprywatyzowany, a przekazanie części składki do otwartych funduszy emerytalnych to nic innego, jak wykorzystanie infrastruktury i potencjału podmiotów prywatnych do pomnażania środków przeznaczonych na wypłatę emerytur.

Jako podstawę prawną tezy o publicznym charakterze środków gromadzonych w OFE należy również wskazać orzecznictwo sądowe. W uzasadnieniu do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r. (sygn. akt II UK 12/08) stwierdzono, że składki na ubezpieczenie emerytalne odprowadzane do OFE nie są prywatną własnością poszczególnych członków OFE, a pochodzą z podziału składki przekazanej ZUS i przeliczone na jednostki

rozrachunkowe stanowią podstawę nabycia przez członków OFE uprawnień częściowych do przyszłych emerytur.

Jednocześnie, Sąd Najwyższy podkreślił tezę o publicznym charakterze środków gromadzonych w OFE, zaznaczając, iż składka emerytalna zachowuje swój publicznoprawny ubezpieczeniowy charakter po przekazaniu przez ZUS jej części do OFE, z uwagi na jej przeznaczenie na utworzenie ogólnego funduszu emerytalnego, z którego prawo do świadczeń czerpią ci ubezpieczeni, którym ziści się określone ryzyko socjalne, w pewnej proporcji do wcześniej opłacanych składek.

Odnosząc się do kwestii ochrony praw nabytych należy przede wszystkim odnieść się do dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w tym zakresie. Trybunał w wyroku z dnia 22 czerwca 1999 r. w sprawie K 5/99 wskazał, iż prawa nabyte nie są niezmiennie i istnieje możliwość ich modyfikacji. Zmiany zachodzące w Polsce, w tym wprowadzenie reformy ubezpieczeń społecznych, uzasadniają modyfikację uprawnień ubezpieczonych, pod warunkiem zachowania istoty zabezpieczenia społecznego. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny nadmienił, że ochrona praw nabytych nie oznacza nienaruszalności tych praw. Zasada ochrony praw nabytych nie ma charakteru absolutnego i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych dla jednostki. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że odstępianie od zasady ochrony praw nabytych jest dopuszczalne w szczególnych okolicznościach, gdy przemawia za tym inna zasada prawnokonstytucyjna. Precyzując pojęcie „szczególnych okoliczności”, uzasadniających odejście od ochrony praw nabytych Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że chodzi tutaj o „sytuacje nadzwyczaj wyjątkowe, gdy ze względów obiektywnych zachodzi potrzeba dania pierwszeństwa określonej wartości chronionej bądź znajdującej oparcie w przepisach Konstytucji” (orzeczenie z dnia 29 stycznia 1992 r. w sprawie K 15/91).

Jednocześnie, Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że państwo ma obowiązek podejmować działania, które zapewnią odpowiednie środki finansowe niezbędne do realizacji konstytucyjnych praw socjalnych, ale musi przy tym uwzględniać sytuację gospodarczą i konieczność zapewnienia warunków rozwoju gospodarczego (wyrok z dnia 20 listopada 2001 r. w sprawie SK 15/01, wyrok z dnia 24 kwietnia 2006 r. w sprawie P 9/05).

Trybunał Konstytucyjny odniósł się tym samym do innych wartości konstytucyjnych zawartych w art. 216 i 220 Konstytucji RP – konieczności zachowania równowagi finansów publicznych oraz ograniczeń ustawowych w zakresie deficytu budżetowego. Ustawodawca

musi dostosować zakres realizacji praw socjalnych do warunków ekonomicznych (wyrok z dnia 22 października 2001 r. w sprawie SK 16/01), zaś granice możliwości zaspokojenia potrzeb socjalnych wyznaczone są też przez inne podlegające ochronie wartości konstytucyjne, takie jak równowaga budżetowa (wyrok z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie SK 22/99, wyrok z dnia 24 kwietnia 2006 r. w sprawie P 9/05).

Jak wynika z powyższych rozważań, zasada ochrony praw nabytych nie jest równoznaczna z zakazem zmiany przez ustawodawcę przepisów określających sytuację prawną osoby w zakresie, w jakim jej sytuacja nie wyraża się w przysługującym tej osobie prawie podmiotowym, co wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Ochrona praw nabytych nie może bowiem uniemożliwiać zasadniczej reformy polskiego systemu prawnego (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 czerwca 1999 r. w sprawie K 5/99). Powyższe argumenty potwierdzają jednocześnie zasadniczą tezę, że w kształtowaniu rozwiązań prawnych w sferze ubezpieczeń społecznych ustawodawca dysponuje szerokim zakresem swobody.

IV. Zakres zmian szczegółowych

1) Zasady wypłaty świadczeń

Podstawą ustalenia emerytury, zgodnie z propozycjami zawartymi w projekcie, byłaby suma środków zewidencjonowanych na koncie i subkoncie wraz z kwotą środków przeniesioną z OFE do FUS. Sposób liczenia emerytur byłby analogiczny jak w przypadku I filara systemu emerytalnego, a całość wypłaty świadczenia dokonywana byłaby przez ZUS (**nowe brzmienie art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z FUS**). Takie rozwiązanie zapewni stabilność i bezpieczeństwo środków, zapewniając dożywotnią wypłatę świadczenia z FUS, z gwarancją wypłaty minimalnego świadczenia, pod warunkiem posiadania określonego stażu ubezpieczeniowego (**nowe brzmienie art. 87 ustawy o emeryturach i rentach z FUS**).

Przepisy **art. 2 i 3 projektu** mają na celu dostosowanie obecnych regulacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 666 i 675) oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin

(Dz. U. z 2013 r. poz. 667 i poz. 675) do proponowanych powyżej zmian w zakresie wypłaty emerytury.

Propozycja przekazywania składek z OFE do FUS już po uzyskaniu uprawnień emerytalnych nie gwarantuje jednak bezpieczeństwa utrzymania wartości środków zgromadzonych przez przyszłych emerytów w OFE. W tym miejscu należy wskazać na dynamiczny i nieprzewidywalny charakter rynków kapitałowych oraz fakt, że nie pozostaje to bez wpływu na wartość jednostki rozrachunkowej otwartych funduszy emerytalnych.

W przypadku trwającej *bessy*, świadczenie emerytalne dla emerytów osiągających wiek emerytalny w tym niekorzystnym na rynkach okresie, spowodowałoby obniżenie ich emerytury. W związku z tak dużym ryzykiem zmian na rynku kapitałowym, konieczne jest określenie momentu rozpoczęcia przekazywania składek z OFE do FUS. Stąd też proponuje się przekazywanie zgromadzonego w OFE kapitału na fundusz emerytalny FUS i ewidencjonowanie na prowadzonym w ZUS subkoncie, przez 10 lat poprzedzających moment osiągnięcia przez ubezpieczonego wieku emerytalnego. Oznaczałoby to, że co miesiąc na subkonto przekazywana byłaby określona liczba jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku członka OFE, stanowiąca iloraz liczby tych jednostek i wyrażonej w miesiącach różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, określonym w art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS a wiekiem członka OFE w dniu dokonywania umorzenia (**dodany art. 100c ustawy o oiffo**). Okres ten pozwoli na zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony wartości środków zgromadzonych w OFE w ostatnim okresie oszczędzania na emeryturę. Otwarty fundusz emerytalny zobligowany byłby do umorzenia co miesiąc określonej liczby zgromadzonych na rachunku członka jednostek rozrachunkowych, w przypadku gdy otrzyma od ZUS informację o ukończeniu przez danego ubezpieczonego wieku o 10 lat niższego od obowiązującego dla tej osoby, wieku emerytalnego. Sposób informowania przez ZUS, a także dokonywania rozliczeń między ZUS a OFE w związku z obowiązkiem przekazywania środków zgromadzonych na rachunku członka regulować będzie szczegółowo rozporządzenie Rady Ministrów. Rozliczenia pomiędzy ZUS a OFE odbywać się będą w taki sposób, aby w miesiącu ukończenia wieku emerytalnego przez danego ubezpieczonego liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku członka OFE wynosiła zero. Członkostwo w otwartym funduszu emerytalnym ustanie w związku z przekazaniem środków zgromadzonych na rachunku członka OFE na fundusz emerytalny (**nowe brzmienie art. 81 ust. 10 ustawy o oiffo**).

Analogiczna zasada będzie obowiązywać w przypadku osób, którym w dniu wejścia projektowanej regulacji będzie brakować mniej niż 10 lat do obowiązującego wieku emerytalnego (**art. 14 projektu**). Każdego miesiąca umorzeniu będzie podlegać liczba jednostek, odpowiadająca ilorazowi liczby jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku członka OFE i wyrażonej w miesiącach różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym danej osoby a jej wiekiem w dniu dokonywania umorzenia. Wartość umorzonych jednostek rozrachunkowych ewidencjonowana będzie na subkoncie prowadzonym przez ZUS (**nowe brzmienie art. 40a ustawy o sus**).

Środki zgromadzone na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym osób, które w dniu wejścia w życie ustawy pobierały lub były uprawnione do okresowej emerytury kapitałowej zostaną jednorazowo przekazane na subkonto danej osoby w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i do ukończenia wieku emerytalnego, określonego w ustawie o emeryturach kapitałowych, będą waloryzowane zgodnie z obecnie obowiązującymi zasadami (**art. 17 projektu**).

Przepisy przejściowe szczegółowo regulują zasady i terminy przekazywania środków z OFE na subkonto osób, które są w wieku niższym o 10 lat lub mniej niż o 10 lat od wieku emerytalnego, obowiązującego dla danych ubezpieczonych. Zgodnie z projektowaną regulacją ZUS w dniu 31 października 2014 r. poinformuje OFE o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka OFE w przypadku osób, które osiągnęły wiek niższy niż o 10 lat lub mniej od wieku emerytalnego, obowiązującego dla danych ubezpieczonych. Natomiast do dnia 12 listopada 2014 r. OFE jest zobowiązane do przekazania do ZUS środków, pochodzących z umorzenia tych jednostek rozrachunkowych z tytułu suwaka bezpieczeństwa (**art. 15 projektu**). Kwestie przekazywania środków zgromadzonych w OFE w przypadku złożenia wniosku o emeryturę, okresową emeryturę kapitałową lub emeryturę częściową regulują przepisy **art. 16 projektu**.

Otwarty fundusz emerytalny będzie przysyłać każdemu członkowi funduszu informację o rozpoczęciu przekazywania środków zgromadzonych na jego rachunku, w związku z ukończeniem przez niego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego oraz o sposobie przekazywania i wartości umorzonych jednostek w ramach transz przekazywanych środków z rachunku OFE na subkonto w ZUS (**nowe brzmienie art. 191 ustawy o oiffe**).

Środki przeniesione na subkonto będą podlegały obecnym zasadom waloryzacji wskaźnikiem równym średniorocznej dynamice wartości produktu krajowego brutto za

ostatnich pięć lat. Kapitał zewidencjonowany na subkoncie podlegał będzie dziedziczeniu i podziałowi w przypadku ustania małżeńskiej wspólności majątkowej.

Podwyższenie wieku emerytalnego²⁾ spowodowało zmiany w zakresie uprawnień do okresowych emerytur kapitałowych, przysługujących ubezpieczonym, wyłącznie kobietom, urodzonym po 1948 r., członkom otwartych funduszy emerytalnych, na podstawie art. 24 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507, z późn. zm.). Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 7 ust. 3 ustawy o emeryturach kapitałowych dożywotnia emerytura kapitałowa miała przysługiwać członkowi otwartego funduszu emerytalnego, po ukończeniu 67. roku życia, z tym, że w latach 2014–2020 będzie to wiek niższy, wynikający ze stopniowego podwyższania wieku emerytalnego dla kobiet i mężczyzn, zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

W ustawie o emeryturach kapitałowych zostaną uchylone przepisy dotyczące dożywotniej emerytury kapitałowej (**art. 9 projektu**). Jest to konsekwencją proponowanych regulacji dotyczących systematycznego przekazywania środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na subkonto ubezpieczonego w ZUS, sposobu obliczenia emerytury na podstawie środków zewidencjonowanych na koncie i subkoncie ubezpieczonego w ZUS, zasilonego środkami z OFE oraz wypłaty obliczonej w ten sposób emerytury przez ZUS. Obecne regulacje dotyczące okresowych emerytur kapitałowych pozostaną bez zmian, zarówno w zakresie nabywania prawa, sposobu obliczania, jak i ich wypłaty. Okresowa emerytura kapitałowa wypłacana będzie do osiągnięcia wieku określonego w ustawie o emeryturach kapitałowych i przez okres jej pobierania obowiązywać będą obecne zasady w zakresie dziedziczenia, w przypadku śmierci oraz podziału środków w przypadku ustania wspólności majątkowej pomiędzy współmałżonkami. Po osiągnięciu tego wieku emerytura obliczana będzie ponownie (**dodany art. 26c ustawy o emeryturach i rentach z FUS**). Przepisy przejściowe regulują sytuację kobiet, które w dniu wejścia w życie ustawy miały ustaloną okresową emeryturę kapitałową (**art. 19, 20 i 22 projektu**).

Okresowe emerytury kapitałowe mają charakter wygasający, ponieważ w przyszłości nastąpi zrównanie wieku emerytalnego dla obu płci do poziomu 67 lat.

²⁾ Ustawa z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637) przewiduje stopniowe podwyższanie i zrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn do 67 lat. Od 2013 r. wiek emerytalny, wynoszący 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, będzie stopniowo podwyższany i zrównany.

Środki zewidencjonowane na subkoncie ubezpieczonego w ZUS, powiększone o środki przeniesione z rachunku w otwartym funduszu emerytalnym w okresie pierwszych 36 miesięcy wypłaty emerytury, licząc od miesiąca, w którym po raz pierwszy wypłacono emeryturę z FUS do miesiąca, w którym nastąpiła śmierć emeryta, będą podlegać uregulowanym dotychczas w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych zasadom dziedziczenia. Wypłata gwarantowana, tj. wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego, jest ustalana jako różnica pomiędzy powyżej wymienioną kwotą a iloczynem pełnych miesięcy w tym okresie oraz trzydziestej siódmej części powyższej kwoty (**dodany art. 25b ustawy o emeryturach i rentach z FUS**). W związku z powyższym emeryt będzie mógł wskazać osoby uposażone, na rzecz których ma nastąpić po jego śmierci wypłata gwarantowana. Na koncie ubezpieczonego zewidencjonowane będą informacje o osobach wskazanych przez członka otwartego funduszu emerytalnego i stosunkach majątkowych (**nowe brzmienie art. 40 ustawy o sus**), przekazane przez otwarty fundusz emerytalny, po zakończeniu przekazywania środków z OFE na subkonto (**dodany art. 111c ustawy o oiffe**) oraz o osobach uposażonych przez emeryta.

W związku z powyższym zmianie ulegną obecnie obowiązujące unormowania w zakresie ustalania podstawy wymiaru rent rodzinnych. Kwotę świadczenia, które przysługiwałoby zmarłemu, tak jak obecnie stanowiąc będzie kwota emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy. Z tym, że podstawa obliczenia emerytury, która przysługiwałaby zmarłemu zostanie pomniejszona o część kwoty środków zewidencjonowanych na subkoncie, wypłaconych w ramach podziału środków w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo w przypadku śmierci. Natomiast podstawę obliczenia renty rodzinnej w przypadku śmierci osoby uprawnionej do emerytury częściowej stanowić będzie kwota emerytury w pełnej wysokości (**nowe brzmienie art. 73 ustawy o emeryturach i rentach z FUS**).

2) Wysokości składki do OFE

Wysokość składek odprowadzanych do otwartych funduszy emerytalnych została określona w **art. 22 ustawy o sus**. Zgodnie z ww. regulacją wysokość odprowadzanej składki do wybranego przez ubezpieczonego otwartego funduszu emerytalnego wynosić będzie 2,92% podstawy wymiaru składki, przy 4,38% podstawy wymiaru składki ewidencjonowanej na subkoncie prowadzonym przez ZUS. W przypadku zaś nieodprowadzania składki do OFE – 7,3% podstawy wymiaru składki będzie ewidencjonowana na subkoncie.

Konsekwencją powyższej propozycji jest uchylene przepisów art. 21 i 22 w ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (**art. 11 projektu**). Utrzymanie systematycznie rosnącej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 marca 2011 r. składki do OFE (z poziomu 2,3% w 2011 r. i 2012 r., 2,8% w 2013 r., 3,1% w 2014 r., 3,3% w 2015 r. i 2016 r. do 3,5% w 2017 r.) jest niemożliwe ze względu na rosnącą wysokość koniecznej do sfinansowania ubytku składki z FUS z tego tytułu refundacji z budżetu państwa.

Zaproponowana wysokość odprowadzanej składki do OFE na poziomie 2,92% odpowiada 40% limitowi inwestycji otwartych funduszy emerytalnych w akcje przy pierwotnej wysokości składki przekazywanej do otwartych funduszy emerytalnych. Jednocześnie obniżenie poziomu składki przekazywanej do otwartych funduszy emerytalnych umożliwia takie zmiany w sposobie funkcjonowania funduszy, aby ich członkowie odnosili korzyści, jakie w długim okresie mogą generować rynki akcji i równocześnie byli dodatkowo (po uwzględnieniu przenoszenia uprawnień emerytalnych ubezpieczonych z OFE do ZUS, czyli systematycznego przenoszenia środków z OFE na subkonto w ZUS) zabezpieczeni przed ryzykiem istotnej utraty wartości kapitału emerytalnego w okresie bezpośrednio poprzedzającym osiągnięcie przez nich wieku emerytalnego.

3) Obniżenie opłat w OFE

Pomimo powodującego znaczny spadek kosztów zakazu akwizycji żadne z funkcjonujących na polskim rynku powszechnych towarzystw emerytalnych nie podjęło decyzji o obniżeniu wysokości pobieranych opłat. Jednocześnie z trzynastu obecnie funkcjonujących na rynku OFE pobiera obecnie opłatę w wysokości 3,5% przekazywanej składki, a więc na maksymalnym dopuszczalnym poziomie. Na tej podstawie można wnioskować, że towarzystwa emerytalne nie konkurują ze sobą cenami oferowanej przez siebie usługi. Obecnie wysoka rentowność PTE i obniżone koszty działalności towarzystw stwarzają wciąż duże pole do dalszych obniżek opłat. Stąd też proponuje się obniżenie maksymalnej opłaty od składki o połowę do poziomu 1,75% (**nowe brzmienie art. 134 ustawy o oiffe**). Proponuje się również analogiczne obniżenie opłat pobieranych przez ZUS od przekazywanych do OFE składek do poziomu 0,4% (**nowe brzmienie art. 76 ustawy o sus**). Proponuje się również umożliwienie otwartym funduszom emerytalnym zróżnicowanie opłaty od składki w zależności od stażu członkowskiego (**nowe brzmienie art. 135 ustawy o oiffe**). OFE będą mogły pobierać opłatę od składki w niższej wysokości

w stosunku do członków posiadających dłuższy staż członkowski, określony w statucie funduszu.

4) Dobrowolność członkostwa w OFE

Na koniec 2012 r. do otwartych funduszy emerytalnych należało 15,9 mln członków, w tym 7,6 mln kobiet i 8,3 mln mężczyzn. Subkonta posiadało natomiast 12,66 mln osób, w tym 6,11 mln kobiet i 6,55 mln mężczyzn, którym otworzono rachunki w OFE, co oznacza, że liczba członków OFE, na których rachunki nie jest przekazywana nowa składka przekracza 3,3 mln (20% ogółu).

W ostatnich latach do podpisania umowy z OFE zobligowanych było od 500 do 600 tys. osób rocznie. W przypadku osób, które nie podpisały umowy z OFE w ustawowym terminie, uzyskanie członkostwa w funduszu następuje w drodze losowania przeprowadzanego przez ZUS. Członek funduszu może również w dowolnym terminie dokonać zmiany wybranego (czy też wylosowanego) funduszu, którego jest członkiem i przenieść wszystkie środki do innego funduszu w ramach tzw. wypłaty transferowej. Ustawą z dnia 25 marca 2011 r. z początkiem 2012 r. wprowadzono zakaz prowadzenia działalności akwizycyjnej OFE. W związku z powyższym losowanie stało się najpopularniejszym sposobem uzyskiwania członkostwa w OFE dla osób wchodzących na rynek pracy i rozpoczynających aktywność zawodową podlegającą ubezpieczeniu emerytalnemu w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych. W pierwszym roku obowiązywania przepisów zakazujących prowadzenia działalności akwizycyjnej niewiele ponad 20% ubezpieczonych skorzystało z możliwości samodzielnego podjęcia decyzji o przystąpieniu do OFE.

Konsekwencją wprowadzonego zakazu czynnej akwizycji jest zdecydowane zmniejszenie liczby osób, które podejmują decyzję o zmianie funduszu emerytalnego i związany z tym spadek liczby osób zmieniających fundusz emerytalny. Przepisy przewidują, że w ciągu roku mają miejsce cztery sesje transferowe, podczas których dokonywane są zmiany funduszu. Przed wejściem w życie omawianych zmian ustawowych, liczba transferów wyraźnie przekraczała 100 tys. osób w każdej sesji, osiągając nawet poziom ponad 160 tys. osób w 2010 r. i 2011 r. Po wprowadzeniu zakazu akwizycji obserwowany jest drastyczny spadek liczby transferów do poziomu 1869, 1993 i 1675 osób w trakcie trzech sesji

transferowych w 2013 r. Obecna skala transferów wskazuje na niewielkie zainteresowanie członków OFE zmianą funduszu.

W związku z tym, że ponad 70% wszystkich członków OFE nie miało możliwości podjęcia decyzji o swoim uczestnictwie w kapitałowej części systemu emerytalnego, proponuje się wprowadzić mechanizm dobrowolności w zakresie przekazywania nowych składek do otwartych funduszy emerytalnych.

Ubezpieczony będący członkiem OFE otrzyma możliwość wyboru, czy chce dalej przekazywać swoją składkę do OFE, czy też ma być ona kierowana wyłącznie na subkonto w ZUS. W okresie od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 lipca 2014 r. każdy członek OFE będzie mógł złożyć w ZUS pisemnie lub poprzez zaufany profil platformy usług elektronicznych, oświadczenie o przekazywaniu składki do OFE. Składka przekazywana będzie wówczas do OFE począwszy od składki opłaconej za lipiec 2014 r. (**art. 12 ust. 2 projektu**). Składka będzie kierowana do OFE i na subkonto do 30 czerwca 2014 r. (**art. 12 ust. 1 projektu**). Począwszy od 1 lipca 2014 r. składka będzie ewidencjonowana wyłącznie na subkoncie w ZUS, chyba że ubezpieczony podejmie decyzję o przekazywaniu części składki do OFE. Wzór oświadczenia o przekazywaniu składki, w tym oświadczenie o zapoznaniu się danej osoby z informacjami dotyczącymi systemu emerytalnego oraz informacjami o dotychczasowej działalności OFE, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., a przede wszystkim z deklaracją zasad polityki inwestycyjnej i celem inwestycyjnym funduszu oraz wskaźnikami, do których będą porównywane osiągnięte przez fundusz stopy zwrotu, udostępniony zostanie na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Finansów i Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz w ZUS i jego terenowych jednostkach organizacyjnych. Rozszerzony zostanie więc zakres informacji, opracowywanej przez UKNF i udostępnianej obecnie członkom OFE, której obowiązek wynika z obecnego brzmienia art. 82a i 85 ustawy o oifff. Ubezpieczony będzie mógł zmienić swoją decyzję i dokonywać ponownego wyboru, gdzie ma być kierowana nowa składka, w okresie od 1 kwietnia do 31 lipca, co cztery lata, począwszy od 2016 r. (**dodany art. 39a ustawy o sus**). Wzory oświadczeń o przekazywaniu składki do otwartego funduszu emerytalnego lub zewidencjonowaniu składki wyłącznie na subkoncie w ZUS zostaną określone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w rozporządzeniu (**dodany art. 39a ust. 2 ustawy o sus**). Aby zapewnić rzetelną informację każdej osobie podejmującej decyzję w zakresie przekazywania składek (do OFE lub na subkonto) rozszerzone zostaną obowiązki informacyjne OFE. Prospekt informacyjny oprócz obecnych

informacji (statut OFE, informacje na temat wyników działalności inwestycyjnej oraz zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe funduszu) zawierać będzie deklarację zasad polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnego danego funduszu oraz wskaźniki, do których porównywane będą osiągnięte przez fundusz stopy zwrotu (**nowe brzmienie art. 189 ustawy o oiffe**). Należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującym stanem prawnym (art. 13 ustawy o oiffe) statut OFE zawiera szczegółowe informacje dotyczące funduszu, w tym nazwę funduszu, firmę, siedzibę i adres towarzystwa, wysokość kapitału zakładowego towarzystwa, skład akcjonariuszy i ilość posiadanych przez nich akcji, sposób reprezentacji funduszu przez towarzystwo, firmę, siedzibę i adres depozytariusza, rodzaje, maksymalną wysokość, sposób oraz tryb kalkulacji i pokrywania kosztów obciążających fundusz, wysokość opłaty od składki, sposób informowania przez fundusz o zmianach statutu, dziennik o zasięgu krajowym przeznaczony do ogłoszeń funduszu oraz inne dane przewidziane w przepisach ustawowych. Zarówno statut, jak i każda zmiana statutu OFE wymaga zezwolenia organu nadzoru (UKNF). Prospekty informacyjne oraz statuty OFE są dostępne na stronach internetowych poszczególnych funduszy emerytalnych. W każdym czasie członek OFE będzie miał więc dostęp i możliwość zapoznania się ze szczegółowymi danymi dotyczącymi działalności OFE oraz z jego polityką inwestycyjną, w tym z deklaracją zasad polityki inwestycyjnej i celem inwestycyjnym, co jest niezmiernie ważne po wprowadzeniu projektowanych zmian w zakresie polityki inwestycyjnej OFE.

Dodatkowo, w informacji przesyłanej każdemu członkowi OFE, nie rzadziej niż co 12 miesięcy lub na każde żądanie członka OFE, o środkach znajdujących się na jego rachunku, terminach dokonywanych w tym okresie wpłat składek i wypłat transferowych oraz przeliczeniu ich na jednostki rozrachunkowe, obowiązkowo zamieszczane będą informacje o zasadach i celu inwestycyjnym danego OFE wraz ze wskaźnikami, do których porównywane będą osiągnięte przez fundusz stopy zwrotu (**nowe brzmienie art. 191 ustawy o oiffe**). Informacja ta przekazywana będzie w trybie i formie uzgodnionej z członkiem funduszu. Dobrowolność uczestnictwa w OFE dotyczyć będzie również osób rozpoczynających aktywność zawodową (**nowe brzmienie art. 39 ustawy o sus**). W okresie 4 miesięcy od podjęcia aktywności zawodowej rodzącej obowiązek ubezpieczeń społecznych, ubezpieczony będzie mógł przystąpić do OFE. Jeśli ubezpieczony wybierze OFE, to wówczas składka w wysokości 2,92% należna za miesiąc, w którym ZUS otrzymał zawiadomienie o zawarciu umowy, zostanie przekazana do OFE, a składka w wysokości 4,38% będzie ewidencjonowana na subkoncie ubezpieczonego w ZUS. W przypadku braku wyboru OFE, składka w wysokości 7,3% będzie ewidencjonowana na subkoncie ubezpieczonego w ZUS.

Ubezpieczony będzie mógł zmienić swoją decyzję, analogicznie jak wszyscy ubezpieczeni w okresie od 1 kwietnia do 31 lipca, co cztery lata, począwszy od 2016 r. Zlikwidowany zostanie mechanizm losowania (**uchylenie art. 39 ust. 2–5 ustawy o sus**).

Wszystkie informacje dla członków otwartego funduszu będą przedstawione w sposób jasny, dokładny oraz umożliwiający zrozumienie ryzyka związanego z uczestnictwem w OFE, a tym samym podjęcie świadomej decyzji dotyczącej podpisania umowy z otwartym funduszem lub dotyczącej przekazywania składek do OFE lub na subkonto.

Dodatkowo propozycja nowego brzmienia art. 197 ustawy o oifffe ma na celu wprowadzenie zakazu reklamy, dotyczącej OFE, która w sposób nierzetelny przedstawia sytuację funduszu lub ryzyko związane z członkostwem w funduszu i może przez to wpłynąć na podjęcie decyzji o zawarciu umowy o przystąpieniu do otwartego funduszu emerytalnego lub sposobie przekazywania składki do OFE lub na subkonto. Jeżeli udostępniane lub rozpowszechniane publicznie informacje o funduszu lub towarzystwie lub reklama naruszają wymagania określone w art. 197 ust. 1 lub 2 ustawy o oifffe, organ nadzoru w drodze decyzji administracyjnej, zakazuje towarzystwu lub podmiotowi działającemu na rzecz towarzystwa lub funduszu ich udostępniania lub rozpowszechniania publicznego. Organ nadzoru jednocześnie nakazuje ogłoszenie lub udostępnienie sprostowania o treści i formie wskazanej przez organ nadzoru i we wskazanym przez organ nadzoru terminie w drodze decyzji administracyjnej, posiadającej rygor natychmiastowej wykonalności. Jeżeli zakaz, nie zostanie wykonany, organ nadzoru nakłada na towarzystwo lub podmiot działający na rzecz towarzystwa lub funduszu karę pieniężną w wysokości do 3 mln zł oraz na koszt towarzystwa udostępnia lub rozpowszechnia publicznie sprostowanie.

Ponadto, zgodnie z dodawanym art. 197a ustawy o oifffe, w latach, w których ubezpieczeni będą mogli zmienić swoje decyzje i dokonać ponownego wyboru, gdzie ma być kierowana nowa składka, w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca, zakazana będzie reklama zawierająca informacje o OFE lub informacje sugerujące, że reklama odnosi się do OFE.

Stworzenie takiej szczególnej regulacji w stosunku do obowiązującego przepisu art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z póź. zm.) jest zasadne. Takie rozwiązanie oznaczałoby bowiem istotne wzmocnienie ochrony interesów ubezpieczonego w sferze dokonywania możliwie najlepszego wyboru co do przystępowania do określonego funduszu emerytalnego lub też podjęcia decyzji o nieprzekazywaniu określonej części składek do OFE.

Należy bowiem pamiętać, że obecnie czyn zabroniony w postaci tzw. oszukańczej reklamy jest kwalifikowany (na gruncie przepisu art. 25 ust. 2 w zw. z art. 16 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji) jedynie jako wykroczenie, zagrożone karą aresztu lub grzywny (to rozwiązanie jest krytykowane w doktrynie z uwagi na wysoki stopień szkodliwości takiego czynu – vide M. Błaszczyk, Nowe przepisy karne ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, cz. 2 M. Praw. 2003, nr 24 s. 1131). W przypadku przyjęcia proponowanej zmiany, reklama dotycząca otwartego funduszu emerytalnego, niespełniająca określonych w proponowanych przepisach warunków, kwalifikowana byłaby już jako przestępstwo (w postaci występku).

Należy domniemywać, iż zaniechanie wprowadzenia powyższych regulacji, mogłoby skutkować wystąpieniem zjawiska masowej kampanii reklamowej (zwłaszcza w okresach od 1 stycznia do 31 lipca, przypadających na lata, w których ubezpieczeni będą dokonywać wyboru), która ze względu na m.in. duży zasięg, skoncentrowanie w krótkim okresie, wykorzystanie szerokiego wachlarza form przekazu, w tym mediów elektronicznych, nie pozwoliłaby na podjęcie przez ubezpieczonych decyzji w oparciu o wyłącznie obiektywne i racjonalne przesłanki. Niemożna również wykluczyć, iż jednym z głównych celów takiej kampanii byłoby przekonywanie odbiorców do dalszej aktywnej partycypacji w części kapitałowej systemu emerytalnego nie poprzez rzetelną informację, ale przy wykorzystaniu mechanizmu tzw. reklamy negatywnej, deprecjonującej rolę części repartycyjnej systemu emerytalnego oraz podważającej zaufanie do ZUS.

Przyjęcie rozwiązania ochrony ubezpieczonego, zaproponowanego w art. 197 ustawy o oiffo, mogłoby się okazać niewystarczające w sytuacji prowadzenia intensywnej i masowej kampanii reklamowej w okresach od 1 stycznia do 31 lipca, przypadających w latach w których ubezpieczeni będą dokonywać wyboru. Co prawda fakt wystąpienia nierzetelnej reklamy, prowadzącej do dokonania wyboru przez część z ubezpieczonych, byłby sankcjonowany, jednakże regulacja ta nie pozwoliłaby zapobiec powstaniu szkód trudnych lub praktycznie niemożliwych do naprawienia. Z tego względu mechanizm ochrony ubezpieczonego przewidziany w art. 197 musi być wzmocniony w tych okresach poprzez wprowadzenie art. 197a ustawy o oiffo, wprowadzającego zakaz reklamy w okresie od 1 stycznia do 31 lipca.

Podkreślić również należy, że w tym kluczowym dla ubezpieczonych okresie, pomimo zakazu reklamy, powszechne towarzystwa emerytalne nie będą pozbawione możliwości komunikowania się ze swoimi obecnymi, jak i potencjalnymi członkami, a to za sprawą

obowiązku rzetelnego informowania, który w tym okresie wydaje się być najwłaściwszą formą przekazu obiektywnej informacji.

W przypadku kontynuowania uczestnictwa w OFE przez ubezpieczonego, w wieku 10 lat niższym niż obowiązujący dla danego ubezpieczonego wiek emerytalny, ZUS zaprzestanie odprowadzania składek do OFE (**nowe brzmienie art. 22 ustawy o sus**). Składka nie będzie również przekazywana do OFE za osoby uprawnione lub pobierające, w dniu wejścia w życie ustawy, okresową emeryturę kapitałową.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie będzie przekazywać składek do OFE również za osoby, którym ustalono prawo do emerytury lub emerytury częściowej, o której mowa w art. 26b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Składka nie będzie również kierowana na subkonto (**nowe brzmienie art. 22 ustawy o sus**). W przypadku wystąpienia osoby zainteresowanej z wnioskiem o emeryturę częściową środki zgromadzone na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym zostaną przekazane na fundusz emerytalny FUS. Kwota przekazanych środków zostanie zewidencjonowana na koncie ubezpieczonego w ZUS w celu dokonania ustalenia wysokości emerytury częściowej. Podstawą obliczenia emerytury częściowej będą środki zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w ZUS zasilone środkami przeniesionymi z rachunku OFE oraz zewidencjonowanymi na subkoncie ubezpieczonego (**nowe brzmienie art. 22 ustawy o sus**).

5) Przeniesienie wyrażonych obligacyjnymi zobowiązaniami Skarbu Państwa części uprawnień emerytalnych ubezpieczonych z OFE do ZUS

Zgodnie z **art. 25 projektowanej ustawy** OFE w dniu 3 lutego 2014 r. będą obowiązane do przekazania do ZUS 51,5% wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku każdego członka na dzień 31 stycznia 2014 r. Przekazaniu będą podlegały określone w ustawie i w odpowiedniej kolejności kategorie aktywów tam wskazanych. W pierwszej kolejności będą to obligacje i bony emitowane przez Skarb Państwa oraz obligacje emitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, gwarantowane przez Skarb Państwa, inne papiery wartościowe, opiewające na świadczenia pieniężne, gwarantowane lub poręczane przez Skarb Państwa, a także środki pieniężne.

W ustawie dodatkowo zastrzeżono, że wartość środków zewidencjonowanych na subkontach członków OFE, może być wyższa niż wartość umorzonych jednostek

rozrachunkowych w sytuacji, gdy wartość obligacji i bonów emitowanych przez Skarb Państwa, obligacji emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz innych papierów opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowane lub poręczane przez Skarb Państwa, wynikająca z ustalonego na dzień 31 stycznia 2014 r. kursu wyceny lub ceny jest niższa niż wartość tych aktywów ustalona na dzień 3 września 2013 r. Do porównania wartości aktywów wzięty zostanie kurs wyceny lub cena danych aktywów, ustalanych zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad wyceny aktywów funduszy emerytalnych, z zastrzeżeniem, że w powyższym kursie lub cenie nie uwzględnia się wartości odsetek należnych na dzień wyceny. W takim przypadku podstawą do wyliczenia wartości środków zewidencjonowanych na subkontach będzie kurs wyceny lub cena na dzień 3 września 2013 r., powiększone o należne odsetki na dzień 31 stycznia 2014 r. Otwarty fundusz emerytalny dokona obliczeń wartości umorzonych jednostek na dzień 31 stycznia 2014 r. oraz na dzień 3 września 2013 r. oraz przekaze do ZUS działającego w imieniu i na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odpowiednie kategorie aktywów, w dniu 3 lutego 2014 r.

Aktywa w formie skarbowych papierów wartościowych zostaną przedstawione przez ZUS do nabycia Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Ministra Finansów. W związku z przeniesieniem części aktywów z otwartego funduszu do ZUS zmniejszeniu ulegnie ilość jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku każdego członka OFE. Jednakże o wartość aktywów przeniesionych z OFE do ZUS zostanie powiększony kapitał ubezpieczonego zewidencjonowany na subkoncie prowadzonym przez ZUS.

Zgodnie z projektowaną regulacją OFE będą zobowiązane w dniu 31 października 2014 r. przesłać do ZUS informację o liczbie umorzonych jednostek rozrachunkowych oraz o ich wartości, a ZUS zewidencjonuje je na subkontach, do dnia 31 marca 2015 r. (**art. 27 i 28 projektu**).

Wartość środków zapisanych na subkoncie ubezpieczonego może okazać się nawet wyższa niż wynikająca z wartości przekazanych przez OFE do ZUS aktywów netto. Będzie to miało miejsce w sytuacji, gdy wartość skarbowych papierów wartościowych i papierów wartościowych poręczanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa wynikająca z wyceny dokonanej na dzień 31 stycznia 2014 r., będzie niższa niż wartość tych aktywów ustalona na dzień 3 września 2013 r.

Dodatkowo, ZUS prześle do dnia 31 sierpnia 2015 r. każdemu ubezpieczonemu informacje o stanie konta, łącznie za lata 2013 i 2014, wraz z informacją o zewidencjonowanych środkach na subkoncie na dzień 30 stycznia i 3 lutego 2014 r. W ten

sposób każdy członek OFE posiadać będzie pełną informację o przeprowadzonej operacji umorzenia 51,5% liczby jednostek rozrachunkowych (**art. 28 projektu**).

W związku z projektowanymi zmianami w ustawie o oiffo, w wyniku których zmianie ulegną aktywa netto OFE, oraz z rosnącą liczbą skarg na działalność zakładów ubezpieczeń przy jednoczesnym zmniejszającym się zbiorem składki brutto zakładów ubezpieczeń proponuje się podwyższenie maksymalnej stawki ponoszonej przez zakłady ubezpieczeń, przewidzianej w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzecznika Ubezpieczonych (Dz. U. z 2013 r. poz. 290) z obecnych 0,01% do 0,015% (**art. 7 projektu**). Ze sprawozdania Rzecznika Ubezpieczonych za 2012 r. wynika, że liczba skarg z zakresu ubezpieczeń gospodarczych kierowanych do Rzecznika Ubezpieczonych wzrosła z 7631 w 2008 r. do 15 273 w 2012 r. W ww. okresie liczba rozpatrywanych skarg zwiększyła się o 100%. Równocześnie w latach 2008–2012 nastąpił wzrost przychodów Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat zakładów ubezpieczeń z 4,07 mln zł do 4,236 mln zł. W oparciu o sprawozdania Rzecznika Ubezpieczonych oraz dane na temat rocznego zbioru składki brutto zakładów ubezpieczeń na stronach KNF należy wnioskować, że przy utrzymaniu dotychczasowego maksymalnego wskaźnika opłat przewidzianego w ustawie w następnych latach opłaty zakładów ubezpieczeń mogą być niewystarczające na pokrycie kosztów działalności Biura Rzecznika Ubezpieczonych związanych z rosnącą liczbą skarg.

Do ustawowych zadań Rzecznika Ubezpieczonych należy również rozpatrywanie skarg z zakresu zabezpieczenia społecznego (ponad 90% takich skarg dotyczy działalności powszechnych towarzystw emerytalnych). Jednakże w latach 2008–2012 udział skarg z zakresu zabezpieczenia społecznego w łącznej liczbie skarg rozpatrywanych przez Rzecznika Ubezpieczonych nie przekraczał 1,81% (z wyjątkiem 2009 r., w którym udział takich skarg wyniósł 12,16% spowodowany skargą zbiorową [1048 osób] na działalność jednego z PTE). Ze sprawozdań Rzecznika Ubezpieczonych za kolejne lata kalendarzowe wynika, że przychody Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat PTE w 2008 r. stanowiły ok. 25%, a w kolejnych latach około 30% łącznych przychodów Biura.

Należy również zwrócić uwagę na zmniejszający się w 2013 r. zbiór składki brutto zakładów ubezpieczeń. Zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność w zakresie ubezpieczeń na życie rezygnują ze sprzedaży ubezpieczeń na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest równe składce powiększonej o ustalony w umowie ubezpieczenia wskaźnik (tzw. „polisolokat”). Z danych zamieszczonych na stronach KNF wynika, że łączny zbiór składki brutto z ubezpieczeń w roku 2012 wyniósł 62,63 mld zł. W I półroczu 2013 r. łączny

zbiór składek brutto z ubezpieczeń wyniósł 29,94 mld zł i był niższy o 3,29 mld zł niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek łącznego zbioru składek brutto był spowodowany spadkiem w sektorze ubezpieczeń na życie o 3,58 mld zł, wynikającym z rezygnacji ze sprzedaży polisolokat przez zakłady ubezpieczeń.

Proponowane podwyższenie maksymalnej stawki do 0,015% zbioru składek brutto dla zakładu ubezpieczeń zapewni skuteczne funkcjonowanie Biura Rzecznika Ubezpieczonych.

Ponadto, w ramach FUS nastąpi połączenie rachunków bankowych funduszy: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego w jeden rachunek FUS (**nowe brzmienie art. 55 ustawy o sus**). Zgodnie z obowiązującymi przepisami płatnicy opłacają składki na rachunek ubezpieczenia społecznego jedną kwotą. Rozdzielenia tak dokonanych wpłat na poszczególne fundusze dokonuje ZUS. Obecnie kasowy podział składek na rachunki poszczególnych funduszy dokonywany jest już w dniu wpływu składek na podstawie ich szacunkowego podziału, z uwzględnieniem potrzeb związanych z finansowaniem świadczeń z poszczególnych funduszy. Ostateczne rozliczenie dokonywane jest memoriałowo, zgodnie z dokumentami przedstawianymi przez płatników i jest możliwe po przetworzeniu dokumentów w Systemie Ewidencji Kont i Funduszy (SEKIF). Środki finansowe przekazywane są z rachunku wpływów składek na poszczególne fundusze, na podstawie wewnątrznie opracowanego algorytmu bazującego na danych historycznych.

Dane o przepływach kasowych na czterech funduszach niosą ze sobą znikome wartości informacyjne. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z ustawą o rachunkowości, ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawą o finansach publicznych prowadzi szczegółową ewidencję memoriałową, natomiast ewidencja kasowa jest uproszczona, a jej szczegółowość jest określona wymogami klasyfikacji budżetowej.

Połączenie rachunków bankowych funduszy: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego w jeden rachunek FUS (strukturę rachunków) wyeliminuje sztuczny ruch pieniądza pomiędzy rachunkami wyodrębnionych funduszy i ograniczy koszty ponoszone ze środków publicznych. Ułatwi również zarządzanie płynnością FUS i stanie się mechanizmem wspierającym efektywne kosztowo zarządzanie środkami publicznymi.

Podział przychodów i kosztów na poszczególne fundusze będzie nadal prowadzony przez ZUS w kategoriach memoriałowych, przy zachowaniu pełnej zawartości analitycznej. Zapewni to dostęp do danych z poszczególnych funduszy na niezmiennym poziomie

informacyjnym. Tym samym zabezpieczy możliwość szacowania wydolności w poszczególnych obszarach ubezpieczenia społecznego.

W **art. 25 w ust. 12, 13 i 14 projektu** określa się tryb przekazywania środków pieniężnych na fundusz emerytalny FUS, w związku z przeniesieniem niektórych aktywów do FRD.

W związku z projektowanymi zmianami, w **art. 28 projektu** proponuje się, aby ZUS do dnia 31 marca 2015 r. zewidencjonował na subkoncie informacje o zwaloryzowanej wysokości przekazanych przez otwarty fundusz emerytalny środków odpowiadających wartości umorzonych przez otwarty fundusz emerytalny jednostek rozrachunkowych. Proces ewidencjonowania na subkoncie przeprowadzany byłby w terminie wcześniejszym w przypadku złożenia przez ubezpieczonego wniosku o emeryturę lub nabycia prawa do emerytury, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane, a także w przypadku dokonywania podziału w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której ZUS prowadzi subkonto.

Z uwagi na fakt, że ustawa o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, która implementuje w polski system prawny stabilizująca regułę wydatkową, jest jeszcze w trakcie prac parlamentarnych, konieczne będzie (po uchwaleniu ww. ustawy) wprowadzenie odpowiednich zmian w ustawie o finansach publicznych skutkujących obniżeniem progów ostrożnościowych długu publicznego wewnątrz stabilizacyjnej reguły wydatkowej o taki procent PKB, jaki stanowi wartość jednorazowo przeniesionych środków z OFE do FUS w relacji do PKB. W rezultacie zastąpieniu ulec powinny: w art. 112a ust. 4 znowelizowanej ustawy o finansach publicznych próg 50% PKB progim 43% PKB, natomiast próg 55% PKB zastąpiony zostanie odpowiednio progim 48% PKB. Zmiana ta ma na celu ustabilizowanie długu publicznego na niższym poziomie oraz zapewnienie wiarygodności polskiej polityki fiskalnej.

6) Realizacja wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (w sprawie C-271/09), dotyczącego usunięcia ograniczeń w zakresie lokowania aktywów poza granicami Polski

W **art. 24 projektu ustawy** – w celu zapewnienia wykonania wyroku TSUE – proponuje się zwiększenie możliwości inwestowania OFE w aktywa denominowane w walucie innej niż krajowa, poprzez stopniowe kilkuletnie podwyższanie limitu, do

osiągnięcia docelowego limitu 30%. Za stopniowym podwyższaniem przedmiotowego limitu przemawiają następujące argumenty:

– konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu stabilności i bezpieczeństwa finansowego systemu zabezpieczenia społecznego

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) uznał w swym wyroku, iż potrzeba zagwarantowania stabilności i bezpieczeństwa środków zarządzanych przez OFE, w szczególności przez przyjęcie reguł ostrożnościowych, stanowi nadrzędny interes publiczny, który, o ile jest proporcjonalny, może uzasadniać ograniczenie swobody przepływu kapitału. Jako przykład takich uzasadnionych reguł ostrożnościowych TSUE wskazał ryzyko kursowe oraz przepis art. 18 ust. 5 lit. b dyrektywy 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (Dz. U. L 235 z 23.9.2003 r.) ustanawiający dla inwestycji instytucji pracowniczych programów emerytalnych limit w wysokości 30% ich aktywów w aktywa denominowane w walutach zagranicznych. Jeżeli zatem określone ograniczenia ilościowe i jakościowe są przewidziane na gruncie prawa unijnego w odniesieniu do inwestycji dokonywanych przez dodatkowe dobrowolne programy emerytalne, to tym bardziej nie można zarzucić braku proporcjonalności i konieczności stosowania odpowiednich mechanizmów ostrożnościowych w odniesieniu do OFE stanowiących integralną część systemu zabezpieczenia społecznego.

W tym kontekście należy podkreślić konieczność zachowania równowagi finansowej tego systemu, za który władze publiczne ponoszą pełną odpowiedzialność. Harmonogram dojścia do 30% powinien zapobiegać nadmiernej koncentracji ryzyka inwestycyjnego w krótkim okresie, które mogłoby zagrozić stabilności systemu zabezpieczenia społecznego, w zakresie, w jakim jego zarządzaniem zajmują się OFE. Biorąc pod uwagę wysokość środków zgromadzonych w OFE, należy zaznaczyć, iż określenie odpowiedniego terminu dojścia do docelowego limitu 30% pozostaje rzeczywistą formą realizacji podstawowej zasady dokonywania lokat, tj. zapewnienia ich bezpieczeństwa i rentowności. Bezpieczeństwo środków w OFE powinno być definiowane w oparciu o porównanie z systemem alternatywnym, czyli repartycyjnym systemem emerytalnym (I filar zarządzany przez ZUS), a gwarancje wypłat świadczeń emerytalnych na odpowiednim poziomie muszą być w obu systemach jednakowe. Odpowiednio rozłożone w czasie dochodzenie do docelowych 30% jest konieczne dla zapewnienia niewystąpienia sytuacji destabilizacji systemu oraz niepożądanych skutków społecznych. Wprowadzane rozwiązanie należy zatem

uznać za proporcjonalne jako konieczne do osiągnięcia nadrzędnego celu, którym jest ochrona stabilności i bezpieczeństwa systemu zabezpieczenia społecznego.

– duży udział OFE w obrocie na GPW

Ewentualne jednorazowe wprowadzenie lub zbyt szybkie dochodzenie do docelowego limitu 30% może być przyczyną zakłóceń na rynku Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych.

Udział OFE we free float na GPW na dzień 28 marca 2013 r. wyniósł 27,4% (trzy lata wcześniej wynosił 15,9%). Najwyższy poziom tego wskaźnika dotyczył spółek o kapitalizacji od 1 mld do 5 mld zł gdzie wynosił 51,2% oraz od 500 do 1 000 mln zł – 40,3%, najniższy był w spółkach najmniejszych (kapitalizacja poniżej 50 mln zł) – 5,6%.

Zbyt gwałtowne zwiększenie limitu lokat OFE w instrumenty zagraniczne mogłoby prowadzić do znacznego odpływu kapitału OFE z polskiego rynku finansowego w krótkim terminie, a co za tym idzie do destabilizacji sytuacji na tym rynku, w szczególności pogorszenia jakości wyceny notowanych aktywów, która mogłaby przestać odzwierciedlać rzeczywistą ich wartość.

– ryzyko kursów walutowych

W świetle raportów KNF, OFE lokowały prawie całość swoich aktywów w papiery wartościowe denominowane w walucie krajowej.

Zgodnie z raportem *Informacja o działalności inwestycyjnej funduszy emerytalnych w okresie 31.03.2010–29.03.2013* w skali całego rynku OFE, aktywa denominowane w walutach obcych stanowiły na koniec marca 2013 r. jedynie 1,27% łącznej wartości portfela OFE. W analizowanym okresie aktywa te były w większości denominowane w euro, lirach tureckich, dolarach amerykańskich, czeskiej koronie, w mniejszym stopniu w norweskiej koronie i węgierskim forincie.

Przyczynami małego zainteresowania OFE inwestycjami w instrumenty denominowane w walutach obcych były nie potencjalne ograniczenia regulacyjne, lecz przede wszystkim związane z takimi inwestycjami ryzyko kursów walutowych i brak możliwości zabezpieczenia tego ryzyka.

Ryzyko kursów walutowych w krótkim okresie może prowadzić np. do zmniejszenia realizowanych należności lub zwiększenia zobowiązań w przeliczeniu na walutę krajową. W długim okresie może natomiast wpływać na poszczególne pozycje bilansów OFE, które

przeliczone po danym kursie mogą zmieniać swoją wartość księgową, co może powodować zmiany w ich sytuacji finansowej.

Podwyższanie limitu lokat OFE w aktywa denominowane w walutach zagranicznych powinno zatem odbywać się stopniowo, a harmonogram jego podwyższania powinien być rozłożony na możliwie długi okres w celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa dokonywanych lokat. Zbyt szybkie dochodzenie do docelowego limitu może znacząco podnieść ryzyko inwestycyjne związane ze zmianami kursów walut obcych, w których denominowane są instrumenty nabywane przez OFE. W przypadku aprecjacji złotego zbyt szybkie zwiększenie inwestycji w aktywa denominowane w walutach obcych może przez to negatywnie wpływać na poziom oszczędności zgromadzonych przez członków OFE i w efekcie prowadzić do obniżenia poziomu świadczeń emerytalnych wypłacanych z nowego systemu, przez co może przyczynić się do destabilizacji systemu emerytalnego.

Powyższe czynniki należy uwzględniać w szczególności w sytuacji trwającego od 2007 r. światowego kryzysu finansowego, w którym gwałtowne zmiany kursów walutowych oraz cen aktywów oddziałują negatywnie na wysokość stóp zwrotu OFE. Napięta sytuacja na światowych rynkach finansowych (istotne spadki wartości indeksów giełdowych, deprecjacja walut krajów *emerging markets* z uwagi na odpływ kapitału zagranicznego) wpływa destabilizująco na polski system finansowy, który następnie generuje ryzyko dla bezpieczeństwa systemu ubezpieczeń społecznych oraz gwarantowanych minimalnych świadczeń dla ich uczestników.

Jednocześnie, należy zaznaczyć, iż przyszłe zobowiązania przypisane do oszczędności emerytalnych są wyrażone w walucie krajowej, a zatem zbyt szybkie tempo lokowania znacznej części aktywów OFE w instrumenty denominowane w walutach obcych stwarza ryzyko niedopasowania w tym zakresie, i ryzyko to ma charakter systemowy, a nie tylko inwestycyjny.

Podczas wstępnych prac nad wdrożeniem wyroku TSUE zaproponowano stopniowe podwyższanie przedmiotowego limitu o kolejne 5% co dwa lata, do osiągnięcia docelowego limitu w roku 2021. W negocjacjach z KE strona polska – przedstawiając powyższe argumenty – podkreślała również, iż nowelizacje regulacji z zakresu zabezpieczenia społecznego są z zasady bardzo wrażliwymi kwestiami, dlatego też ewentualne zmiany obowiązujących przepisów nie powinny być wprowadzane radykalnie i wymagają zachowania odpowiednich przepisów przejściowych.

Jednakże, w dniu 23 lipca 2012 r. KE wystosowała pismo do Rządu RP w sprawie sposobu dostosowania prawa polskiego do wyroku TSUE w sprawie C-271/09. W piśmie tym KE podważała zasadność proponowanego przez stronę polską terminu dostosowania się do wyroku, stwierdzając, iż nie znajduje żadnego proporcjonalnego uzasadnienia dla tak długiego okresu przejściowego, zważywszy w szczególności, że Polska jest jedynym krajem UE z tak restrykcyjnymi regułami zagranicznych inwestycji OFE. KE wnioskuje jednocześnie o przekazanie informacji o wszystkich środkach podjętych przez Polskę w celu wykonania wyroku TSUE.

W nawiązaniu do ww. pisma KE, w dniu 21 września 2012 r. skierowano pismo informujące o prowadzonych analizach i konsultacjach, mających na celu przygotowanie ostatecznej odpowiedzi odnoszącej się do uwag KE. Zwrócono się ponadto z prośbą o możliwość spotkania z KE, mającego na celu bezpośrednie przedstawienie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

W uzupełnieniu powyższego pisma, w dniu 28 września 2012 r. zostało przesłane pismo do KE, w którym poinformowano o wprowadzanych zmianach w projekcie ustawy, w związku z wykonaniem wyroku TSUE. Przedstawiono jednocześnie argumenty uzasadniające proponowany harmonogram stopniowego podwyższania limitu wartości aktywów OFE denominowanych w walucie innej niż krajowa, tj. o 5% co najmniej co dwa lata, do docelowych 30% w 2021 r. Jako najistotniejsze argumenty za odpowiednio długim harmonogramem wskazano konieczność zapewnienia stabilności finansowej środków gromadzonych w OFE przez uczestników systemu zabezpieczenia społecznego oraz konieczność zapewnienia ochrony interesów członków OFE.

W dniu 10 października 2012 r. w Brukseli miało miejsce spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Finansów oraz Stałego Przedstawicielstwa RP z przedstawicielami KE w sprawie projektu ustawy, dotyczące głównie kwestii harmonogramu podwyższania limitu lokat OFE w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa. Zgodnie z informacją ze spotkania, sporządzoną przez Stałe Przedstawicielstwo RP w Brukseli, w odpowiedzi na argumenty strony polskiej KE wskazała, iż proponowany termin dojścia do limitu w wysokości 30% w 2021 r. jest nie do zaakceptowania, i że istotne jest, aby Polska podjęła czynności zmierzające do jak najszybszego dostosowania regulacji do wyroku TSUE, co pozwoli uniknąć skierowania przez KE zarzutów formalnych. W rezultacie, KE wskazała, iż jest w stanie zaakceptować niedługi okres przejściowy na podwyższenie limitu do 30%.

W piśmie z dnia 7 grudnia 2012 r. zostało zawarte oficjalne stanowisko KE, zgodnie z którym nie znajduje ona uzasadnienia dla proponowanego okresu przejściowego dochodzenia do docelowego limitu 30%, tj. w terminie do 2021 r. KE ponownie podkreśliła, iż polskie przepisy w zakresie ograniczeń zagranicznych inwestycji OFE są najbardziej restrykcyjne spośród wszystkich państw członkowskich posiadających podobne systemy emerytalne. Jednocześnie KE zwróciła się o przekazanie informacji o środkach podjętych przez Polskę w celu wykonania wyroku TSUE oraz zmienionego projektu ustawy wraz z przepisami wykonawczymi.

Przedstawiając powyższe należy przychylić się do stanowiska KE, wskazującej m.in. na fakt, iż proponowane stopniowe podnoszenie limitu o 5% co 2 lata nie pozwala funduszom na podjęcie i rozwinięcie racjonalnej działalności inwestycyjnej na rynkach zagranicznych w ciągu najbliższych lat, z uwagi na niskie dopuszczalne limity środków, które mogą być w tę działalność zaangażowane. Ponadto KE stwierdziła, iż zważywszy w szczególności, że Polska jest jedynym państwem członkowskim UE z tak restrykcyjnymi ograniczeniami zagranicznych inwestycji OFE, które zostały orzeczone jako sprzeczne z podstawowymi wolnościami traktatowymi, zasada równego traktowania państw członkowskich nie pozwala na szczególne traktowanie Polski w tym względzie. Zgodnie z ustaloną linią orzeczniczą TSUE, względy ekonomiczne nie mogą stanowić uzasadnienia dla ograniczeń swobody przepływu kapitału. KE stwierdziła zatem, iż z prawnego punktu widzenia nie może przyjąć argumentu, że OFE są głównym inwestorem na polskiej GPW i w dużej mierze finansują dług publiczny. Ponadto, zdaniem KE w świetle doświadczeń innych państw członkowskich posiadających podobne systemy emerytalne, również argument, że zwiększenie lokat zagranicznych spowoduje gwałtowne zagrożenia dla bezpieczeństwa zgromadzonych środków, nie znajduje uzasadnienia w faktach, pod warunkiem, że stosowana jest odpowiednia polityka ostrożnościowa.

Za przyjęciem stanowiska KE przemawia również zagrożenie skierowania przez KE wniosku do TSUE o nałożenie kary pieniężnej w związku z niewykonaniem przedmiotowego wyroku.

Tym niemniej, mając na uwadze konsultacje i spotkanie z KE, wydaje się, iż właściwym, kompromisowym rozwiązaniem kwestii długości okresu przejściowego jest okres 3-letni. Należy bowiem podtrzymać stanowisko, iż podwyższanie limitu powinno być odpowiednio rozłożone w czasie, mając na uwadze w szczególności konieczność zapewnienia

stabilności finansowej środków gromadzonych w OFE przez uczestników systemu zabezpieczenia społecznego.

W związku z tym proponuje się w **art. 24 projektu** następujący harmonogram dojścia do docelowego limitu 30%:

- do końca roku 2014 – 10%;
- rok 2015 – 20%;
- od roku 2016 – 30%.

7) Zmiany polityki inwestycyjnej OFE oraz pozostałe zmiany w przepisach dotyczących funkcjonowania OFE

Wdrożenie rekomendacji sformułowanych w „Informacji Rady Ministrów dla Sejmu RP o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 25 marca 2011 r. ...” wymaga dokonania szeregu zmian w ustawie o oiffe. Część wprowadzanych zmian zazębia się z realizacją wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (w sprawie C-271/09), dotyczącego usunięcia ograniczeń w zakresie lokowania aktywów poza granicami Polski. Poniżej przedstawiono opis projektowanych zmian.

Proponowana zmiana art. 8 ustawy o oiffe ma na celu zdefiniowanie pojęcia rynku regulowanego w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska, w związku z odwołaniem się do tego pojęcia w zmienianych przepisach, dotyczących lokat funduszy. Zgodnie z dodawaną definicją, rynek regulowany w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska oznacza działający w sposób stały w państwach będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD, system obrotu instrumentami finansowymi dopuszczonymi do tego obrotu, zapewniający inwestorom powszechny i równy dostęp do informacji rynkowej w tym samym czasie przy kojarzeniu ofert nabycia i zbycia instrumentów finansowych, oraz jednakowe warunki nabywania i zbywania tych instrumentów, zorganizowany i podlegający nadzorowi właściwego organu, a w przypadku rynku działającego w państwach będących członkami Unii Europejskiej uznany przez to państwo za spełniający te warunki i wskazany Komisji Europejskiej jako rynek regulowany.

Proponuje się wprowadzić w art. 50 ust. 2 ustawy o oiffe przepis umożliwiający nabywanie obligacji, bankowych papierów wartościowych oraz listów zastawnych emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Wprowadzenie takiej możliwości jest konsekwencją zmian w art. 141 ustawy o oiffe. Obecnie PTE mogą nabywać obligacje

emitowane przez BGK na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571, z późn. zm.). Nie bez znaczenia jest zaangażowanie Banku Gospodarstwa Krajowego w realizację Programu „Inwestycje Polskie”. Celem ogłoszonego dnia 12 października 2012 r. przez Premiera RP Programu „Inwestycje Polskie” jest zapewnienie utrzymania w gospodarce obecnej dynamiki inwestycji w projekty infrastrukturalne o wydłużonym horyzoncie czasu, przy jednoczesnym wykorzystaniu długoterminowego finansowania oraz zaangażowania kapitałowego. Program ten w szczególności ma koncentrować się na stworzeniu warunków dla długoterminowego finansowania rentownych projektów inwestycyjnych w obszarze infrastruktury energetycznej (dystrybucja i wytwarzanie) i gazowej (sieć przesyłowa, wydobywanie i magazyny), zagospodarowania złóż węglowodorowych (w tym gazu z łupków), infrastruktury transportowej, samorządowej (utylicacja odpadów, komunikacja), przemysłowej oraz telekomunikacyjnej. Program „Inwestycje Polskie” zorientowany jest na przedsięwzięcia rozwojowe, w oparciu o długoterminowe finansowanie inwestycji mających znaczenie dla gospodarki narodowej oraz strategicznych interesów państwa. Program nie przewiduje preferencyjnych warunków finansowania przedsiębiorców.

Działalność BGK będzie polegać w szczególności na pełnieniu roli podmiotu oferującego na warunkach rynkowych usługi komplementarne w stosunku do innych podmiotów komercyjnych. Realizacja Programu oparta jest na dwóch filarach mających zapewnić finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych – Banku Gospodarstwa Krajowego oraz Spółki Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A. Poza wzmocnieniem kapitałowym w wyniku dokapitalizowania BGK nie można wykluczyć również konieczności pozyskiwania przez BGK środków na długoterminowe finansowanie inwestycji w ramach Programu „Inwestycje Polskie” z rynków finansowych przez emisje obligacji. Proponowana nowelizacja umożliwiłaby zwiększenie grona potencjalnych inwestorów w papiery dłużne BGK na rynku krajowym.

Zmiana ust. 3 w art. 136 ustawy o oiffe, wprowadzona w celu wykonania wyroku TSUE – polega na wprowadzeniu przepisu, zgodnie z którym przy ustalaniu wartości zarządzanych aktywów netto OFE nie uwzględnia się wartości lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11–14, tj. wartości lokat w krajowych certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, jednostkach uczestnictwa zbywanych przez FIO lub SFIO, a także zagranicznych tytułach uczestnictwa emitowanych przez

instytucje wspólnego inwestowania, zarówno typu zamkniętego, jak i otwartego. Dzięki wprowadzanej zmianie oddalony zostanie zarzut KE, potwierdzony przez TSUE, co do dotychczasowego brzmienia tego przepisu, który ogranicza inwestycje transgraniczne OFE, przez nieuwzględnienie, w wartości zarządzanych aktywów netto OFE, wartości lokat w krajowych jednostkach uczestnictwa zbywanych przez FIO lub SFIO, oraz lokat w tytułach uczestnictwa emitowanych przez wszystkie (zarówno typu zamkniętego, jak i otwartego) instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – co zmniejsza podstawę dla określenia kosztów zarządzania OFE przez PTE. Z uwagi na to, że nie ma uzasadnienia dla pobierania z aktywów OFE dodatkowej opłaty w sytuacji, gdy środki są *de facto* przekazywane do zarządzania FIO, SFIO lub zagranicznej instytucji wspólnego inwestowania, proponuje się nieuwzględnianie wszystkich tych podmiotów (niezależnie od miejsca siedziby), w wartości zarządzanych aktywów netto OFE. Umożliwi to wyeliminowanie sytuacji, w której te same aktywa byłyby podwójnie obciążane opłatą za zarządzanie. W art. 136a proponuje się – w celu wykonania wyroku TSUE – uchylenie ust. 2, który w opinii KE, potwierdzonej przez TSUE, dodatkowo ogranicza inwestycje zagraniczne OFE, ze względu na możliwość pokrywania z aktywów OFE kosztów transakcji związanych z zagranicznymi instytucjami rozliczeniowymi tylko do wysokości nieprzekraczającej odpowiednich kosztów krajowych instytucji rozliczeniowych. Po wprowadzeniu proponowanej zmiany pokrywane z aktywów OFE koszty związane z przechowywaniem aktywów oraz realizacją i rozliczeniem transakcji nabywania lub zbywania aktywów OFE, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz zagranicznych instytucji rozliczeniowych, nie będą ograniczone wysokością odpowiednich kosztów krajowych instytucji rozliczeniowych, z których pośrednictwa OFE są obowiązane korzystać. Dodatkowo proponuje się dodanie w art. 137 ust. 3, w myśl którego fundusz jest uprawniony do pokrywania ze swoich aktywów kosztów wynikających z ponoszonych danin publicznoprawnych, jeżeli z ich uiszczenia nie jest zwolniony na podstawie odrębnych przepisów i jeżeli ich ponoszenie jest związane z prowadzoną przez fundusz działalnością statutową. Wprowadzenie przedmiotowego przepisu ma na celu wyeliminowanie wątpliwości dotyczących zgodności projektowanego stanu prawnego z prawem UE. Zgodnie z przepisem art. 137 ust. 1 ustawy o oiffe koszty działalności funduszu, które nie są pokrywane bezpośrednio z jego aktywów, pokrywa zarządzające nim towarzystwo. Powyższa norma prawna implikuje wątpliwości jurydyczne dotyczące podmiotów obowiązanych do pokrywania np. podatków od dywidend z akcji spółek zagranicznych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym funduszu. W związku z tym proponuje się wprowadzenie

uprawnienia funduszu do pokrywania ze swoich aktywów przedmiotowych kosztów w powyższy sposób. Unormowanie to w sposób jednoznaczny przesądzi, iż to fundusz będzie pokrywał koszty wynikające z danin publicznych z racji istniejącego związku między tymi daninami a prowadzoną działalnością statutową przez dany fundusz.

W art. 141 w ust. 1 ustawy o oiffo proponuje się określenie wspólnego katalogu możliwych lokat funduszu w kraju i poza granicami kraju (przy odpowiednim zachowaniu dotychczasowego podziału na poszczególne kategorie instrumentów finansowych), w celu usunięcia zarzutu KE, potwierdzonego przez TSUE, co do dodatkowego zaostrożenia przez ten przepis w dotychczasowym brzmieniu ilościowych ograniczeń zagranicznych inwestycji OFE, zawartych w dotychczasowym art. 143 ust. 2 ustawy o oiffo. Jednocześnie, mając na uwadze, że OFE nie będą mogły inwestować w skarbowe papiery wartościowe, papiery wartościowe emitowane przez NBP, a także w instrumenty finansowe gwarantowane przez SP i NBP, w art. 141 ust. 1 zastrzeżono, że aktywa funduszu mogą być lokowane, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 146, wyłącznie we wskazanych tam kategoriach lokat. Przepis ust. 2 określa natomiast, iż aktywa otwartego funduszu nie mogą być lokowane w:

- 1) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych emitowanych przez SP lub NBP, a także pożyczkach i kredytach udzielanych tym podmiotom;
- 2) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych emitowanych przez rządy lub banki centralne państw, o których mowa w ust. 6, a także pożyczkach i kredytach udzielanych tym podmiotom;
- 3) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez SP lub NBP, a także depozytach, kredytach i pożyczkach gwarantowanych lub poręczanych przez te podmioty;
- 4) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez rządy lub banki centralne państw, o których mowa w ust. 6, a także depozytach, kredytach i pożyczkach gwarantowanych lub poręczanych przez te podmioty;

a także w gwarantowanych przez Skarb Państwa:

- 1) obligacjach emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym;
- 2) innych niż ww. obligacjach, bankowych papierach wartościowych lub listach zastawnych emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Wprowadzenie powyższego zakazu ma na celu likwidację mechanizmu samofinansowania się składek przekazanych do OFE przez wykup przez nie obligacji na pokrycie wynikającego z transferu składek deficytu FUS, za wynagrodzeniem dla pośredników. Ponadto zakaz inwestowania w obligacje skarbowe ma służyć faktycznemu wspieraniu przez otwarte fundusze emerytalne realnej gospodarki.

Jednocześnie, mając na uwadze finansowanie Krajowego Funduszu Drogowego, należy podkreślić, że Bank Gospodarstwa Krajowego będzie mógł nadal emitować obligacje infrastrukturalne, które mogłyby nabywać otwarte fundusze. Warunkiem nabywania tych obligacji będzie brak gwarancji Skarbu Państwa. Jednak, ze względu na pozycję prawną Banku Gospodarstwa Krajowego (bank państwowy), obligacje emitowane przez BGK będą nadal bardzo bezpiecznymi instrumentami dłużnymi.

W odniesieniu do zakazu inwestowania w instrumenty dłużne emitowane przez zagraniczne rządy lub banki centralne, w tym rządy i banki centralne państw członkowskich Unii Europejskiej, należy podkreślić, że państwa członkowskie UE mają kompetencję do samodzielnego decydowania o kształcie krajowych systemów zabezpieczenia emerytalnego (por. np. art. 153 ust. 4 TFUE). Wyłączna kompetencja państw członkowskich w tym zakresie obejmuje także określanie, w jakie aktywa mogą być lokowane środki pozyskiwane w ramach poszczególnych segmentów (filarów) tego systemu. Prawo UE nie stoi na przeszkodzie ustanowieniu systemu, w którym obowiązkowe składki odprowadzane do poszczególnych segmentów systemu mogłyby być lokowane wyłącznie w jeden, precyzyjnie określony instrument finansowy. Tym bardziej zgodne z prawem UE jest ustanowienie systemu, w którym inwestowanie aktywów uzyskanych z obowiązkowych składek w niektóre kategorie instrumentów finansowych jest dozwolone, a w inne jest zabronione. Tym samym, swoboda przepływu kapitału w ramach rynku wewnętrznego UE nie ma zastosowania do systemu, w którym przepływ kapitału związanego z inwestowaniem w określone kategorie instrumentów (w tym przypadku dłużnych) w ogóle nie ma miejsca ani wewnątrz państwa członkowskiego, ani między poszczególnymi państwami członkowskimi UE.

W art. 141 ust. 3 ustawy o oiffe wprowadza się przepis, w myśl którego aktywa funduszu mogą być lokowane w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez FIO, SFIO oraz w tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania typu otwartego, jeżeli ich polityka inwestycyjna wynikająca z dokumentów założycielskich i okresowo podawana do publicznej wiadomości polega na lokowaniu aktywów wyłącznie w kategoriach lokat, o których mowa w ust. 1.

Jednocześnie proponuje się zachowanie otwartego charakteru dostępnych lokat funduszy, przez utrzymanie w art. 141 ust. 4 ustawy o oiffe fakultatywnej delegacji ustawowej dla Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, innych kategorii lokat niż wymienione w ust. 1, z tym że lokaty w prawa pochodne muszą mieć na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z lokowaniem aktywów funduszu, mając na względzie typy ryzyka, które powinny być ograniczone, dostępność instrumentów umożliwiających zmniejszenie ryzyka, możliwość wyceny tych instrumentów oraz efekty ich stosowania. Ponadto Rada Ministrów będzie mogła wskazać warunki zawierania przez fundusz umów, których przedmiotem będą instrumenty pochodne, warunki i zasady zajmowania przez fundusz pozycji w instrumentach pochodnych.

W dodawanym ust. 6 w art. 141 ustawy o oiffe proponuje się określenie zakresu państw, w walutach których fundusze mogą dokonywać lokat. W myśl tego przepisu aktywa funduszu mogą być lokowane w aktywach denominowanych w złotych lub w walutach państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Dzięki wprowadzanej zmianie kryterium podziału lokat będzie waluta, w której denominowany jest dany instrument, a nie geograficzne ulokowanie inwestycji.

W nowym ust. 7 w art. 141 ustawy o oiffe proponuje się określenie limitu ilościowego dla powyższych lokat OFE. Zgodnie z tym przepisem łączna wartość lokat aktywów OFE w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa nie może przekroczyć 30% wartości tych aktywów.

Z kolei w myśl ust. 8 w art. 141 ustawy o oiffe proponuje się utrzymanie na obecnym poziomie limitu ilościowego dla powyższych lokat PFE, przez nadanie mu brzmienia, iż łączna wartość lokat aktywów PFE w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa nie może przekroczyć 30% wartości tych aktywów (obecne brzmienie art. 143 ust. 3 ustawy o oiffe).

Jak się wydaje, wykonaniem wyroku TSUE będzie ustalenie przedmiotowego limitu dla OFE, podobnie jak dla PFE, w wysokości maksymalnie 30%, mając na względzie w szczególności przepisy dyrektywy 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami, odnoszące się do umożliwienia instytucjom działającym na terenie państw członkowskich pewnej swobody w zakresie konkretnych reguł inwestowania, które nie mogą ograniczać swobodnego przepływu kapitału, chyba że są

uzasadnione względami ostrożnościowymi. Ustalenie przedmiotowego limitu w wysokości nieprzekraczającej 30% jest dodatkowo uzasadnione faktem, iż OFE są częścią powszechnego systemu zabezpieczenia społecznego, którego ostatecznym gwarantem jest państwo.

Projektowane nowe brzmienie art. 142 określa zasady polityki inwestycyjnej OFE dostosowane do nowych warunków funkcjonowania oraz ograniczenia w poszczególne kategorie lokat.

Przyjęcie powyższej regulacji i określenie w nowym brzmieniu art. 142 ustawy o oiffo ogólnych ograniczeń ilościowych i jakościowych dotyczących zaangażowania aktywów w poszczególne kategorie lokat zapewni wyższe bezpieczeństwo i rentowność środków zgromadzonych przez członków OFE. Konkretyzacja wskazanych limitów lub ich uszczegółowienie nastąpi w akcie wykonawczym, tj. w rozporządzeniu Rady Ministrów. Stąd też ust. 5 zawiera upoważnienie dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia określającego maksymalną lub minimalną część aktywów OFE, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, uwzględniając potrzebę zapewnienia uzyskania wysokiej stopy zwrotu zaangażowanych środków, przy zachowaniu gwarancji bezpieczeństwa środków gromadzonych na wypłatę członkom otwartych funduszy. Rada Ministrów, wydając powyższe rozporządzenie, uwzględni ograniczenia inwestycji w wymienione w ust. 6 art. 142 poszczególne rodzaje lokat. Otwarte fundusze emerytalne będą zobowiązane, do dnia 4 lutego 2015 r., do dostosowania lokat do powyższych ograniczeń, wynikających z art. 142 ust. 1–3 projektowanej ustawy, jeśli w wyniku operacji umorzenia jednostek rozrachunkowych nie będą ich spełniać. Również do tego dnia lokaty OFE mogą przekraczać wartości wynikające z art. 142 ust. 6 w nowym brzmieniu, jeżeli przekroczenie to jest wynikiem umorzenia 51,5% jednostek rozrachunkowych (**art. 35 i 36 projektu**).

W związku z przekazaniem części aktywów do ZUS, w OFE pozostaną głównie akcje, które w dniu przekazania będą stanowić ponad 80% wartości aktywów. W celu zapewnienia bezpieczeństwa aktywów OFE na GPW, proponuje się, aby od dnia 3 lutego 2014 r. OFE nie mogły inwestować w akcje mniej niż 75% swoich aktywów. W 2015 r. limit ten zostanie zmniejszony do 55%, w 2016 r. – 35%, a w 2017 r. – 15%. Od 2018 r. nastąpi natomiast całkowite „uwolnienie” polityki inwestycyjnej. Powyższe rozwiązania uniemożliwią ewentualną nagłą wyprzedaż akcji na GPW, która mogłaby mieć negatywne konsekwencje nie tylko dla wysokości świadczeń emerytalnych, ale również dla całej gospodarki. Wprowadzenie zaproponowanych okresów przejściowych uzasadnione jest potrzebą

zapewnienia OFE odpowiedniego czasu na elastyczne dostosowanie i zróżnicowanie polityki inwestycyjnej. Po przeniesieniu obligacji skarbowych do ZUS, akcje będą dominować w strukturze aktywów praktycznie wszystkich OFE. Spodziewane różnicowanie strategii inwestycyjnych może jednak spowodować, że część OFE będzie chciało ten udział zmienić, co może wpłynąć na zmienność i wycenę rynku akcji. Utrzymanie stopniowo wygaszanych ograniczeń w polityce inwestycyjnej zapewni, że proces różnicowania się portfeli OFE będzie miał minimalny wpływ na wartość środków zgromadzonych w OFE (**art. 37 projektu**).

Ponadto proponuje się uchylenie art. 143 ustawy o oifffe. Przepisy te zostają odpowiednio przeniesione do art. 141. Dzięki temu wprowadzone zostaną jednakowe rozwiązania określające działalność lokacyjną funduszy (zarówno otwartych, jak też pracowniczych i dobrowolnych) w aktywa krajowe i zagraniczne. Ponieważ kategorie dopuszczalnych lokat krajowych zostały określone wprost w przepisie o randze ustawowej i możliwość inwestowania w te lokaty nie jest zależna od dalszych zezwoleń lub warunków, proponuje się zastosowanie takich samych rozwiązań w odniesieniu do lokat zagranicznych, przez uchylenie delegacji ustawowej dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w drodze rozporządzenia, ogólnego zezwolenia i warunków lokat poza granicami kraju. Jednocześnie, w związku ze zmianami ustawy o oifffe, wynikającymi z realizacji wyroku TSUE, uchylone zostaje – będące aktem wykonawczym realizującym delegację art. 143 ust. 1 ustawy – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie ogólnego zezwolenia na lokowanie aktywów funduszy emerytalnych poza granicami kraju (Dz. U. Nr 229, poz. 2286).

W związku z powyższymi zmianami art. 141 oraz uchyleniem art. 143 ustawy o oifffe, nowelizuje się przepisy art. 150 pkt 3 oraz art. 153 w zakresie zawartych w nich odesłań. W art. 150 pkt 3 usuwa się odesłanie do uchylonego art. 143 ust. 1 i w świetle nowego brzmienia tego przepisu fundusz nie może udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem art. 141 ust. 1 i art. 151.

Natomiast w zmienianym art. 153 ustawy o oifffe konieczne jest usunięcie odesłania do uchylonego art. 143, wskutek czego zgodnie z nowym przepisem w ramach działalności lokacyjnej poza granicami kraju, fundusz może powierzyć zarządzanie swoimi aktywami podmiotom mającym siedzibę na terytorium państw, o których mowa w art. 141 ust. 6 ustawy o oifffe, które są uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania cudzymi aktywami na mocy przepisów obowiązujących w tych państwach. W związku z powyższym określone zostały precyzyjnie warunki, na których możliwe byłoby powierzenie zarządzania

aktywami OFE poza granicami kraju. W świetle obowiązujących przepisów działalność polegająca na zarządzaniu otwartymi funduszami emerytalnymi może być prowadzona jedynie przez powszechne towarzystwa emerytalne. Utworzenie powszechnego towarzystwa emerytalnego wymaga spełnienia szeregu wymogów oraz uzyskania zezwolenia organu nadzoru na prowadzenie swojej działalności, co jest uzasadnione charakterem gromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych środków. W takiej sytuacji przekazanie zarządzania częścią aktywów otwartego funduszu emerytalnego podmiotowi trzeciemu (docelowo może to być nawet 30% aktywów), nie podlegającemu bezpośredniemu nadzorowi ze strony Komisji Nadzoru Finansowego, powinno dawać pewność, że podmiot, któremu zostaną przekazane aktywa otwartego funduszu emerytalnego, daje rękojmię prowadzonej działalności w sposób zgodny z ustawą o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych i zgodnie z interesem członków funduszu.

Zgodnie z art. 153 ustawy o oifff aktywa zarządzane przez podmiot, któremu OFE powierzył zarządzanie, będą przechowywane przez depozytariusza lub banki i instytucje finansowe, określone w art. 159 ust. 2, tj. posiadające fundusze własne wynoszące co najmniej 200 000 000 euro, z zastrzeżeniem, że instytucje te nie mogą być podmiotami związanymi z podmiotem, któremu zostało powierzzone zarządzanie aktywami OFE. Komisja Nadzoru Finansowego posiadać będzie uprawnienie do wydania decyzji administracyjnej, której przedmiotem byłoby nakazanie towarzystwu emerytalnemu zmiany lub rozwiązania rzeczonyj umowy, jeśli stan faktyczny wskazywałby, że nie są spełniane wymogi określone przepisami prawa, warunkujące powierzenie przedsiębiorcy zarządzania aktywami funduszu emerytalnego poza granicami kraju, albo realizacja umowy narusza interes członków funduszu. Decyzja ta winna być z mocy prawa natychmiast wykonalna. Proponowane zmiany wydają się konieczne, gdyż znaczącemu rozszerzeniu ulegnie możliwość prowadzenia działalności lokacyjnej funduszu emerytalnego poza granicami kraju. O ile w chwili obecnej tego rodzaju aktywność miała charakter marginalny, o tyle po przyjęciu proponowanych zmian może ulec ona znaczącej intensyfikacji. Ten fakt nie może jednak skutkować obniżeniem wymagań nadzorczych wobec funduszu emerytalnego, a wręcz wymusza przyjęcie adekwatnych instrumentów prawnych, przy pomocy których zapewnione zostanie bezpieczeństwo środków zgromadzonych w funduszu emerytalnym.

Za jedną z fundamentalnych regulacji dotyczących działania OFE uznawany jest przepis art. 139 ustawy o oifff, który w projektowanej ustawie zostaje w niezmiennym brzmieniu, mimo wprowadzenia zmian w zakresie polityki inwestycyjnej OFE, dotyczących

możliwości lokowania w różne kategorie lokat oraz ich zakresu. Regulacja ta nadal powinna stanowić podstawę dla twierdzenia, iż działalność inwestycyjna prowadzona przez fundusze emerytalne powinna być oparta nie tylko na zasadzie legalności, ale także maksymalizacji bezpieczeństwa i rentowności polityki inwestycyjnej. Zasada wyrażona w przepisie art. 139 ustawy o oiffo jest pojmowana jako dyrektywa prawnie wiążąca. Jest bowiem normą prawną wyrażoną wprost w obowiązującym prawie, mającą charakter podstawowy dla działalności funduszy emerytalnych, a jednocześnie obowiązująca ustawą o oiffo. Pogląd głoszący, iż przepis art. 139 ustawy o oiffo winien stanowić zasadę prawną, opiera się na twierdzeniu, iż prawodawca, określając poszczególne przepisy ustawy o oiffo, powinien kierować się określonym systemem ocen co do celów i funkcji, jakim akt ten ma służyć. Znajduje to swe niewątpliwe antecedencje w przepisie art. 67 Konstytucji RP, który stwierdza, iż „Obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego. Zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa”. Tymczasem to właśnie ustawa o oiffo stanowi rozwinięcie tego konstytucyjnego nakazu dookreślenia form prawnych zabezpieczenia społecznego obywateli. Przepis art. 139 ustawy o oiffo jest nie tyle zasadą – postulatem, lecz jest także prawnym kryterium oceny działalności lokacyjnej funduszy emerytalnych uprawniającym organ nadzoru do wyprowadzania konsekwencji prawnych w przypadku naruszenia przedmiotowych nakazów – zasad. Organ nadzoru, poszukując prawidłowej treści zasady maksymalizacji bezpieczeństwa oraz maksymalizacji rentowności, jest więc zobowiązany do szukania, z jednej strony, rozumienia językowego terminów, czyli uwzględnienia najprostszego językowego rozumienia pojęć używanych przez ustawodawcę, a z drugiej strony, celu, a więc funkcji, jaką pełni przywołana zasada – norma w toku działalności inwestycyjnej funduszy emerytalnych. Stąd też przepis art. 139 powinien być nadal uznawany przez organ nadzoru w ramach podejmowanych działań nadzorczych jako przepis określający kształt pożądanego zachowania otwartych funduszy emerytalnych.

Podkreślić należy, że system OFE w nowym kształcie jest dedykowany osobom, które świadomie podejmują ryzyko inwestycyjne, o czym przesądza ich decyzja o dalszym przekazywaniu składek do OFE i możliwość wyboru między przekazywaniem składek do OFE lub na subkonto. Elementem ograniczającym możliwe ryzyka jest również wprowadzenie dla dotychczasowych członków OFE regulacji o przekazaniu obligatoryjnym na subkonto 51,5% środków z rachunku członka OFE. Kolejnym rozwiązaniem ograniczającym ryzyka w przypadku osób, które wybrały opcję dalszego przekazywania

składek do OFE jest ograniczenie jej wysokości do 2,92%. Również dla tych osób jest dedykowane rozwiązanie o cyklicznej możliwości podejmowania decyzji o przekazywaniu nowych składek do OFE, jak również wprowadzenie stopniowego na 10 lat przed wiekiem emerytalnym wycofywania środków z OFE na subkonto. Ważne jest również całościowe postrzeganie systemu emerytalnego i równoważenia wynikającej z członkostwa w OFE części składki pozostałymi częściami składki w I filarze i na subkoncie. Wreszcie gwarancja minimalnej emerytury dotyczy wszystkich osób, które spełniają określone warunki w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Otwarty fundusz emerytalny realizuje zgodnie z art. 2 ust. 2 i art. 139 ustawy o oifffe podstawowy obowiązek pomnażania środków przeznaczonych na wypłatę emerytury członkom OFE, przy zachowaniu maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat. Działalność inwestycyjna OFE, jako dotycząca środków pochodzących z powszechnej i obowiązkowej składki emerytalnej oraz przeznaczonych na wypłatę przyszłych emerytur, podlega i podlegać nadal musi rygorystycznemu systemowi bezpieczeństwa, gwarancji, nadzoru i kontroli wynikającego z przepisów prawa. Do tego systemu należy przede wszystkim zaliczyć instytucję jednostki rozrachunkowej (art. 99 ustawy o oifffe), zasady odpowiedzialności powszechnego towarzystwa emerytalnego opartej o najwyższą staranność (art. 48 i 48a), enumeratyczne określenie kategorii lokat, maksymalnych części aktywów, które mogą zostać ulokowane w poszczególnych kategoriach lokat (nowe brzmienie art. 142), rachunku rezerwowego (art. 181), rachunku premiowego (art. 182a), Funduszu Gwarancyjnego (nowe brzmienie art. 184 i następnych), kontrolną rolę Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i Banku-Depozytariusza, rozbudowane formy nadzoru i kontroli prowadzonego przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (art. 200–210 i 215–220, i 222), w szczególności dotyczące bieżącej działalności inwestycyjnej, oraz gwarancje Skarbu Państwa wobec wypłaty przyszłych emerytur (art. 2 ust. 3 ustawy o sus).

Tak więc jednym z elementów umożliwiających przestrzeganie normy zawartej w art. 139 ustawy o oifffe jest funkcjonowanie rachunku rezerwowego oraz Funduszu Gwarancyjnego (FG), które zapewniają bezpieczeństwo środków członków OFE. Proponuje się pozostawienie w obecnym brzmieniu przepisów art. 181–182a ustawy o oifffe, z tym że w art. 181a dodaje się nowy ust. 3, zgodnie z którym środki przeniesione z rachunku premiowego i niewycofane przez powszechne towarzystwo emerytalne w związku z osiągnięciem określonej ustawowo stopy zwrotu, z rachunku rezerwowego, przekazywane są do OFE, zwiększając w ten sposób stan rachunków członków OFE. Likwidacji ulegnie

dotychczasowa formuła działania Funduszu Gwarancyjnego. Z dniem 1 lipca 2014 r. powszechne towarzystwo emerytalne uzyska prawo do wycofania środków zgromadzonych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego. Jednocześnie zwrot wpłat z części dodatkowej FG stanowi przychód powszechnego towarzystwa emerytalnego w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych (**art. 29 projektu**).

Natomiast, zgodnie z proponowanymi zmianami w zakresie art. 184–185 i art. 187–188b ustawy o oiffe, FG zapewnić będzie bezpieczeństwo środków członków OFE. Przychody FG pochodzą będą z obowiązkowych wpłat powszechnych towarzystw, stanowiących określoną procentowo część aktywów, identyczną dla wszystkich otwartych funduszy. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi między innymi wysokość i zasady dokonywania wpłat do FG, przy zastrzeżeniu, że całkowita wartość środków FG nie może przekraczać 0,3% wartości aktywów netto wszystkich otwartych, chyba że wartość zobowiązań FG wobec OFE przekracza tę wielkość. Ze środków FG pokrywane będą szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków towarzystw dotyczących zarządzania funduszem i jego reprezentacji, w zakresie w jakim towarzystwo nie ponosi za nie odpowiedzialności lub gdy szkody te nie mogą być pokryte z jego masy upadłości.

Wprowadzenie w życie proponowanych zmian w zakresie polityki inwestycyjnej oraz proponowane zniesienie minimalnej wymaganej stopy zwrotu oraz mechanizmu niedoboru (**uchylenie art. 175–180 ustawy o oiffe**) spowoduje, że OFE powinny zwiększyć swoją konkurencyjność w zakresie inwestowania. Poprawie konkurencyjności powinny sprzyjać również zasady funkcjonowania rachunku premiowego. System efektywności inwestycji OFE opierać się będzie, tak jak obecnie, na średniej ważonej stopie zwrotu (benchmark wewnętrzny) oraz na okresowej stopie zwrotu, ustalonej przez OFE w oparciu o wartość jednostki rozrachunkowej na początku i końcu danego okresu oraz okresowej porównawczej stopie zwrotu (**art. 30 projektu**). Dodatkowo OFE może określić w prospekcie informacyjnym wskaźniki, do których porównywane będą osiągnięte przez fundusz stopy zwrotu. Przepis **art. 32 projektu** reguluje sposób ustalenia odpowiedzialności za naruszenie działalności lokacyjnej OFE, do których doszło przed dniem wejścia w życie ustawy.

OFE są zobowiązane do dostosowania swoich statutów do nowego brzmienia ustawy o oiffe do dnia 1 lipca 2014 r. (**art. 31 projektu**).

8) Wzmocnienie zachęt do dobrowolnego oszczędzania przez zmiany w IKZE

W art. 6 projektowanej ustawy nowelizuje się ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego. Obecnie limit wpłat na IKZE zależy od wysokości kwoty stanowiącej podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, ustalonej dla oszczędzającego za poprzedni rok. Wpłaty dokonywane na IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej równowartości 4% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, ustalonej dla oszczędzającego za poprzedni rok, nie więcej jednak niż 4% kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na poprzedni rok. Pewne odstępstwo od tej zasady przewidziano dla osób osiągających niskie dochody, których podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne jest niska, a które chciałyby dokonywać większych wpłat na IKZE. Osobom tym, w przypadku gdy kwota odpowiadająca równowartości 4% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, ustalonej dla nich za poprzedni rok, nie przekracza 4% równowartości 12-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, umożliwiono dokonanie w roku kalendarzowym wpłaty na IKZE do ww. wysokości.

Ponieważ obowiązujące zasady ustalania limitu wpłat na IKZE są postrzegane przez wielu potencjalnych oszczędzających za zbyt skomplikowane oraz nastroczające problemów z ustaleniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne (ewentualnie dokonywania jej korekty), proponuje się uproszczenie reguł związanych z ustalaniem wysokości maksymalnej rocznej wpłaty na IKZE. Efektem tych zmian powinno być większe zainteresowanie oszczędzaniem na tym koncie, gdyż konieczność ustalenia indywidualnego limitu wpłat na IKZE stanowi barierę zniechęcającą do oszczędzania w ramach IKZE. Dlatego też proponuje się, aby roczny limit wpłat na IKZE nie przekroczył kwoty odpowiadającej 1,2-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o przewidywanym budżetowym, lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. Proponowana maksymalna wysokość limitu wpłat na IKZE jest zbliżona do obecnie obowiązującego maksymalnego limitu wpłat na IKZE (w 2013 r. – 4231,20 zł). Kwota rocznego limitu wpłat na IKZE będzie ogłaszana, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do końca roku kalendarzowego poprzedzającego

rok, w którym będą dokonywane wpłaty na IKZE (**nowe brzmienie art. 13a ustawy o IKE oraz IKZE**).

W **art. 33 projektu** proponuje się zawarcie przepisu przejściowego, w którym zostanie określona kwota rocznego limitu wpłat na IKZE w 2014 r. Ponieważ ustawa budżetowa na rok 2014 nie została jeszcze uchwalona, wysokość kwoty wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego w 2014 r. ustalona zostanie w oparciu o projekt ustawy budżetowej na rok 2014. Zgodnie z art. 27 projektu ustawy budżetowej na rok 2014 (druk sejmowy nr 1779), prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej wynosi 3746 zł. Stąd 1,2-krotność tej kwoty wynosi 4495,20 zł i taką kwotę proponuje się określić w przepisie przejściowym, jako stanowiącą limit wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego w 2014 r.

Proponuje się również nadanie nowego brzmienia ust. 3 w art. 14 ustawy o IKE oraz IKZE. Obecne brzmienie tego przepisu nie uwzględnia sytuacji, w której wypłata transferowa wymuszona przez okoliczności wskazane w art. 14 ust. 1 ustawy o IKE oraz IKZE (np. otwarcie likwidacji instytucji finansowej, która prowadzi IKZE) dokonywana będzie także z IKZE. Z tego też względu proponuje się nowe brzmienie ust. 3, które będzie obejmowało wyżej wskazaną sytuację.

Zmiana art. 15 ustawy o IKE oraz IKZE polega na wyraźnym wskazaniu, że zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej z IKZE jest traktowane jako zwrot. Zmiana ma charakter doprecyzowujący. Wydaje się konieczna, gdyż mimo że z IKZE możliwy jest tylko zwrot (art. 37 ust. 1 ustawy o IKE oraz IKZE), a nie zwrot części środków (tak jak z konta IKE – art. 37 ust. 1a), obecne brzmienie nasuwa wątpliwości zarówno oszczędzającym, jak i instytucjom finansowym.

W „Informacji Rady Ministrów dla Sejmu RP o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 25 marca 2011 r.” zawarto również propozycje zmian mających na celu pobudzenie III filaru ubezpieczeń emerytalnych przez wprowadzenie odpowiednich zmian między innymi w regulacjach podatkowych dotyczących IKZE. Stąd też proponuje się wprowadzenie zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (**art. 1 projektu**).

Obecnie w IKZE zastosowano preferencję podatkową jedynie na etapie wnoszenia wpłat, polegającą na odliczaniu od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych wpłat na to konto. Natomiast opodatkowaniu podatkiem dochodowym, według skali podatkowej podlega wypłata z IKZE po zakończeniu okresu oszczędzania, zwrot

środków zgromadzonych na tym koncie oraz wypłata środków osobie uprawnionej, po śmierci oszczędzającego. Po półtorarocznym okresie funkcjonowania tych kont należy stwierdzić, że nie spotkały się one z zainteresowaniem, gdyż na dzień 31 grudnia 2012 r. instytucje finansowe prowadziły 496,8 tys. IKZE, z czego jedynie na 32 837 kont (6,6% wszystkich IKZE) dokonano wpłat, i sytuacja ta nie uległa znacznym zmianom w I półroczu 2013 r. – liczba IKZE na dzień 30 czerwca 2013 r. wyniosła 508,9 tys. IKZE, z czego jedynie 30 tys. IKZE było kontami aktywnymi, tj. zasilonymi chociaż jedną wpłatą w okresie I półroczu 2013 r.

Dlatego też, mając na uwadze bardzo słabe efekty wprowadzonych rozwiązań, proponuje się przyjęcie rozwiązań podatkowych realnie motywujących do oszczędzania na IKZE, tj. wprowadzenie opodatkowania wypłat z IKZE oraz wypłat na rzecz osób uprawnionych zryczałtowanym podatkiem dochodowym, w miejsce obecnie obowiązującego opodatkowania wypłaty z IKZE wg skali PIT. Celem realizacji powyższego proponuje się zmianę art. 30 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, polegającą na dodaniu w ust. 1 pkt 14, w myśl którego od kwoty wypłat z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym także dokonanych na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego na podstawie art. 34a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, pobiera się zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 10% przychodu.

Przyjęcie proponowanego rozwiązania, przez zdecydowane zmniejszenie obciążeń fiskalnych pod koniec oszczędzania na IKZE, będzie stanowiło realną motywację do oszczędzania na tym koncie, w przeciwieństwie do obecnego rozwiązania, które w istocie polega jedynie na przesunięciu opłacenia podatku w czasie. Ponadto jednoznaczne określenie przyszłego podatku, tj. zryczałtowanego opodatkowania, usunie niepewność co do wysokości podatku płaconego w przyszłości przy wypłacie środków z IKZE, co też zniechęcało do długoterminowego oszczędzania.

Ustalenie zryczałtowanego podatku w stawce 10% jest rozwiązaniem skierowanym przede wszystkim do osób o niskich zarobkach, do których w większym stopniu powinny być kierowane zachęty, z uwagi na ich niskie świadczenie emerytalne w przyszłości. W przypadku określenia wyższej niż proponowana stawki zryczałtowanego podatku korzyść fiskalna dla osób mniej zamożnych, opłacających podatek wg skali w stawce 18%, będzie zdecydowanie mniej odczuwalna, niż w przypadku osób opłacających podatek wg skali w stawce 32%.

Proponowane zryczałtowane opodatkowanie wypłat z IKZE zarówno dla oszczędzających, jak i dla osób uprawnionych do środków po zmarłym oszczędzającym, powoduje, że sposób naliczania podatku zostanie ujednolicony i nie będzie on zależał od formy wypłaty (w przypadku wypłaty jednorazowej oszczędzający sam dokonywał rozliczenia podatku, a w przypadku wypłaty w ratach instytucja finansowa prowadząca jego IKZE przy wypłacie raty potrącała zaliczki na podatek). Tym samym nie wystąpi nadmierne obciążenie fiskalne w przypadku jednorazowej wypłaty z IKZE, tak jak może to mieć miejsce na gruncie obecnych przepisów podatkowych.

Zmianie podlegać również będzie brzmienie ust. 3 w art. 30. Do obowiązującego brzmienia tego przepisu dodaje się odesłanie do dodawanego projektem pkt 14. Oznacza to, że zryczałtowany podatek od wypłat z IKZE pobiera się bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania.

Z uwagi na to, że w projekcie proponuje się zryczałtowane opodatkowanie wypłat z IKZE, bez względu na formę tej wypłaty, proponuje się w art. 35 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych uchylenie w ust. 1 pkt 9 i ust. 11 (art. 1 pkt 3 lit. a i c projektu) oraz zmianę brzmienia ust. 6, polegającą na usunięciu z obecnego brzmienia ust. 6 odwołania do uchylanego pkt 9 (art. 1 pkt 3 lit. b projektu). Uchylane przepisy dotyczą obowiązku pobrania przez instytucję dokonującą z IKZE zaliczki na podatek dochodowy (przy wypłacie w ratach) oraz obowiązku sporządzenia stosownej informacji podatkowej (w przypadku wypłaty jednorazowej).

Zmianą objęty jest również art. 41 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Polega ona na dodaniu w obowiązującym brzmieniu tego przepisu odesłania do dodawanego projektem pkt 14 w art. 30 ust. 1. Oznacza to, że instytucja finansowa, jako płatnik, będzie obowiązana do poboru podatku od dokonywanych wypłat z IKZE, bez względu na formę wypłaty.

V. Wejście w życie ustawy

Przyjęta w niniejszym projekcie ustawy koncepcja wypłat emerytur dożywotnich, w której środki do momentu osiągnięcia wieku emerytalnego są w odpowiednio długim okresie przekazywane z OFE do ZUS, zapewni bezpieczeństwo oraz minimalizację ryzyka spadku wartości tych środków, spowodowanych ewentualnymi wahaniami na rynkach kapitałowych. Jednocześnie jest to koncepcja, która ma najmniej negatywny wpływ na finanse publiczne, jest najmniej kosztochłonna i czasochłonna, gdyż umożliwia

wykorzystanie istniejących struktur i procedur w ZUS, a także jest zrozumiała i prosta dla przyszłych emerytów.

W czerwcu 2014 r. pierwsi mężczyźni urodzeni w styczniu 1949 r., którzy mogli dokonać podziału składki emerytalnej pomiędzy ZUS a OFE, osiągną wiek emerytalny i nabędą prawo do dożywotniej emerytury kapitałowej. Tak więc wejście w życie projektowanej regulacji dotyczącej wypłat emerytur dożywotnich ze środków zgromadzonych w OFE jest ściśle zdeterminowane powyższym terminem.

Proponuje się, by ustawa weszła w życie z dniem 1 lutego 2014 r. (**art. 39 projektu**), z wyjątkiem art. 1, art. 8, art. 10, art. 12, art. 13, art. 25, art. 31, art. 33 i art. 38, które wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej i nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej i Rządowego Centrum Legislacji. W trybie ww. ustawy żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania przedmiotowym projektem.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1) Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje projektowana ustawa

Zakres oddziaływania projektu ustawy obejmuje następujące podmioty:

- ubezpieczonych w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych, w tym członków funduszy emerytalnych,
- oszczędzających na IKZE,
- OFE oraz zarządzające nimi powszechne towarzystwa emerytalne,
- instytucje oferujące IKZE,
- budżet państwa,
- ZUS i zarządzane przez niego fundusze.

2) Zakres konsultacji społecznych

Projekt został przesłany do zaopiniowania przez szerokie grono partnerów społecznych, w tym przez związki zawodowe i organizacje pracodawców. Zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) projekt aktu prawnego został skierowany do konsultacji z następującymi organizacjami związków zawodowych:

- NSZZ „Solidarność”,
- Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- Forum Związków Zawodowych.

Natomiast zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) projekt został skierowany do konsultacji z następującymi reprezentatywnymi organizacjami pracodawców:

- Konfederacją „Lewiatan”,
- Związkiem Rzemiosła Polskiego,
- Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
- Business Centre Club Związek Pracodawców.

Projekt ustawy został przekazany do uzgodnień międzyresortowych, jak również do konsultacji z innymi podmiotami. Projekt otrzymały:

- Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych,

- AEGON Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A.,
- Pocztylion-Arka PTE S.A.,
- Krajowa Izba Gospodarcza,
- Giełda Papierów Wartościowych,
- Narodowy Bank Polski,
- Komisja Nadzoru Finansowego,
- Biuro Rzecznika Ubezpieczonych,
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.,
- BondSpot S.A.,
- Izba Domów Maklerskich,
- Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych,
- Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami,
- Polska Izba Ubezpieczeń,
- Związek Banków Polskich,
- Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych,
- Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych,
- Rada Banków Depozytariuszy,
- Związek Maklerów i Doradców,
- Izba Gospodarcza Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka,
- Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy,
- Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych,
- Komitet Obywatelskiej Inicjatywy Ustawodawczej RAZEM,
- Komitet Obywatelski ds. Bezpieczeństwa Emerytalnego,
- Forum Obywatelskiego Rozwoju.

Opinie oraz uwagi do projektu zgłosiły: Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacja „Lewiatan”, Business Centre Club Związek Pracodawców, Narodowy Bank Polski, Komisja Nadzoru Finansowego, Rzecznik Ubezpieczonych, Giełda Papierów Wartościowych, Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., Izba Domów Maklerskich, Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Polska Izba Ubezpieczeń, Związek Banków Polskich, Krajowa Izba Gospodarcza, Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych, Związek Maklerów i Doradców, Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy, Komitet Obywatelski ds. Bezpieczeństwa Emerytalnego, Forum

Obywatelskiego Rozwoju, Towarzystwo Ekonomistów Polskich. Wszystkie pisma, w których zgłoszono opinie i uwagi do projektu ustawy, zamieszczone zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie oceniło przedłożony projekt. Według Prezydium KK podstawowym celem przedstawionego projektu jest kontynuacja rozwiązań ograniczających tempo przyrostu państwowego długu publicznego i rosnącego deficytu finansów publicznych, a większość zmian zaproponowanych w projekcie nie ma nic wspólnego z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych. Prezydium KK stwierdziło, że zamysłem autorów projektu ustawy jest osłabienie, a następnie w dalszej konsekwencji likwidacja kapitałowego segmentu ubezpieczenia emerytalnego. Po przeprowadzeniu analizy projektu ustawy Prezydium KK NSZZ „Solidarność” wnioskuje, iż wzmocnienie instytucji subkonta ma na celu stworzenie pozorów dalszego utrzymywania kapitałowego systemu finansowania emerytur w sytuacji znaczącego osłabienia potencjału finansowego OFE, a w tych warunkach dalsze utrzymywanie instytucji prawnej subkonta wydaje się być wielce wątpliwe i budzi uzasadnione obawy o prawo do dziedziczenia tak ulokowanych środków.

Według NSZZ „Solidarność” wprowadzenie zakazu lokowania aktywów OFE w bezpieczne instrumenty finansowe, takie jak obligacje, bony i inne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub NBP, oraz likwidacja ograniczeń w zakresie lokowania aktywów OFE w pozostałe kategorie lokat uważane za obarczone dużym ryzykiem (w tym nakaz lokowania nie mniej niż 75% wartości aktywów w akcjach) podważać będą bezpieczeństwo środków gromadzonych w OFE z przeznaczeniem na przyszłą emeryturę oraz zniechęcać członków OFE do dalszego oszczędzania na starość w tych instytucjach.

Ponadto zdaniem Prezydium KK ograniczenie liczby członków OFE oraz pogorszenie warunków funkcjonowania OFE wskutek znaczącego ograniczenia wartości zarządzanych aktywów oraz obniżenia o połowę wysokości opłat pobieranych od składek oznaczać będzie, że dla wielu spośród funduszy dalsza działalność na polskim rynku straci ekonomiczny sens. Oznaczać to będzie nie tylko likwidację wielu OFE, ale także zawirowania na rynkach finansowych, głównie na giełdzie, na której OFE były do tej pory głównym graczem.

Poważne wątpliwości budzi ponadto konstytucyjność niektórych rozwiązań prawnych zaproponowanych w projekcie ustawy. Dotyczy to w szczególności przymusowego przekazania przez OFE do ZUS 51,5% wartości posiadanych aktywów netto emitowanych, gwarantowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa oraz towarzyszącego temu umorzenia

jednostek rozrachunkowych członków OFE o równowartości przekazanych aktywów. Zarówno z punktu widzenia OFE lokującego swoje aktywa, zgodnie z obowiązującą do tej pory regulacją prawną w bezpieczne instrumenty finansowe, jak i jego członków powierzających OFE swój kapitał emerytalny można w tym przypadku mówić o naruszeniu zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, wywodzonej z zasady demokratycznego państwa prawnego, sformułowanej w art. 2 Konstytucji RP. W projekcie ustawy proponuje się bowiem zmianę przeznaczenia środków zgromadzonych w celu przyszłego finansowania indywidualnej emerytury przez członków OFE i skierowanie ich na finansowanie świadczeń emerytalnych osób aktualnie pobierających świadczenia metodą repartycyjną. Zdaniem Prezydium stanowi to naruszenie zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa zwłaszcza w stosunku do ubezpieczonych urodzonych w latach 1949–1968, którym w 1999 r. stworzono możliwość wyboru finansowania emerytury w całości metodą repartycyjną (z FUS) albo częściowo metodą repartycyjną, a częściowo metodą kapitałową (ze środków zgromadzonych w OFE). Wybór ten był dokonywany w określonym stanie prawnym. W odniesieniu do osób, które zdecydowały się na finansowanie emerytury częściowo metodą repartycyjną, a częściowo metodą kapitałową, w projekcie ustawy proponuje się zmianę reguł gry w trakcie jej trwania. Część składki na ubezpieczenie emerytalne, która trafiałaby do OFE uległaby znaczącemu ograniczeniu.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zauważa również, że projekt ustawy pomija osoby, które zdecydowały się na „pozostanie w ZUS”, nie dając im prawa wyboru, czy pozostać przy dotychczasowym sposobie finansowania emerytury, czy skorzystać z instytucji „subkonta”. Zaproponowane rozwiązanie budzi wątpliwości Prezydium KK, czy nie narusza ono art. 21 ust. 1 Konstytucji RP i wynikającego z niego obowiązku Rzeczypospolitej Polskiej ochrony własności.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych w swojej opinii przedstawiło podnoszony od kilku lat postulat potrzeby dokonania kompleksowej oceny reformy systemu ubezpieczeń społecznych, która powinna być podstawą do zmian legislacyjnych i dawać impulsy do wyeliminowania negatywnych skutków funkcjonowania systemu. Postulat ten, w opinii OPZZ, wyrósł na bazie negatywnych rozwiązań prawnych wprowadzonych reformą systemu emerytalnego. Podstawowymi wadami są: brak jakiejkolwiek odpowiedzialności akcjonariuszy Powszechnych Towarzystw Emerytalnych za poziom świadczeń emerytalnych, wysokie i niepowiązane z wynikami ekonomicznymi zyski. Według OPZZ, wysokość wypłat emerytur wskazywała, że część ubezpieczonych na swoim koncie emerytalnym w wybranym

lub wylosowanym OFE miała aktywa w niższej wysokości od potrąconej i przekazanej składki emerytalnej. OPZZ podniosło również kwestię wprowadzenia dobrowolności oszczędzania na emeryturę w otwartych funduszach emerytalnych. Zdaniem OPZZ państwo nie powinno zmuszać swoich obywateli do obowiązkowego oszczędzania w prywatnych instytucjach ubezpieczeniowych działających w formie spółek akcyjnych, których głównym zadaniem, zgodnie z przepisami kodeksu handlowego, jest wypracowywanie zysku. W takiej formule ubezpieczeni nie są podmiotem, lecz przedmiotem działania spółki. OFE nie ponoszą żadnych konsekwencji wynikających z nietrafnych inwestycji. Ryzyko oszczędzania w II filarze jest tylko po stronie ubezpieczonego. Biorąc powyższe pod uwagę, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych poparło propozycję wprowadzenia zasady dobrowolności wyboru.

Jednocześnie OPZZ podniosło kwestie:

- 1) zbyt krótkiego okresu na podjęcie decyzji o rezygnacji z uczestnictwa w II filarze;
- 2) możliwości decydowania przez ubezpieczonych, którzy zdecydują się pozostać w II filarze, czy chcą płacić dodatkową składkę na OFE;
- 3) przesunięcia aktywów z OFE do ZUS nie tylko w części obligacyjnej, ale także akcyjnej.

Realizacja tego ostatniego wniosku rozwiązałaby, zdaniem OPZZ, kontrowersyjny pomysł wprowadzenia „suwaka bezpieczeństwa” dotyczącego tak zwanego „ryzyka złej daty”. Może bowiem okazać się, że przesunięciu do ZUS podlegać będą środki mocno zmniejszone w wyniku dekonjunkury lub złej polityki inwestycyjnej towarzystwa emerytalnego. Wówczas w okresie przenoszenia środków nie będzie możliwości odrobienia poniesionych strat. Wydaje się celowe wprowadzenie większej elastyczności i współdecydowania przez ubezpieczonego.

OPZZ pozytywnie odniosło się również do propozycji powierzenia wypłaty emerytur z obydwu filarów w postaci jednego świadczenia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Rozwiązanie to obniży koszty działania systemu w stosunku do zapowiadanego w momencie wprowadzania reformy powołania do życia wyspecjalizowanych instytucji, jakimi miały być zakłady emerytalne. Z akceptacją OPZZ spotkała się także propozycja zakładająca utrzymanie mechanizmu wypłaty gwarantowanej.

W opinii OPZZ, do najistotniejszych zmian związanych z funkcjonowaniem Otwartych Funduszy Emerytalnych z punktu widzenia ubezpieczonych jest zmniejszenie z 3,5% do 1,75% maksymalnej opłaty, jaką OFE będą mogły pobierać od wpływającej do nich składki. Rozwiązanie to obniży obciążenia ubezpieczonych i powinno wpłynąć na wzrost

przyszłych emerytur. Projekt przewiduje pozostawienie na dotychczasowych poziomach opłat, jakie OFE pobierają za zarządzanie. Zdaniem OPZZ powinny one także ulec obniżeniu. Alternatywnie należy rozważyć możliwość całkowitej likwidacji opłaty potrącannej ze składki.

Ponadto Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych nie sprzeciwia się wprowadzeniu proponowanego zakazu prowadzenia działalności polegającej na publikacji i emisji reklam dotyczących otwartych funduszy emerytalnych, zwraca jednak uwagę, że w sytuacji pozostawienia krótkiego okresu ubezpieczonym na dokonanie wyboru, czy chcą nadal oszczędzać w II filarze niezbędne jest przeprowadzenie rzetelnej akcji informacyjnej. Jej celem powinno być przedstawienie różnic między oszczędzaniem w ZUS i w OFE oraz wynikających zalet i zagrożeń.

Forum Związków Zawodowych pozytywnie zaopiniowało kierunek zmian w systemie emerytalnym zaproponowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Jednocześnie zauważono, że zmiany te mają na celu jedynie krótkookresową poprawę kondycji budżetu państwa, co prowadzić może do nadmiernego ryzyka dla ubezpieczonych. FZZ odnosząc się do propozycji wprowadzenia dobrowolności odprowadzania składek do OFE, podkreśliło, że dobrowolność wyboru jest podstawą funkcjonowania społeczeństwa w demokratycznym kraju, a zaprzeczeniem tego jest przymuszanie obywateli do oszczędzania w instytucji i w sposób, w który obywatele nie chcą tego robić. Stąd pozytywna opinia Forum Związków Zawodowych o możliwości wyboru ubezpieczonych co do pozostania w otwartym funduszu emerytalnym bądź przejścia do ZUS. FZZ zgłasza natomiast zastrzeżenia co do samego trybu dokonywania wyboru. Według Forum, przyjęta zasada, według której ubezpieczeni, którzy nie złożą odpowiedniego oświadczenia woli, będą z urzędu przypisani do ZUS przeczy zasadom postępowania administracyjnego, według których podjęcie działań przez organy administracji publicznej musi być poprzedzone wnioskiem zainteresowanego, z wyjątkiem tych przypadków, gdy działanie organu administracji jest reakcją na sprzeczne z prawem działania obywatela.

Ponadto FZZ pozytywnie ocenia likwidację instytucji losowania otwartego funduszu emerytalnego. Zdaniem Forum powodowała ona przypisanie części ubezpieczonych, zwykle ludzi młodych, niedoświadczonych, do funduszu osiągającego gorsze wyniki finansowe, eliminując możliwość przynależności do funduszy większych, osiągających wyższe zysk. Dzięki przyznaniu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych dominującej pozycji, można się spodziewać zmniejszenia kosztów związanych z tą operacją.

Natomiast, w opinii FZZ, obowiązek przekazania na fundusz emerytalny FUS środków członka otwartego funduszu emerytalnego na 10 lat przed uzyskaniem wieku

emerytalnego, nawet jeżeli umarżane ma być 1/120 jednostek rozrachunkowych, może spowodować ograniczenie podejmowania przez ubezpieczonych decyzji o pozostaniu w OFE.

Pozytywnie FZZ ocenia zmianę polegającą na obniżeniu wysokości opłat w formie potrącenia z wypłaconych składek z 3,5% na 1,75%.

FZZ podsumowując, stwierdza, iż pomimo wskazanych, pozytywnych zmian – proponowane rozwiązania, w wymiarze finansowym, nie napawają nadzieją na poprawę sytuacji w zakresie zrównoważenia ryzyka realizacji zobowiązań emerytalnych przez państwo w dalszej perspektywie.

Konfederacja „Lewiatan” w nadesłanej opinii zgłosiła do przedmiotowego projektu szereg uwag. W zakresie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej podniesiono wątpliwości co do zgodności projektu z zasadą zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wyrażoną w art. 2 Konstytucji. W ocenie opiniodawcy projekt ustawy stanowi kolejną nowelizację, którą wprowadza się zmiany fundamentalne dla spójności systemu zabezpieczenia emerytalnego, za pomocą korekty 9 ustaw. Taki sposób reformowania systemu zabezpieczenia społecznego, w jego ocenie, nie buduje zaufania obywateli do państwa i stworzonego przez nie prawa. Opiniodawca zwraca uwagę na fakt, że w związku z przedstawionymi wątpliwościami ekspertów dotyczącymi podstawowych dla systemu kwestii, takich jak np. charakter prawny (publiczny czy prywatny) środków gromadzonych w OFE, obywatelowi bardzo trudno będzie zbudować dobrą podstawę do racjonalnej i świadomej decyzji, podjętej w poczuciu bezpieczeństwa prawnego, dotyczącej wyboru dalszych zasad oszczędzania na przyszłą emeryturę. Wątpliwości opiniodawcy budzi również to, że w związku z przewidywanym terminem wejścia w życie 31 stycznia 2014 r., projektodawca nie pozostawił odpowiedniego czasu na przeprowadzenie konsultacji publicznych, gruntowne merytoryczne zbadanie projektu w parlamentarnej fazie prac ustawodawczych. Prace legislacyjne, w ocenie opiniodawcy, mogą być zatem prowadzone w trudnym do uzasadnienia pośpiechu, niezgodnym z zasadami prawidłowej legislacji, i nie służyłyby ochronie zaufania obywateli do państwa i prawa. Pośpiech prac legislacyjnych, w tak złożonej legislacyjnie i ważnej społecznie materii, może przyczynić się do obniżenia jakości uchwalonej w ten sposób ustawy.

Konfederacja „Lewiatan” zwraca także uwagę, iż wejście w życie projektu ustawy w jego obecnym brzmieniu może doprowadzić do naruszenia praw nabytych oraz ekspektatyw praw emerytalnych obywateli oraz praw nabytych i interesów w toku OFE/PTE, w zakresie regulacji dotyczących zobowiązania ubezpieczonych do dokonania ponownego wyboru systemu, w którym będą gromadzili składki na zabezpieczenie emerytalne, a także

umorzenia przez Otwarty Fundusz Emerytalny 51,5% jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku każdego członka funduszu i przekazanie do ZUS aktywów zgromadzonych w obligacjach i bonach emitowanych przez Skarb Państwa, a także innych obligacji i papierów wartościowych.

W ocenie Konfederacji „Lewiatan” przedstawiony projekt narusza zasadę odpowiedniego *vacatio legis*, będącą jednym ze standardów prawidłowej legislacji. Opiniodawca postuluje, aby w tym przypadku okres *vacatio legis* był odpowiednio długi i proporcjonalnie uzależniony od stopnia skomplikowania aktu normatywnego i głębokości jego ingerencji w prawa i wolności jednostki. W przypadku tego projektu opiniodawca podniósł zarzut, że projektodawca w ogóle nie przewidział *vacatio legis*. Zdecydował się bowiem na przyjęcie, mogącej budzić wątpliwości legislacyjne, techniki wskazania terminu wejścia w życie ustawy. Długość okresu *vacatio legis*, w ocenie opiniodawcy, pozostawiony został przypadkowi, gdyż jest on uzależniony wyłącznie od tego, jak długo będą trwały prace legislacyjne.

Oprócz powyższych uwag o charakterze ogólnym Konfederacja „Lewiatan” zgłosiła również szereg uwag o charakterze szczegółowym, odnoszących się do stopniowego przekazywania środków z OFE do ZUS przez 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego, propozycji wprowadzenia zakazu reklamy funduszy emerytalnych i kar za jego naruszenie, propozycji wzmacniających zachęty do dobrowolnego oszczędzania przez zmiany w IKZE, umożliwienia ubezpieczonym dokonania wyboru, czy chcą przekazywać część przyszłej składki do OFE, czyli tzw. „dobrowolności”, propozycji przeniesienia obligacji Skarbu Państwa z OFE do ZUS oraz przepisu dotyczącego wejścia w życie ustawy.

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej negatywnie ocenili sposób procedowania przedmiotowego projektu. Uwzględnienie w ustawie budżetowej skutków wprowadzenia w życie projektu, nie tylko przed jego przyjęciem, lecz nawet przedstawieniem go partnerom społecznym, wyklucza możliwość dokonania jakichkolwiek zmian, co w opinii Pracodawców RP czyni dialog społeczny bezcelowym.

W ocenie Pracodawców RP nie można mówić o dobrowolności przynależności do OFE w sytuacji uprzywilejowania ZUS jako instytucji, do której miałyby dodatkowo trafiać część składki z tytułu ubezpieczenia emerytalnego w wysokości 2,92% podstawy jej wymiaru. Domniemanie rezygnacji z przekazywania składki do prywatnej kapitałowej części systemu stanowi naruszenie umowy społecznej zawartej przez miliony Polaków w 1999 r. Osoby, które przystąpiły do OFE, nie powinny mieć obowiązku potwierdzania swojej woli pozostania w nich.

Według Pracodawców RP w przypadku przyjęcia projektu w jego obecnym kształcie, można spodziewać się, że znaczna część ubezpieczonych przejdzie z OFE do ZUS nie w efekcie podjęcia przemyślanej decyzji, lecz w wyniku postawy bierności. Istotne znaczenie ma konieczność złożenia deklaracji o wyborze pozostania w OFE. Sposób rozwiązania tej kwestii przedstawiony w projekcie świadczy o tym, iż kluczowym celem jest zmaksymalizowanie przychodów FUS.

Wątpliwości budzi też proponowany 3-miesięczny termin złożenia deklaracji o pozostaniu w OFE, który może okazać się niewystarczający na podjęcie świadomej decyzji w tej sprawie. Proponowane zmiany mogą ponadto spowodować dalszy spadek i tak już niskiego zaufania do państwa i systemu prawnego. Stabilność prawa jest jedną z jego podstawowych wartości, a także gwarantem dalszego rozwoju ekonomicznego kraju.

Business Centre Club Związek Pracodawców w swojej opinii zwraca uwagę na zasadnicze zastrzeżenia, także natury konstytucyjnej, koncepcji przejęcia aktywów nieakcyjnych przez FUS oraz mechanizmu tzw. suwaka. Zdaniem BCC całość operacji, tj. przeniesienie aktywów oraz wprowadzenie mechanizmu tzw. suwaka oznacza przeniesienie zobowiązań emerytalnych niepokrytych aktywami i powiększa dług w przyszłości.

Zastrzeżenia, zdaniem BCC, budzi również dobrowolność uczestnictwa w OFE, w szczególności jej sposób opisany w projekcie (domyślność wyboru ZUS). Według Business Centre Club jest to dobrowolność niesymetryczna i niekompletna, nie dotyczy tzw. mechanizmu suwaka (przenoszenie aktywów na 10 lat przed emeryturą), dlatego też w opinii BCC należy:

1) dać możliwość uczestnikowi OFE na pozostanie w funduszu w okresie na 10 lat przed emeryturą, oraz

2) umożliwić uczestnikowi w tym okresie przystąpienie do jednego z wprowadzonych multifunduszy o różnych profilach ryzyka inwestycyjnego.

BCC uważa, że zaprezentowany w projekcie zakaz inwestowania w obligacje skarbowe i gwarantowane instrumenty dłużne przy jednoczesnym wykreowaniu agresywnego portfela opartego o akcje (min. 75%) jest bardzo ryzykowny dla uczestników OFE i samych funduszy. Może on doprowadzić nawet do ich upadku, przy pojawieniu się średnioterminowej bessy i braku instrumentów lokacyjnych zabezpieczających ryzyko (kursowe i walutowe), których projekt ustawy nie zawiera. BCC proponuje zniesienie ww. limitu i wprowadzenie katalogu instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyka.

Według BCC projekt ustawy nie wyeliminował kilku istotnych ryzyk, które mają zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania systemu emerytalnego, także w kontekście

stabilności finansów publicznych do 2030 r. Należy do nich m.in. ryzyko pogłębienia ekspozycji polskiego długu publicznego na zaburzenia pojawiające się na rynkach zagranicznych, powiększanie się wolumenu minimalnych emerytur, nazwanych kiedyś tzw. starym portfelem, ryzyko niedorozwoju dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych, w szczególności grupowych (PPE), a także ryzyko potencjalnej niewypłacalności systemu emerytalnego.

Oprócz powyższych uwag o charakterze ogólnym Business Centre Club Związek Pracodawców zgłosił również katalog uwag o charakterze szczegółowym, odnoszących się głównie do zagadnienia zmian w pracowniczych programach emerytalnych, które nie są przedmiotem proponowanej regulacji.

Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych przedstawiła swoje stanowisko w piśmie z dnia 29 października 2013 r. Dodatkowo w piśmie z dnia 4 listopada 2013 r. przedstawiła szczegółowe uwagi do projektu ustawy w postaci nowego brzmienia propozycji odpowiednich przepisów w zakresie lokowania środków i zasad inwestowania. Przedstawione przez Izbę stanowisko wyraża także opinie **Powszechnych Towarzystw Emerytalnych**, które nie są zrzeszone w IGTE. IGTE zdecydowanie sprzeciwia się likwidacji kapitałowej części systemu emerytalnego. Opiniowana ustawa powinna być zbadana na okoliczność zgodności z Konstytucją RP. Najwięcej wątpliwości zdaniem IGTE budzą następujące kwestie:

- 1) przeniesienie 51,5% aktywów każdego OFE do ZUS = nacjonalizacja;
- 2) stopniowe przenoszenie aktywów z OFE do ZUS w ramach tzw. suwaka – zdaniem IGTE suwak bezpieczeństwa powinien być dobrowolny (alternatywa: bezpieczny subfundusz);
- 3) zakaz reklamy = pozorna dobrowolność;
- 4) brak odpowiedniego *vacatio legis* = radykalne zmiany w systemach informatycznych OFE i ZUS, propozycja: 12 miesięcy;
- 5) zakaz inwestowania przez OFE w papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Proponowane zmiany, zdaniem IGTE, nie umożliwią faktycznej konkurencji pomiędzy OFE. Ponadto IGTE wnosi o udostępnienie analiz prawnych i ekonomicznych dowodzących zgodności proponowanych zmian z Konstytucją RP.

Krajowa Izba Gospodarcza negatywnie ocenia decyzję w zakresie przeniesienia części obligacyjnej funduszy zgromadzonych w OFE do ZUS, zakładającą równocześnie dobrowolność przynależności do funduszy:

– OFE staną się mniej atrakcyjne dla ubezpieczonych,

– rozwiązanie to negatywnie wpłynie na giełdę i wartość spółek na niej notowanych.

KIG za zasadne uznaje proponowane obniżenie opłat związanych z obsługą emerytalną (provizje, opłaty za zarządzanie). Stoi również na stanowisku konsekwentnego dokończenia reformy emerytalnej przez jej faktyczne upowszechnienie – likwidację emerytur mundurowych oraz włączenie rolników do systemu powszechnego.

Giełda Papierów Wartościowych podkreśla pozytywną rolę OFE na rynku kapitałowym. W stosunku do projektu wnioskuje o rozszerzenie kategorii lokat w ramach limitu 75% o lokaty w listy zastawne, zmianę warunków, na jakich OFE mogą nabywać obligacje korporacyjne. GPW wnioskuje o wprowadzenie dobrowolności przystąpienia do mechanizmu tzw. suwaka (z pozostaniem w OFE) w pierwszych 5 latach z 10-letniego okresu przed emeryturą, utrzymanie obecnie obowiązującego benchmarku opierającego się na średniej ważonej stopie zwrotu (benchmark wewnętrzny) oraz przedłużenia *vacatio legis* do 6 miesięcy. Opowiada się przeciwko zakazowi reklamy, a przynajmniej za wskazaniem w ustawie rozumienia tego pojęcia i wprowadzenia wyłączeń. GPW popiera koncepcję objęcia IKZE jednolitą wysokością wpłat oraz zryczałtowanym podatkiem dochodowym „na wyjściu”, docelowo należy dążyć do zniesienia tego podatku.

W opinii **Narodowego Banku Polskiego**, wyrażonej w piśmie z dnia 28 października 2013 r., system emerytalny, który obecnie funkcjonuje musi ulec zmianie, zarówno co do zasady, jak i sposobu jego funkcjonowania ze względu na zbyt duże obciążenie, jakie stwarza dla sektora finansów publicznych.

Narodowy Bank Polski zauważa, że:

- 1) wprowadzenie proponowanych regulacji może łączyć się z ryzykiem prawnym;
- 2) zwiększenie limitu lokat OFE na inwestycje zagraniczne do 30% aktywów bez jednoczesnego umożliwienia funduszom emerytalnym domykania pozycji walutowych może oznaczać duże ryzyko kursowe w powiązaniu z brakiem zainteresowania tego typu lokacją;
- 3) OFE powinny mieć możliwość inwestowania w papiery emitowane przez BGK, ponieważ w przeciwnym razie będzie to niekorzystne dla realizacji projektów infrastrukturalnych w Polsce.

Zdaniem NBP ustanowienie minimalnego limitu na inwestycje OFE w akcje na poziomie 75% może być niekorzystne dla rozwoju rynku długoterminowych pozaskarbowych instrumentów dłużnych oraz dla samych OFE (ograniczenie płynności); z drugiej strony OFE będą mogły inwestować pośrednio w obligacje skarbowe np. za pomocą depozytów ustrukturyzowanych. Dla NBP nie jest zrozumiałe dlaczego organ nadzoru ma wyliczać

porównawczą stopę zwrotu w okresie, w którym OFE nie będą wyznaczały swoich stóp zwrotu, oraz zauważa zagrożenia wynikające z przenoszenia aktywów z OFE do ZUS zarówno dla uczestników funduszy, jak i funduszu emerytalnego zarządzanego przez ZUS. Nie widzi również uzasadnienia dla zwrotu środków zgromadzonych na przeznaczonych do likwidacji rachunkach rezerwowym i premiovym dla PTE (obecne regulacje prawne dają możliwość PTE do wycofania środków z rachunków).

Narodowy Bank Polski proponuje zmienić kolejność kategorii aktywów przenoszonych do ZUS (środki pieniężne przenoszone jako ostatnie) oraz rozważyć zasadność wprowadzania zakazu inwestowania m.in. w skarbowe papiery wartościowe oraz słuszność limitu na inwestycje w akcje – 75%. W opinii NBP opłaty pobierane przez PTE powinny zostać obniżone w stopniu wyższym niż zaproponowano. Proces oszczędzania na cele emerytalne charakteryzuje się długim horyzontem inwestycyjnym, zatem koszty ponoszone przez uczestników OFE mają duży wpływ na wartość zgromadzonych środków. Istotna obniżka kosztów funkcjonowania kapitałowej części systemu emerytalnego jest możliwa przy stosowaniu przez PTE pasywnej polityki inwestycyjnej. NBP w piśmie z dnia 5 listopada 2013 r. przedstawił propozycje odpowiednich przepisów.

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych dostrzega konieczność istnienia Funduszu Gwarancyjnego jako zabezpieczenia środków lokowanych w OFE, także w wypadku wprowadzenia zaproponowanych w projekcie ustawy zmian zasad działalności OFE. Zaproponowano także potrzebę objęcia tymi samymi gwarancjami środków zgromadzonych w dobrowolnych funduszach prowadzonych przez powszechne towarzystwa emerytalne.

Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych zgłosiło zastrzeżenia w zakresie przeniesienia części obligacyjnej OFE do ZUS. Stowarzyszenie proponuje, aby dla realizacji celu, jakim jest poprawa stanu finansów publicznych, obligacje Skarbu Państwa nabywane dotychczas przez OFE zostały skonwertowane w pewnego rodzaju „lokata” OFE w ZUS (lub spółki celowej) w celu wyłączenia ich wartości z obszaru długu publicznego. Środki pozostające w ZUS traktowane byłyby jako część portfela OFE, ale nie wymagałyby to emisji i nabywania obligacji skarbowych, ani ponoszenia kosztów zarządzania tą częścią środków. Zatem lokata OFE w ZUS z ekonomicznego punktu widzenia byłaby tożsama z inwestycją OFE w obligacje skarbowe. Wartość „lokaty” OFE w ZUS wyceniana byłaby okresowo w oparciu o przyjęty parametr – np. wynikający z poziomu waloryzacji emerytur lub powiązane z tempem wzrostu PKB. Stowarzyszenie postuluje także odejście od koncepcji „dobrowolności” w wersji zaproponowanej w projekcie, a w szczególności od propozycji

automatycznego przenoszenia ubezpieczonych do ZUS oraz zakazu reklamy OFE. Proponuje ponadto zastąpienie tzw. „suwaka” zasadą wielofunduszowości OFE, w ramach której ubezpieczony byłby przypisany do funduszu o określonym poziomie ryzyka w zależności od czasu pozostającego do osiągnięcia wieku emerytalnego. Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych postuluje także wydłużenie okresu *vacatio legis* z uwagi na konieczność przyjęcia dodatkowych regulacji ustawowych oraz przygotowania odpowiednich aktów wykonawczych.

W opinii **Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami**, w projekcie ustawy przewidziany został zbyt krótki okres *vacatio legis*, rodzący ryzyko zarówno systemowo-operacyjne, jak i finansowe w zakresie bezpieczeństwa aktywów zgromadzonych przez członków funduszy. Opiniodawca wskazał także na brak treści aktów wykonawczych, do których odwołuje się ustawa, w związku z czym, w jego ocenie, nie można w pełni określić skutków regulacji. IZFiA postuluje także dopuszczalność powierzenia zarządzania całością aktywów OFE (nie jak dotychczas jedynie inwestycjami zagranicznymi OFE) towarzystwom funduszy inwestycyjnych oraz podmiotom, które są uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych. Ponadto opiniodawca zgłosił zastrzeżenia dotyczące dobrowolności wyboru dla dotychczasowych członków OFE w zakresie przekazywania składek do OFE albo przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych całości składki na ubezpieczenie emerytalne. W jego ocenie dotychczasowi członkowie OFE, którzy chcą, aby całość ich przyszłych składek emerytalnych przekazywana była do ZUS, złożyli do ZUS odpowiednie oświadczenia woli analogicznie do formy i trybu składania oświadczeń w tym zakresie, przewidzianym w dotychczasowym brzmieniu ustawy.

IZFiA postuluje wprowadzenie dobrowolności przenoszenia środków z OFE do ZUS w przypadku osiągnięcia przez członka otwartego funduszu wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wprowadzenie takiej dobrowolności umożliwi, zdaniem Izby, zwiększanie emerytury z części kapitałowej w szybszym tempie niż waloryzacja na subkoncie w FUS i pozwoli na dywersyfikację źródeł finansowania emerytur – bezpieczeństwo dzięki różnorodności. W takim przypadku członek otwartego funduszu emerytalnego będzie mógł w każdym czasie dobrowolnie na 3 miesiące przed osiągnięciem wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego i nie później niż do pierwszego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym ukończy wiek emerytalny, złożyć w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych oświadczenie woli o przekazywaniu do Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego.

Izba postuluje także umożliwienie publikacji i emisji reklam przez OFE, postulując jednocześnie wprowadzenie dodatkowych wymogów w tym zakresie przez uwzględnienie przy publikacji i emisji reklam obowiązku dbałości o interes członków lub potencjalnych członków funduszu, rzetelności oraz poszanowania dobrych obyczajów. Ponadto Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami zgłosiła liczne propozycje i uwagi szczegółowe do treści przepisów projektu.

Polska Izba Ubezpieczeń w nadesłanej opinii z satysfakcją przyjęła wprowadzenie w obecnym projekcie kwotowego określenia limitu wpłat na indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) dla oszczędzających, które pozwoliłoby uniknąć wielu ograniczeń i trudności interpretacyjnych. Dodatkowo podkreśliła, że uniezależnienie wysokości odpisu od posiadania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w roku poprzedzającym wpłaty pozwoli, obecnie wyłączonym, albo czasowo, albo na stałe, na odkładanie dodatkowych środków na przyszłą emeryturę. Podobnie, pozytywnie oceniła wprowadzenie ryczałtowego podatku (10%) od wypłat świadczeń emerytalnych, bez względu na formę tej wypłaty. Wyraziła nadzieję, że wprowadzenie obniżonego podatku ryczałtowego oraz jasne, jednakowe dla wszystkich, określenie kwoty składki, którą można odliczyć od dochodu, wpłynie pozytywnie na chęć skorzystania przez przyszłych emerytów z możliwości dobrowolnego oszczędzania. Dodatkowo wzrośnie liczba osób, które będą mogły przystąpić do oszczędzania w ramach IKZE.

Oprócz powyżej pozytywnie ocenianych propozycji, Polska Izba Ubezpieczeń wskazała, iż w projekcie należy doprecyzować, że opodatkowanie wypłat 10% podatkiem ryczałtowym odnosi się również do tej części wypłat, które zostały dokonane przed wejściem w życie nowych przepisów. Ponadto zaproponowała wprowadzenie zmiany polegającej na wydłużeniu z 12 do 24 miesięcy (od dnia zawarcia umowy) terminu, w którym dokonanie wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu wiąże się z koniecznością poniesienia przez oszczędzającego dodatkowej opłaty, której wysokość instytucja finansowa określi w umowie. Dodatkowo złożyła propozycję wprowadzenia przepisu pozwalającego na wykorzystanie potencjału zakładów ubezpieczeń do zwiększenia popularności IKZE wśród przyszłych emerytów.

Związek Banków Polskich zgłosił uwagi dotyczące kwestii przeniesienia części aktywów OFE do ZUS oraz propozycji modyfikacji niektórych limitów inwestycyjnych OFE, w tym również określenia okresu przejściowego do dostosowania przez OFE wartości

posiadanych aktywów do aktualnie obowiązujących je ograniczeń inwestycyjnych. Wskazał na konieczność doprecyzowania algorytmu przenoszenia aktywów do ZUS (dot. sposobu określenia ilości przekazywanych aktywów oraz ich ewentualnego uzupełnienia gotówką w sytuacji, gdy nie będzie możliwe wydzielenie dokładnie 51,5% aktywów) oraz zmiany terminu na przeniesienie aktywów do ZUS na kolejny dzień roboczy. Ponadto ZBP zaproponował uzupełnienie projektu nowelizacji i precyzyjne określenie w treści ustawy zasad pożyczania papierów wartościowych przez OFE. ZBP zwraca uwagę na aspekt związany z wyceną niektórych aktywów OFE przed przekazaniem ich do ZUS, wycena wpływa na poziom WAN OFE, co ma przełożenie na wartość aktywów, które mają być przekazane do ZUS (51,5% WAN), z kolei wycena aktywów, które będą przeniesione do ZUS wpłynie bezpośrednio na ich wartość oraz wartość zapisów na rachunkach w ZUS.

Ponadto ZBP proponuje rozszerzenie przepisów określających kategorie lokat funduszy przez wprowadzenie możliwości inwestycji w bankowe papiery wartościowe o takich samych parametrach, dopuszczenie lokat w innych niż będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium RP obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, innych niż papiery wartościowe określone w art. 141 ust. 1 pkt 15 i 21 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, uwzględnienie listów zastawnych w kategoriach lokat, których łączna wartość nie może być mniejsza niż 75% aktywów otwartego funduszu.

Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych postuluje: wprowadzenie rozwiązań zwiększających efektywność nie tylko II filara, lecz całego systemu emerytalnego, odrzucenie koncepcji dobrowolności uczestnictwa w OFE, pozostawienie OFE możliwości inwestowania w instrumenty dłużne, takie jak obligacje SP. Podkreślono także potrzebę wsparcia dla dalszego rozwoju III filara ubezpieczenia emerytalnego.

Związek Maklerów i Doradców postuluje wprowadzenie opcjonalności „suwaka bezpieczeństwa”, dla którego alternatywą byłoby przesuwanie środków zgromadzonych w OFE do funduszy bezpieczniejszych. Równocześnie okres działania suwaka miałby zostać skrócony do 4 lat, a środki przenoszone byłyby co kwartał zamiast co miesiąc. Ponadto postulowane jest pozostawienie obligatoryjności przekazywania składek do OFE, utrzymanie posiadanych przez OFE obligacji skarbowych przy znacznym obniżeniu opłat za zarządzanie tą częścią aktywów, a także wprowadzenie zmian radykalnie zwiększających atrakcyjność III filara.

Towarzystwo Ekonomistów Polskich uważa, że proponowane w projekcie znaczne ograniczenie zakresu II filaru jest niekorzystne dla stabilności systemu emerytalnego. Towarzystwo Ekonomistów Polskich uważa, że przeniesienie i umorzenie obligacji

skarbowych z portfela inwestycyjnego OFE do ZUS należy uznać za niekorzystne dla przyszłych emerytów. Poważne wątpliwości budzi kwestia zgodności zaproponowanych rozwiązań z Konstytucją.

W odniesieniu do przewidywanego zastosowania mechanizmu suwaka bezpieczeństwa podniesiono, że wskazany byłby krótszy okres przenoszenia aktywów uczestników systemu emerytalnego z kont OFE do ZUS lub ruchomy w zależności od fazy cyklu koniunkturalnego. TEP zwrócił uwagę, iż proponowane rozwiązanie niweczy ideę dwufilarowości systemu kapitałowego na etapie wypłat oraz wskazał, że istnieją alternatywne rozwiązania, korzystniejsze z punktu widzenia przewidywanej wysokości świadczeń oraz wzrostu gospodarczego.

Proponowany w projekcie zakaz inwestycji w obligacje Skarbu Państwa przez fundusze emerytalne stoi w sprzeczności z praktyką inwestycyjną funduszy na całym świecie. Zakaz tego rodzaju inwestycji niebezpiecznie obciąży strukturę portfeli inwestycyjnych OFE. Według Towarzystwa Ekonomistów Polskich fundusze zostaną zmuszone do charakterystycznego dla agresywnych funduszy akcyjnych inwestowania w większym stopniu w akcje, przez co nie będą w stanie w odpowiednim stopniu ograniczać ryzyka rynkowego i w przypadku bessy na giełdzie prawdopodobnie poniosą znaczne straty.

W odniesieniu do zewnętrznego benchmarku, limitów inwestycyjnych i poziomu składki wg TEP najpoważniejszym zagrożeniem dla bezpieczeństwa przyszłych emerytur jest nakaz utrzymywania nie mniej niż 75% aktywów OFE w akcjach.

Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy zgłosiło w swojej opinii następujące uwagi:

- 1) proponowane zmiany, m.in. procedury członkowskie, czy wykluczenie zobowiązań Skarbu Państwa z dopuszczalnych inwestycji, doprowadzą prawdopodobnie do zaniku rynku OFE,
- 2) likwidacja emerytur kapitałowych przez przenoszenie środków z OFE do FUS przed dojściem do wieku emerytalnego zmniejsza dywersyfikację ryzyka związanego z wypłatami przyszłych emerytur,
- 3) w sytuacji narastających rozbieżności między wpłatami składek a wypłatami emerytur wskazane byłoby mierzenie ukrytego długu publicznego związanego z przyszłymi skumulowanymi dotacjami Skarbu Państwa oraz podawanie go do publicznej wiadomości przyszłym emerytom jako ważny czynnik ryzyka ich przyszłych emerytur,
- 4) projekt ustawy nie porusza kwestii waloryzacji kont w pierwszym filarze, która powinna zostać poprawiona.

Koalicja na Rzecz Rynku Kapitałowego uważa, że proponowane zmiany będą skutkować marginalizacją filaru kapitałowego systemu emerytalnego oraz zwiększając ryzyko

jego likwidacji w przyszłości. Rekomenduje zdefiniowanie dobrowolności w taki sposób, aby to przejście do ZUS wymagało deklaracji oraz proponuje, aby zamiast „suwaka” wprowadzić możliwość dobrowolnego transferu środków do bezpiecznego subfunduszu zarządzanego przez OFE na 5 lat przed emeryturą. Apeluje o wycofanie zakazu promowania OFE oraz proponuje usunięcie benchmarku indykatywnego i wprowadzenie premii za ponadprzeciętne wyniki inwestycyjne.

Forum Obywatelskiego Rozwoju, uznając zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania za szkodliwe dla bezpieczeństwa emerytalnego, przedstawiło rekomendacje dotyczące wycofania koncepcji przeniesienia 51,5% aktywów OFE do ZUS oraz rezygnacji z systemu „suwaka bezpieczeństwa”. Zamiast „suwaka” przed ryzykiem złej daty miałyby chronić subfunduszowość w OFE. Ponadto postulowane jest uelastycznienie polityki inwestycyjnej OFE, w tym dopuszczenie inwestowania w obligacje Skarbu Państwa oraz obligacje innych państw, a także wprowadzenie benchmarku zewnętrznego. Wśród postulatów znalazło się także dalsze obniżenie opłat pobieranych przez OFE.

3) Przedstawienie wyników analizy wpływu projektu ustawy w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Wpływ zmian w obowiązkowym systemie emerytalnym na finanse publiczne

Utworzenie OFE i ich funkcjonowanie w obecnej formule powoduje konieczność finansowania dodatkowych potrzeb pożyczkowych budżetu państwa wynikających z finansowania, z budżetu ubytku składki emerytalnej przekazywanej do OFE od początku reformy emerytalnej (tj. od 1999 r.) oraz wydatków na obsługę dodatkowego długu publicznego z tego tytułu. Wg szacunku MF całkowite zadłużenie Skarbu Państwa z tytułu finansowania dodatkowych potrzeb pożyczkowych związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem OFE wyniosło na koniec 2012 r. 279,4 mld zł, co stanowiło 17,5% PKB. Oznacza to, iż dług z tytułu OFE stanowił ponad 30% całego długu publicznego.

Wpływ OFE na dług publiczny w latach 1999–2012

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1. Środki dla FUS z tytułu ubytku składki przekazywanej do OFE														
mld PLN	2,3	7,6	8,7	9,5	9,9	10,6	12,6	14,9	16,2	19,9	21,1	22,3	15,4	8,2

% PKB	0,3	1,0	1,1	1,2	1,2	1,1	1,3	1,4	1,4	1,6	1,6	1,6	1,0	0,5
2. Koszty obsługi dodatkowego długu z tytułu OFE*														
mld PLN	0,2	0,8	1,8	3,0	3,8	4,3	5,1	6,4	7,0	7,7	10,0	11,4	12,4	14,4
% PKB	0,0	0,1	0,2	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9
3. Wpływ OFE na dług publiczny*														
mld PLN	2,6	12,0	24,1	37,7	52,0	68,3	87,1	109,2	134,0	163,7	196,5	232,9	260,6	279,4
% PKB	0,4	1,6	3,1	4,7	6,2	7,4	8,9	10,3	11,4	12,8	14,6	16,4	17,1	17,5

* Szacunek MF.

Proponowane zmiany w systemie emerytalnym mają łagodzić negatywne krótko- i średnioterminowe skutki reformy z 1999 r. Zapropozowane zmiany nie mają wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego, wpływają jednak na sektor finansów publicznych w związku z pojawieniem się dodatkowych środków w FUS oraz niższymi kosztami obsługi długu Skarbu Państwa.

Szacunki dotyczące proponowanych zmian przedstawione poniżej zostały opracowane w oparciu o prognozy makroekonomiczne Ministerstwa Finansów oraz dla 2014 r. są zgodne z projektem ustawy budżetowej na rok 2014 przedłożonym Sejmowi, a od 2015 r. są zgodne z prognozą opracowaną przez ZUS.

Założono, że w wyniku wyboru połowa członków OFE zdecyduje się na pozostanie w OFE, natomiast druga połowa będzie gromadziła składki na subkoncie w ZUS. Założenie to skutkuje zwiększeniem poziomu składki na ubezpieczenie emerytalne, jaka będzie odprowadzana do FUS. Początkowo, tj. w 2014 r., efekt ten jest niższy od skutków zakładanych na kolejne lata, ponieważ zmiany wprowadzane niniejszą ustawą nie będą obowiązywały przez cały przyszły rok.

W projekcie ustawy założono, że środki zgromadzone w OFE będą sukcesywnie przekazywane na subkonta w ZUS w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa”. Z tego tytułu założono, że dochody te będą również powiększały środki funduszu emerytalnego.

Dodatni wpływ na sytuację FUS będą miały pożytki z przeniesionych aktywów z OFE do ZUS – m.in. odsetki i kapitał otrzymany w dniu wykupu obligacji gwarantowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji komunalnych.

Efekt zmian na przychody funduszu emerytalnego w 2014 r. ilustruje poniższa tabela.

Wpływ na przychody funduszu emerytalnego w 2014 r.

Rok	Zwiększenie składek do funduszu emerytalnego	Zmniejszenie refundacji OFE	Dochody z tzw. suwaka bezpieczeństwa	Pożytki z przeniesionych aktywów	Poprawa przychodów f. emerytalnego /suma 2-5/
1	2	3	4	5	6
2014	3 406,5	-3 406,5	4 437,8	10 940,0	15 377,7

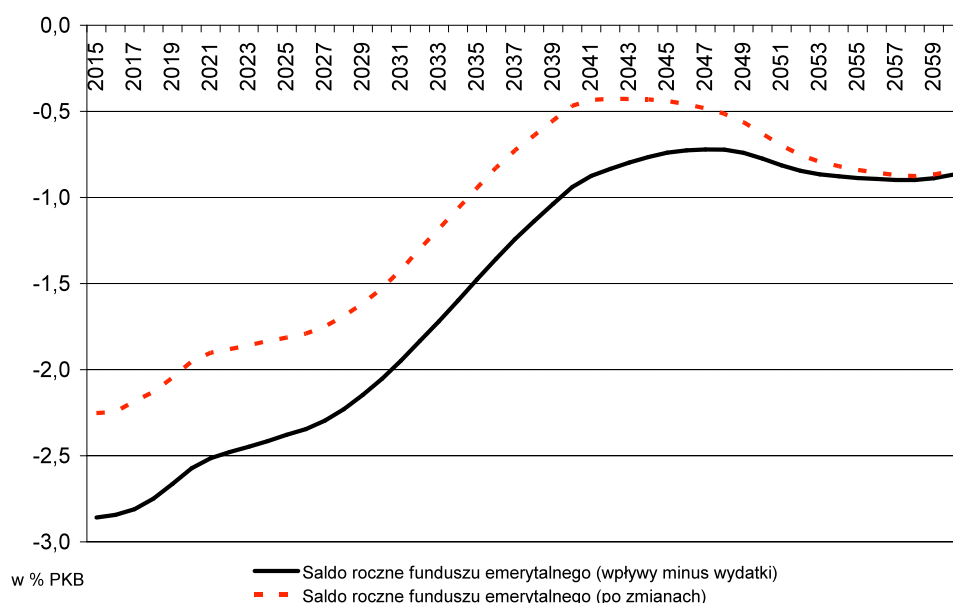
Źródło: Projekt ustawy budżetowej na rok 2014, wartości w mln zł.

W tabeli przedstawiającej skutki wprowadzanych zmian, koszty związane z wypłatą świadczeń emerytalnych zostały pominięte ze względu na ich niewielkie znaczenie w 2014 r. Należy przypomnieć, że większość osób starszych, które miały możliwość wyboru, czy chcą zostać członkami OFE, zdecydowała się oszczędzać tylko w ZUS. W związku z tym, ze względu na niewielką liczebność osób, które w najbliższych latach będą miały wypłacaną emeryturę w ramach drugiego filaru, wydatki również niewiele się zmieniają. Ponadto, w przypadku tych osób, większy wpływ na wysokość emerytury ma wielkość kapitału początkowego niż fakt uczestnictwa w OFE. Osoby te najkrócej gromadziły oszczędności w kapitałowym filarze, przez co wypłaty z OFE są niewielkie. Dla przykładu w 2013 r. w okresie od stycznia do sierpnia łączny koszt wypłaty emerytur okresowych wynosił nieco powyżej 2 mln zł, podczas gdy wypłaty emerytur i rent ogółem w analogicznym okresie wynosiły ponad 109 mld zł. Średnia emerytura okresowa wynosiła poniżej 95 zł miesięcznie.

Prezentowane poniżej szacunki w horyzoncie do 2060 r. obejmują saldo roczne Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, saldo roczne funduszu emerytalnego oraz saldo roczne funduszu rentowego w warunkach obecnych przepisów oraz w warunkach proponowanych zmian. Salda roczne zostały zdefiniowane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Zaprezentowane szacunki uwzględniają założenie o 50% udziale osób opłacających składki do otwartych funduszy wśród członków otwartych funduszy emerytalnych w warunkach obecnych przepisów oraz założenie o dziedziczeniu środków z subkonta po zmarłych emerytach w okresie trzech lat od przyznania emerytury (dla osób, które pobierały okresowe emerytury kapitałowe od wieku, o którym mowa w art. 7 ust. 2 i ust. 2a ustawy o emeryturach kapitałowych) na zasadach analogicznych, jak obecne środki gwarantowane.

Poniżej przedstawione zostały szacunki zmian salda funduszu emerytalnego na lata 2015-2060 sporządzone przez ZUS (w oparciu o model prognostyczny FUS12). Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu emerytalnego i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach „suwaka bezpieczeństwa”.

Saldo funduszu emerytalnego

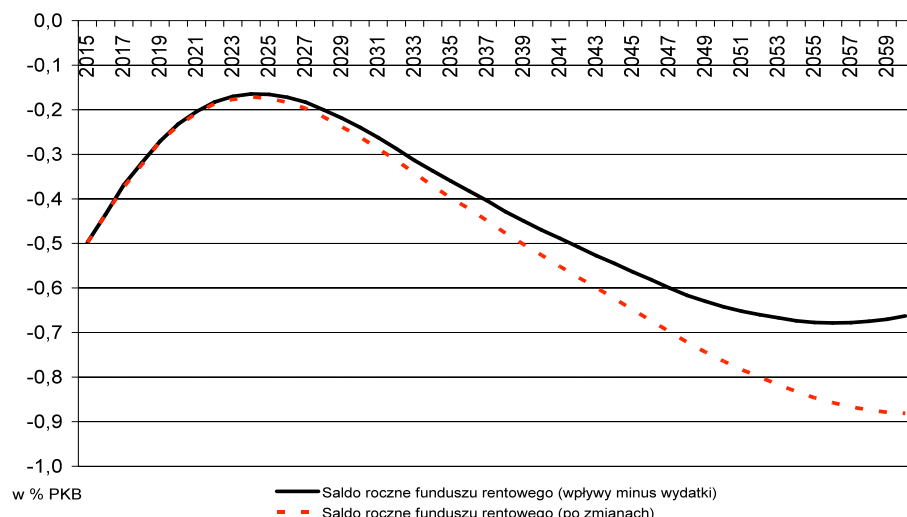

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

Po 2019 r. pogorszeniu ulegnie saldo roczne funduszu rentowego. Pogorszenie salda rocznego funduszu rentowego w wyniku proponowanych zmian jest konsekwencją zwiększenia wydatków na renty rodzinne przyznawane po zmarłych emerytach, którzy byli członkami otwartych funduszy emerytalnych. Zwiększenie wydatków na renty rodzinne wynika z faktu, że według proponowanych zmian wysokość renty rodzinnej będzie pochodną emerytury wyliczanej ze wszystkich środków (zewidencjonowanych na koncie i subkoncie oraz środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych), a nie wyłącznie ze środków zewidencjonowanych na koncie w I filarze.

Poniżej wykres obrazujący powyższe tendencje. Prezentowane saldo rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu rentowego i dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa.

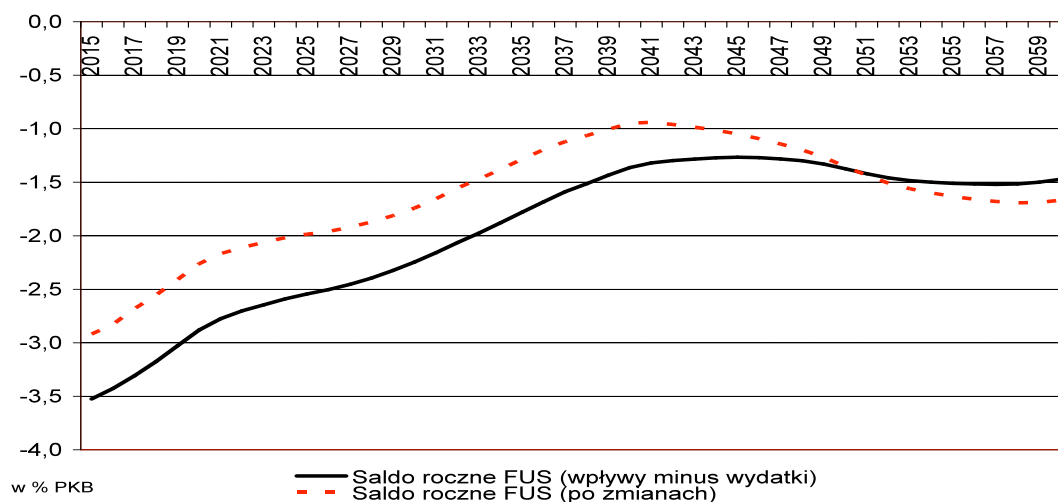
Saldo funduszu rentowego

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

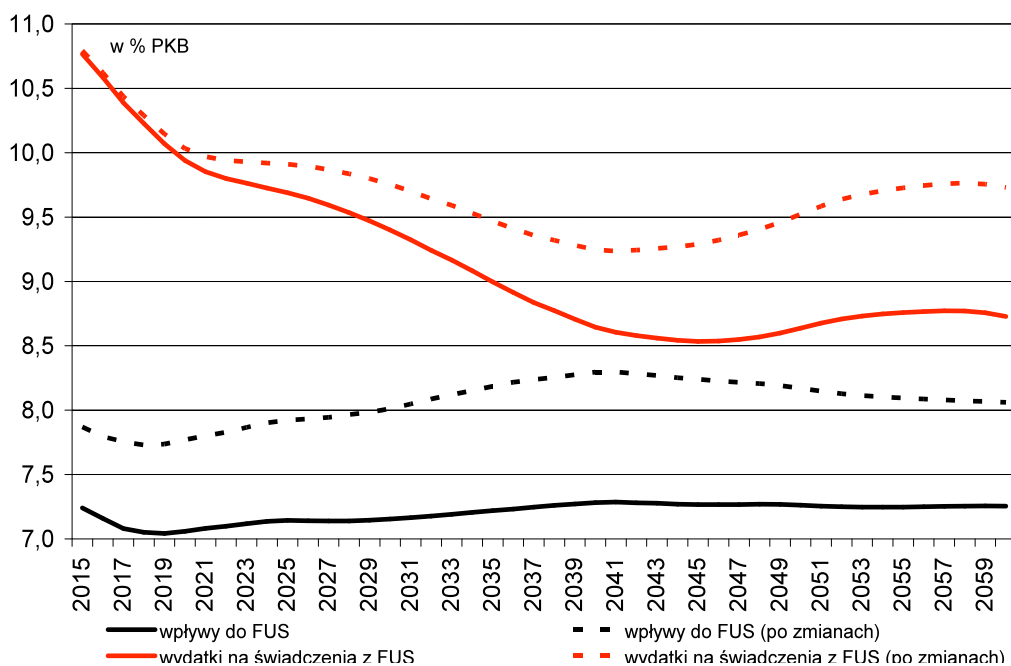
Efektom zmian w funduszu emerytalnym i w funduszu rentowym będzie zmiana salda FUS – negatywny efekt w ostatnich latach okresu prognozy wynika ze zmniejszenia salda rocznego funduszu rentowego.

Saldo FUS

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

Składowe salda FUS

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

Kolejnym ważnym efektem wprowadzenia zmian w systemie emerytalnym będzie skokowe obniżenie długu publicznego w 2014 r. i ograniczenie potrzeb pożyczkowych, a więc i poziomu długu publicznego w kolejnych latach. Wg szacunków Ministerstwa Finansów państwowy dług publiczny (metodologia krajowa) w 2014 r. obniży się o ok. 146,1 mld zł (8,5% PKB), a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (sektor *general government* wg metodologii UE) o ok. 158,2 mld zł (9,2% PKB) w stosunku do stanu, w którym nie występowałyby efekty związane ze zmianami w systemie emerytalnym.

Skokowe obniżenie długu publicznego w 2014 r. będzie wynikało w największym stopniu z jednorazowego efektu umorzenia nabytych przez Ministra Finansów skarbowych papierów wartościowych.

Na obniżenie potrzeb pożyczkowych, a co za tym idzie również na poziom długu publicznego, wpływać będzie:

- 1) obniżenie kosztów obsługi długu Skarbu Państwa;
- 2) niższa kwota refundacji dla FUS z tytułu składki przekazywanej do OFE. Wynika to zarówno z ustanowienia wysokości składki przekazywanej do OFE na poziomie 2,92%, jak i z wprowadzenia możliwości wyboru uczestnictwa w OFE skutkującego (zgodnie z założeniami) niższą liczbą członków, których składka będzie przekazywana do OFE;

- 3) niższa wartość środków przekazywanych z budżetu państwa do FUS w związku z wprowadzeniem mechanizmu „suwaka bezpieczeństwa”;
- 4) wpływy do ZUS przychodów z tytułu innych niż skarbowe papiery wartościowe (SPW) aktywów przeniesionych z OFE do ZUS.

Umorzenie nabytych przez Ministra Finansów skarbowych papierów wartościowych oraz zmniejszenie potrzeb pożyczkowych wpłyną na zmniejszenie kosztów obsługi długu w porównaniu ze stanem sprzed wprowadzenia zmian w systemie emerytalnym (tablica poniżej). Zmniejszenie kosztów obsługi długu wpłynie na zmniejszenie deficytu budżetowego, a więc i na poziom potrzeb pożyczkowych.

Obligacje komunalne w posiadaniu ZUS będą podlegały konsolidacji w ramach ewidencji długu publicznego, tak wg definicji krajowej, jak i UE. Dodatkowo obligacje emitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego będą podlegać konsolidacji w ramach ewidencji długu sektora *general government*. Obydwa elementy zostały uwzględnione w szacunku wpływu zmian w systemie emerytalnym na dług publiczny.

Wg wstępnych opinii agencji ratingowych proponowane zmiany w systemie emerytalnym są neutralne z punktu widzenia oceny ryzyka kredytowego Polski (jako wypadkowa obniżenia długu publicznego i zwiększenia przyszłych zobowiązań emerytalnych FUS) przy założeniu, że progi relacji długu do PKB zostaną odpowiednio dostosowane³⁾, co zostanie zaproponowane w zmianach ustawy *o finansach publicznych*.

Wpływ proponowanych zmian w systemie emerytalnym na dług publiczny i koszty obsługi długu Skarbu Państwa w latach 2014–2023.

Wpływ proponowanych zmian na dług i koszty obsługi długu

³⁾ Pogląd taki został przedstawiony w komentarzach agencji Moody's z dnia 5 września 2013 r. oraz agencji Fitch z dnia 10 września 2013 r.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wpływ na koszty obsługi długu Skarbu Państwa										
mld zł ³	-4,8	-5,9	-7,1	-8,4	-9,7	-11,1	-12,6	-14,2	-16,0	-17,6
%PKB	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Wpływ na państwowy dług publiczny										
mld zł ³	-146,1	-164,4	-184,7	-207,6	-238,6	-264,5	-292,8	-323,2	-358,9	-393,6
%PKB	-8,5	-9,0	-9,4	-9,9	-10,7	-11,2	-11,7	-12,2	-12,9	-13,4
Wpływ na dług sektora general government										
mld zł ³	-158,2	-176,5	-196,8	-219,7	-241,6	-267,4	-295,7	-326,2	-358,9	-393,6
%PKB	-9,2	-9,6	-10,1	-10,5	-10,8	-11,3	-11,8	-12,3	-12,9	-13,4

Źródło: Szacunki MF.

Poniższa tabela prezentuje łączny wpływ proponowanych zmian na sektor finansów publicznych.

Wpływ proponowanych zmian na sektor finansów publicznych

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
w mld zł ³	20,1	18,0	19,8	22,5	33,6	25,8	28,3	30,5	35,7	34,7
w %PKB	1,2%	1,0%	1,0%	1,1%	1,5%	1,1%	1,1%	1,2%	1,3%	1,2%

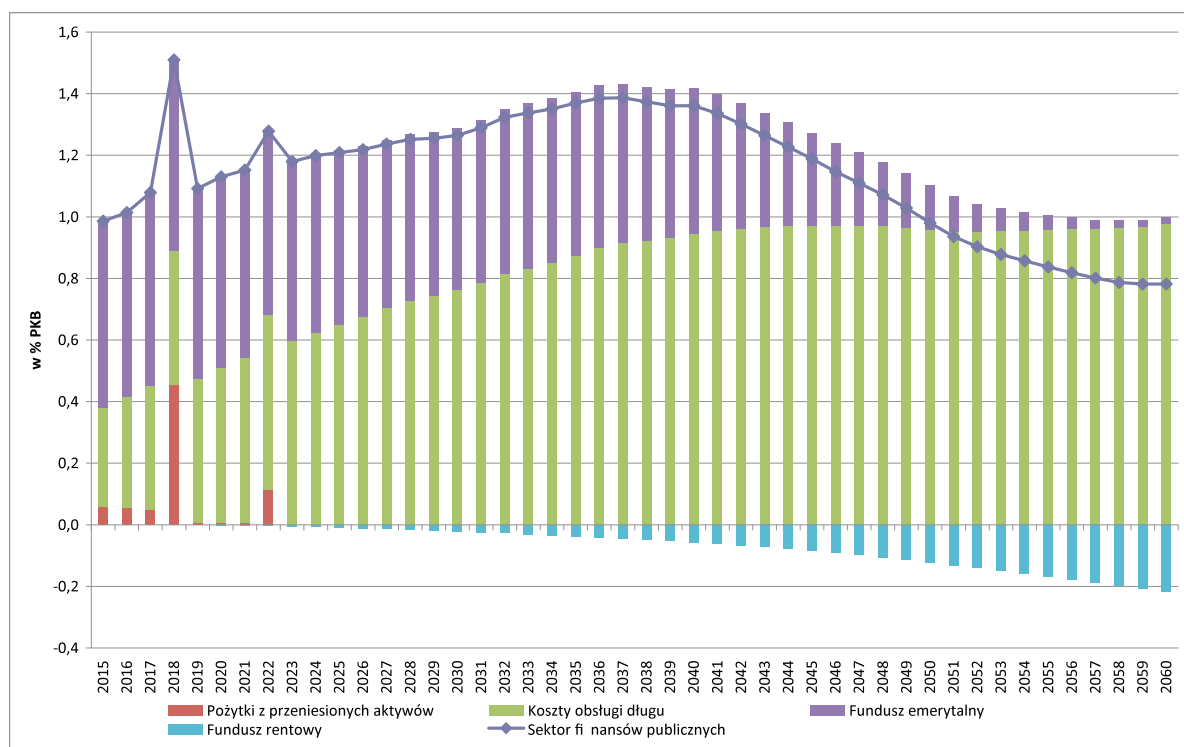
Źródło: W 2014 r. zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2014 r., od 2015 r. zgodnie z prognozą ZUS.

W warunkach 2014 r. podobny do uzyskanego efekt (tj. 20 mld zł) dałoby pozyskanie kwoty dodatkowych środków w sektorze finansów publicznych poprzez np. podniesienie stawek VAT (podstawowej 23% i obniżonej 8%), które musiałyby wzrosnąć o ok. 4 punkty procentowe każda lub poprzez podniesienie obu stawek PIT o nieco ponad 3 punkty procentowe lub tylko stawki podstawowej (18%) o blisko 3,5 punkty procentowe⁴⁾.

Dekompozycję wpływu proponowanych zmian w systemie emerytalnym z poszczególnych tytułów na sektor finansów publicznych prezentuje poniższy wykres.

Dekompozycja efektu zmian w systemie emerytalnym na sektor finansów publicznych

⁴⁾ Skutki bezpośrednie – nie uwzględniają zmiany podstawy opodatkowania wynikającej z np. potencjalnego wzrostu szarej strefy gospodarki, czy elastyczności cenowej popytu.

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

Wpływ zmian na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

1. Prezentowane poniżej wyniki obejmują saldo roczne Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, saldo roczne funduszu emerytalnego oraz saldo roczne funduszu rentowego w warunkach obecnych przepisów oraz w warunkach proponowanych zmian. Przy czym wyniki zawierają wariant z dziedziczeniem środków z subkonta po zmarłych emerytach w okresie trzech lat od przyznania emerytury (dla osób, które pobierały okresowe emerytury kapitałowe od wieku, o którym mowa w art. 7 ust. 2 i ust. 2a ustawy o emeryturach kapitałowych) na zasadach analogicznych, jak obecne środki gwarantowane i bez tego dziedziczenia. W ramach powyższych dwóch wariantów proponowanych zmian oszacowano skutki finansowe dla trzech wariantów udziałów osób opłacających składki do otwartych funduszy wśród członków otwartych funduszy emerytalnych w warunkach obecnych przepisów: 20%, 50% i 80%.
2. Saldo roczne jest różnicą wpływów i wydatków na świadczenia.
3. W wynikach po stronie wpływów uwzględniono wpływy składkowe, dotację celową na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa oraz – w warunkach proponowanych zmian – kwotę środków przenoszonych z otwartych funduszy

emerytalnych do funduszu emerytalnego w ramach „suwaka bezpieczeństwa”. Wpływy nie uwzględniają: zasilania funduszu emerytalnego środkami z Funduszu Rezerwy Demograficznej, refundacji z tytułu przekazywania składek do otwartych funduszy emerytalnych, a także dotacji uzupełniającej.

4. W wydatkach uwzględniono wyłącznie wydatki na świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
5. Zmniejszenie salda rocznego funduszu rentowego w wyniku proponowanych zmian jest konsekwencją zwiększenia wydatków na renty rodzinne przyznawane po zmarłych emerytach, którzy byli członkami otwartych funduszy emerytalnych. Zwiększenie wydatków na renty rodzinne wynika z faktu, że według proponowanych zmian wysokość renty rodzinnej będzie pochodną emerytury wyliczanej ze wszystkich środków (zewidencjonowanych na koncie i subkoncie oraz środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych), a nie wyłącznie ze środków zewidencjonowanych na koncie w I filarze.
6. Wyniki zaprezentowano w kwotach nominalnych oraz dodatkowo – w celu umożliwienia porównywania między poszczególnymi latami – w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2012 r.

WARIANT Z DZIEDZICZENIEM (z wypłatami gwarantowanymi) – kwoty nominalne

WYNIKI ZBIORCZE – KWOTY NOMINALNE

Prognoza salda rocznego FUS⁹⁾

- kwoty nominalne

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM

Rok	Saldo roczne FUS (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-64,5	-50,0	-53,4	-56,9	14,6	11,1	7,6
2016	-67,0	-51,6	-55,3	-58,9	15,4	11,7	8,1
2017	-69,1	-52,1	-56,0	-59,8	17,0	13,1	9,2
2018	-70,7	-52,8	-56,9	-61,0	17,9	13,8	9,7
2019	-71,6	-52,7	-57,0	-61,3	18,9	14,6	10,3
2020	-72,1	-52,1	-56,6	-61,1	20,0	15,5	11,0
2021	-73,4	-52,6	-57,3	-62,0	20,8	16,1	11,3
2022	-75,4	-53,9	-58,9	-63,8	21,5	16,6	11,6
2023	-77,8	-55,6	-60,7	-65,9	22,3	17,1	11,9

2024	-80,2	-57,1	-62,5	-67,8	23,1	17,8	12,4
2025	-82,9	-59,2	-64,7	-70,3	23,7	18,2	12,6
2026	-85,8	-61,5	-67,2	-73,0	24,4	18,6	12,9
2027	-88,5	-63,4	-69,3	-75,3	25,1	19,2	13,2
2028	-90,8	-64,9	-70,9	-76,9	25,9	19,9	13,9
2029	-92,5	-65,9	-72,1	-78,2	26,6	20,4	14,3
2030	-93,7	-66,4	-72,7	-79,0	27,3	21,0	14,8
2031	-94,5	-66,2	-72,5	-78,8	28,3	22,0	15,7
2032	-94,8	-65,2	-71,4	-77,6	29,6	23,4	17,2
2033	-95,0	-64,5	-70,7	-76,8	30,5	24,3	18,2
2034	-94,6	-63,3	-69,4	-75,4	31,2	25,2	19,2
2035	-93,8	-61,9	-67,7	-73,5	31,9	26,1	20,2
2036	-92,8	-60,3	-65,8	-71,3	32,5	26,9	21,4
2037	-91,6	-59,3	-64,6	-69,9	32,4	27,1	21,8
2038	-91,0	-59,0	-64,0	-69,0	32,0	27,0	22,0
2039	-89,9	-58,4	-63,0	-67,6	31,5	26,9	22,4
2040	-89,0	-58,0	-62,0	-65,9	31,0	27,1	23,1
2041	-89,7	-60,3	-63,9	-67,4	29,3	25,8	22,3
2042	-91,7	-64,7	-67,8	-70,9	27,1	24,0	20,8
2043	-94,2	-69,6	-72,4	-75,2	24,5	21,8	19,0
2044	-96,8	-74,9	-77,3	-79,8	21,9	19,5	17,1
2045	-99,9	-80,7	-82,8	-85,0	19,2	17,1	14,9
2046	-103,8	-87,5	-89,4	-91,2	16,3	14,4	12,6
2047	-108,4	-95,0	-96,7	-98,3	13,4	11,8	10,1
2048	-113,6	-103,2	-104,7	-106,2	10,4	8,9	7,4
2049	-120,2	-113,0	-114,5	-116,1	7,2	5,7	4,1
2050	-128,2	-124,5	-126,2	-127,9	3,8	2,1	0,3
2051	-136,8	-136,4	-138,4	-140,4	0,5	-1,6	-3,6
2052	-145,0	-147,6	-149,9	-152,2	-2,6	-4,9	-7,3
2053	-152,3	-157,5	-160,1	-162,8	-5,2	-7,9	-10,5
2054	-158,8	-166,4	-169,5	-172,5	-7,5	-10,6	-13,7
2055	-165,0	-174,9	-178,4	-182,0	-9,8	-13,4	-16,9
2056	-171,0	-183,0	-187,1	-191,2	-12,0	-16,1	-20,2
2057	-176,9	-190,9	-195,6	-200,3	-14,0	-18,7	-23,4
2058	-182,2	-198,0	-203,4	-208,7	-15,8	-21,2	-26,5
2059	-186,2	-203,5	-209,5	-215,5	-17,2	-23,3	-29,3
2060	-188,8	-207,3	-213,9	-220,5	-18,4	-25,1	-31,7

*) Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do FUS, dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach „suwaka bezpieczeństwa”.

**Prognoza salda rocznego funduszu emerytalnego*) - kwoty nominalne
WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM**

Rok	Saldo roczne funduszu emerytalnego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
		<i>w mld zł</i>					
2015	-52,3	-37,8	-41,2	-44,7	14,6	11,1	7,6
2016	-55,6	-40,3	-43,9	-47,6	15,4	11,7	8,1
2017	-58,7	-41,7	-45,6	-49,5	17,0	13,1	9,2
2018	-61,2	-43,3	-47,4	-51,5	17,9	13,8	9,8
2019	-63,0	-44,1	-48,4	-52,7	18,9	14,6	10,3
2020	-64,4	-44,4	-48,9	-53,3	20,0	15,5	11,1
2021	-66,5	-45,6	-50,3	-55,1	20,9	16,2	11,4
2022	-69,2	-47,5	-52,5	-57,4	21,6	16,7	11,8
2023	-72,0	-49,6	-54,7	-59,9	22,4	17,3	12,1
2024	-74,8	-51,4	-56,8	-62,1	23,3	18,0	12,6
2025	-77,5	-53,5	-59,1	-64,6	24,0	18,5	12,9
2026	-80,4	-55,6	-61,4	-67,1	24,7	19,0	13,2
2027	-82,8	-57,2	-63,1	-69,0	25,6	19,6	13,7
2028	-84,5	-58,0	-64,0	-70,0	26,5	20,5	14,5
2029	-85,4	-58,1	-64,3	-70,4	27,3	21,2	15,0
2030	-85,7	-57,5	-63,8	-70,1	28,2	21,9	15,6
2031	-85,3	-55,9	-62,2	-68,5	29,4	23,1	16,8
2032	-84,2	-53,4	-59,6	-65,8	30,8	24,6	18,4
2033	-82,7	-50,8	-56,9	-63,1	31,9	25,8	19,7
2034	-80,5	-47,6	-53,6	-59,6	32,9	26,9	20,9
2035	-77,8	-43,9	-49,8	-55,6	33,9	28,0	22,2
2036	-74,8	-40,1	-45,6	-51,2	34,7	29,2	23,7
2037	-71,6	-36,6	-41,9	-47,2	35,0	29,7	24,4
2038	-68,4	-33,5	-38,5	-43,5	34,9	29,9	24,9
2039	-65,0	-30,1	-34,7	-39,3	34,8	30,3	25,7
2040	-61,4	-26,7	-30,6	-34,6	34,8	30,8	26,9
2041	-59,5	-26,0	-29,5	-33,0	33,6	30,1	26,5
2042	-58,9	-27,0	-30,1	-33,3	31,8	28,7	25,6
2043	-58,5	-28,6	-31,4	-34,2	29,9	27,1	24,4
2044	-58,3	-30,4	-32,8	-35,2	27,9	25,5	23,0
2045	-58,4	-32,5	-34,7	-36,8	25,9	23,8	21,6
2046	-59,4	-35,6	-37,5	-39,3	23,8	21,9	20,0
2047	-61,0	-39,2	-40,9	-42,5	21,7	20,1	18,5
2048	-63,2	-43,5	-45,0	-46,5	19,7	18,2	16,7
2049	-66,9	-49,4	-50,9	-52,5	17,5	16,0	14,4
2050	-72,3	-57,1	-58,8	-60,5	15,2	13,5	11,8
2051	-78,3	-65,2	-67,2	-69,2	13,1	11,1	9,1
2052	-84,0	-72,6	-74,9	-77,3	11,4	9,0	6,7
2053	-88,8	-78,6	-81,3	-84,0	10,2	7,5	4,8
2054	-92,9	-83,6	-86,7	-89,8	9,3	6,2	3,1
2055	-96,9	-88,2	-91,8	-95,3	8,7	5,1	1,5
2056	-100,7	-92,5	-96,6	-100,7	8,2	4,1	0,0
2057	-104,6	-96,6	-101,3	-106,1	8,0	3,3	-1,4

2058	-108,0	-99,9	-105,3	-110,7	8,2	2,8	-2,6
2059	-110,3	-101,6	-107,6	-113,7	8,7	2,6	-3,4
2060	-111,3	-101,7	-108,4	-115,0	9,6	2,9	-3,7

*) Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu emerytalnego i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach „suwaka bezpieczeństwa”.

**Prognoza salda rocznego funduszu rentowego*) - kwoty nominalne
WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM**

Rok	Saldo roczne funduszu rentowego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1	0,0	0,0	0,0
2016	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	0,0	0,0	0,0
2017	-7,7	-7,8	-7,8	-7,8	0,0	0,0	0,0
2018	-7,1	-7,2	-7,2	-7,2	0,0	0,0	0,0
2019	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4	0,0	0,0	0,0
2020	-5,8	-5,9	-5,9	-5,9	-0,1	-0,1	-0,1
2021	-5,4	-5,5	-5,5	-5,5	-0,1	-0,1	-0,1
2022	-5,1	-5,2	-5,2	-5,2	-0,1	-0,1	-0,1
2023	-5,0	-5,2	-5,2	-5,2	-0,2	-0,2	-0,2
2024	-5,1	-5,3	-5,3	-5,3	-0,2	-0,2	-0,2
2025	-5,4	-5,7	-5,7	-5,7	-0,3	-0,3	-0,3
2026	-5,9	-6,3	-6,3	-6,3	-0,4	-0,4	-0,4
2027	-6,6	-7,1	-7,1	-7,1	-0,5	-0,5	-0,5
2028	-7,6	-8,2	-8,2	-8,2	-0,6	-0,6	-0,6
2029	-8,7	-9,5	-9,5	-9,5	-0,7	-0,7	-0,7
2030	-10,0	-10,9	-10,9	-10,9	-0,9	-0,9	-0,9
2031	-11,5	-12,6	-12,6	-12,6	-1,1	-1,1	-1,1
2032	-13,2	-14,4	-14,4	-14,4	-1,2	-1,2	-1,2
2033	-15,1	-16,5	-16,5	-16,5	-1,5	-1,5	-1,5
2034	-17,0	-18,7	-18,7	-18,7	-1,7	-1,7	-1,7
2035	-19,0	-21,0	-21,0	-21,0	-2,0	-2,0	-2,0
2036	-21,1	-23,3	-23,3	-23,3	-2,3	-2,3	-2,3
2037	-23,3	-25,9	-25,9	-25,9	-2,6	-2,6	-2,6
2038	-25,8	-28,7	-28,7	-28,7	-2,9	-2,9	-2,9
2039	-28,2	-31,5	-31,5	-31,5	-3,3	-3,3	-3,3
2040	-30,7	-34,4	-34,4	-34,4	-3,8	-3,8	-3,8
2041	-33,2	-37,5	-37,5	-37,5	-4,2	-4,2	-4,2
2042	-35,9	-40,7	-40,7	-40,7	-4,8	-4,8	-4,8
2043	-38,7	-44,0	-44,0	-44,0	-5,3	-5,3	-5,3
2044	-41,5	-47,5	-47,5	-47,5	-6,0	-6,0	-6,0
2045	-44,5	-51,2	-51,2	-51,2	-6,7	-6,7	-6,7
2046	-47,5	-55,0	-55,0	-55,0	-7,5	-7,5	-7,5
2047	-50,7	-59,0	-59,0	-59,0	-8,3	-8,3	-8,3

2048	-53,9	-63,1	-63,1	-63,1	-9,3	-9,3	-9,3
2049	-56,9	-67,2	-67,2	-67,2	-10,3	-10,3	-10,3
2050	-59,9	-71,3	-71,3	-71,3	-11,4	-11,4	-11,4
2051	-62,8	-75,4	-75,4	-75,4	-12,6	-12,6	-12,6
2052	-65,6	-79,5	-79,5	-79,5	-13,9	-13,9	-13,9
2053	-68,4	-83,8	-83,8	-83,8	-15,4	-15,3	-15,3
2054	-71,3	-88,2	-88,1	-88,1	-16,9	-16,9	-16,8
2055	-74,0	-92,5	-92,5	-92,5	-18,5	-18,5	-18,5
2056	-76,5	-96,7	-96,7	-96,7	-20,2	-20,2	-20,2
2057	-78,9	-100,9	-100,9	-100,8	-22,0	-22,0	-22,0
2058	-81,1	-105,0	-105,0	-105,0	-23,9	-23,9	-23,9
2059	-83,2	-109,1	-109,1	-109,1	-25,9	-25,9	-25,9
2060	-85,0	-113,1	-113,0	-113,0	-28,0	-28,0	-28,0

*) Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu rentowego i dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa.

WYNIKI ZBIORCZE - Kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

Prognoza salda rocznego FUS^{*)}

- kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM

Rok	Saldo roczne FUS (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-60,5	-46,9	-50,1	-53,4	13,7	10,4	7,1
2016	-61,3	-47,2	-50,6	-53,9	14,1	10,7	7,4
2017	-61,6	-46,5	-50,0	-53,4	15,1	11,7	8,2
2018	-61,7	-46,1	-49,6	-53,2	15,6	12,0	8,5
2019	-60,9	-44,8	-48,5	-52,2	16,1	12,4	8,7
2020	-59,9	-43,3	-47,0	-50,8	16,6	12,9	9,1
2021	-59,6	-42,7	-46,5	-50,4	16,9	13,0	9,2
2022	-59,8	-42,8	-46,7	-50,6	17,1	13,1	9,2
2023	-60,3	-43,1	-47,1	-51,1	17,3	13,3	9,3
2024	-60,8	-43,3	-47,3	-51,4	17,5	13,5	9,4
2025	-61,4	-43,8	-47,9	-52,1	17,6	13,4	9,3
2026	-62,1	-44,5	-48,7	-52,8	17,6	13,5	9,3
2027	-62,6	-44,9	-49,1	-53,2	17,7	13,6	9,4
2028	-62,9	-44,9	-49,1	-53,3	18,0	13,8	9,6
2029	-62,7	-44,6	-48,8	-53,0	18,0	13,8	9,7
2030	-62,1	-44,0	-48,2	-52,4	18,1	13,9	9,8
2031	-61,3	-42,9	-47,0	-51,1	18,4	14,3	10,2
2032	-60,1	-41,4	-45,3	-49,3	18,8	14,8	10,9
2033	-59,0	-40,1	-43,9	-47,7	18,9	15,1	11,3
2034	-57,6	-38,6	-42,2	-45,9	19,0	15,3	11,7
2035	-55,9	-36,9	-40,4	-43,8	19,0	15,5	12,1
2036	-54,2	-35,2	-38,4	-41,7	19,0	15,7	12,5

2037	-52,4	-33,9	-36,9	-40,0	18,5	15,5	12,5
2038	-51,0	-33,1	-35,9	-38,7	17,9	15,1	12,3
2039	-49,4	-32,1	-34,6	-37,2	17,3	14,8	12,3
2040	-48,0	-31,3	-33,4	-35,5	16,7	14,6	12,5
2041	-47,4	-31,9	-33,7	-35,6	15,5	13,6	11,8
2042	-47,5	-33,5	-35,1	-36,7	14,0	12,4	10,8
2043	-47,8	-35,4	-36,8	-38,2	12,5	11,1	9,7
2044	-48,2	-37,3	-38,5	-39,7	10,9	9,7	8,5
2045	-48,8	-39,4	-40,4	-41,5	9,4	8,3	7,3
2046	-49,7	-41,9	-42,8	-43,7	7,8	6,9	6,0
2047	-50,9	-44,6	-45,4	-46,1	6,3	5,5	4,7
2048	-52,3	-47,5	-48,2	-48,9	4,8	4,1	3,4
2049	-54,2	-51,0	-51,7	-52,3	3,2	2,6	1,9
2050	-56,7	-55,0	-55,8	-56,6	1,7	0,9	0,1
2051	-59,3	-59,1	-60,0	-60,9	0,2	-0,7	-1,5
2052	-61,6	-62,7	-63,7	-64,7	-1,1	-2,1	-3,1
2053	-63,4	-65,6	-66,7	-67,8	-2,2	-3,3	-4,4
2054	-64,9	-68,0	-69,2	-70,5	-3,1	-4,3	-5,6
2055	-66,1	-70,0	-71,4	-72,9	-3,9	-5,4	-6,8
2056	-67,1	-71,8	-73,4	-75,1	-4,7	-6,3	-7,9
2057	-68,1	-73,5	-75,3	-77,1	-5,4	-7,2	-9,0
2058	-68,8	-74,7	-76,7	-78,8	-6,0	-8,0	-10,0
2059	-68,9	-75,3	-77,5	-79,7	-6,4	-8,6	-10,8
2060	-68,5	-75,2	-77,6	-80,0	-6,7	-9,1	-11,5

^{*)} Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do FUS, dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach „suwaka bezpieczeństwa”.

Prognoza salda rocznego funduszu emerytalnego^{*)}
- kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.
WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM

Rok	Saldo roczne funduszu emerytalnego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-49,1	-35,4	-38,7	-41,9	13,7	10,4	7,1
2016	-50,9	-36,8	-40,2	-43,5	14,1	10,7	7,4
2017	-52,4	-37,3	-40,7	-44,2	15,2	11,7	8,2
2018	-53,4	-37,7	-41,3	-44,9	15,6	12,1	8,5
2019	-53,6	-37,5	-41,2	-44,9	16,1	12,4	8,8
2020	-53,5	-36,9	-40,6	-44,3	16,7	12,9	9,2
2021	-54,0	-37,0	-40,9	-44,7	16,9	13,1	9,3
2022	-54,8	-37,7	-41,6	-45,5	17,2	13,2	9,3
2023	-55,8	-38,4	-42,4	-46,4	17,4	13,4	9,4
2024	-56,6	-39,0	-43,0	-47,1	17,7	13,6	9,6

2025	-57,4	-39,6	-43,7	-47,9	17,8	13,7	9,6
2026	-58,2	-40,3	-44,4	-48,6	17,9	13,7	9,6
2027	-58,6	-40,5	-44,7	-48,8	18,1	13,9	9,7
2028	-58,5	-40,1	-44,3	-48,5	18,4	14,2	10,0
2029	-57,9	-39,4	-43,5	-47,7	18,5	14,3	10,2
2030	-56,8	-38,1	-42,3	-46,4	18,7	14,5	10,4
2031	-55,3	-36,3	-40,4	-44,4	19,1	15,0	10,9
2032	-53,5	-33,9	-37,8	-41,8	19,6	15,6	11,7
2033	-51,4	-31,6	-35,4	-39,2	19,8	16,0	12,2
2034	-49,0	-28,9	-32,6	-36,3	20,0	16,4	12,7
2035	-46,4	-26,2	-29,7	-33,2	20,2	16,7	13,2
2036	-43,7	-23,4	-26,7	-29,9	20,3	17,1	13,8
2037	-40,9	-20,9	-24,0	-27,0	20,0	17,0	13,9
2038	-38,4	-18,8	-21,6	-24,4	19,6	16,8	14,0
2039	-35,7	-16,6	-19,1	-21,6	19,2	16,6	14,1
2040	-33,1	-14,4	-16,5	-18,6	18,7	16,6	14,5
2041	-31,5	-13,7	-15,6	-17,4	17,7	15,9	14,0
2042	-30,5	-14,0	-15,6	-17,2	16,5	14,9	13,3
2043	-29,7	-14,5	-15,9	-17,3	15,2	13,8	12,4
2044	-29,0	-15,1	-16,3	-17,6	13,9	12,7	11,5
2045	-28,5	-15,9	-16,9	-18,0	12,6	11,6	10,6
2046	-28,4	-17,0	-17,9	-18,8	11,4	10,5	9,6
2047	-28,6	-18,4	-19,2	-19,9	10,2	9,4	8,7
2048	-29,1	-20,0	-20,7	-21,4	9,1	8,4	7,7
2049	-30,2	-22,3	-23,0	-23,7	7,9	7,2	6,5
2050	-32,0	-25,2	-26,0	-26,8	6,7	6,0	5,2
2051	-33,9	-28,3	-29,1	-30,0	5,7	4,8	3,9
2052	-35,7	-30,8	-31,8	-32,8	4,8	3,8	2,8
2053	-37,0	-32,8	-33,9	-35,0	4,2	3,1	2,0
2054	-38,0	-34,2	-35,4	-36,7	3,8	2,5	1,3
2055	-38,8	-35,3	-36,7	-38,2	3,5	2,0	0,6
2056	-39,6	-36,3	-37,9	-39,5	3,2	1,6	0,0
2057	-40,3	-37,2	-39,0	-40,8	3,1	1,3	-0,6
2058	-40,8	-37,7	-39,7	-41,8	3,1	1,0	-1,0
2059	-40,8	-37,6	-39,8	-42,0	3,2	1,0	-1,3
2060	-40,4	-36,9	-39,3	-41,7	3,5	1,1	-1,3

*) Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu emerytalnego i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach „suwaka bezpieczeństwa”.

Prognoza salda rocznego funduszu rentowego*)

- kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM

Rok	Saldo roczne funduszu rentowego (wpływy minus wydatki)
-----	--

	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
		<i>w mld zł</i>					
2015	-8,6	-8,6	-8,6	-8,6	0,0	0,0	0,0
2016	-7,8	-7,8	-7,8	-7,8	0,0	0,0	0,0
2017	-6,9	-6,9	-6,9	-6,9	0,0	0,0	0,0
2018	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	0,0	0,0	0,0
2019	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5	0,0	0,0	0,0
2020	-4,8	-4,9	-4,9	-4,9	-0,1	-0,1	-0,1
2021	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4	-0,1	-0,1	-0,1
2022	-4,0	-4,1	-4,1	-4,1	-0,1	-0,1	-0,1
2023	-3,9	-4,0	-4,0	-4,0	-0,1	-0,1	-0,1
2024	-3,8	-4,0	-4,0	-4,0	-0,2	-0,2	-0,2
2025	-4,0	-4,2	-4,2	-4,2	-0,2	-0,2	-0,2
2026	-4,3	-4,5	-4,5	-4,5	-0,3	-0,3	-0,3
2027	-4,7	-5,0	-5,0	-5,0	-0,3	-0,3	-0,3
2028	-5,2	-5,6	-5,6	-5,6	-0,4	-0,4	-0,4
2029	-5,9	-6,4	-6,4	-6,4	-0,5	-0,5	-0,5
2030	-6,7	-7,2	-7,2	-7,2	-0,6	-0,6	-0,6
2031	-7,5	-8,2	-8,2	-8,2	-0,7	-0,7	-0,7
2032	-8,3	-9,1	-9,1	-9,1	-0,8	-0,8	-0,8
2033	-9,4	-10,3	-10,3	-10,3	-0,9	-0,9	-0,9
2034	-10,4	-11,4	-11,4	-11,4	-1,0	-1,0	-1,0
2035	-11,3	-12,5	-12,5	-12,5	-1,2	-1,2	-1,2
2036	-12,3	-13,6	-13,6	-13,6	-1,3	-1,3	-1,3
2037	-13,3	-14,8	-14,8	-14,8	-1,5	-1,5	-1,5
2038	-14,4	-16,1	-16,1	-16,1	-1,6	-1,6	-1,6
2039	-15,5	-17,3	-17,3	-17,3	-1,8	-1,8	-1,8
2040	-16,5	-18,6	-18,6	-18,6	-2,0	-2,0	-2,0
2041	-17,6	-19,8	-19,8	-19,8	-2,2	-2,2	-2,2
2042	-18,6	-21,1	-21,1	-21,1	-2,5	-2,5	-2,5
2043	-19,6	-22,3	-22,3	-22,3	-2,7	-2,7	-2,7
2044	-20,7	-23,7	-23,7	-23,7	-3,0	-3,0	-3,0
2045	-21,7	-25,0	-25,0	-25,0	-3,3	-3,3	-3,3
2046	-22,8	-26,3	-26,3	-26,3	-3,6	-3,6	-3,6
2047	-23,8	-27,7	-27,7	-27,7	-3,9	-3,9	-3,9
2048	-24,8	-29,0	-29,0	-29,0	-4,3	-4,3	-4,3
2049	-25,7	-30,3	-30,3	-30,3	-4,7	-4,6	-4,6
2050	-26,5	-31,5	-31,5	-31,5	-5,1	-5,1	-5,1
2051	-27,2	-32,7	-32,7	-32,7	-5,5	-5,5	-5,5
2052	-27,9	-33,8	-33,8	-33,8	-5,9	-5,9	-5,9
2053	-28,5	-34,9	-34,9	-34,9	-6,4	-6,4	-6,4
2054	-29,1	-36,0	-36,0	-36,0	-6,9	-6,9	-6,9
2055	-29,6	-37,0	-37,0	-37,0	-7,4	-7,4	-7,4
2056	-30,0	-38,0	-38,0	-38,0	-7,9	-7,9	-7,9
2057	-30,4	-38,8	-38,8	-38,8	-8,5	-8,5	-8,5
2058	-30,6	-39,6	-39,6	-39,6	-9,0	-9,0	-9,0
2059	-30,8	-40,4	-40,4	-40,4	-9,6	-9,6	-9,6

2060	-30,8	-41,0	-41,0	-41,0	-10,2	-10,2	-10,1
------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

*) Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu rentowego i dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa.

WARIANT BEZ DZIEDZICZENIA (bez wypłat gwarantowanych) – kwoty nominalne

WYNIKI ZBIORCZE – KWOTY NOMINALNE

Prognoza salda rocznego FUS^{*)}

- kwoty nominalne

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: BEZ DZIEDZICZENIA

Rok	Saldo roczne FUS (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-64,5	-50,0	-53,4	-56,9	14,6	11,1	7,6
2016	-67,0	-51,6	-55,3	-58,9	15,4	11,7	8,1
2017	-69,1	-52,1	-55,9	-59,8	17,0	13,1	9,3
2018	-70,7	-52,8	-56,9	-61,0	18,0	13,9	9,8
2019	-71,6	-52,6	-56,9	-61,2	18,9	14,6	10,3
2020	-72,1	-52,0	-56,5	-61,0	20,1	15,6	11,1
2021	-73,4	-52,5	-57,2	-61,9	20,9	16,2	11,5
2022	-75,4	-53,7	-58,7	-63,6	21,7	16,8	11,8
2023	-77,8	-55,3	-60,4	-65,6	22,6	17,4	12,2
2024	-80,2	-56,8	-62,1	-67,5	23,5	18,1	12,8
2025	-82,9	-58,8	-64,3	-69,9	24,1	18,6	13,0
2026	-85,8	-61,0	-66,8	-72,5	24,8	19,1	13,3
2027	-88,5	-62,9	-68,8	-74,7	25,6	19,7	13,8
2028	-90,8	-64,3	-70,3	-76,3	26,5	20,5	14,5
2029	-92,5	-65,3	-71,4	-77,6	27,2	21,1	14,9
2030	-93,7	-65,7	-72,0	-78,3	28,0	21,7	15,4
2031	-94,5	-65,4	-71,7	-78,0	29,1	22,8	16,5
2032	-94,8	-64,4	-70,6	-76,8	30,4	24,2	18,0
2033	-95,0	-63,7	-69,8	-76,0	31,3	25,2	19,0
2034	-94,6	-62,4	-68,4	-74,5	32,1	26,1	20,1
2035	-93,8	-60,9	-66,7	-72,5	32,9	27,1	21,2
2036	-92,8	-59,2	-64,7	-70,2	33,6	28,1	22,6
2037	-91,6	-58,0	-63,3	-68,6	33,7	28,4	23,1
2038	-91,0	-57,5	-62,5	-67,5	33,5	28,4	23,4
2039	-89,9	-56,8	-61,4	-66,0	33,1	28,5	24,0
2040	-89,0	-56,2	-60,2	-64,1	32,8	28,8	24,9
2041	-89,7	-58,4	-61,9	-65,5	31,3	27,7	24,2
2042	-91,7	-62,6	-65,7	-68,8	29,1	26,0	22,9
2043	-94,2	-67,4	-70,2	-73,0	26,7	24,0	21,2
2044	-96,8	-72,6	-75,1	-77,5	24,2	21,8	19,3
2045	-99,9	-78,3	-80,5	-82,6	21,6	19,4	17,3
2046	-103,8	-85,0	-86,9	-88,8	18,8	16,9	15,0
2047	-108,4	-92,5	-94,1	-95,8	15,9	14,3	12,6

2048	-113,6	-100,6	-102,1	-103,6	13,0	11,5	10,0
2049	-120,2	-110,3	-111,8	-113,4	9,9	8,4	6,8
2050	-128,2	-121,6	-123,3	-125,1	6,6	4,9	3,2
2051	-136,8	-133,4	-135,5	-137,5	3,4	1,4	-0,6
2052	-145,0	-144,6	-147,0	-149,3	0,4	-2,0	-4,3
2053	-152,3	-154,6	-157,3	-159,9	-2,3	-5,0	-7,7
2054	-158,8	-163,5	-166,6	-169,7	-4,7	-7,8	-10,9
2055	-165,0	-172,1	-175,6	-179,2	-7,0	-10,6	-14,1
2056	-171,0	-180,2	-184,3	-188,4	-9,2	-13,3	-17,4
2057	-176,9	-188,1	-192,8	-197,5	-11,2	-15,9	-20,6
2058	-182,2	-195,2	-200,6	-206,0	-13,0	-18,4	-23,8
2059	-186,2	-200,7	-206,7	-212,8	-14,5	-20,5	-26,6
2060	-188,8	-204,6	-211,2	-217,8	-15,7	-22,4	-29,0

*) Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu rentowego i dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa.

Rok	Saldo roczne funduszu emerytalnego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
		<i>w mld zł</i>					
2015	-52,3	-37,7	-41,2	-44,7	14,6	11,1	7,6
2016	-55,6	-40,2	-43,9	-47,6	15,4	11,7	8,1
2017	-58,7	-41,7	-45,6	-49,4	17,0	13,1	9,3
2018	-61,2	-43,2	-47,3	-51,4	18,0	13,9	9,8
2019	-63,0	-44,0	-48,3	-52,6	19,0	14,7	10,4
2020	-64,4	-44,3	-48,8	-53,3	20,1	15,6	11,1
2021	-66,5	-45,5	-50,2	-54,9	21,0	16,3	11,6
2022	-69,2	-47,3	-52,3	-57,2	21,9	16,9	12,0
2023	-72,0	-49,3	-54,4	-59,6	22,7	17,6	12,4
2024	-74,8	-51,1	-56,4	-61,8	23,7	18,3	13,0
2025	-77,5	-53,1	-58,6	-64,2	24,4	18,9	13,3
2026	-80,4	-55,1	-60,9	-66,6	25,2	19,5	13,7
2027	-82,8	-56,7	-62,6	-68,5	26,1	20,2	14,3
2028	-84,5	-57,4	-63,4	-69,4	27,1	21,1	15,1
2029	-85,4	-57,5	-63,6	-69,8	28,0	21,8	15,6
2030	-85,7	-56,8	-63,1	-69,4	28,9	22,6	16,3
2031	-85,3	-55,2	-61,5	-67,8	30,1	23,8	17,5
2032	-84,2	-52,6	-58,8	-65,0	31,6	25,4	19,2
2033	-82,7	-49,9	-56,1	-62,2	32,8	26,6	20,5
2034	-80,5	-46,6	-52,7	-58,7	33,8	27,8	21,8
2035	-77,8	-42,9	-48,8	-54,6	34,9	29,0	23,2
2036	-74,8	-39,0	-44,5	-50,0	35,9	30,3	24,8
2037	-71,6	-35,3	-40,6	-45,9	36,2	30,9	25,6
2038	-68,4	-32,0	-37,0	-42,0	36,4	31,4	26,4
2039	-65,0	-28,5	-33,1	-37,7	36,4	31,9	27,3
2040	-61,4	-24,9	-28,9	-32,8	36,5	32,6	28,6

2041	-59,5	-24,0	-27,6	-31,1	35,5	32,0	28,4
2042	-58,9	-25,0	-28,1	-31,2	33,9	30,8	27,7
2043	-58,5	-26,4	-29,2	-32,0	32,1	29,3	26,5
2044	-58,3	-28,1	-30,5	-33,0	30,2	27,8	25,3
2045	-58,4	-30,2	-32,3	-34,4	28,3	26,1	24,0
2046	-59,4	-33,1	-35,0	-36,9	26,3	24,4	22,5
2047	-61,0	-36,7	-38,3	-40,0	24,3	22,6	21,0
2048	-63,2	-40,9	-42,4	-43,9	22,3	20,8	19,3
2049	-66,9	-46,7	-48,2	-49,8	20,2	18,7	17,1
2050	-72,3	-54,2	-55,9	-57,7	18,1	16,3	14,6
2051	-78,3	-62,2	-64,3	-66,3	16,0	14,0	12,0
2052	-84,0	-69,6	-72,0	-74,4	14,3	12,0	9,6
2053	-88,8	-75,7	-78,4	-81,1	13,1	10,4	7,7
2054	-92,9	-80,8	-83,9	-87,0	12,2	9,1	6,0
2055	-96,9	-85,4	-89,0	-92,5	11,5	7,9	4,3
2056	-100,7	-89,7	-93,8	-97,9	11,0	6,9	2,8
2057	-104,6	-93,8	-98,5	-103,3	10,8	6,1	1,3
2058	-108,0	-97,1	-102,5	-107,9	11,0	5,5	0,1
2059	-110,3	-98,8	-104,9	-110,9	11,4	5,4	-0,7
2060	-111,3	-99,0	-105,7	-112,3	12,3	5,6	-1,0

Rok	Saldo roczne funduszu rentowego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1	0,0	0,0	0,0
2016	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	0,0	0,0	0,0
2017	-7,7	-7,8	-7,8	-7,8	0,0	0,0	0,0
2018	-7,1	-7,2	-7,2	-7,2	0,0	0,0	0,0
2019	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4	0,0	0,0	0,0
2020	-5,8	-5,9	-5,9	-5,9	-0,1	-0,1	-0,1
2021	-5,4	-5,5	-5,5	-5,5	-0,1	-0,1	-0,1
2022	-5,1	-5,2	-5,2	-5,2	-0,1	-0,1	-0,1
2023	-5,0	-5,2	-5,2	-5,2	-0,2	-0,2	-0,2
2024	-5,1	-5,3	-5,3	-5,3	-0,2	-0,2	-0,2
2025	-5,4	-5,7	-5,7	-5,7	-0,3	-0,3	-0,3
2026	-5,9	-6,3	-6,3	-6,3	-0,4	-0,4	-0,4
2027	-6,6	-7,1	-7,1	-7,1	-0,5	-0,5	-0,5
2028	-7,6	-8,2	-8,2	-8,2	-0,6	-0,6	-0,6
2029	-8,7	-9,5	-9,5	-9,5	-0,7	-0,7	-0,7
2030	-10,0	-10,9	-10,9	-10,9	-0,9	-0,9	-0,9
2031	-11,5	-12,6	-12,6	-12,6	-1,1	-1,1	-1,1
2032	-13,2	-14,4	-14,4	-14,4	-1,2	-1,2	-1,2
2033	-15,1	-16,5	-16,5	-16,5	-1,5	-1,5	-1,5
2034	-17,0	-18,7	-18,7	-18,7	-1,7	-1,7	-1,7
2035	-19,0	-21,0	-21,0	-21,0	-2,0	-2,0	-2,0

2036	-21,1	-23,3	-23,3	-23,3	-2,3	-2,3	-2,3
2037	-23,3	-25,9	-25,9	-25,9	-2,6	-2,6	-2,6
2038	-25,8	-28,7	-28,7	-28,7	-2,9	-2,9	-2,9
2039	-28,2	-31,5	-31,5	-31,5	-3,3	-3,3	-3,3
2040	-30,7	-34,4	-34,4	-34,4	-3,8	-3,8	-3,8
2041	-33,2	-37,5	-37,5	-37,5	-4,2	-4,2	-4,2
2042	-35,9	-40,7	-40,7	-40,7	-4,8	-4,8	-4,8
2043	-38,7	-44,0	-44,0	-44,0	-5,3	-5,3	-5,3
2044	-41,5	-47,5	-47,5	-47,5	-6,0	-6,0	-6,0
2045	-44,5	-51,2	-51,2	-51,2	-6,7	-6,7	-6,7
2046	-47,5	-55,0	-55,0	-55,0	-7,5	-7,5	-7,5
2047	-50,7	-59,0	-59,0	-59,0	-8,3	-8,3	-8,3
2048	-53,9	-63,1	-63,1	-63,1	-9,3	-9,3	-9,3
2049	-56,9	-67,2	-67,2	-67,2	-10,3	-10,3	-10,3
2050	-59,9	-71,3	-71,3	-71,3	-11,4	-11,4	-11,4
2051	-62,8	-75,4	-75,4	-75,4	-12,6	-12,6	-12,6
2052	-65,6	-79,5	-79,5	-79,5	-13,9	-13,9	-13,9
2053	-68,4	-83,8	-83,8	-83,8	-15,4	-15,3	-15,3
2054	-71,3	-88,2	-88,1	-88,1	-16,9	-16,9	-16,8
2055	-74,0	-92,5	-92,5	-92,5	-18,5	-18,5	-18,5
2056	-76,5	-96,7	-96,7	-96,7	-20,2	-20,2	-20,2
2057	-78,9	-100,9	-100,9	-100,8	-22,0	-22,0	-22,0
2058	-81,1	-105,0	-105,0	-105,0	-23,9	-23,9	-23,9
2059	-83,2	-109,1	-109,1	-109,1	-25,9	-25,9	-25,9
2060	-85,0	-113,1	-113,0	-113,0	-28,0	-28,0	-28,0

WARIANT BEZ DZIEDZICZENIA (bez wypłat gwarantowanych) – kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 rok

WYNIKI ZBIORCZE - Kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

Prognoza salda rocznego FUS

- kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: BEZ DZIEDZICZENIA

Rok	Saldo roczne FUS (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-60,5	-46,9	-50,1	-53,4	13,7	10,4	7,1
2016	-61,3	-47,2	-50,6	-53,9	14,1	10,7	7,4
2017	-61,6	-46,5	-49,9	-53,4	15,2	11,7	8,3
2018	-61,7	-46,0	-49,6	-53,1	15,6	12,1	8,5
2019	-60,9	-44,8	-48,5	-52,1	16,1	12,5	8,8
2020	-59,9	-43,2	-47,0	-50,7	16,7	12,9	9,2
2021	-59,6	-42,6	-46,4	-50,3	17,0	13,1	9,3
2022	-59,8	-42,6	-46,5	-50,4	17,2	13,3	9,4
2023	-60,3	-42,8	-46,8	-50,8	17,5	13,5	9,5
2024	-60,8	-43,0	-47,1	-51,1	17,8	13,7	9,7

2025	-61,4	-43,5	-47,6	-51,7	17,9	13,8	9,6
2026	-62,1	-44,2	-48,3	-52,5	18,0	13,8	9,7
2027	-62,6	-44,5	-48,7	-52,9	18,1	13,9	9,8
2028	-62,9	-44,5	-48,7	-52,8	18,4	14,2	10,0
2029	-62,7	-44,2	-48,4	-52,6	18,5	14,3	10,1
2030	-62,1	-43,6	-47,7	-51,9	18,6	14,4	10,2
2031	-61,3	-42,4	-46,5	-50,6	18,9	14,8	10,7
2032	-60,1	-40,9	-44,8	-48,7	19,3	15,3	11,4
2033	-59,0	-39,6	-43,4	-47,2	19,5	15,7	11,8
2034	-57,6	-38,0	-41,7	-45,3	19,6	15,9	12,2
2035	-55,9	-36,3	-39,8	-43,2	19,6	16,1	12,7
2036	-54,2	-34,6	-37,8	-41,0	19,6	16,4	13,2
2037	-52,4	-33,2	-36,2	-39,2	19,3	16,2	13,2
2038	-51,0	-32,2	-35,1	-37,9	18,8	16,0	13,1
2039	-49,4	-31,2	-33,8	-36,3	18,2	15,7	13,2
2040	-48,0	-30,3	-32,4	-34,6	17,7	15,5	13,4
2041	-47,4	-30,9	-32,7	-34,6	16,5	14,7	12,8
2042	-47,5	-32,4	-34,0	-35,7	15,1	13,5	11,9
2043	-47,8	-34,3	-35,7	-37,1	13,6	12,2	10,8
2044	-48,2	-36,2	-37,4	-38,6	12,1	10,8	9,6
2045	-48,8	-38,2	-39,3	-40,3	10,5	9,5	8,4
2046	-49,7	-40,7	-41,6	-42,5	9,0	8,1	7,2
2047	-50,9	-43,4	-44,2	-44,9	7,5	6,7	5,9
2048	-52,3	-46,3	-47,0	-47,7	6,0	5,3	4,6
2049	-54,2	-49,7	-50,4	-51,1	4,5	3,8	3,1
2050	-56,7	-53,8	-54,5	-55,3	2,9	2,2	1,4
2051	-59,3	-57,8	-58,7	-59,6	1,5	0,6	-0,3
2052	-61,6	-61,5	-62,5	-63,5	0,2	-0,8	-1,8
2053	-63,4	-64,4	-65,5	-66,6	-1,0	-2,1	-3,2
2054	-64,9	-66,8	-68,1	-69,3	-1,9	-3,2	-4,5
2055	-66,1	-68,9	-70,3	-71,8	-2,8	-4,2	-5,7
2056	-67,1	-70,7	-72,3	-74,0	-3,6	-5,2	-6,8
2057	-68,1	-72,4	-74,2	-76,0	-4,3	-6,1	-7,9
2058	-68,8	-73,7	-75,7	-77,7	-4,9	-6,9	-9,0
2059	-68,9	-74,3	-76,5	-78,7	-5,4	-7,6	-9,8
2060	-68,5	-74,2	-76,6	-79,0	-5,7	-8,1	-10,5

Rok	Saldo roczne funduszu emerytalnego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-49,1	-35,4	-38,7	-41,9	13,7	10,4	7,1

2016	-50,9	-36,8	-40,2	-43,5	14,1	10,7	7,4
2017	-52,4	-37,2	-40,7	-44,1	15,2	11,7	8,3
2018	-53,4	-37,7	-41,3	-44,8	15,7	12,1	8,5
2019	-53,6	-37,5	-41,2	-44,8	16,1	12,5	8,8
2020	-53,5	-36,8	-40,5	-44,3	16,7	13,0	9,3
2021	-54,0	-36,9	-40,8	-44,6	17,0	13,2	9,4
2022	-54,8	-37,5	-41,4	-45,4	17,3	13,4	9,5
2023	-55,8	-38,2	-42,2	-46,2	17,6	13,6	9,6
2024	-56,6	-38,7	-42,7	-46,8	17,9	13,9	9,8
2025	-57,4	-39,3	-43,4	-47,5	18,1	14,0	9,9
2026	-58,2	-39,9	-44,1	-48,2	18,3	14,1	9,9
2027	-58,6	-40,1	-44,3	-48,5	18,5	14,3	10,1
2028	-58,5	-39,7	-43,9	-48,1	18,8	14,6	10,4
2029	-57,9	-38,9	-43,1	-47,3	18,9	14,8	10,6
2030	-56,8	-37,7	-41,8	-46,0	19,1	15,0	10,8
2031	-55,3	-35,8	-39,9	-44,0	19,5	15,5	11,4
2032	-53,5	-33,4	-37,3	-41,3	20,1	16,1	12,2
2033	-51,4	-31,0	-34,8	-38,7	20,4	16,6	12,7
2034	-49,0	-28,4	-32,1	-35,7	20,6	16,9	13,3
2035	-46,4	-25,6	-29,1	-32,6	20,8	17,3	13,8
2036	-43,7	-22,8	-26,0	-29,2	20,9	17,7	14,5
2037	-40,9	-20,2	-23,2	-26,3	20,7	17,7	14,7
2038	-38,4	-17,9	-20,8	-23,6	20,4	17,6	14,8
2039	-35,7	-15,7	-18,2	-20,7	20,0	17,5	15,0
2040	-33,1	-13,4	-15,6	-17,7	19,7	17,6	15,4
2041	-31,5	-12,7	-14,6	-16,4	18,8	16,9	15,0
2042	-30,5	-12,9	-14,5	-16,2	17,6	15,9	14,3
2043	-29,7	-13,4	-14,8	-16,2	16,3	14,9	13,5
2044	-29,0	-14,0	-15,2	-16,4	15,0	13,8	12,6
2045	-28,5	-14,7	-15,8	-16,8	13,8	12,8	11,7
2046	-28,4	-15,9	-16,8	-17,7	12,6	11,7	10,8
2047	-28,6	-17,2	-18,0	-18,8	11,4	10,6	9,8
2048	-29,1	-18,8	-19,5	-20,2	10,3	9,6	8,9
2049	-30,2	-21,1	-21,8	-22,4	9,1	8,4	7,7
2050	-32,0	-24,0	-24,7	-25,5	8,0	7,2	6,5
2051	-33,9	-27,0	-27,9	-28,7	6,9	6,1	5,2
2052	-35,7	-29,6	-30,6	-31,6	6,1	5,1	4,1
2053	-37,0	-31,5	-32,7	-33,8	5,4	4,3	3,2
2054	-38,0	-33,0	-34,3	-35,5	5,0	3,7	2,4
2055	-38,8	-34,2	-35,6	-37,1	4,6	3,2	1,7
2056	-39,6	-35,2	-36,8	-38,5	4,3	2,7	1,1
2057	-40,3	-36,1	-37,9	-39,8	4,2	2,3	0,5
2058	-40,8	-36,6	-38,7	-40,7	4,1	2,1	0,0
2059	-40,8	-36,6	-38,8	-41,0	4,2	2,0	-0,2
2060	-40,4	-35,9	-38,3	-40,7	4,5	2,0	-0,4

Rok	Saldo roczne funduszu rentowego (wpływy minus wydatki)
-----	--

	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
		<i>w mld zł</i>					
2015	-8,6	-8,6	-8,6	-8,6	0,0	0,0	0,0
2016	-7,8	-7,8	-7,8	-7,8	0,0	0,0	0,0
2017	-6,9	-6,9	-6,9	-6,9	0,0	0,0	0,0
2018	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	0,0	0,0	0,0
2019	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5	0,0	0,0	0,0
2020	-4,8	-4,9	-4,9	-4,9	-0,1	-0,1	-0,1
2021	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4	-0,1	-0,1	-0,1
2022	-4,0	-4,1	-4,1	-4,1	-0,1	-0,1	-0,1
2023	-3,9	-4,0	-4,0	-4,0	-0,1	-0,1	-0,1
2024	-3,8	-4,0	-4,0	-4,0	-0,2	-0,2	-0,2
2025	-4,0	-4,2	-4,2	-4,2	-0,2	-0,2	-0,2
2026	-4,3	-4,5	-4,5	-4,5	-0,3	-0,3	-0,3
2027	-4,7	-5,0	-5,0	-5,0	-0,3	-0,3	-0,3
2028	-5,2	-5,6	-5,6	-5,6	-0,4	-0,4	-0,4
2029	-5,9	-6,4	-6,4	-6,4	-0,5	-0,5	-0,5
2030	-6,7	-7,2	-7,2	-7,2	-0,6	-0,6	-0,6
2031	-7,5	-8,2	-8,2	-8,2	-0,7	-0,7	-0,7
2032	-8,3	-9,1	-9,1	-9,1	-0,8	-0,8	-0,8
2033	-9,4	-10,3	-10,3	-10,3	-0,9	-0,9	-0,9
2034	-10,4	-11,4	-11,4	-11,4	-1,0	-1,0	-1,0
2035	-11,3	-12,5	-12,5	-12,5	-1,2	-1,2	-1,2
2036	-12,3	-13,6	-13,6	-13,6	-1,3	-1,3	-1,3
2037	-13,3	-14,8	-14,8	-14,8	-1,5	-1,5	-1,5
2038	-14,4	-16,1	-16,1	-16,1	-1,6	-1,6	-1,6
2039	-15,5	-17,3	-17,3	-17,3	-1,8	-1,8	-1,8
2040	-16,5	-18,6	-18,6	-18,6	-2,0	-2,0	-2,0
2041	-17,6	-19,8	-19,8	-19,8	-2,2	-2,2	-2,2
2042	-18,6	-21,1	-21,1	-21,1	-2,5	-2,5	-2,5
2043	-19,6	-22,3	-22,3	-22,3	-2,7	-2,7	-2,7
2044	-20,7	-23,7	-23,7	-23,7	-3,0	-3,0	-3,0
2045	-21,7	-25,0	-25,0	-25,0	-3,3	-3,3	-3,3
2046	-22,8	-26,3	-26,3	-26,3	-3,6	-3,6	-3,6
2047	-23,8	-27,7	-27,7	-27,7	-3,9	-3,9	-3,9
2048	-24,8	-29,0	-29,0	-29,0	-4,3	-4,3	-4,3
2049	-25,7	-30,3	-30,3	-30,3	-4,7	-4,6	-4,6
2050	-26,5	-31,5	-31,5	-31,5	-5,1	-5,1	-5,1
2051	-27,2	-32,7	-32,7	-32,7	-5,5	-5,5	-5,5
2052	-27,9	-33,8	-33,8	-33,8	-5,9	-5,9	-5,9
2053	-28,5	-34,9	-34,9	-34,9	-6,4	-6,4	-6,4
2054	-29,1	-36,0	-36,0	-36,0	-6,9	-6,9	-6,9
2055	-29,6	-37,0	-37,0	-37,0	-7,4	-7,4	-7,4
2056	-30,0	-38,0	-38,0	-38,0	-7,9	-7,9	-7,9
2057	-30,4	-38,8	-38,8	-38,8	-8,5	-8,5	-8,5
2058	-30,6	-39,6	-39,6	-39,6	-9,0	-9,0	-9,0
2059	-30,8	-40,4	-40,4	-40,4	-9,6	-9,6	-9,6

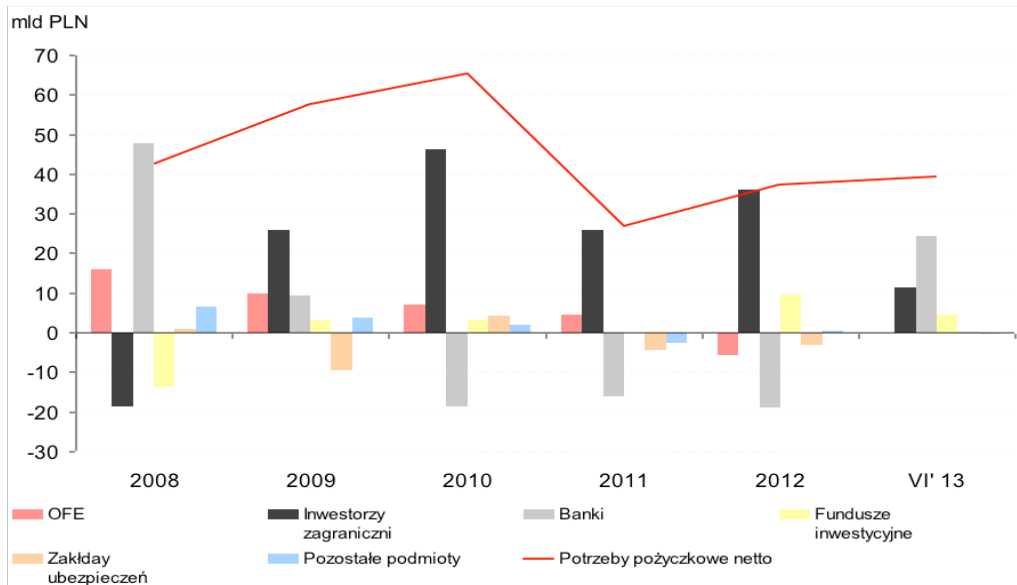
2060	-30,8	-41,0	-41,0	-41,0	-10,2	-10,2	-10,1
------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Wpływ zmian w systemie emerytalnym na rynek SPW

Proponowane zmiany w systemie emerytalnym będą miały wpływ na strukturę podmiotową zadłużenia w krajowych SPW. Jednorazowo na dzień przeniesienia części aktywów OFE do ZUS udział krajowego sektora pozabankowego w długi krajowym SPW spadnie z 46% w połowie 2013 r. do ok. 31–33%, a udziały krajowego sektora bankowego i nierezydentów wzrosną odpowiednio do ok. 24–26% (z 20%) i 42–44% (z 34%). Umorzenie części długu krajowego wynikające z nabycia przez Ministra Finansów SPW wpłynie także na wzrost udziału długu nominowanego w walutach obcych z 30,6% na koniec czerwca 2013 r. do ok. 35–37%. Docelowo niższe potrzeby pożyczkowe oraz wynikające z tego mniejsze zapotrzebowanie na finansowanie zagraniczne przyczynią się do stopniowego zwiększania udziału inwestorów krajowych w rynku SPW oraz zmniejszania udziału długu zagranicznego w długi ogółem.

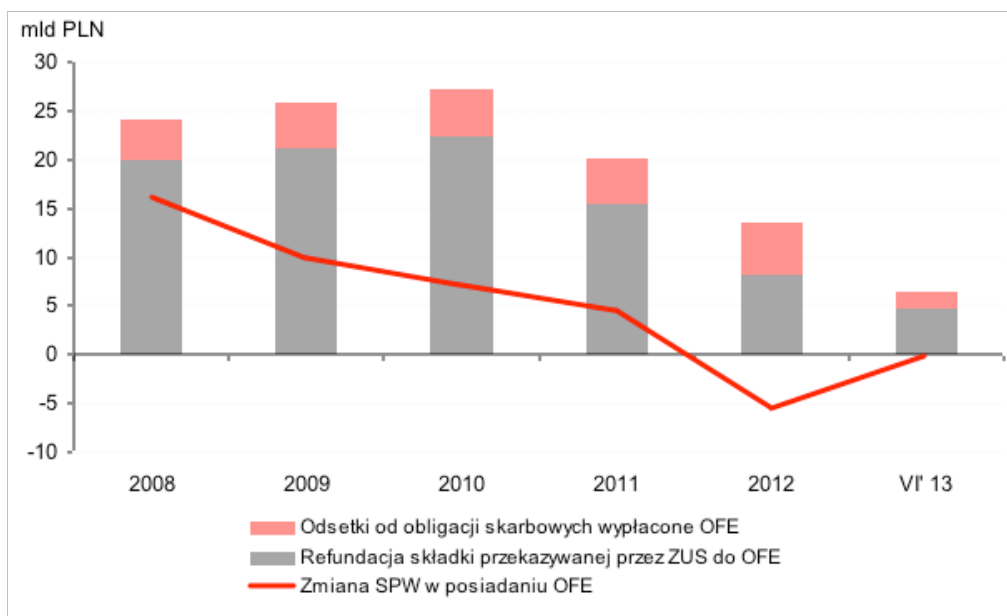
Fundusze emerytalne odegrały bardzo istotną rolę w rozwoju rynku SPW, szczególnie w początkowej fazie ich istnienia. Do roku 2008 przyrost inwestycji OFE w papiery skarbowe intensywnie wzrastał, w latach 2005–2008 OFE zwiększały swoje zaangażowanie w SPW o średnio 15,6 mld zł rocznie wg wartości nominalnej. W ostatnich latach fundusze emerytalne, mimo posiadania portfela SPW o największej wartości wśród inwestorów pozabankowych, nie były z punktu widzenia finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa znaczącym inwestorem netto. Począwszy od 2009 r. inwestycje OFE w SPW ulegały stopniowemu ograniczaniu.

Zmiany struktury podmiotowej krajowych SPW oraz wartość potrzeb pożyczkowych netto w latach 2008–2013

W ostatnich latach udział papierów skarbowych w aktywach OFE spadł poniżej 50%, co oznacza, że przekazując do OFE składki, które refundowane są przez SP z emisji długu – w coraz większym stopniu należy poszukiwać nabywców SPW wśród pozostałego grona inwestorów, w tym głównie inwestorów zagranicznych. W dłuższym terminie ograniczenie poziomu potrzeb pożyczkowych wynikające ze zmian w systemie emerytalnym powinno działać stabilizująco na rynek SPW.

Napływ środków do OFE z tytułu składki i odsetek od SPW a zmiana SPW w posiadaniu OFE w latach 2008–2013

Rosnąca rola inwestorów zagranicznych na polskim rynku SPW wynikała w części

ze znacznego poziomu potrzeb pożyczkowych, które zwiększane były przez konieczność refundowania ZUS składek przekazywanych do OFE i obsługi zaciąganego na ten cel długu. Jednocześnie rola OFE jako stabilizatora krajowego rynku SPW w przypadku ruchów kapitału zagranicznego w ostatnich latach była niejednoznaczna.

Zmiany portfela OFE i inwestorów zagranicznych w poszczególnych miesiącach od roku 2008 do I połowy 2013 r. przedstawia poniższa tabela.

Zmiany portfela OFE i inwestorów zagranicznych

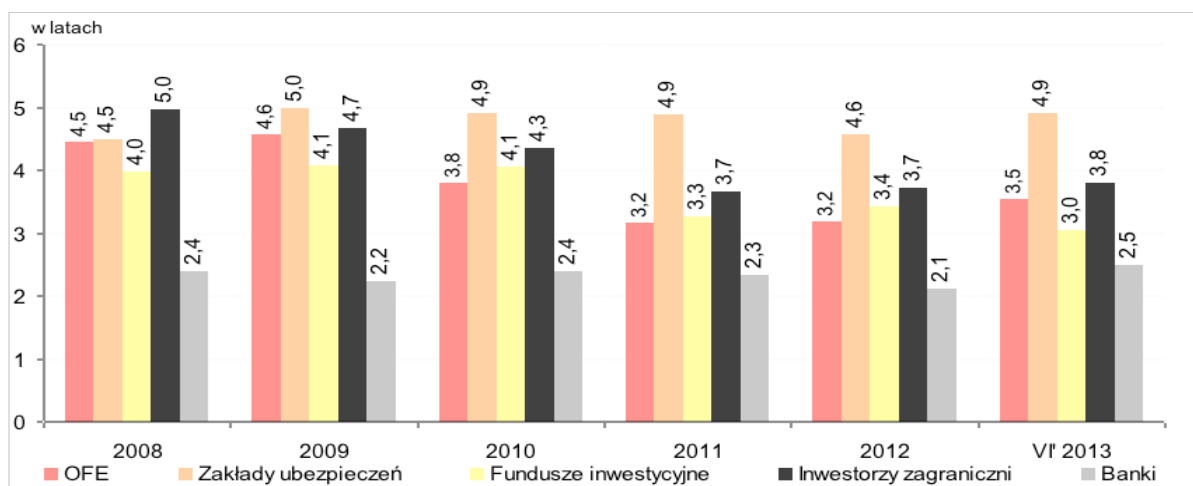
	Zmiana portfela SPW:		liczba obserwacji (miesiące)	%
	OFE	Inwestorzy zagraniczni		
1	+	+	28	42,4%
2	+	-	14	21,2%
3	-	+	20	30,3%
4	-	-	4	6,1%
	Łącznie		66	100%

(+) oznacza wzrost wartości portfela w miesiącu, (-) oznacza spadek wartości portfela w miesiącu.

Wynikające z opisanych zmian w systemie emerytalnym umorzenie nabytych przez Ministra Finansów SPW spowoduje spadek średniej zapadalności długu krajowego z ok. 4,4 roku do ok. 4,2. W dłuższej perspektywie czasowej ograniczenie potrzeb pożyczkowych powodować będzie ograniczenie podaży SPW, w tym najprawdopodobniej o krótszych okresach wykupu, a więc tych które nabywane są najchętniej przez banki i część inwestorów zagranicznych. Powodować to powinno stopniowy wzrost średniej zapadalności długu krajowego.

Portfel obligacji skarbowych w posiadaniu OFE posiadał jeden z niższych wskaźników ATR, będącego miarą ryzyka stopy procentowej, wśród nabywców SPW. W latach 2008–2013 wskaźnik ten kształtował się w przedziale 3,2–4,6 roku, przy porównaniu dla wszystkich krajowych SPW na poziomie 3,3–3,8. Niższe ATR miał portfel obligacji w posiadaniu banków krajowych, a zbliżony funduszy inwestycyjnych. Obligacje o najwyższej i stabilnej wartości wskaźnika ATR posiadały zakłady ubezpieczeń (4,6–5,0 roku w analizowanym okresie).

ATR rynkowych obligacji skarbowych w portfelach wybranych inwestorów w latach 2008-2013

Umorzenie nabytych przez Ministra Finansów SPW nie spowoduje zmian wskaźnika ATR, który pozostanie na poziomie zbliżonym do tego sprzed umorzenia i wyniesie ok. 3,4 roku. Będzie to oznaczało stabilizację ryzyka stopy procentowej.

Oprócz OFE do grona stabilnych pozabankowych inwestorów długoterminowych należą zakłady ubezpieczeń i fundusze inwestycyjne. Na koniec czerwca 2013 r. ich udział w krajowych SPW wynosił łącznie 17,5%. SPW stanowią ponad 30% aktywów zakładów ubezpieczeń i ponad 1/4 aktywów funduszy inwestycyjnych. Aktywa zarządzane przez pozabankowe instytucje ubezpieczeniowe systematycznie rosną. Od końca 2007 r. do końca marca 2013 r. aktywa zakładów ubezpieczeń wzrosły z 126,9 mld zł do 168,5 mld zł (wzrost o 32,8%), natomiast aktywa zarządzane przez fundusze inwestycyjne wzrosły z 133,8 mld zł do 166,2 mld zł (wzrost o 24,2%).

Wpływ zmian w funkcjonowaniu IKZE na finanse publiczne

1. Skutek finansowy odliczenia

Wprowadzenie limitu kwotowego wpłat na IKZE, jednakowego dla wszystkich, w wysokości odpowiadającej 1,2 prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok określonego w ustawie budżetowej.

Przyjmując przykładowo kwotę prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na 2013 r., kwota ta wyniosłaby 4 455,60 zł (1,2 x 3 713,00 zł), a kwotę prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na 2014 r. – 4 495,20 zł (1,2 x 3 746,00 zł).

Obecnie limit wpłat w roku nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej równowartości 4% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, ustalonej dla oszczędzającego za rok poprzedni, nie więcej jednak niż 4% kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe; tj. w roku 2013 – 4 231,20 zł.

Szacuje się, że wprowadzenie limitu kwotowego wpłat na IKZE, jednakowego dla wszystkich oszczędzających mogłoby spowodować obniżenie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych w maksymalnej kwocie: 0,3 mld zł, w przypadku gdy z odliczenia w pełnej wysokości skorzystałyby wszystkie osoby posiadające konto IKZE na dzień 31 grudnia 2012 r., tj. 496 821 osób.

2. Skutek finansowy wprowadzenia zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości 10% przychodu (wypłat z IKZE)

Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych przewidują opodatkowanie wypłat z IKZE 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Dochody z tego tytułu nie będą łączone z innymi dochodami uzyskanymi przez podatnika w roku podatkowym. Natomiast w obecnym stanie prawnym wypłaty z IKZE podlegają opodatkowaniu wg skali podatkowej (stawki 18%; 32%) łącznie z innymi dochodami uzyskanymi przez podatnika w roku podatkowym.

Przyjmując założenie, że wszystkie osoby posiadające konto IKZE na dzień 31 grudnia 2012 r., tj. 496 821 osób dokonałyby wpłat na IKZE w kwocie 4 455,60 zł przez okres dziesięciu lat oraz uzyskałyby zysk z inwestycji na poziomie 5%, szacowane zmniejszenie dochodów sektora finansów publicznych wprowadzenia opodatkowania wypłat z IKZE zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 10% przychodu wyniosłoby 1,9 mld zł.

Biorąc natomiast za podstawę liczbę czynnych kont IKZE⁵⁾ oraz ich coroczny wzrost o 50%, jak również kwotę dokonywanych wpłat w wysokości 4 455,60 zł, dziesięcioletni okres oszczędzania oraz zysk z inwestycji na poziomie 5%, szacowane zmniejszenie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu wprowadzenia opodatkowania wypłat z IKZE zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 10% przychodu wyniosłoby 1,4 mld zł.

⁵⁾ W 2012 r. liczba kont, na które dokonywano wpłat wyniosła 32 837.

Powyższy skutek dotyczy wypłat z IKZE, co oznacza, że wystąpi on dopiero po zakończeniu okresu oszczędzania na IKZE i będzie rozłożony w czasie.

W przypadku dokonywania wpłat niższych niż 4 455,60 zł, przy niezmienionych pozostałych założeniach, szacowany wpływ na wysokość dochodów sektora finansów publicznych z tytułu wprowadzenia zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości 10% przychodu (wypłat z IKZE) byłby niższy.

Zaproponowane w projekcie ustawy zmiany w obszarze IKZE powodują zwiększenie ulgi podatkowej z tytułu wpłat na konto IKZE, co może nieznacznie wpłynąć na zmniejszenie bieżących dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wpływów z PIT.

b) rynek pracy

Projekt ustawy ma na celu obniżenie długu publicznego i kosztów jego obsługi, co w przyszłości powinno zapobiec podwyżce podatków oraz wynikających stąd zagrożeń. Nastęstwem podwyższenia podatków byłoby zwiększenie klinu podatkowego, co spowodowałoby wzrost kosztów pracy, niechęć inwestorów do ponoszenia nakładów związanych z zatrudnieniem, a w konsekwencji spadek popytu na pracę oraz wzrost bezrobocia.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Podmiotami, które mogą zostać uznane za przedsiębiorstwa objęte przepisami projektowanej ustawy, są przede wszystkim otwarte fundusze emerytalne oraz zarządzające nimi PTE. Wprowadzenie w życie proponowanych zmian, m.in. w zakresie polityki inwestycyjnej OFE, zniesienia minimalnej wymaganej stopy zwrotu oraz mechanizmu niedoboru spowoduje, że otwarte fundusze emerytalne zwiększą swoją konkurencyjność w zakresie inwestowania. Ponadto, każdy ubezpieczony, w tym także członek OFE będzie mógł zdecydować o dalszym przekazywaniu składki do OFE, co zwiększy konkurencyjność między poszczególnymi OFE.

W związku z proponowanymi zmianami w funkcjonowaniu OFE, m.in. obniżenie opłaty od składki, przeniesienie do ZUS części aktywów w łącznej kwocie odpowiadającej 51,5% wartości aktywów netto każdego OFE, dobrowolność co do przekazywania przyszłej składki do OFE, obniżeniu ulegną przychody PTE. W związku ze zmniejszeniem o 51,5% wartości aktywów, zmniejszeniu ulegnie przychód PTE z tytułu opłaty za zarządzanie aktywami. Wynika to z przepisów ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy

emerytalnych, zgodnie z którymi wysokość opłaty za zarządzanie wynika od wysokości zarządzanych aktywów. Jednocześnie, przychody PTE będą zależne od liczby ubezpieczonych, którzy zdecydują się na przekazywanie przyszłej składki do OFE.

Ponadto opłata od składki obniży się do 1,75%, co oznacza, że przyszłe przychody PTE z tego tytułu będą niższe o co najmniej 50%.

Wprowadzane zmiany w zakresie portfeli inwestycyjnych OFE nie powinny mieć istotnego wpływu na sytuację na Giełdzie Papierów Wartościowych. Umorzenie jednostek rozrachunkowych odpowiadających 51,5% aktywów w portfelach OFE dotyczyć będzie bowiem skarbowych papierów wartościowych (SPW), a nie instrumentów udziałowych.

Jednocześnie nastąpi podwyższenie limitu lokat w instrumenty udziałowe oraz uwolnienie limitów inwestycyjnych w zakresie lokowania aktywów OFE. W portfelach inwestycyjnych OFE pozostaną zatem papiery wartościowe inne niż SPW. Oznacza to, że wprowadzane zmiany nie spowodują zmniejszenia środków ze strony OFE, które pozostaną znacznym inwestorem na GPW.

Od dnia 1 lipca 2014 r. nastąpi uwolnienie limitów inwestycyjnych w zakresie lokowania aktywów OFE oraz zniesienie wewnętrznego benchmarku. Dzięki wprowadzeniu powyższych zmian należy oczekiwać poprawy konkurencyjności OFE na GPW, a tym samym poprawy jakości inwestycji OFE w realną gospodarkę.

Z drugiej strony, niezależnie od tego, że brak skarbowych papierów wartościowych w portfelach OFE oraz uwolnienie ich polityki inwestycyjnej może wpłynąć na zwiększenie zmienności tych portfeli, nie powinno wpłynąć to na zwiększenie zmienności łącznego portfela aktywów w ramach II filara systemu emerytalnego. Wynikać to będzie z faktu, iż na łączny portfel w ramach II filara emerytalnego składają się zarówno akcje i inne instrumenty finansowe będące w portfelach OFE, jak i środki zaewidencjonowane na subkontach w ZUS.

Jednocześnie, stopniowe podwyższanie limitu lokat aktywów OFE w aktywa denominowane w walutach obcych, docelowo do 30% w 2016 r., również nie powinno mieć istotnego wpływu na rynek GPW. Rozłożenie podnoszenia przedmiotowego limitu na kilka lat zapobiegnie ewentualnemu znacznemu odpływowi kapitału OFE z rynku GPW w krótkim terminie. Dzięki temu powinna zostać utrzymana stabilna sytuacja na tym rynku.

Wprowadzenie tzw. „suwaka bezpieczeństwa” oraz dobrowolności co do przyszłej składki również nie będzie mieć istotnego wpływu na sytuację na GPW. W zakresie tzw. „suwaka bezpieczeństwa” środki będą musiały być przekazywane z OFE do ZUS, natomiast decyzja o przekazywaniu składki będzie powodowała przekazywanie środków z ZUS do

OFE. W 2014 r. OFE będą zobowiązane przekazać do ZUS w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa” 4 437,8 mln zł. Natomiast zakładając, że od lipca 2014 r. 50% członków OFE zadeklaruje dalsze przekazywanie składki do OFE, do funduszy emerytalnych trafi ok. 7 635,0 mln zł. Oznacza to, że w 2014 r. OFE nie będą zmuszone do wycofywania się z GPW, a co więcej, będą mogły zainwestować w akcje dodatkowo ponad 3 mld zł.

d) sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

e) wpływ na sytuację gospodarstw domowych oraz wysokość emerytur

Ubytek składki wynikający ze stworzenia OFE może być finansowany poprzez:

- wyższe podatki nałożone na obecne pokolenie,
- emisję dodatkowego długu, czyli przesunięcie kosztów tworzenia funduszy kapitałowych na późniejsze pokolenie podatników (wyższe podatki w przyszłości),
- cięcia wydatków publicznych,
- sprzedaż aktywów Skarbu Państwa (prywatyzacja).

Bez względu na to, jaki sposób finansowania kosztów OFE uznamy za najmniej szkodliwy, nie pozostanie on bez negatywnego wpływu na wzrost gospodarczy. Im wyższy udział OFE w systemie, tym wyższy poziom długu publicznego, a co się z tym wiąże większe prawdopodobieństwo podwyżki podatków w przyszłości.

Ponadto, większość składki OFE wykorzystywana jest do zakupu obligacji, tworząc „jałowy” z punktu widzenia procesów gospodarczych obieg pieniądza: sektor publiczny zaciąga dług, by przekazać OFE środki, za które OFE kupuje ten zaciągnięty dług. Jedyny efekt tego obiegu to statystycznie wyższy poziom deficytu budżetowego (także z powodu płacenia odsetek od obligacji posiadanych przez OFE) i wyższy dług publiczny. W efekcie, ta część długu ma wyłącznie negatywny wpływ na wzrost gospodarczy, gdyż zwiększa premię za ryzyko zawartą w oprocentowaniu długu publicznego i kredytów bankowych dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

Obecne pokolenie będzie musiało ponieść negatywne skutki wprowadzenia systemu, w którym – kilkudziesięcioletnim okresie przejściowym – płaci się podwójne koszty funkcjonowania systemu emerytalnego: finansowania bieżących emerytur i ufundowania kapitałowego filaru ubezpieczeń społecznych. W jakim stopniu dla kolejnych pokoleń koszt ten będzie miał formę wyższych podatków, mniejszych wydatków publicznych czy wyższego długu publicznego, zależeć będzie od prowadzonej w przyszłości polityki gospodarczej.

Projekt ustawy ma na celu obniżenie budżetowych kosztów systemu emerytalnego, dzięki czemu nastąpi relatywny spadek długu publicznego i wzrost wiarygodności Polski, co obniży koszty kredytu i tym samym będzie miało pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy. W przyszłości powinno to zapobiec pogorszeniu sytuacji gospodarstw domowych wynikającemu ze wzrostu długu publicznego i kosztów jego obsługi, a w konsekwencji podwyżce podatków oraz wynikających stąd zagrożeń sytuacji gospodarczej i rynku pracy.

Zaproponowane zmiany w projekcie ustawy mają na celu:

- zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony wartości środków zgromadzonych w OFE w ostatnim okresie oszczędzania na emeryturę, stąd proponuje się uruchomienie „suwaka bezpieczeństwa” – przekazywanie zgromadzonego w OFE kapitału na fundusz emerytalny FUS i ewidencjonowanie na prowadzonym w ZUS subkoncie, na 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego, co powinno zmniejszyć negatywne konsekwencje zawirowań rynkowych dla wysokości emerytur;
- przeniesienie 51,5% wartości jednostek rozrachunkowych z OFE (części pochodzącej z obligacji) na subkonto w ZUS;
- dodatkowo proponuje się umożliwienie ubezpieczonym dokonania wyboru, czy chcą w dalszym ciągu przekazywać nową składkę do otwartych funduszy emerytalnych (w odniesieniu do przyszłych składek), czy też chcą tę składkę przekazywać na subkonto w ZUS;
- ustalenie poziomu składki przekazywanej do otwartych funduszy emerytalnych, na takim poziomie aby umożliwiało to takie zmiany w sposobie funkcjonowania funduszy, aby ich członkowie odnosili korzyści, jakie w długim okresie mogą generować rynki akcji i równocześnie byli dodatkowo (po uwzględnieniu „suwaka bezpieczeństwa”) zabezpieczeni przed ryzykiem istotnej utraty wartości kapitału emerytalnego w okresie bezpośrednio poprzedzającym osiągnięcie przez nich wieku emerytalnego;
- obniżenie o połowę maksymalnej wysokości opłaty od składki do poziomu 1,75%.

Wpływ na wysokość świadczeń

Poniżej przedstawiono szacunki wysokości emerytur przy uwzględnieniu proponowanych zmian dla osoby, która otrzymywała przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

Wysokość świadczeń emerytalnych oszacowano dla kobiet urodzonych od 1954 r. do 1974 r. oraz dla mężczyzn urodzonych od 1949 r. do 1974 r. Założono, że wszystkie osoby rozpoczęły pracę w wieku 24 lat, zarabiają na poziomie 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Przyjęto następujące warunki stażowe:

- okresy stażu pracy – do 45 lat,
- w tym okresy nieskładkowe dla kobiet – do 5 lat (– wpływ na kapitał początkowy),
- liczba okresów składkowych (lat pracy) wzrasta wiekiem emerytalnym.

Wszystkie osoby są członkami OFE.

Wszystkie osoby mają naliczony kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. Im osoba starsza tym dłuższy staż pracy przed 1999 r., a tym samym naliczona większa wartość kapitału początkowego. W zależności od daty urodzenia kapitał początkowy został naliczony: w przypadku kobiet za od 1 do 22 lat okresów składkowych oraz w przypadku mężczyzn za od 1 do 27 lat okresów składkowych. Kobietom w kapitale początkowym została uwzględniona liczba okresów nieskładkowych (maksymalnie 5 lat), w wysokości nie wyższej jednak niż 1/3 liczby okresów składkowych przed 1999 r.

Przy szacowaniu świadczeń uwzględniających zaproponowane w projekcie zmiany dla uproszczenia przyjęto, że 51,5% wartości kapitału z OFE według stanu na koniec grudnia 2013 r. z początkiem stycznia 2014 r. zostaje przeniesione na subkonto w ZUS (jest to efekt umorzenia części obligacyjnej z OFE).

W przypadku osoby, która zostaje w OFE, przyjęto, że środki zgromadzone w otwartych funduszach emerytalnych są stopniowo przenoszone na subkonto w ZUS po ukończeniu wieku o 10 lat niższego od ustawowego wieku emerytalnego. W celu uproszczenia szacunków, przyjęto tutaj roczne transfery na koniec danego roku. Ponadto z chwilą przenoszenia kapitału z OFE nowe składki pozostają na subkoncie w ZUS.

W przypadku osoby wracającej do ZUS, przyjęto że począwszy od stycznia 2014 r. jej składki w ramach drugiego filaru emerytalnego są odprowadzane na subkonto w ZUS.

Przyjęto, że emerytura (z konta i subkonta w ZUS oraz rachunku w OFE) jest naliczana według tej samej formuły, tj. dzieląc wypracowany ze składek emerytalnych kapitał przez

średnie dalsze trwanie życia. Średnie dalsze trwanie życia przyjęto według prognozy demograficznej Eurostatu BASE_2012 sporządzonej dla celów AWG.

Przyjęto, że od 2014 r. realna stopa zwrotu z OFE jest równa wskaźnikowi realnego wzrostu PKB.

Z uwagi na powyższe stopa zwrotu OFE będzie praktycznie taka sama jak wskaźnik waloryzacji składek na subkoncie, który jest równy średniorocznej dynamice wartości PKB za okres 5 lat.

Szacunki dotyczące wysokości emerytur oparto o założenia makroekonomiczne Ministerstwa Finansów z wariantu bazowego.

Kobieta:

Data urodzenia	Wiek emerytalny		Wysokość emerytury w momencie przyznania (w ceny stałe 2013 r.)						
	rok	m-c	Przed zmianami	Po zmianach		Przed zmianami	Po zmianach		
				Osoba zostaje w OFE	Osoba wraca do ZUS		Osoba zostaje w OFE	Osoba wraca do ZUS	
							Ostatnie wynagrodzenie=100%		
01-sty-54	60	5	2 098,84 zł	2 098,91 zł	2 098,88 zł	58,0%	58,0%	58,0%	
01-sty-55	60	9	2 200,45 zł	2 200,90 zł	2 202,71 zł	60,1%	60,1%	60,2%	
01-sty-56	61	1	2 304,80 zł	2 304,55 zł	2 306,63 zł	60,1%	60,0%	60,1%	
01-sty-57	61	5	2 365,71 zł	2 365,42 zł	2 367,36 zł	59,7%	59,7%	59,8%	
01-sty-58	61	9	2 506,28 zł	2 506,44 zł	2 508,27 zł	61,3%	61,2%	61,4%	
01-sty-59	62	1	2 617,26 zł	2 619,35 zł	2 620,73 zł	60,1%	60,0%	60,2%	
01-sty-60	62	5	2 682,51 zł	2 685,89 zł	2 687,01 zł	59,7%	59,6%	59,8%	
01-sty-61	62	9	2 795,75 zł	2 799,98 zł	2 801,19 zł	60,2%	60,2%	60,4%	
01-sty-62	63	1	2 906,52 zł	2 911,88 zł	2 913,20 zł	58,8%	59,0%	58,9%	
01-sty-63	63	5	2 944,33 zł	2 950,47 zł	2 951,86 zł	57,7%	57,9%	57,9%	
01-sty-64	63	9	3 054,40 zł	3 060,69 zł	3 062,76 zł	58,0%	58,2%	58,2%	
01-sty-65	64	1	3 160,20 zł	3 166,31 zł	3 169,55 zł	56,4%	56,6%	56,5%	
01-sty-66	64	5	3 213,20 zł	3 219,59 zł	3 223,51 zł	55,6%	55,8%	55,7%	
01-sty-67	64	9	3 322,64 zł	3 329,33 zł	3 334,05 zł	55,7%	55,9%	55,9%	
01-sty-68	65	1	3 445,15 zł	3 452,38 zł	3 458,07 zł	54,3%	54,6%	54,6%	
01-sty-69	65	5	3 503,07 zł	3 510,87 zł	3 517,00 zł	53,6%	53,8%	53,8%	
01-sty-70	65	9	3 591,89 zł	3 600,19 zł	3 607,02 zł	53,4%	53,6%	53,6%	
01-sty-71	66	1	3 736,69 zł	3 745,95 zł	3 753,70 zł	52,3%	52,6%	52,6%	
01-sty-72	66	5	3 776,23 zł	3 786,44 zł	3 794,65 zł	51,4%	51,6%	51,6%	
01-sty-73	66	9	3 866,60 zł	3 877,63 zł	3 886,67 zł	51,1%	51,4%	51,4%	
01-sty-74	67	0	3 971,23 zł	3 983,77 zł	3 993,85 zł	49,6%	49,9%	49,9%	

Źródło: szacunki MPiPS na podstawie danych z Ministerstwa Finansów.

Mężczyzna:

Data urodzenia	Wiek emerytalny		Wysokość emerytury w momencie przyznania (w ceny stałe z 2013 r)					
	rok	m-c	Przed zmianami	Po zmianach		Przed zmianami	Po zmianach	
				Osoba zostaje w OFE	Osoba wraca do ZUS		Osoba zostaje w OFE	Osoba wraca do ZUS
						Ostatnie wynagrodzenie brutto=100%		
01-sty-49	65	5	2 584,38 zł	2 584,47 zł	2 584,47 zł	71,4%	71,4%	71,4%
01-sty-50	65	9	2 713,24 zł	2 713,77 zł	2 713,77 zł	74,2%	74,2%	74,2%
01-sty-51	66	1	2 848,78 zł	2 848,47 zł	2 849,59 zł	74,3%	74,3%	74,3%
01-sty-52	66	5	2 936,36 zł	2 936,01 zł	2 937,46 zł	74,2%	74,1%	74,2%
01-sty-53	66	9	3 117,20 zł	3 117,39 zł	3 118,73 zł	76,3%	76,3%	76,3%
01-sty-54	67	0	3 256,01 zł	3 258,52 zł	3 258,41 zł	74,8%	74,8%	74,8%
01-sty-55	67	0	3 312,79 zł	3 316,68 zł	3 315,81 zł	73,7%	73,8%	73,8%
01-sty-56	67	0	3 356,17 zł	3 361,05 zł	3 359,77 zł	72,3%	72,4%	72,4%
01-sty-57	67	0	3 395,03 zł	3 400,64 zł	3 399,17 zł	70,9%	71,0%	71,0%
01-sty-58	67	0	3 429,96 zł	3 436,19 zł	3 434,66 zł	69,4%	69,5%	69,5%
01-sty-59	67	0	3 458,28 zł	3 465,27 zł	3 463,57 zł	67,8%	67,9%	67,9%
01-sty-60	67	0	3 512,16 zł	3 493,55 zł	3 507,04 zł	66,7%	66,4%	66,6%
01-sty-61	67	0	3 514,60 zł	3 521,80 zł	3 520,98 zł	64,7%	64,8%	64,8%
01-sty-62	67	0	3 541,50 zł	3 548,38 zł	3 548,39 zł	63,2%	63,3%	63,3%
01-sty-63	67	0	3 569,38 zł	3 576,38 zł	3 576,93 zł	61,7%	61,8%	61,9%
01-sty-64	67	0	3 595,48 zł	3 602,75 zł	3 603,74 zł	60,3%	60,4%	60,4%
01-sty-65	67	0	3 621,23 zł	3 628,79 zł	3 630,18 zł	58,9%	59,0%	59,0%
01-sty-66	67	0	3 647,15 zł	3 654,95 zł	3 656,78 zł	57,5%	57,7%	57,7%
01-sty-67	67	0	3 670,18 zł	3 678,31 zł	3 680,50 zł	56,2%	56,3%	56,3%
01-sty-68	67	0	3 691,07 zł	3 699,63 zł	3 702,15 zł	54,8%	55,0%	55,0%
01-sty-69	67	0	3 711,47 zł	3 720,50 zł	3 723,33 zł	53,5%	53,7%	53,7%
01-sty-70	67	0	3 727,32 zł	3 736,91 zł	3 740,01 zł	52,2%	52,4%	52,4%
01-sty-71	67	0	3 725,99 zł	3 736,27 zł	3 739,60 zł	50,7%	50,8%	50,9%
01-sty-72	67	0	3 734,76 zł	3 745,78 zł	3 749,36 zł	49,4%	49,5%	49,6%
01-sty-73	67	0	3 741,47 zł	3 753,27 zł	3 757,11 zł	48,1%	48,2%	48,3%
01-sty-74	67	0	3 725,94 zł	3 738,48 zł	3 742,62 zł	46,6%	46,7%	46,8%

Źródło: szacunki MPiPS na podstawie danych z Ministerstwa Finansów.

Wpływ na zmienność świadczeń

Analizę wpływu proponowanych zmian na zmienność świadczeń można rozważyć na przykładzie osoby, która rozpoczęła pracę 1 stycznia 1999 r. w wieku 25 lat i zarabia na poziomie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ma 42-letni okres składkowy i zdecydowała się pozostać w OFE. W efekcie jednorazowego spadku wartości kapitału o 20% – na przykład w wyniku załamania giełdowego – przy utrzymującej się jednocześnie tendencji wzrostowej tego kapitału w pozostałych latach na poziomie 2% i stałym wzroście kapitału na subkoncie, tj. o 2% rocznie, emerytura z II filaru przy obecnych zasadach mogłaby być niższa o od 11,3% do 13,2%. Skala spadku zależałaby od momentu wystąpienia załamania giełdowego – 10 lat przed emeryturą, 5 lat przed emeryturą czy też rok przed emeryturą.

Zastosowanie „suwaka bezpieczeństwa” spowoduje, że spadek wartości tego świadczenia będzie już mniejszy i wyniesie odpowiednio od 0,3% do 5,7% (spadek wartości świadczenia będzie tym mniejszy im więcej transz środków zostanie wcześniej przekazane na subkonto w ZUS).

Ponadto gdyby osoba zdecydowała o powrocie do ZUS (dotyczy składek od 2014 r.), jej świadczenie z II filaru byłoby niższe o od 0,7% do 2,4%, w sytuacji gdyby spadek stopy zwrotu OFE nastąpił odpowiednio 5 lat i 10 lat przed emeryturą, natomiast jej świadczenie dalej pozostałoby wyższe o 0,3%, gdyby ten spadek stopy zwrotu wystąpił rok przed emeryturą.

Z punktu widzenia oszczędzających proponowane zmiany w obszarze IKZE:

- uniezależnienie kwoty wpłaconych składek w ramach dodatkowego ubezpieczenia emerytalnego na IKZE od poziomu wynagrodzenia spowoduje, że wszyscy oszczędzający będą mieli prawo do odprowadzenia tych składek maksymalnie w ustawowo ustalonej kwocie, tj. kwocie odpowiadającej 1,2-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o prowizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W efekcie wszyscy oszczędzający nabędą prawo do zmniejszenia podstawy opodatkowania w maksymalnie ustawowo ustalonej kwocie z tytułu opłacenia składek na dodatkowe ubezpieczenie emerytalne, tym samym zapłacą niższe podatki od dochodów,

- wprowadzenie zryczałtowanego podatku w stawce 10% przy wypłatach z IKZE spowoduje zmniejszenie opodatkowania tych wypłat, co przyczyni się do zwiększenia poziomu zabezpieczenia emerytalnego,
- po wprowadzeniu zmian korzyść fiskalna dla osób mniej zarabiających, opłacających podatek w stawce 18% będzie zdecydowanie mniej odczuwalna niż w przypadku osób płacących stawkę 32%,

powinny skłonić do rozpoczęcia oszczędzania na IKZE, a tym samym w przyszłości poprawić poziom ich zabezpieczenia emerytalnego.

Warszawa, 19 listopada 2013 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE - 920 - 1121 - 10/ff/2
DPUE.920.1499.2013 / 11
dot.: RM-10-115-13 z 18.11.2013 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

W ślad za opiniami wyrażanymi na wcześniejszych etapach prac legislacyjnych, uprzejmie informuję, że ocena zgodności z prawem UE:

- projektowanego art. 141 ust. 2 ustawy, który przewiduje, że aktywa otwartego funduszu emerytalnego nie mogą być lokowane we wskazanych w tym przepisie kategoriach lokat w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- projektowanego art. 38 projektu, przewidującego, że do dnia 31 lipca 2014 r. reklama zawierająca informacje o otwartych funduszach emerytalnych lub informacje sugerujące, że reklama odnosi się do otwartych funduszy emerytalnych jest zabroniona (który to zakaz został, zgodnie z decyzją stałego Komitetu Rady Ministrów, rozszerzony na kolejne okresy, w których obywatele będą mogli składać odnośne oświadczenia - art. 197a projektu), oparta jest na uzupełnionym uzasadnieniu tych przepisów, przedstawionym Radzie Ministrów.

W związku z powyższym pozwalam sobie wyrazić opinię, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Artur Nowak-Far

Do wiadomości:
Pan Władysław Kosiniak-Kamysz
Minister Pracy i Polityki Społecznej

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie trybu i terminu powiadamiania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty
fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty
transferowej**

Na podstawie art. 85 pkt 3, 4, 5–7, art. 85a oraz art. 123a ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989 i 1289) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i termin zawiadamiania otwartego funduszu o przystąpieniu członka do innego otwartego funduszu;
- 2) tryb i terminy powiadamiania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz o zawarciu umowy z członkiem funduszu oraz zakres danych, jakie powinno zawierać powiadomienie;
- 3) szczegółowe zasady wycofywania przez otwarty fundusz zgłoszenia o zawarciu umowy z członkiem oraz wykreślenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wpisu w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych;
- 4) szczegółowy sposób ustalania i rozliczania podlegającej zwrotowi nienależnie otrzymanej składki przez otwarty fundusz;
- 5) wzór zawiadomienia, o którym mowa w art. 84 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- 6) termin i tryb dokonywania wypłat transferowych, o których mowa w art. 119 oraz w przepisach rozdziałów 12 i 13 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- 7) zasady współdziałania Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. i Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych oraz otwartych funduszy i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przy dokonywaniu rozliczeń wypłat transferowych;

- 8) sposób rozdysponowania odsetek z tytułu przechowywania na rachunku środków przekazanych przez otwarte fundusze w ramach rozliczania tej wypłaty.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – oznacza to ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- 2) Zakładzie – oznacza to Zakład Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.¹⁾);
- 3) Komisji Nadzoru – oznacza to Komisję Nadzoru Finansowego, o której mowa w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1149 z późn. zm.²⁾);
- 4) Krajowym Depozycie – oznacza to Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.;
- 5) Centralnym Rejestrze Członków – oznacza to prowadzony przez Zakład Centralny Rejestr Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 6) dotychczasowym funduszu – oznacza to otwarty fundusz, którego członek przystąpił do innego otwartego funduszu;
- 7) nowym funduszu – oznacza to otwarty fundusz, do którego przystąpił członek innego otwartego funduszu;
- 8) nowym członku – oznacza to osobę fizyczną, która zawarła umowę o członkostwo albo na której nazwisko został otwarty rachunek w trybie art. 128 ustawy, a przynależność tego członka do otwartego funduszu nie została jeszcze potwierdzona zarejestrowaniem w Centralnym Rejestrze Członków;
- 9) umowie o członkostwo – oznacza to umowę zawartą między otwartym funduszem a osobą występującą z wnioskiem o przyjęcie do otwartego funduszu, na podstawie której następuje uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu;
- 10) rejestrze członków – oznacza to rejestr członków otwartego funduszu, prowadzony przez otwarty fundusz, o którym mowa w ustawie;
- 11) koncie ubezpieczonego – oznacza to konto, o którym mowa w przepisach rozdziału 4 ustawy

z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, prowadzone przez Zakład;

12) dniu roboczym – oznacza to dzień wyceny, o którym mowa w art. 168 ust. 1 ustawy.

§ 3. 1. Otwarty fundusz przekazuje do Zakładu zgłoszenie o przystąpieniu członka do funduszu, w formie zestawienia.

2. Zestawienie zawiera następujące dane:

1) dane osobowe:

a) imiona i nazwisko,

b) datę urodzenia,

c) numer PESEL, a w przypadku gdy członkowi funduszu nie nadano numeru PESEL – w miejsce brakującego numeru PESEL – serię i numer dowodu osobistego lub paszportu;

2) datę zawarcia umowy o członkostwo, a także godzinę, jeżeli uzyskanie członkostwa nie nastąpiło w trybie art. 128 ustawy.

3. Otwarty fundusz sporządza osobne zgłoszenie o przystąpieniu członka do funduszu dla:

1) osób, które złożyły oświadczenia o dotychczasowym nieuczestniczeniu w otwartym funduszu;

2) osób, które złożyły oświadczenie o uczestnictwie w innym otwartym funduszu;

3) osób, które uzyskały członkostwo w funduszu z chwilą otwarcia rachunku w trybie art. 128 ustawy.

4. Zestawienie jest sporządzane w formie elektronicznej.

§ 4. 1. Zestawienie, o którym mowa w § 3 ust. 1, jest przekazywane do Zakładu, nie później niż do godziny 14⁰⁰ szóstego dnia roboczego następującego po dniu zawarcia umowy o członkostwo lub uzyskaniu członkostwa w trybie art. 128 ustawy.

2. Zestawienie niespełniające wymogów określonych w § 3 ust. 3 i 4 Zakład odrzuca w całości bądź poszczególne jego pozycje. Zakład niezwłocznie informuje otwarty fundusz o odrzuceniu zestawienia w całości lub w części, z podaniem przyczyny.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, otwarty fundusz przekazuje do Zakładu poprawione zestawienie albo poszczególne jego pozycje.

4. Dane zawarte w zestawieniu są przekazywane w formie elektronicznej.

§ 5. 1. Zakład raz w tygodniu informuje Komisję Nadzoru o zestawieniach otrzymanych od otwartego funduszu.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, jest sporządzana według stanu na ostatni dzień roboczy każdego tygodnia odrębnie dla każdego otwartego funduszu i przekazywana w terminie czterech dni roboczych od ostatniego dnia roboczego tygodnia. Informacja ta zawiera:

- 1) liczbę zestawień, o których mowa w § 3 ust. 1;
- 2) liczbę zgłoszeń ujętych w zestawieniach, o których mowa w § 3 ust. 1, ze wskazaniem liczby zgłoszeń poprawnych formalnie i liczby zgłoszeń błędnych formalnie.
3. Informacja, o której mowa w ust. 1, zostaje przekazana w formie elektronicznej.

§ 6. Zakład przyjmuje lub odmawia przyjęcia zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu w drugim dniu roboczym po otrzymaniu zestawienia, o którym mowa w § 3 ust. 1, ale nie wcześniej niż w ósmym dniu roboczym następującym po dniu zawarcia umowy o członkostwo.

§ 7. 1. Zakład odmawia przyjęcia zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu, jeżeli:

- 1) z przedstawionych danych wynika, że zgłoszona osoba podpisała umowę wcześniej z innym otwartym funduszem, a umowa ta została zgłoszona w terminie;
- 2) zgłoszona osoba dokonała zawarcia umowy o członkostwo z więcej niż jednym otwartym funduszem, w tym samym dniu i o tej samej godzinie;
- 3) zgłoszenie nie zawiera danych, o których mowa w § 3 ust. 2.

2. Zakład informuje otwarty fundusz o odmowie przyjęcia zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu, w terminie czterech dni roboczych, podając dane wymienione w § 3 ust. 2, odrębnie dla każdego zestawienia, o którym mowa w § 3 ust. 3.

3. W informacji o odmowie przyjęcia zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu Zakład podaje przyczynę odmowy.

§ 8. 1. W przypadku przyjęcia zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu Zakład wpisuje na koncie ubezpieczonego oraz w Centralnym Rejestrze Członków informację o członkostwie w otwartym funduszu w terminie, o którym mowa w § 6.

2. Jeżeli przyjęte zgłoszenie o przystąpieniu członka do funduszu dotyczy osoby wymienionej w zestawieniu, o którym mowa w § 3 ust. 3 pkt 1, Zakład wpisuje na koncie ubezpieczonego oraz w Centralnym Rejestrze Członków informację o członkostwie w otwartym

funduszu po stwierdzeniu, że został spełniony warunek, o którym mowa w art. 81 ust. 1 pkt 1 ustawy, w terminie 30 dni roboczych od dnia otrzymania zestawienia.

3. W terminie 30 dni roboczych od dnia otrzymania zestawienia, o którym mowa w § 3 ust. 3 pkt 1, Zakład informuje otwarty fundusz, czy osoba, która zawarła umowę z funduszem, spełnia warunki, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy.

4. Zakład raz w tygodniu informuje Komisję Nadzoru o liczbie osób wpisanych i niewpisanych do Centralnego Rejestru Członków według stanu na ostatni dzień roboczy każdego tygodnia odrębnie dla każdego otwartego funduszu i przekazuje tę informację w terminie czterech dni roboczych od ostatniego dnia roboczego tygodnia.

5. Zakład raz na kwartał informuje Komisję Nadzoru o liczbie osób wpisanych i niewpisanych do Centralnego Rejestru Członków według stanu na koniec każdego kwartału odrębnie dla każdego otwartego funduszu w podziale na płeć oraz rok urodzenia i przekazuje tę informację w terminie trzech tygodni od zakończenia kwartału.

6. Jeżeli po poinformowaniu otwartego funduszu o niespełnieniu przez osobę, która zawarła umowę z funduszem, warunków, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy, Zakład stwierdzi, że w dniu zawarcia umowy istniały faktyczne i prawne podstawy do spełnienia tych warunków, niezwłocznie wpisuje na koncie ubezpieczonego oraz w Centralnym Rejestrze Członków informację o członkostwie w funduszu, informując o tym fundusz.

7. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 6, zostało dokonane więcej niż jedno zgłoszenie o przystąpieniu członka do funduszu, Zakład przyjmuje zgłoszenie dotyczące tej umowy o członkostwo, która została zawarta jako pierwsza po zaistnieniu faktycznych i prawnych podstaw do spełnienia warunków, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy, i zgłoszona w terminie.

§ 9. Otwarty fundusz zawiadamia na piśmie osobę przystępującą do otwartego funduszu o odmowie przyjęcia przez Zakład zgłoszenia o zawarciu umowy o członkostwo, z podaniem przyczyny odmowy przyjęcia zgłoszenia, w terminie siedmiu dni roboczych od dnia otrzymania przez otwarty fundusz informacji, o której mowa w § 7 ust. 2, lub informacji o niespełnieniu warunków, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy.

§ 10. 1. Otwarty fundusz powiadamia Zakład o wycofaniu zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu, nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu, w którym została

stwierdzona nieważność umowy o członkostwo.

2. Powiadomienie jest przekazywane w formie elektronicznej i zawiera dane osobowe członka, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

3. Nie później niż drugiego dnia roboczego po dniu otrzymania powiadomienia Zakład zawiadamia otwarty fundusz o wstrzymaniu przekazywania składek od dnia przesłania tego zawiadomienia.

4. Nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu otrzymania powiadomienia Zakład przekazuje otwartemu funduszowi dane, o których mowa w § 12 ust. 1.

5. O wycofaniu zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu otwarty fundusz zawiadamia na piśmie osobę, której zgłoszenie dotyczyło, nie później niż siódmego dnia roboczego po dniu, w którym została stwierdzona nieważność umowy.

6. Nie później niż szóstego dnia roboczego po otrzymaniu powiadomienia Zakład dokonuje zmian odpowiednich zapisów na koncie ubezpieczonego i w Centralnym Rejestrze Członków.

7. O dokonaniu zmian zapisów Zakład informuje otwarty fundusz nie później niż szóstego dnia roboczego od ich dokonania.

§ 11. 1. W przypadku stwierdzenia przez Zakład z urzędu, że wpis do Centralnego Rejestru Członków jest nieprawidłowy, Zakład dokonuje wykreślenia tego wpisu.

2. Nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu stwierdzenia nieprawidłowości Zakład zawiadamia otwarty fundusz o wykreśleniu wpisu oraz przekazuje dane, o których mowa w § 12 ust. 1.

3. Zawiadomienie o wykreśleniu wpisu jest przekazywane w formie elektronicznej.

4. Nie później niż siódmego dnia roboczego po dniu stwierdzenia nieprawidłowości Zakład zawiadamia o wykreśleniu wpisu osobę, której ten wpis dotyczył.

§ 12. 1. Jeżeli następuje zwrot nienależnie otrzymanej składki, Zakład zawiadamia otwarty fundusz, do którego przekazał składkę, o nominalnej wartości składki przekazanej przez Zakład podlegającej zwrotowi, a także o dacie obciążenia rachunku bankowego Zakładu oraz okresie, za który była przekazana.

2. W przypadku zwrotu nienależnie otrzymanej składki, nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, otwarty fundusz przesyła do Zakładu informację zawierającą:

- 1) wysokość kwot otrzymanych w wyniku umorzenia jednostek rozrachunkowych uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę podaną przez Zakład w zawiadomieniu;
- 2) nominalną wartość opłaty pobranej przez towarzystwo zarządzające otwartym funduszem od nienależnie otrzymanej składki przekazanej przez Zakład.

3. W przypadku gdy nienależnie otrzymana składka została przekazana w ramach wypłaty transferowej, nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, otwarty fundusz przesyła do Zakładu informację zawierającą:

- 1) liczbę jednostek rozrachunkowych uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę podaną przez Zakład w zawiadomieniu;
- 2) nominalną wartość opłaty pobranej przez towarzystwo zarządzające otwartym funduszem od nienależnie otrzymanej składki przekazanej przez Zakład;
- 3) dzień wyceny jednostki rozrachunkowej, według której przeliczono nienależnie otrzymaną składkę w ramach wypłaty transferowej.

4. Jeżeli dokonano więcej niż jednej wypłaty transferowej, Zakład przesyła do pozostałych funduszy, do których nienależnie otrzymana składka była przekazywana w ramach wypłaty transferowej, z wyłączeniem otwartego funduszu, który aktualnie zarządza środkami pochodzącymi z nienależnie otrzymanej składki, zwanego dalej "aktualnym otwartym funduszem", zapytanie o dzień wyceny jednostki rozrachunkowej, o której mowa w ust. 3 pkt 3.

5. Odpowiedź na zapytanie, o którym mowa w ust. 4, otwarty fundusz przesyła do Zakładu nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu jego otrzymania.

6. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, oraz informacje, zapytanie i odpowiedź, o których mowa w ust. 2–5, są przekazywane w formie elektronicznej.

7. Jeżeli Zakład przekazał składkę wraz z odsetkami określonymi przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych, do odsetek tych stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1–6.

§ 13. 1. W przypadku gdy nienależnie otrzymana składka została przekazana w ramach wypłaty transferowej, Zakład ustala liczbę jednostek rozrachunkowych odpowiadających kwocie nienależnej składki podlegającej zwrotowi.

2. Ustalając liczbę jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1, Zakład:

- 1) przelicza jednostki rozrachunkowe podane w informacji, o której mowa w § 12 ust. 3 pkt 1, według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień wyceny jednostki rozrachunkowej, o którym mowa w § 12 ust. 3 pkt 3;

2) przelicza kwotę ustaloną w sposób określony w pkt 1 na jednostki rozrachunkowe według wartości jednostki ustalonej przez otwarty fundusz, do którego nienależnie otrzymana składka została przekazana w ramach wypłaty transferowej, na dzień przeliczenia składki na jednostki rozrachunkowe w ramach danej wypłaty transferowej.

3. W przypadku gdy dokonano więcej niż jednej wypłaty transferowej, Zakład ustala liczbę jednostek rozrachunkowych odpowiadających nienależnie otrzymanej składce w sposób określony w ust. 2, przy czym przeliczenia dokonuje się w odniesieniu do każdego otwartego funduszu, do którego nienależnie otrzymana składka była przekazywana w ramach wypłaty transferowej.

4. Zakład zawiadamia aktualny otwarty fundusz o liczbie jednostek rozrachunkowych do umorzenia, obliczonych zgodnie z ust. 2 i 3, oraz o okresie, za który nienależnie otrzymana składka została przekazana.

5. Nie później niż szóstego dnia roboczego po dniu otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4, aktualny otwarty fundusz przesyła do Zakładu informację zawierającą wysokość kwot otrzymanych w wyniku umorzenia jednostek rozrachunkowych podanych w tym zawiadomieniu.

6. Zawiadomienie i informacja, o których mowa w ust. 4 i 5, są przekazywane w formie elektronicznej.

§ 14. Otwarty fundusz przesyła do Zakładu w formie elektronicznej informację za poprzedni tydzień o dziennych wartościach jednostek rozrachunkowych w pierwszym dniu roboczym następującym po tym tygodniu.

§ 15. 1. Jeżeli osoba, której zgłoszenie o przystąpieniu członka do funduszu zostało wycofane, była zgłoszona przez inne otwarte fundusze i zgłoszenia te zostały przez Zakład odrzucone, z przyczyn określonych w § 7 ust. 1 pkt 1, nie później niż drugiego dnia roboczego po dniu otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w § 10 ust. 1, o ustaniu okoliczności uzasadniającej odmowę przyjęcia zgłoszenia Zakład zawiadamia otwarty fundusz, z którym osoba podpisała umowę najwcześniej i umowa ta została zgłoszona w terminie.

2. Jeżeli osoba wymieniona w zawiadomieniu nie jest stroną umowy o członkostwo otwartego funduszu, do którego zawiadomienie to zostało przekazane, otwarty fundusz zawiadamia o tym Zakład nie później niż siódmego dnia roboczego po dniu otrzymania

zawiadomienia.

3. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 2, była zgłoszona jeszcze przez inny otwarty fundusz, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

4. Zawiadomienie o ustaniu okoliczności uzasadniającej odmowę przyjęcia zgłoszenia jest przekazywane w formie elektronicznej.

5. O otrzymaniu zawiadomienia o ustaniu okoliczności uzasadniającej odmowę przyjęcia zgłoszenia otwarty fundusz zawiadamia na piśmie członka funduszu, nie później niż siódmego dnia roboczego po jego otrzymaniu.

6. Zakład dokonuje odpowiednich zmian na koncie ubezpieczonego i w Centralnym Rejestrze Członków nie później niż ósmego dnia roboczego po dniu wysłania zawiadomienia o ustaniu okoliczności uzasadniającej odmowę przyjęcia zgłoszenia.

7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio do przypadku, o którym mowa w § 11.

§ 16. 1. Zakład pomniejsza kwotę składek odprowadzanych do aktualnego otwartego funduszu o kwotę podlegającą zwrotowi, o której mowa w art. 100a ust. 3 i 4 ustawy, ustaloną w oparciu o informację, o której mowa w § 12 ust. 2, a w przypadku gdy otwarty fundusz otrzymał nienależną składkę w ramach wypłaty transferowej w oparciu o informację, o której mowa w § 13 ust. 5, w najbliższym terminie odprowadzania składek po otrzymaniu tej informacji, nie wcześniej jednak niż w dniu dokonania zmiany w Centralnym Rejestrze Członków.

2. Otwarty fundusz umarza jednostki rozrachunkowe uzyskane z przeliczenia nienależnie otrzymanej składki według wartości jednostki rozrachunkowej z dnia poprzedzającego przesłanie informacji, o której mowa w § 12 ust. 2 lub § 13 ust. 5.

3. W przypadku gdy nienależnie otrzymana składka została przekazana w ramach wypłaty transferowej, Zakład pomniejsza kwotę składek odprowadzanych do otwartego funduszu, do którego nienależnie otrzymana składka została przekazana przez Zakład, o kwotę, o której mowa w § 12 ust. 3 pkt 2.

4. Nie później niż na 2 dni robocze przed dokonaniem pomniejszeń, o których mowa w ust. 1 i 3, Zakład zawiadamia otwarty fundusz o kwocie podlegającej zwrotowi.

5. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4, jest przekazywane w formie elektronicznej.

6. W przypadku gdy osoba jest członkiem innego otwartego funduszu, Zakład odprowadza do tego funduszu kwotę, o której mowa w ust. 1 i 3, za okres członkostwa w tym funduszu, nie

wcześniej jednak niż w dniu wpisania do Centralnego Rejestru Członków zmian dotyczących funduszu ustalonego zgodnie z § 15.

7. W przypadku wycofania przez otwarty fundusz zgłoszenia o przystąpieniu członka do funduszu osoby, dla której Zakład ustala członkostwo zgodnie z § 15, pomniejszenia dokonuje się nie wcześniej niż w dniu wpisania do Centralnego Rejestru Członków zmian dotyczących funduszu ustalonego zgodnie z § 15.

§ 17. 1. Nowy fundusz sporządza zawiadomienie, o którym mowa w art. 84 ustawy, w formie zestawienia danych dotyczących osób, które przystąpiły do nowego funduszu, i doręcza go dotychczasowemu funduszowi przesyłką listową, w terminie do ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonywana jest wypłata transferowa, o której mowa w art. 122 ust. 1 ustawy.

2. Wzór zawiadomienia stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 18. Wypłata transferowa środków znajdujących się na rachunku członka otwartego funduszu odbywa się w terminach określonych w art. 122 ust. 1 ustawy.

§ 19. 1. Środki zgromadzone na rachunku członka dotychczasowego funduszu są przekazywane, w ramach wypłaty transferowej, do nowego funduszu, z którym członek zawarł umowę o członkostwo, w najbliższym terminie dokonania wypłaty transferowej, jeżeli umowa ta została zawarta do dwudziestego piątego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym jest dokonywana wypłata transferowa, a nowy fundusz dokona czynności, o których mowa w § 17 ust. 1.

2. Jeżeli umowa o członkostwo została zawarta później niż dwudziestego piątego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym jest dokonywana wypłata transferowa, wypłata transferowa zostanie dokonana w następnym najbliższym terminie, pod warunkiem dokonania czynności, o których mowa w § 17 ust. 1.

3. W przypadku wstrzymania dokonania wypłaty transferowej, z uwagi na złożenie wniosku o okresową emeryturę kapitałową lub wszczęcie postępowania z urzędu, wypłaty transferowej dokonuje się:

- 1) w najbliższym terminie dokonania wypłaty transferowej, jeżeli decyzja w sprawie okresowej emerytury kapitałowej uprawomocni się do dwudziestego piątego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym jest dokonywana wypłata transferowa,

2) w następnym najbliższym terminie dokonania wypłaty transferowej, jeżeli decyzja w sprawie okresowej emerytury kapitałowej uprawomocni się później niż dwudziestego piątego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym jest dokonywana wypłata transferowa – pod warunkiem dokonania czynności, o których mowa w § 17 ust. 1.

§ 20. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 128 ust. 1 lub art. 131 ust. 1 ustawy, środki przypadające uprawnionemu współmałżonkowi są przekazywane na jego rachunek w otwartym funduszu, w ramach wypłaty transferowej, w najbliższym terminie jej dokonania, jeżeli do dwudziestego piątego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc dokonania wypłaty transferowej zostaną przedstawione dokumenty stanowiące podstawę do dokonania przeniesienia środków zgromadzonych na rachunku członka w ramach wypłaty transferowej i zostanie wskazany rachunek, na który mają być przeniesione te środki.

2. W przypadku gdy zawarcie umowy o członkostwo przez byłego współmałżonka z nowym funduszem nastąpi później niż w dwudziestym piątym dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym jest dokonywana wypłata transferowa, wypłata transferowa nastąpi w następnym najbliższym terminie.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, współmałżonek uprawniony do otrzymania środków wskazuje na piśmie otwarty fundusz, do którego zostanie przekazana wypłata transferowa przysługujących mu środków po byłym współmałżonku.

§ 21. 1. Dotychczasowy fundusz przesyła do Zakładu, w dwunastym dniu miesiąca, w którym jest dokonywana wypłata transferowa, imienne wykazy członków zmieniających ten fundusz, w najbliższym terminie dokonania wypłaty transferowej, sporządzone na podstawie zawiadomień, o których mowa w § 17 ust. 1.

2. W przypadku, o którym mowa w § 20 ust. 1, otwarty fundusz, z którego zostanie dokonana wypłata transferowa na rzecz współmałżonka uprawnionego do otrzymania środków, przesyła do Zakładu w dwunastym dniu miesiąca, w którym jest dokonywana wypłata transferowa, imienne wykazy członków, z rachunków których mają być przekazane środki.

3. Imienne wykazy członków, o których mowa w ust. 1, zawierają dane osobowe członka, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

4. Imienny wykaz członków, o którym mowa w ust. 2, zawiera dane osobowe członka, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, z rachunku którego nastąpi wypłata transferowa na rzecz

uprawnionego współmałżonka, oraz członka, na rachunek którego przeniesione zostaną środki wypłaty transferowej.

§ 22. 1. Imienne wykazy członków, o których mowa w § 21 ust. 1 i 2, są sporządzane w formie elektronicznej w jedenastym dniu miesiąca, w którym jest dokonywana wypłata transferowa.

2. Zakład wzywa dotychczasowe fundusze, w ciągu dwóch dni roboczych od otrzymania imiennych wykazów członków, o których mowa w § 21 ust. 1 i 2, do wyjaśnienia stwierdzonych nieprawidłowości, w szczególności w przypadku stwierdzenia umieszczenia w wykazie członków niezarejestrowanych w Centralnym Rejestrze Członków, o czym informuje Komisję Nadzoru.

§ 23. 1. Zakład w dziesiątym dniu roboczym przed najbliższym terminem dokonania wypłaty transferowej:

- 1) dokonuje ustalenia zgodności danych osób przystępujących do otwartych funduszy w trybie zmiany otwartego funduszu, które zostały zgłoszone do Zakładu przez nowy fundusz, oraz przez dotychczasowy fundusz w trybie § 21 ust. 1, w przypadku stwierdzenia rozbieżności Zakład wzywa otwarte fundusze do złożenia wyjaśnień, o czym niezwłocznie informuje Komisję Nadzoru;
- 2) sporządza listę członków otwartych funduszy, z rachunków których dokona się wypłata transferowa w związku ze zmianą otwartego funduszu przez członka;
- 3) sporządza listę członków otwartych funduszy, z rachunków których dokona się wypłata transferowa, wraz ze wskazaniem danych osobowych członków, na rachunek których wpłyną środki z tytułu wypłaty transferowej;
- 4) dokonuje odpowiednich zmian w Centralnym Rejestrze Członków;
- 5) przekazuje do Komisji Nadzoru informacje, z zastrzeżeniem, że dotyczą one wypłat transferowych, o których mowa w art. 119 ustawy oraz w przepisach rozdziałów 12 i 13 ustawy.

2. Od chwili dokonania przez Zakład zmian w Centralnym Rejestrze Członków Zakład przekazuje składki na rachunek członka w nowym funduszu.

§ 24. 1. Zakład odmawia przyjęcia zgłoszenia umowy o członkostwo zawartej z nowym funduszem, jeżeli:

- 1) członek zmieniający otwarty fundusz nie został objęty przez dotychczasowy fundusz imiennym wykazem członków, o którym mowa w § 21 ust. 1;
- 2) osoba, z rachunku której mają być przekazane środki, nie została objęta imiennym wykazem członków, o którym mowa w § 21 ust. 2;
- 3) zgłoszenie dokonane przez nowy otwarty fundusz nie zawiera danych, o których mowa w § 3 ust. 2;
- 4) osoba przystępująca do nowego funduszu dokonała zawarcia więcej niż jednej umowy o członkostwo z różnymi otwartymi funduszami w tym samym dniu i o tej samej godzinie;
- 5) osoba przystępująca do nowego funduszu dokonała zawarcia umowy o członkostwo z innym otwartym funduszem w tym samym dniu, ale przed zawarciem umowy z funduszem, który dokonuje zgłoszenia.

2. Otwarty fundusz nie uwzględnia w zestawieniu, o którym mowa w § 3 ust. 1, osoby, która jest już członkiem otwartego funduszu i zawarła z nim umowę o członkostwo, a następnie zawiadomiła ten fundusz przed dniem dokonania wypłaty transferowej o zawarciu umowy o członkostwo z innym funduszem.

§ 25. 1. Zakład, w ósmym dniu roboczym przed najbliższym terminem dokonania wypłaty transferowej, przekazuje do Krajowego Depozytu listy, o których mowa w § 23 ust. 1 pkt 2 i 3.

2. Krajowy Depozyt przekazuje otwartym funduszom prowadzącym rachunki, z których nastąpi wypłata transferowa, listy, o których mowa w § 23 ust. 1 pkt 2 i 3, w szóstym dniu roboczym przed najbliższym terminem dokonania wypłaty transferowej.

§ 26. 1. Dotychczasowy fundusz sporządza imienne wykazy członków zmieniających ten fundusz wraz z indywidualnymi kwotami transferowymi oraz ogólną kwotą transferową będącą sumą indywidualnych kwot transferowych, w terminie, o którym mowa w art. 122 ust. 2 ustawy, i przekazuje je Krajowemu Depozytowi do godziny 11⁰⁰ w czwartym dniu roboczym przed najbliższym terminem dokonania wypłaty transferowej.

2. Indywidualną kwotę transferową stanowi kwota iloczynu liczby jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu i wartości jednostki rozrachunkowej, obliczona w piątym dniu roboczym przed najbliższym terminem dokonania wypłaty transferowej.

3. Otwarty fundusz, w którym współmałżonek posiada albo posiadał rachunek, z którego ma

zostać dokonana wypłata transferowa, sporządza imienne wykazy osób, z rachunków których mają być przekazane środki, wraz z indywidualnymi kwotami transferowymi oraz ogólną kwotą transferową będącą sumą indywidualnych kwot transferowych, i przekazuje je Krajowemu Depozytowi do godziny 11⁰⁰ w czwartym dniu roboczym przed najbliższym terminem dokonania wypłaty transferowej.

§ 27. 1. Krajowy Depozyt, na podstawie indywidualnych kwot transferowych otrzymanych od otwartych funduszy, ustala kwoty należności lub zobowiązań dla poszczególnych funduszy oraz przekazuje tę informację do Komisji Nadzoru.

2. Krajowy Depozyt, w czwartym dniu roboczym przed najbliższym terminem dokonania wypłaty transferowej, wzywa otwarte fundusze – w których na mocy rozliczenia wzajemnych zobowiązań między funduszami wartość zobowiązań przekracza wartość należności – do dokonania wpłaty na rachunek i w wysokości wskazanej przez Krajowy Depozyt.

§ 28. 1. Otwarte fundusze dokonują wpłaty, o której mowa w § 27 ust. 2, w trzecim dniu roboczym przed najbliższym terminem dokonania wypłaty transferowej.

2. Towarzystwo zarządzające funduszem, który nie dokonał wpłaty w terminie, jest zobowiązane zapłacić Krajowemu Depozytowi odsetki za opóźnienie, w wysokości odsetek ustawowych, za czas od dnia, o którym mowa w ust. 1, do dnia dokonania tej wpłaty. Zapłaty odsetek dokonuje się łącznie z dokonaniem wpłaty.

§ 29. 1. Jeżeli otwarty fundusz obowiązany do dokonania wpłaty, o której mowa w § 27 ust. 2, nie dokona wpłaty najpóźniej w drugim dniu roboczym przed terminem najbliższej wypłaty transferowej pomimo wezwania Krajowego Depozytu, Krajowy Depozyt ponownie dokonuje rozliczenia wypłat transferowych między funduszami, z wyłączeniem rozliczeń otwartego funduszu, który nie dokonał wpłaty, o której mowa w § 27 ust. 2, i ponownie ustala kwoty zobowiązań bądź należności poszczególnych funduszy.

2. O fakcie niedokonania przez otwarty fundusz wpłaty, o której mowa w § 27 ust. 2, po wezwaniu do tego przez Krajowy Depozyt, Krajowy Depozyt niezwłocznie powiadamia Komisję Nadzoru.

§ 30. Rozliczenie wypłat transferowych otwartego funduszu, który nie dokona wpłaty, o której mowa w § 27 ust. 2, w terminie, o którym mowa w § 29 ust. 1, zostanie dokonane

w następnym najbliższym terminie.

§ 31. W przypadku nierozliczenia wypłaty transferowej dotychczasowy fundusz jest zobowiązany sporządzić i przekazać imienne wykazy członków, o których mowa w § 21 ust. 1 i 2 oraz § 26 ust. 1 i 3, przed następnym najbliższym terminem wypłaty transferowej.

§ 32. 1. Dokumenty związane z czynnościami dotyczącymi wypłat transferowych są przekazywane w formie elektronicznej.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, powinny być w sposób należyty utrwalone i zabezpieczone.

§ 33. 1. W ostatnim dniu miesiąca, w którym odbywa się wypłata transferowa, Krajowy Depozyt dokonuje transferu środków do otwartych funduszy, w których wierzytelności z tytułu wypłat transferowych od innych otwartych funduszy były większe niż zobowiązania z tego tytułu.

2. Otwarty fundusz prowadzący rachunek, z którego ma nastąpić wypłata transferowa, i jednocześnie prowadzący rachunek, na który ma nastąpić ta wypłata, w przypadkach określonych w rozdziałach 12 i 13 ustawy, dokonuje zapisów na rachunku uprawnionego i rachunku, z którego są przenoszone środki.

3. Kwota wypłaty transferowej jest ustalana w piątym dniu roboczym przed dniem tej wypłaty, z zastrzeżeniem § 26 ust. 2.

§ 34. Odsetki z tytułu przechowywania na rachunku środków przekazanych przez otwarte fundusze w ramach rozliczeń wypłat transferowych przysługują Krajowemu Depozytowi w wysokości 50% wartości tych środków. Pozostała kwota odsetek zostaje podzielona między fundusze proporcjonalnie do wysokości środków przekazanych przez każdy z nich.

§ 35. W terminie dziesięciu dni od dnia, w którym odbyła się wypłata transferowa, powszechne towarzystwo emerytalne przekazuje na rachunek bankowy:

- 1) Zakładu – kwotę opłaty z tytułu refundacji kosztów za wykonywanie czynności związanych z przystąpieniem członka do nowego funduszu;
- 2) Krajowego Depozytu – kwotę opłaty z tytułu refundacji kosztów za wykonywanie czynności związanych z rozliczaniem wypłaty transferowej.

§ 36. 1. Dotychczasowy fundusz przekazuje byłym członkom funduszu, na rzecz których zrealizował wypłatę transferową, pisemną informację, która zawiera:

- 1) numer rachunku członka;
- 2) podstawowe dane osobowe członka zawarte w rejestrze członków otwartego funduszu;
- 3) wartość jednostki rozrachunkowej, liczbę i łączną wartość jednostek rozrachunkowych na rachunku członka otwartego funduszu w piątym dniu roboczym poprzedzającym dokonanie wypłaty transferowej;
- 4) daty i kwoty wpłat składek i wypłat transferowych do otwartego funduszu, kwoty opłat potrąconych ze składek oraz liczbę jednostek rozrachunkowych zaliczonych na rachunek członka w okresie ostatnich 12 miesięcy;
- 5) pouczenie o trybie postępowania w przypadku uznania przez członka otwartego funduszu, że otrzymana informacja zawiera błędne dane.

2. Informacja jest przesyłana członkom otwartego funduszu w terminie siedmiu dni od dnia dokonania wypłaty transferowej.

§ 37. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie trybu i terminu powiadomienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 291 poz. 1708).

§ 38. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378 i Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, 637, 769, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 675, 827 i 983.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 855, poz. 1385, z 2013 r. poz. 70, poz. 1012, poz. 1036.

WZÓR

ZAWIADOMIENIE

.....
.....
.....
(nazwa i adres dotychczasowego otwartego funduszu emerytalnego, do którego kierowane jest zawiadomienie)

Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989 z późn. zm.) zawiadamiamy, że osoby wymienione w poniższym zestawieniu przystąpiły do otwartego funduszu emerytalnego:

.....
(nazwa otwartego funduszu emerytalnego)

Lp.	Imiona	Nazwisko	Data urodzenia	Numer PESEL	Adres zamieszkania	Numer rachunku członka w dotychczasowym funduszu	Data zawarcia nowej umowy (dzień-miesiąc-rok)

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie ww. danych dotyczących osób, które przystąpiły do otwartego funduszu emerytalnego, uprzejmie prosimy o skontaktowanie się z następującą osobą reprezentującą otwarty fundusz emerytalny:

.....
(imię i nazwisko oraz stanowisko osoby reprezentującej otwarty fundusz emerytalny)

.....
(nr telefonu i adres e-mail)

.....
(miejsowość)

.....
(data)

(podpis członka zarządu)

(podpis członka zarządu)

UZASADNIENIE

Nowelizacja art. 123a ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych spowodowała konieczność uchwalenia nowego rozporządzenia zastępującego Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia w sprawie trybu i terminu powiadomienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 291 poz. 1708). Istotą zmiany art. 123a jest usunięcie z zakresu przedmiotowego wypłat transferowych w przypadku, o którym mówi art. 70 ust. 2 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych tj. likwidacji otwartego funduszu.

Zgodnie z regulacją, otwarty fundusz przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgłoszenie o przystąpieniu członka do funduszu w formie zestawienia zawierającego dane osobowe oraz datę zawarcia umowy o członkostwo. Zakład informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zestawieniach otrzymanych od otwartego funduszu. W przypadku przyjęcia zgłoszenia, Zakład wpisuje na koncie ubezpieczonego oraz w Centralnym Rejestrze Członków informację o członkostwie. Zestawienie nie spełniające wszystkich wymogów ZUS zostanie odrzucone w całości lub w części. Otwarty fundusz zawiadamia na piśmie osobę przystępującą do otwartego funduszu o odmowie przyjęcia przez Zakład zgłoszenia o zawarciu umowy o członkostwo z podaniem przyczyny odmowy przyjęcia zgłoszenia. Zakład z urzędu dokonuje wykreślenia wpisu do Centralnego Rejestru Członków w przypadku stwierdzenia, że jest on nieprawidłowy.

W przypadku zwrotu nienależnie otrzymanej składki, Zakład zawiadamia otwarty fundusz, do którego przekazał składkę, o nominalnej wartości składki przekazanej przez Zakład podlegającej zwrotowi, a także o dacie obciążenia rachunku bankowego Zakładu oraz okresie, za który była przekazana. W przypadku, gdy nienależnie otrzymana składka zostanie przekazana w ramach wypłaty transferowej, Zakład ustala liczbę jednostek rozrachunkowych odpowiadających kwocie nienależnej składki podlegającej zwrotowi. Środki zgromadzone na rachunku członka

dotychczasowego funduszu są przekazywane, w ramach wypłaty transferowej do nowego funduszu, z którym członek zawarł umowę o członkostwo. Od chwili dokonania przez Zakład zmian w Centralnym Rejestrze Członków, Zakład przekazuje składki na rachunek członka w nowym funduszu.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Zakres podmiotowy regulacji obejmuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Komisję Nadzoru Finansowego, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., Otwarte Fundusze Emerytalne, Powszechne Towarzystwa Emerytalne, członków OFE.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do partnerów dialogu społecznego biorących udział w pracach Zespołu Trójstronnej Komisji do spraw ubezpieczeń społecznych oraz do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych a także Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.

3. Analiza wpływu projektowanego rozporządzenia na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie ma wpływu na zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

b) rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Brak faktycznego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

d) sytuację i rozwój regionalny

Brak wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek

samorządu terytorialnego.

15-11-dg

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego,
jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat**

Na podstawie art. 142 ust. 5 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989, 1289 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Lokaty aktywów otwartego funduszu emerytalnego, w poszczególnych kategoriach lokat, nie mogą przekroczyć:

- 1) 20 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 i 12 ustawy;
- 3) 15 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 13 i 14 ustawy;
- 4) 40 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 15 i 16 ustawy;
- 5) 20 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 17 i 18 ustawy;
- 6) 20 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 19 i 20 ustawy;
- 7) 40 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 21 i 23 ustawy;
- 8) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 22 i 24 ustawy;

- 9) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 25 i 28 ustawy;
- 10) 5% wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 26 i 27 ustawy;
- 11) 40 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 29 i 30 ustawy;
- 12) 10 % wartości aktywów - w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 31 i 32.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Na mocy przepisów ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...) nastąpiła zmiana określonego w art. 141 ust. 1 katalogu kategorii lokat w których mogą być lokowane aktywa funduszy emerytalnych. Jednocześnie ustawa określiła nowe parametry polityki lokacyjnej otwartych funduszy emerytalnych.

Ustawa nie przewiduje ograniczeń w zakresie inwestycji w zakresie lokat otwartego funduszu emerytalnego w akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tym rynku prawach poboru i prawach do akcji a także akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W zakresie lokat otwartych funduszy emerytalnych w akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tych rynkach prawach poboru i prawach do akcji; a także w zakresie lokat w akcje, prawa poboru i prawa do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, ustawa wprowadza maksymalny 30% limit lokat w aktywa denominowane w walutach państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

W związku z powyższym proponuje się utrzymanie w rozporządzeniu wynikających z art. 142 ust. 6 maksymalnych limitów lokaty aktywów otwartego funduszu w poszczególnych kategoriach lokat.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 lutego 2014 r. Termin ten został ustalony w związku z tym, że tego dnia wchodzi w życie, przywołane na wstępie przepisy ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej .

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Zakres projektowanej regulacji obejmuje następujące podmioty:

- otwarte fundusze emerytalne oraz zarządzające nimi powszechne towarzystwa emerytalne,
- członków otwartych funduszy emerytalnych,
- Komisję Nadzoru Finansowego.

2. Omówienie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do partnerów dialogu społecznego biorących udział w pracach Zespołu Trójstronnej Komisji do spraw ubezpieczeń społecznych oraz do Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych i Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie ma wpływu na zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

b) rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Podmiotami, które mogą być uznane za przedsiębiorstwa objęte przepisami projektowanego rozporządzenia są otwarte fundusze emerytalne i zarządzające nimi powszechne towarzystwa emerytalne. Projektowane rozporządzenie poprawi funkcjonowanie oraz przejrzystość rynku finansowego.

d) sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

**zmieniające rozporządzenie w sprawie dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia
działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne**

Na podstawie art. 155 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989, 1289 i ...), zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2011 r. w sprawie dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne (Dz. U. Nr 90, poz. 517) § 1–5 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Obligacje i inne dłużne papiery wartościowe, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 21–24 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwanej dalej „ustawą”, powinny być zabezpieczone co najmniej w jeden z następujących sposobów:

- 1) ustanowienie zastawu rejestrowego lub hipoteki na nieruchomości, pod warunkiem, że fundusz będzie miał pierwszeństwo zaspokajania swoich roszczeń z zastawu rejestrowego lub hipoteki przed innymi wierzycielami;
- 2) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez bank, instytucję kredytową lub międzynarodową instytucję finansową, mającą siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie będącym członkiem Unii Europejskiej lub stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, posiadające kapitał własny w wysokości nie niższej niż równowartość 50.000.000 euro;
- 3) udzielenie gwarancji lub poręczenia przez Skarb Państwa lub rząd państwa będącego członkiem Unii Europejskiej lub stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – w przypadku lokat

aktywów dobrowolnego funduszu emerytalnego oraz pracowniczego funduszu emerytalnego;

- 4) udzielenie gwarancji lub poręczenia przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, miasto stołeczne Warszawa, albo właściwe regionalne lub lokalne władze publiczne;
- 5) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez podmiot posiadający ocenę na poziomie inwestycyjnym, nadaną przez wyspecjalizowaną agencję ratingową uznaną na międzynarodowym rynku kapitałowym;

§ 2. 1. W przypadku lokat aktywów funduszu w akcjach, prawach do akcji, prawach poboru i kwitach depozytowych, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 7–10 oraz pkt 30 i 31 ustawy, lokaty funduszu nie mogą stanowić więcej niż 10% jednej emisji, a gdy udział papierów wartościowych spółki w aktywach funduszu nie przekracza 1%, lokaty funduszu mogą stanowić nie więcej niż 20% jednej emisji akcji spółki. Suma aktywów funduszu ulokowanych w emisjach akcji spółek, w których lokaty funduszu stanowią więcej niż 10% jednej emisji akcji, nie może stanowić więcej niż 5% wartości aktywów tego funduszu. W przypadku lokat aktywów funduszu w certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte oraz tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania typu zamkniętego, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 i 12 ustawy, lokaty funduszu nie mogą stanowić więcej niż 35% jednej emisji.

2. Jeżeli pomiędzy papierami wartościowymi różnych emisji, ale tego samego emitenta, nie występują żadne różnice w zakresie uprawnień przysługujących ich posiadaczom, ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się łącznie do tych wszystkich emisji.

3. Łączna wartość lokat aktywów funduszu w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 29 i 30 ustawy, jednego emitenta albo dwóch lub większej liczby emitentów będących podmiotami związanymi, nie może przekroczyć 10% wartości tych aktywów.

4. Koszty zakupu akcji nowej emisji, do których uprawniają prawa poboru, są uwzględniane przy stosowaniu ograniczeń lokat aktywów funduszu w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 7–10 ustawy.

§ 3. Lokaty aktywów funduszu w będących przedmiotem oferty publicznej akcjach, prawach poboru, prawach do akcji oraz obligacjach zamiennych na akcje, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 8 i pkt 10 ustawy, oraz w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1

pkt 11–14 oraz pkt 31–32 ustawy, mogą stanowić łącznie nie więcej niż 20% wartości aktywów funduszu.

§ 4. 1. Łączna wartość lokat aktywów funduszu ulokowanych w niepublicznych certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 ustawy, oraz w niepublicznych tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 12 ustawy, typu zamkniętego, może stanowić łącznie nie więcej niż 5% wartości aktywów funduszu, przy czym nie więcej niż 1% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w niepublicznych certyfikatach inwestycyjnych wyemitowanych przez jeden fundusz inwestycyjny zamknięty oraz w niepublicznych tytułach uczestnictwa emitowanych przez jedną instytucję wspólnego inwestowania typu zamkniętego.

2. Fundusz nie może nabywać niepublicznych certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusz inwestycyjny zamknięty, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 ustawy, oraz niepublicznych tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 12 ustawy, typu zamkniętego, których dokumenty założycielskie stanowią, że certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa może być wydany uczestnikowi funduszu, który nie opłacił w całości jego ceny emisyjnej.

§ 5. 1. Aktywa funduszu nie mogą być lokowane w banku oraz instytucji kredytowej, które są:

- 1) akcjonariuszem towarzystwa zarządzającego funduszem;
- 2) podmiotem związanym w stosunku do towarzystwa;
- 3) podmiotem związanym w stosunku do akcjonariuszy towarzystwa.

2. Z podmiotami, o których mowa w ust. 1, fundusz nie może zawierać umów lub dokonywać innych czynności prawnych związanych z lokowaniem aktywów funduszu.

3. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, nie dotyczą lokat w depozytach w bankach lub w instytucjach kredytowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 14 dni, o łącznej wartości nie większej niż 2% wartości aktywów funduszu.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy świadczenia usług w ramach działalności maklerskiej w rozumieniu przepisów państwa, w którym znajduje się siedziba banku lub instytucji kredytowej.

5. Fundusz nie może nabywać instrumentów, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 i 12 ustawy, zarządzanych przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub instytucję wspólnego

inwestowania, którego akcjonariuszami są akcjonariusze towarzystwa zarządzającego funduszem lub podmioty z nimi związane.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Niniejsze rozporządzenie opracowane zostało w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...; dalej: ustawa nowelizująca), zmieniającej m.in. przepisy art. 141 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (dalej: ustawa).

W związku z powyższym zaistniała potrzeba opracowania rozporządzenia nowelizującego rozporządzenie realizujące zawartą w art. 155 ustawy fakultatywną delegację dla Rady Ministrów, do określenia dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze, mając na względzie ochronę interesów członków funduszy. W przedmiotowym rozporządzeniu nadaje się nowe brzmienie § 1–5.

Zgodnie z nowym brzmieniem § 1 stanowi on, że obligacje i inne dłużne papiery wartościowe, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 21–24 ustawy, powinny być zabezpieczone co najmniej w jeden z następujących sposobów:

- 1) ustanowienie zastawu rejestrowego lub hipoteki na nieruchomości, pod warunkiem, że fundusz będzie miał pierwszeństwo zaspokajania swoich roszczeń z zastawu rejestrowego lub hipoteki przed innymi wierzycielami;
- 2) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez bank, instytucję kredytową lub międzynarodową instytucję finansową, mającą siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie będącym członkiem UE lub stroną umowy o EOG, lub członkiem OECD, posiadające kapitał własny w wysokości nie niższej niż równowartość 50.000.000 euro;
- 3) udzielenie gwarancji lub poręczenia przez Skarb Państwa lub rząd państwa będącego członkiem UE lub stroną umowy o EOG, lub członkiem OECD – w przypadku lokat aktywów dobrowolnego funduszu emerytalnego oraz pracowniczego funduszu emerytalnego;
- 4) udzielenie gwarancji lub poręczenia przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, miasto stołeczne Warszawa, albo właściwe regionalne lub lokalne władze publiczne;
- 5) udzielenie nieodwołalnej gwarancji lub poręczenia przez podmiot posiadający ocenę na poziomie inwestycyjnym, nadaną przez wyspecjalizowaną agencję ratingową uznaną na międzynarodowym rynku kapitałowym.

Zgodnie ze zmianami dokonanymi w § 2:

- 1) w przypadku lokat aktywów funduszu w akcjach, prawach do akcji, prawach poboru i kwitach depozytowych, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 7–10 oraz pkt 30 i 31 ustawy, lokaty funduszu nie mogą stanowić więcej niż 10% jednej emisji, a gdy udział papierów wartościowych spółki w aktywach funduszu nie przekracza 1%, lokaty funduszu mogą stanowić nie więcej niż 20% jednej emisji akcji spółki. Suma aktywów funduszu ulokowanych w emisjach akcji spółek, w których lokaty funduszu stanowią więcej niż 10% jednej emisji akcji, nie może stanowić więcej niż 5% wartości aktywów tego funduszu. W przypadku lokat aktywów funduszu w certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 ustawy, oraz tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 12 ustawy, typu zamkniętego, lokaty funduszu nie mogą stanowić więcej niż 35% jednej emisji;
- 2) w przypadku gdy pomiędzy papierami wartościowymi różnych emisji, ale tego samego emitenta, nie występują żadne różnice w zakresie uprawnień przysługujących ich posiadaczom, ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się łącznie do tych wszystkich emisji;
- 3) łączna wartość lokat aktywów funduszu w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 29 i 30 ustawy, jednego emitenta albo dwóch lub większej liczby emitentów będących podmiotami związanymi, nie może przekroczyć 10% wartości tych aktywów;
- 4) koszty zakupu akcji nowej emisji, do których uprawniają prawa poboru, są uwzględniane przy stosowaniu ograniczeń lokat aktywów funduszu w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 7–9 ustawy.

W myśl znowelizowanego § 3 lokaty aktywów funduszu w będących przedmiotem oferty publicznej akcjach, prawach poboru, prawach do akcji oraz obligacjach zamiennych na akcje, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy, oraz w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11–14 oraz pkt 30 i 31 ustawy, mogą stanowić łącznie nie więcej niż 20% wartości aktywów funduszu.

W § 4 dokonano zmian, zgodnie z którymi:

- 1) łączna wartość lokat aktywów funduszu ulokowanych w niepublicznych certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 ustawy, oraz w niepublicznych tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 12 ustawy, typu zamkniętego, może stanowić łącznie nie więcej niż 5%

wartości aktywów funduszu, przy czym nie więcej niż 1% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w niepublicznych certyfikatach inwestycyjnych wyemitowanych przez jeden fundusz inwestycyjny zamknięty oraz w niepublicznych tytułach uczestnictwa emitowanych przez jedną instytucję wspólnego inwestowania typu zamkniętego;

- 2) fundusz nie może nabywać niepublicznych certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusz inwestycyjny zamknięty, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 ustawy, oraz niepublicznych tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 12 ustawy, typu zamkniętego, których dokumenty założycielskie stanowią, że certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa może być wydany uczestnikowi funduszu, który nie opłacił w całości jego ceny emisyjnej.

Zgodnie ze znowelizowanym § 5:

- 1) aktywa funduszu nie mogą być lokowane w banku oraz instytucji kredytowej, które są: akcjonariuszem towarzystwa zarządzającego funduszem, podmiotem związanym w stosunku do towarzystwa, podmiotem związanym w stosunku do akcjonariuszy towarzystwa;
- 2) z podmiotami, o których mowa w ust. 1, fundusz nie może zawierać umów lub dokonywać innych czynności prawnych związanych z lokowaniem aktywów funduszu;
- 3) ograniczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, nie dotyczą lokat w depozytach w bankach lub w instytucjach kredytowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 14 dni, o łącznej wartości nie większej niż 2% wartości aktywów funduszu;
- 4) ograniczenie, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy świadczenia usług w ramach działalności maklerskiej w rozumieniu przepisów państwa, w którym znajduje się siedziba banku lub instytucji kredytowej;
- 5) fundusz nie może nabywać instrumentów, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 11 i 12 ustawy, zarządzanych przez TFI lub instytucję wspólnego inwestowania, którego akcjonariuszami są akcjonariusze towarzystwa zarządzającego funduszem lub podmioty z nimi związane.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r., tj. łącznie ze znowelizowanymi przepisami ustawy.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej, jako dostosowujące przepisy krajowe do art. 56 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie oddziałuje bezpośrednio na fundusze emerytalne, a w dłuższej perspektywie czasowej będzie również oddziaływać na ich członków, których środki lokowane będą w sposób zapewniający maksymalne bezpieczeństwo i rentowność dokonywanych lokat.

2. Omówienie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do partnerów dialogu społecznego biorących udział w pracach Zespołu Trójstronnej Komisji do spraw ubezpieczeń społecznych oraz do Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych kosztów lub obciążeń w sektorze finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

b) rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie gospodarki.

d) sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia

w sprawie określenia wzoru oświadczenia o posiadaniu współmałżonka, stosunkach majątkowych ubezpieczonego istniejących między nim a jego współmałżonkiem, oraz o tym, że może wskazać osoby uprawnione do otrzymania środków po jego śmierci

Na podstawie art. 39 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wzór oświadczenia o posiadaniu współmałżonka, stosunkach majątkowych istniejących między ubezpieczonym a jego współmałżonkiem, oraz o tym, że może wskazać osoby uprawnione do otrzymania środków po jego śmierci, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r.

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne na podstawie §1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. nr 248, poz. 1485).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378 i Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, 637, 769, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 675, 827 i 983.

WZÓR

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Pracy i Polityki Społecznej
z dnia ... (poz. ...)

OŚWIADCZENIE
o posiadaniu współmałżonka, stosunkach majątkowych ubezpieczonego ze
współmałżonkiem i wskazanie osób uprawnionych do otrzymania środków po jego
śmierci

1. Dane ubezpieczonego

Imię i nazwisko:

Nr PESEL*:

Stan cywilny:

2. Adres zameldowania**

Ulica:

Nr domu:

Nr lokalu:

Miejscowość:

Kod pocztowy:

3. Oświadczenie o stosunkach majątkowych ubezpieczonego ze współmałżonkiem***

Oświadczam, że pomiędzy mną, a współmałżonkiem istnieje ustawowa wspólność majątkowa.

TAK**** – w tym wypadku nie są wymagane żadne dodatkowe dokumenty

NIE – należy dołączyć oryginały lub poświadczone kopie dokumentów poświadczających brak ustawowej wspólności majątkowej.

4. Wskazanie osób upoważnionych do otrzymania środków zgromadzonych na subkoncie ubezpieczonego w wypadku jego śmierci

W wypadku mojej śmierci, osobami upoważnionymi do otrzymania środków zgromadzonych na subkoncie są:

* lub seria i nr paszportu w wypadku jeżeli ubezpieczonemu nie nadano nr. PESEL.

** jeżeli adres zameldowania jest inny niż adres zamieszkania, należy podać adres zamieszkania. Jeżeli adres zameldowania i zamieszkania jest inny niż adres do korespondencji należy podać adres do korespondencji.

*** dotyczy tylko osób pozostających w związku małżeńskim

**** należy zaznaczyć odpowiednie pole wstawiając „X”

	Osoba 1	Osoba 2	Osoba 3
Imię i nazwisko			
Nr PESEL *			

miejsowość i data

podpis

* lub seria i nr paszportu w wypadku jeżeli ubezpieczonemu nie nadano nr. PESEL.

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt rozporządzenia opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...; dalej: ustawa nowelizująca). Wprowadza ona zmiany m.in. polegające na możliwości dziedziczenia środków zgromadzonych na subkoncie ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli ubezpieczony nie zawarł umowy z otwartym funduszem emerytalnym. W związku z powyższym konieczne jest poinformowanie ZUS przez w/w ubezpieczonego o stosunkach majątkowych istniejących między nim a jego współmałżonkiem, oraz wskazanie osób uprawnionych do otrzymania zgromadzonych środków po jego śmierci. Zmiany wprowadzone w art. 39 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), obligują ZUS do poinformowania ubezpieczonego, który nie zawarł umowy z otwartym funduszem emerytalnym, o obowiązku złożenia pisemnego oświadczenia o stosunkach majątkowych istniejących między nim a jego współmałżonkiem, oraz o tym, że może wskazać osoby uprawnione do otrzymania środków po jego śmierci.

Powyższe zmiany wynikające z ustawy nowelizującej powodują konieczność wydania aktu wykonawczego z upoważnienia ustawowego zawartego w art. 39 ust. 1c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zobowiązującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia w drodze rozporządzenia wzoru oświadczenia o stosunkach majątkowych istniejących między ubezpieczonym a jego współmałżonkiem, oraz o tym, że może on wskazać osoby uprawnione do otrzymania środków po jego śmierci, mając na uwadze konieczność zapewnienia ochrony interesu ubezpieczonych oraz kompletności oświadczenia.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r., tj. łącznie z przepisami ustawy nowelizującej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej i nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Zakres podmiotowy oddziaływania regulacji obejmuje:

- ubezpieczonych
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych

2. Omówienie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do partnerów dialogu społecznego biorących udział w pracach Zespołu Trójstronnej Komisji do spraw ubezpieczeń społecznych oraz do Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych kosztów lub obciążeń w sektorze finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

b) rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

d) sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

w sprawie zasad gospodarki finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Na podstawie art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady gospodarki finansowej oraz zasady lokowania środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) FUS – Fundusz Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) fundusze – fundusze wyodrębnione w ramach FUS na podstawie art. 55 ustawy;
- 3) Zakład – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w art. 66 ustawy.

§ 3. 1. Roczny plan finansowy FUS, obejmujący wszystkie źródła przychodów i wydatków określone w ustawie oraz stan początkowy i końcowy FUS, opracowuje się na okres roku budżetowego.

2. Wydatki ustalone w układzie wykonawczym planu finansowego FUS, dotyczące wydatków na świadczenia z ubezpieczeń społecznych, mogą być dokonywane bez zmiany planu, jeżeli znajdują pokrycie w ponadplanowych przychodach, nadwyżce środków zgromadzonych w latach ubiegłych lub zaciągniętych kredytach i pożyczkach.

3. Zakład sporządza sprawozdania z realizacji planu finansowego FUS w terminach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

4. Nie dokonuje się podziału planu finansowego FUS na terenowe jednostki organizacyjne.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 248, poz. 1485).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378 i Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, 637, 769, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 675, 827, 983.

§ 4. 1. Wysokość odpisu na działalność Zakładu z poszczególnych funduszy ustala się proporcjonalnie do wysokości planowanego przypisu składek na te fundusze.

2. Środki finansowe stanowiące odpis na działalność Zakładu, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się na rachunek bankowy Zakładu po 15 dniu każdego miesiąca w wysokości 1/12 kwoty zatwierdzonej w ustawie budżetowej.

§ 5. Rozliczenia finansowe FUS z budżetem państwa, z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 45 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 39, poz. 459), oraz z Funduszem Kościelnym, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 9, poz. 87 i Nr 10, poz. 111, z 1969 r. Nr 13, poz. 95 i z 1998 r. Nr 137, poz. 887), prowadzone są na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 6. 1. Zakład może lokować okresowe nadwyżki środków gromadzone na rachunkach bankowych funduszy, zwane dalej "nadwyżkami".

2. Nadwyżki mogą być lokowane w bankach, na zasadach określonych w ust. 3–5.

3. Lokowanie nadwyżek nie może zagrażać terminowym wypłatom świadczeń, o których mowa w art. 54 ustawy.

4 Lokowanie nadwyżek dokonuje się mając na względzie efektywność zarządzania oraz bezpieczeństwo środków.

5. Nadwyżki mogą być lokowane wyłącznie:

- 1) w papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
- 2) w formie depozytu u Ministra Finansów na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 i 938);
- 3) na rachunkach lokat terminowych w bankach mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej spełniających warunki określone w ust. 6.

6. Banki, w których mogą być lokowane nadwyżki, posiadają fundusze własne w wysokości co najmniej 50 mln euro, a ich współczynnik wypłacalności wynosi co najmniej 8%.

7. Maksymalna kwota wszystkich lokat nadwyżek w jednym banku, którego współczynnik wypłacalności wynosi co najmniej 12%, nie może być wyższa od równowartości w złotych kwoty:

- 1) 50 mln euro, jeżeli fundusze własne banku nie przekraczają 100 mln euro,
 - 2) 150 mln euro, jeżeli fundusze własne banku nie przekraczają 1 mld euro,
 - 3) 500 mln euro, jeżeli fundusze własne banku przekraczają 1 mld euro
- przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w ostatnim dniu roboczym miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym są lokowane nadwyżki.

8. Maksymalna dopuszczalna kwota lokat nadwyżek w bankach o funduszach własnych, o których mowa w ust. 7 i których współczynnik wypłacalności jest mniejszy niż 12%, jest korygowana mnożnikiem:

- 1) 0,5, jeżeli współczynnik wypłacalności banku jest mniejszy od 10%;
- 2) 0,8, jeżeli współczynnik wypłacalności banku wynosi co najmniej 10%.

9. Banki, o których mowa w ust. 6, ubiegające się o depozyty z nadwyżek przekazują Zakładowi informację o wysokości funduszy własnych oraz o współczynniku wypłacalności za poprzedni kwartał.

10. Banki, w których są lokowane nadwyżki, nie później niż do końca pierwszego miesiąca każdego kwartału przedkładają Zakładowi informacje o wysokości funduszy własnych oraz o współczynniku wypłacalności za poprzedni kwartał.

11. Odsetki od ulokowanych nadwyżek są dochodami odpowiednich funduszy.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej oraz zasad lokowania środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 67 poz. 711, Dz. U. z 2013 r. poz. 1042)

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r.

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

UZASADNIENIE

Na mocy przepisów ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...) nastąpiła zmiana określonych w art. 56 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zasad gospodarki finansowej oraz zasad lokowania środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Podstawą gospodarki finansowej FUS jest roczny plan finansowy ustalony w ustawie budżetowej. Wydanie rozporządzenia ma na celu poprawienie efektywności zarządzania i bezpieczeństwa środków Funduszu. Pojawiające się okresowo nadwyżki środków FUS mogą być lokowane przy założeniu, iż działalność ta nie może zagrozić terminom wypłaty świadczeń. Lokaty mają być dokonywane z uwzględnieniem maksymalnego stopnia bezpieczeństwa, a dopiero później uwzględniając kryterium maksymalnej rentowności, stąd też rozporządzenie określa katalog lokat FUS.

Z uwagi na szczególny charakter FUS, fundusz może lokować okresowe nadwyżki wyłącznie w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, w formie depozytu u Ministra Finansów oraz w formie lokaty terminowej w bankach spełniających określone kryteria. W celu dywersyfikacji lokat w poszczególnych bankach wprowadzone jest ograniczenie wysokości lokaty w jednym banku do równowartości w złotych polskich 500 mln EURO.

Nowelizacja art. 56 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych spowodowała konieczność uchwalenia nowego rozporządzenia zastępującego Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej oraz zasad lokowania środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 67 poz. 711 z późn. zmianami).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Zakres podmiotowy regulacji obejmuje Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Emerytur Pomostowych, Komisję Nadzoru Finansowego oraz banki mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do partnerów dialogu społecznego biorących udział w pracach Zespołu Trójstronnej Komisji do spraw ubezpieczeń społecznych oraz do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Analiza wpływu projektowanego rozporządzenia na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie ma wpływu na zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

b) rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Brak faktycznego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw (banków). Prowadzona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych polityka lokacyjna nadwyżek FUS i środków FEP nie prowadzi do koncentracji krótkoterminowych lokat w największych bankach. Zmiana rozporządzenia nie wpłynie na stabilność i płynność poszczególnych instytucji sektora bankowego, ze względu na relatywnie niskie kwoty lokat i krótki termin ich zapadalności.

d) sytuację i rozwój regionalny

Brak wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

**w sprawie wpłat na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych
i jego Biura**

z dnia

Na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. z 2013 r. poz. 290) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania wpłat krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń w związku z umowami ubezpieczenia zawartymi w ramach wykonywania działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz powszechnych towarzystw emerytalnych na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura, zwanych dalej „kosztami Rzecznika Ubezpieczonych”.

§ 2. 1. Wysokość należnych wpłat na pokrycie kosztów Rzecznika Ubezpieczonych za dany rok oblicza się jako:

- 1) iloczyn procentowego udziału danego krajowego zakładu ubezpieczeń w składce przypisanej brutto wszystkich krajowych zakładów ubezpieczeń w danym roku, procentowego udziału zaliczek należnych od krajowych zakładów ubezpieczeń w ogólnej sumie zaliczek należnych od krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń i powszechnych towarzystw emerytalnych oraz poniesionych ogółem kosztów Rzecznika Ubezpieczonych w danym roku, nie większych jednak niż suma należnych zaliczek, o których mowa w § 3 ust. 1;
- 2) iloczyn procentowego udziału danego zagranicznego zakładu ubezpieczeń w składce przypisanej brutto wszystkich zagranicznych zakładów ubezpieczeń brutto z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w związku z wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w danym roku, procentowego

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

udziału zaliczek należnych od zagranicznych zakładów ubezpieczeń w ogólnej sumie zaliczek należnych od krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń i powszechnych towarzystw emerytalnych oraz poniesionych ogółem kosztów Rzecznika Ubezpieczonych w danym roku, nie większych jednak niż suma należnych zaliczek, o których mowa w § 3 ust. 2;

- 3) iloczyn procentowego udziału średniej rocznej wartości aktywów otwartego funduszu emerytalnego w średniej rocznej wartości aktywów wszystkich otwartych funduszy emerytalnych w danym roku, procentowego udziału zaliczek należnych od powszechnych towarzystw emerytalnych w ogólnej sumie zaliczek należnych od krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń i powszechnych towarzystw emerytalnych oraz poniesionych ogółem kosztów Rzecznika Ubezpieczonych w danym roku, nie większych jednak niż suma należnych zaliczek, o których mowa w § 3 ust. 3.

2. Wysokość składki przypisanej brutto wszystkich krajowych zakładów ubezpieczeń, wysokość składki przypisanej brutto wszystkich zagranicznych zakładów ubezpieczeń z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w związku z wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz średnią roczną wartość aktywów wszystkich otwartych funduszy emerytalnych ustala się na podstawie informacji uzyskanych od Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Wysokość ogólnych kosztów Rzecznika Ubezpieczonych ustala się na podstawie informacji uzyskanych od Rzecznika Ubezpieczonych.

§ 3. 1. Krajowy zakład ubezpieczeń ustala co miesiąc zaliczkę na poczet kosztów Rzecznika Ubezpieczonych w wysokości 0,01% sumy składek przypisanych brutto w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który jest uiszczana zaliczka.

2. Zagraniczny zakład ubezpieczeń ustala co miesiąc zaliczkę na poczet kosztów Rzecznika Ubezpieczonych w wysokości 0,01% sumy składek przypisanych brutto z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w związku z wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który jest uiszczana zaliczka.

3. Powszechne towarzystwo emerytalne ustala co miesiąc zaliczkę na poczet kosztów Rzecznika Ubezpieczonych w wysokości 1/12 kwoty stanowiącej iloczyn stawki 0,0008% i średniej rocznej wartości aktywów otwartego funduszu emerytalnego zarządzanego przez to powszechne towarzystwo emerytalne.

4. Zaliczkę, o której mowa w ust. 1, krajowy zakład ubezpieczeń wpłaca za każdy miesiąc najpóźniej do końca tego miesiąca, jednocześnie informując Rzecznika Ubezpieczonych o podstawie jej naliczenia, okresie, jakiego dotyczy, oraz jej wysokości.

5. Zaliczkę, o której mowa w ust. 2, zagraniczny zakład ubezpieczeń wpłaca za każdy miesiąc najpóźniej do końca tego miesiąca, jednocześnie informując Rzecznika Ubezpieczonych o podstawie jej naliczenia, okresie, jakiego dotyczy, oraz jej wysokości.

6. Zaliczkę, o której mowa w ust. 3, powszechne towarzystwo emerytalne wpłaca za każdy miesiąc najpóźniej do końca następnego miesiąca, jednocześnie informując Rzecznika Ubezpieczonych o podstawie jej naliczenia, okresie, jakiego dotyczy, oraz jej wysokości.

7. Zaliczki, o których mowa w ust. 1–3, za ostatnie trzy miesiące roku kalendarzowego krajowy zakład ubezpieczeń, zagraniczny zakład ubezpieczeń albo powszechne towarzystwo emerytalne wpłaca do dnia 31 października danego roku, w wysokości trzykrotności zaliczki wpłaconej za miesiąc poprzedni.

§ 4. 1. Jeżeli suma wpłaconych zaliczek, o których mowa w § 3 ust. 1–3, jest wyższa niż obliczona na podstawie § 2 ust. 1 wysokość należnej wpłaty, powstaje nadpłata. Nadpłata jest zaliczana na poczet zaliczek za rok następny bądź podlega zwrotowi na pisemny wniosek krajowego zakładu ubezpieczeń, zagranicznego zakładu ubezpieczeń lub powszechnego towarzystwa emerytalnego.

2. Rzecznik Ubezpieczonych ustala wysokość nadpłaty, o której mowa w ust. 1, i informuje o jej wysokości krajowe zakłady ubezpieczeń, zagraniczne zakłady ubezpieczeń i powszechne towarzystwa emerytalne, w których wystąpiła nadpłata, w terminie do dnia 31 sierpnia następnego roku.

3. Nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

§ 5. 1. Jeżeli suma wpłaconych zaliczek, o których mowa w § 3 ust. 1–3, jest niższa niż obliczona na podstawie § 2 ust. 1 wysokość należnej wpłaty, powstaje niedopłata.

2. Rzecznik Ubezpieczonych ustala wysokość niedopłaty, o której mowa w ust. 1, i informuje o jej wysokości krajowe zakłady ubezpieczeń, zagraniczne zakłady ubezpieczeń i powszechne towarzystwa emerytalne, w których wystąpiła niedopłata, w terminie do dnia 31 sierpnia następnego roku.

3. Krajowy zakład ubezpieczeń, zagraniczny zakład ubezpieczeń i powszechne towarzystwo emerytalne pokrywa niedopłatę w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r.²⁾

MINISTER FINANSÓW

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura (Dz. U. Nr 90 poz. 522), które utraciło moc z dniem wejścia w życie art. 7 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...)

UZASADNIENIE

Wydanie rozporządzenia w sprawie wpłat na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura jest spowodowane zmianą zakresu spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. z 2013 r. poz. 290). Na podstawie art. 7 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. ...) koszty działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura będą ponosiły również zagraniczne zakłady ubezpieczeń.

W odniesieniu do obowiązującego obecnie rozporządzenia zmiany polegają na podwyższeniu stawki opłat ponoszonych przez zakłady ubezpieczeń z tytułu pokrycia kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura do wysokości 0,01% składki przypisanej brutto oraz rozszerzeniu katalogu podmiotów ponoszących ww. koszty o zagraniczne zakłady ubezpieczeń, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 950 z późn. zm.).

Podwyższenie stawki opłat ponoszonych przez zakłady ubezpieczeń z tytułu pokrycia kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura i rozszerzenie katalogu podmiotów ponoszących ww. koszty jest spowodowane rosnącymi kosztami Biura Rzecznika Ubezpieczonych związanymi przede wszystkim z rozpatrywaniem skarg na działalność zakładów ubezpieczeń oraz prognozowanymi mniejszymi wpłatami od zakładów ubezpieczeń i powszechnych towarzystw emerytalnych.

Wypełnianie przez Rzecznika Ubezpieczonych zadań ustawowych jest związane m.in. z rozpatrywaniem skarg dotyczących ubezpieczeń gospodarczych i z zakresu zabezpieczenia społecznego. Ze sprawozdania Rzecznika Ubezpieczonych za rok 2012 wynika, że liczba skarg z zakresu ubezpieczeń gospodarczych kierowanych do Rzecznika Ubezpieczonych wzrosła z 7 631 w roku 2008 do 15 273 w roku 2012. W ww. okresie liczba rozpatrywanych skarg dotyczących działalności zakładów ubezpieczeń zwiększyła się o 100%. W I półroczu

2013 roku Rzecznik Ubezpieczonych otrzymał 8543 pisemne skargi z zakresu ubezpieczeń gospodarczych. Dla porównania w I półroczu 2012 roku wpłynęło 7443 skarg, co oznacza, iż nastąpił wzrost o 14,8%. Do ustawowych zadań Rzecznika Ubezpieczonych należy również m.in. rozpatrywanie skarg z zakresu zabezpieczenia społecznego. Jednakże liczba skarg z tego zakresu, z których w kolejnych latach ponad 90% dotyczyło działalności powszechnych towarzystw emerytalnych była znacznie niższa niż liczba skarg na działalność zakładów ubezpieczeń. W latach 2008–2012 liczba takich skarg wynosiła odpowiednio 141, 1186, 117, 119 oraz 143. Znacząco wyższa liczba skarg na działalność PTE w 2009 r. była spowodowana skargą zbiorową (1048 osób) na działalność jednego z PTE. W 2009 r. skargi z zakresu zabezpieczenia społecznego stanowiły 12,16% wszystkich skarg rozpatrywanych przez Rzecznika Ubezpieczonych, natomiast w pozostałych latach ich udział nie przekraczał 1,81% (pozostałe skargi dotyczyły ubezpieczeń gospodarczych i były związane z działalnością zakładów ubezpieczeń).

Ze sprawozdań Rzecznika Ubezpieczonych za kolejne lata kalendarzowe oraz pisma Rzecznika Ubezpieczonych do Ministra Finansów z dnia 29 maja 2013 r. wynika, iż przychody Biura Rzecznika z tytułu opłat zakładów ubezpieczeń w analizowanym okresie wzrosły 4,07 mln zł do 4,236 mln zł i w zależności od roku stanowiły około 70%–75% przychodów Biura. Opłaty PTE w analizowanym okresie wzrosły z 1,36 mln zł do 1,869 mln zł i stanowiły 25%–30% przychodów Biura Rzecznika. Oznacza to, że opłaty PTE w praktyce były w dużym stopniu wykorzystywane na pokrycie kosztów Rzecznika Ubezpieczonych związanych z wykonywaniem przez Rzecznika Ubezpieczonych zadań ustawowych z zakresu ubezpieczeń gospodarczych.

W oparciu o sprawozdania Rzecznika Ubezpieczonych, dane na temat rocznego zbioru składki brutto zakładów ubezpieczeń na stronach KNF oraz przebieg toczących się prac nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (których skutkiem będzie prawdopodobnie znaczące zmniejszenie przychodów Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat PTE) należy wnioskować, że przy utrzymaniu dotychczasowego wskaźnika opłat zakładów ubezpieczeń, w następnych latach dochody Biura Rzecznika Ubezpieczonych mogą być niewystarczające na pokrycie wydatków i w konsekwencji uniemożliwić wykonywanie ustawowych zadań przez Rzecznika.

Rada Ministrów w dniu 27 września 2013 roku zatwierdziła ostateczną wersję projektu budżetu państwa na rok 2014. Planowane dochody Rzecznika Ubezpieczonych w roku 2014 wyniosą 7,09 mln zł, natomiast planowane wydatki wyniosą 7,29 mln zł. Prognozowane wydatki są wyższe o 200 tys. zł od dochodów w związku ze zmianą siedziby Biura Rzecznika Ubezpieczonych od 1 lipca 2013 roku. Brak pokrycia wydatków w dochodach został wykazany w projekcie planu finansowego Rzecznika Ubezpieczonych jako ujemny wynik finansowy.

Należy również zwrócić uwagę na zmniejszający się w 2013 r. zbiór składki brutto zakładów ubezpieczeń. Zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność w zakresie ubezpieczeń na życie rezygnują ze sprzedaży ubezpieczeń na życie i dożycie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest równe składce powiększonej o ustalony w umowie ubezpieczenia wskaźnik (tzw. „polisolokat”). Ma to wpływ na łączną wielkość zbioru składek brutto, a w konsekwencji na przychody Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat zakładów ubezpieczeń. Z informacji uzyskanych z Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) wynika, że zbiór składek brutto z tytułu tzw. „polisolokat” w roku 2011 r. wyniósł 8,03 mld zł. Z danych zamieszczonych na stronach KNF wynika, że łączny zbiór składki brutto z ubezpieczeń w roku 2012 wyniósł 62,63 mld zł. W I półroczu 2013 r. łączny zbiór składek brutto z ubezpieczeń wyniósł 29,94 mld zł i był niższy o 3,29 mld zł niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek łącznego zbioru składek brutto był spowodowany spadkiem w sektorze ubezpieczeń na życie o 3,58 mld zł, wynikającym z rezygnacji ze sprzedaży tzw. „polisolokat” przez zakłady ubezpieczeń. Przyjmując szacunkowo, że w drugim półroczu wystąpi analogiczny spadek zbioru składek brutto, łączny spadek zbioru składek brutto w 2013 r., w stosunku do poprzedniego roku kalendarzowego, wyniesie 6,58 mld zł. Przy obecnie stosowanym wskaźniku wysokości opłat ponoszonych przez zakłady ubezpieczeń ze spadku zbioru składek brutto o 6,58 mld zł wynikałby spadek opłat na pokrycie działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura ponoszonych przez zakłady ubezpieczeń o około 445 tys. zł.

W celu zapewnienia skuteczności działalności Rzecznika i jego Biura, biorąc pod uwagę powyższe, proponuje się zwiększenie wskaźnika opłat zakładów ubezpieczeń z 0,0071% do 0,01% zbioru składek brutto. Przy założeniu zbioru składek brutto z 2012 r. pozwoliłoby to na wzrost przychodów Biura Rzecznika Ubezpieczonych od krajowych zakładów ubezpieczeń o około 1,730 mln zł (z kwoty 4,236 mln zł do kwoty 5,966 mln zł). Z kolei przy przyjęciu

założeń, zgodnie z którymi spadek zbioru składek brutto w stosunku do roku 2012 wyniesie 6,58 mld zł, zwiększenie opłat do wysokości 0,01% zbioru składek brutto pozwoliłoby na osiągnięcie przez Biuro Rzecznika Ubezpieczonych szacunkowych przychodów od krajowych zakładów ubezpieczeń w wysokości 5,339 mln zł, tj. o około 1,103 mln zł więcej niż w 2012 r. Wzrost przychodów Biura Rzecznika Ubezpieczonych od krajowych zakładów ubezpieczeń mógłby pozwolić na pokrycie zmniejszenia przychodów Biura z tytułu opłat powszechnych towarzystw emerytalnych.

W świetle art. 25 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych w dniu 3 lutego 2014 r. aktywa otwartych funduszy emerytalnych zostaną zmniejszone do 48,5% wartości aktywów z dnia 31 stycznia 2014 r. Zgodnie z ww. ustawą począwszy od dnia 1 lipca 2014 r. członkostwo w otwartych funduszach emerytalnych będzie miało charakter dobrowolny. Z informacji zawartej w piśmie Rzecznika Ubezpieczonych do Ministra Finansów wynika, że w 2012 r. przychody Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat powszechnych towarzystw emerytalnych wyniosły 1,869 mln zł. Trudno przewidzieć wartość aktywów funduszy wg stanu na dzień 31 stycznia 2014 r. oraz zmianę wartości aktywów otwartych funduszy emerytalnych w 2014 r., a także dokonanie oceny jaki procent członków OFE zdecyduje się w nich pozostać. Tym niemniej spadek przychodów Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat PTE może być znaczący. Przy bardzo pesymistycznym założeniu, że na koniec stycznia 2014 r. wartość aktywów będzie równa 100% wartości aktywów z dnia 31 grudnia 2012 r., a w okresie luty – grudzień 2014 r. średnioroczna wartość aktywów otwartych funduszy emerytalnych w 2014 r. będzie równa 48,5% wartości aktywów z dnia 31 grudnia 2012 r., szacunkowy spadek przychodów Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat PTE wyniesie 810,8 tys. zł.

Proponowane rozszerzenie katalogu podmiotów ponoszących koszty działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura wiąże się z wprowadzonymi zmianami w art. 22 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych i ma na celu zapewnienie równego traktowania krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń. W chwili obecnej koszty działalności Rzecznika Ubezpieczonych pokrywane są jedynie ze składek krajowych zakładów ubezpieczeń. W ocenie projektodawcy uprzywilejowane traktowanie zagranicznych zakładów ubezpieczeń nie jest uzasadnione, ponieważ Rzecznik Ubezpieczonych reprezentuje także interesy ubezpieczonych

w zagranicznych zakładach ubezpieczeń, w związku umowami ubezpieczenia zawartymi w ramach wykonywania działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ponosi związane z tym koszty.

Z opracowania KNF „Działalność zagranicznych zakładów ubezpieczeń w Polsce oraz krajowych zakładów ubezpieczeń za granicą w 2010 r.” wynika, że w latach 2008–2010 zbiór składki brutto zakładów ubezpieczeń z krajów UE/EOG prowadzących w Polsce działalność na zasadzie swobody świadczenia usług lub przez oddziały wyniósł w 2010 r.: 4,09 mld zł. Przy założeniu zbioru składki brutto zagranicznych zakładów ubezpieczeń z roku 2010 i wskaźniku opłat 0,01% hipotetyczne dodatkowe roczne przychody Biura Rzecznika z tytułu opłat zagranicznych zakładów ubezpieczeń wyniosłyby około 400 tys. zł.

Zwiększone przychody Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat krajowych zakładów ubezpieczeń i zagranicznych zakładów ubezpieczeń nie będą mogły być przeznaczone na wzrost funduszu wynagrodzeń pracowników Biura Rzecznika. Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 8 projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (druk 1788), wielkość wynagrodzeń w roku 2014, w przypadku państwowych osób prawnych należących do sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 i 938) nie mogą przekroczyć wielkości wynagrodzeń ujmowanych w ustawie budżetowej za 2013 rok.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji (Rządowy Proces Legislacyjny) z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji społecznych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt rozporządzenia będzie oddziaływał na Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biuro oraz krajowe zakłady ubezpieczeń i zagraniczne zakłady ubezpieczeń, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej;

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie uzgodniony z Komisją Nadzoru Finansowego, Rzecznikiem Ubezpieczonych i Polską Izbą Ubezpieczeń,

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rzecznik Ubezpieczonych jest jednostką sektora finansów publicznych. W związku z tym wejście w życie rozporządzenia będzie miało bezpośredni wpływ na sektor finansów publicznych.

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pośredni wpływ na budżet państwa. Rzecznik Ubezpieczonych nie jest finansowany bezpośrednio z budżetu państwa. Koszty działalności Rzecznika i jego Biura ponoszą zakłady ubezpieczeń i powszechne towarzystwa emerytalne. Niemniej Rzecznik Ubezpieczonych należy do jednostek sektora finansów publicznych, a plan finansowy Rzecznika Ubezpieczonych stanowi załącznik do ustawy budżetowej.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia należy oczekiwać zwiększenia dochodów Biura Rzecznika Ubezpieczonych poprzez zwiększenie przychodów z tytułu opłat zakładów ubezpieczeń. W roku 2012 opłaty poniesione przez krajowe zakłady ubezpieczeń na pokrycie działalności Rzecznika Ubezpieczonych wyniosły 4,236 mln zł przy obowiązującym wskaźniku opłat wynoszącym 0,0071% zbioru składek brutto. Przy założeniu zbioru składek brutto równego zbiorowi składek brutto z 2012 r. tj. 62,63 mld zł i wskaźnika opłat ustalonego na poziomie 0,01% zbioru składek brutto, szacunkowe opłaty krajowych zakładów ubezpieczeń na pokrycie kosztów Biura

Rzecznika Ubezpieczonych wyniosłyby 5,966 mln zł i były o 1,730 mln zł wyższe niż w 2012 r. Przyjmując, że zbiór składek brutto będzie o 6,58 mld złotych niższy niż w 2012 r. i wyniesie 56,05 mld zł, szacunkowe opłaty krajowych zakładów ubezpieczeń na pokrycie kosztów Biura Rzecznika Ubezpieczonych wyniosłyby 5,339 mln zł, tj. o około 1,103 mln zł więcej niż w 2012 r. Przy założeniu przypisu składek brutto z 2010 r. szacunkowe opłaty zagranicznych zakładów ubezpieczeń na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura wyniosłyby 400 tys. zł. Zwiększone opłaty zakładów ubezpieczeń powinny pozwolić na pokrycie oczekiwanego zmniejszenia przychodów Biura Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu opłat powszechnych towarzystw emerytalnych oraz na pokrycie wydatków przewidzianych w projekcie planu finansowego Rzecznika Ubezpieczonych na 2014 r.

Ilustrują to poniższe wyliczenia wykonane przy założeniu spadku składki przypisanej brutto zakładów ubezpieczeń o 6,58 mld zł w stosunku do roku 2012 oraz spadku przychodów Rzecznika Ubezpieczonych (RU) z tytułu opłat PTE o 810,8 tys. zł.

1) dochody RU wg projektu planu finansowego na 2014 r.	7 090 tys. zł
2) szacunkowy wzrost przychodów od zakładów ubezpieczeń	1 103 tys. zł;
3) szacunkowy spadek przychodów od PTE	810,8 tys. zł;
4) przychody od zagranicznych zakładów ubezpieczeń	400 tys. zł
5) skorygowane dochody RU (1)+(2)-(3)+(4)	7 782,2 tys. zł
6) wydatki RU wg projektu planu finansowego na 2014 r.	7 290 tys. zł
7) nadwyżka skorygowanych dochodów nad wydatkami (5)-(6)	492,2 tys. zł

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

b) rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy;

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Rzecznik Ubezpieczonych jest jednostką sektora

finansów publicznych, a dodatkowe obciążenia zakładów ubezpieczeń z tytułu proponowanej wyższej stawki opłat na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura należy uznać za niewielkie. Przy założeniu zbioru składek brutto równego zbiorowi składek brutto z 2012 r. (62,63 mld zł) i wskaźnika opłat ustalonego na poziomie 0,01% zbioru składek brutto, szacunkowe opłaty krajowych zakładów ubezpieczeń na pokrycie kosztów Biura Rzecznika Ubezpieczonych byłyby o 1,730 mln zł wyższe niż w 2012 r. Przyjmując, że zbiór składek brutto będzie o 6,58 mld złotych niższy niż w 2012 r., szacunkowe opłaty zakładów ubezpieczeń na pokrycie kosztów Biura Rzecznika Ubezpieczonych wyniosłyby o około 1,103 mln zł więcej niż w 2012 r. Z informacji podanej na stronach KNF wynika, iż wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. łączny zysk netto wszystkich zakładów ubezpieczeń wyniósł 6,3 mld zł, a wg stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. – 6,62 mld zł.

Opłaty w wysokości 0,01% zbioru składki brutto z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w związku z wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej na terytorium RP nie będą stanowiły znaczącego obciążenia finansowego dla zagranicznych zakładów ubezpieczeń, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.

d) sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Projektowane rozporządzenie jest neutralne dla budżetu państwa. Koszty działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura – zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1 i 1a ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. z 2013 r. poz. 290) – ponoszą zakłady ubezpieczeń.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie określenia wzoru oświadczenia członka otwartego funduszu emerytalnego
o przekazywaniu składki do otwartego funduszu emerytalnego oraz o zapoznaniu się
z informacją dotyczącą powszechnego systemu emerytalnego oraz informacjami
dotyczącymi otwartych funduszy emerytalnych**

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa wzór oświadczenia członka otwartego funduszu emerytalnego o przekazywaniu do otwartego funduszu emerytalnego składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.¹⁾) oraz o zapoznaniu się z:

- 1) informacją dotyczącą powszechnego systemu emerytalnego;
- 2) aktualnymi informacjami dotyczącymi otwartych funduszy emerytalnych.

2. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

PREZES RADY MINISTRÓW

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378 i Nr 291, poz. 1706 oraz z 2012 r. poz. 611, 637, 769, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 675, 827, 983, 1036 i ...

WZÓR

Oświadczenie członka otwartego funduszu emerytalnego o przekazywaniu składki do OFE oraz o zapoznaniu się z informacją dotyczącą powszechnego systemu emerytalnego oraz aktualnymi informacjami dotyczącymi OFE*

.....
(miejsowość, data)

.....
(imiona i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

.....
(nr PESEL**)

Niniejszym oświadczam, że:

- 1) składka, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), ma być odprowadzana:
 - a) do otwartego funduszu emerytalnego, którego jestem członkiem
albo
 - b) do jednego ze wskazanych poniżej otwartych funduszy emerytalnych

AEGON OFE, Allianz Polska OFE, Amplico OFE, Aviva OFE Aviva BZ WBK, AXA OFE, Generali OFE, ING OFE, Nordea OFE, Pekao OFE, PKO BP Bankowy OFE, OFE Pocztylion, OFE PZU „Złota Jesień”, OFE WARTA

.....

(wpisać nazwę otwartego funduszu emerytalnego)

- 2) zapoznałem się z:
 - a) informacją o powszechnym systemie emerytalnym,
 - b) aktualnymi informacjami dotyczącymi otwartych funduszy emerytalnych– o których mowa w art. 12 ust. 2 i 5 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. ...).

.....
(podpis członka otwartego funduszu emerytalnego)

* Oświadczenie składa się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

** W przypadku gdy członkowi otwartego funduszu emerytalnego nie nadano numeru PESEL – w miejsce brakującego numeru PESEL – wpisuje się serię i numer dowodu osobistego lub paszportu.

*** W przypadku gdy ubezpieczony nie wpisze nazwy otwartego funduszu emerytalnego, składka jest odprowadzana do otwartego funduszu emerytalnego, którego ubezpieczony jest członkiem. W przypadku gdy ubezpieczony wpisze nazwę innego otwartego funduszu emerytalnego, niż tego, którego jest członkiem, przepisy rozdziału 7 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych stosuje się odpowiednio. Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje o tym wpisany w oświadczeniu otwarty fundusz emerytalny. Jeżeli ubezpieczony nie zawrze umowy z wpisanym otwartym funduszem emerytalnym, składka, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jest odprowadzana do otwartego funduszu emerytalnego, którego ubezpieczony jest członkiem.

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt rozporządzenia opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...; dalej: ustawa nowelizująca). Art. 12 ustawy nowelizującej wprowadza możliwość złożenia przez członka OFE w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 lipca 2014 r. w ZUS, pisemnie lub poprzez zaufany profil platformy usług elektronicznych, oświadczenia o przekazywaniu do OFE składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej: ustawa), począwszy od składki opłaconej za lipiec 2014 r., oraz o zapoznaniu się z:

- 1) informacją dotyczącą powszechnego systemu emerytalnego oraz
- 2) informacjami dotyczącymi OFE.

Art. 12 ust. 4 ustawy nowelizującej wprowadza jednocześnie upoważnienie ustawowe dla Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru ww. oświadczenia, jednocześnie biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ochrony interesu ubezpieczonych.

Niniejszy projekt jest realizacją ww. upoważnienia ustawowego wynikającą ze zmian wprowadzonych ustawą nowelizującą.

Projekt rozporządzenia określa wzór oświadczenia, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ... 2014 r., tj. łącznie z przepisami ustawy nowelizującej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej i nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie oddziałuje na następujące podmioty:

- OFE oraz zarządzające nimi powszechnie towarzystwa emerytalne,
- członków otwartych funduszy emerytalnych,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Omówienie wyników konsultacji.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do partnerów dialogu społecznego biorących udział w pracach Zespołu Trójstronnej Komisji do spraw ubezpieczeń społecznych oraz do Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych kosztów lub obciążeń w sektorze finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

b) rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Podmiotami, które mogą być uznane za przedsiębiorstwa objęte przepisami projektu rozporządzenia, są OFE i zarządzające nimi PTE. Projektowane rozporządzenie zapewni większą przejrzystość rynku OFE, w szczególności w odniesieniu do podejmowania przez członków OFE świadomych samodzielnych decyzji związanych z przekazywaniem do OFE składki emerytalnej.

d) sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia

w sprawie określenia okresowej oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego

Na podstawie art. 30 ust. 6 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...), zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób ustalania okresowej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego, zwanego dalej „funduszem”, oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu, w tym zasady zaokrąglania ustalonych wielkości;
- 2) sposób i termin zawiadamiania organu nadzoru przez fundusz o wysokości okresowej stopy zwrotu funduszu oraz sposób i termin przekazywania przez fundusz informacji o wysokości tej stopy na ogólnodostępnej stronie internetowej;
- 3) sposób i termin ogłaszania okresowej stopy zwrotu funduszu oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu.

§ 2. Okresową stopą zwrotu funduszu, o której mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, zwanej dalej „ustawą”, jest wyrażony procentowo wskaźnik określony następującym wzorem:

$$OSZ = \left(\frac{WJR_n}{WJR_k} - 1 \right) * 100\%$$

gdzie:

OSZ – oznacza okresową stopę zwrotu funduszu,

WJR_n – oznacza wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu.

WJR_k – oznacza wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu.

§ 3. Okresową porównawczą stopą zwrotu, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy, jest wyrażony procentowo wskaźnik określony następującym wzorem:

$$OPSZ = 0,8 * \left[\left(\frac{WIG_n}{WIG_k} - 1 \right) * 100\% \right] + 0,2 * \left(\sum_{t=k}^n \frac{WIBOR_t(3M) + 50 p.b.}{360} \right),$$

gdzie:

OPSZ – oznacza okresową porównawczą stopę zwrotu,

WIG_n – oznacza wartość Warszawskiego Indeksu Giełdowego w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu,

WIG_k – oznacza wartość Warszawskiego Indeksu Giełdowego w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu,

WIBOR_t(3M) – oznacza roczną stopę procentową trzymiesięcznych pożyczek udzielonych w walucie polskiej na warszawskim międzybankowym rynku finansowym w każdym dniu okresu, w którym oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu; wartość WIBOR(3M) w dniu, w którym nie jest publikowana wartość WIBOR(3M), jest równa wartości WIBOR(3M) z ostatniego dnia, w którym została opublikowana wartość WIBOR(3M),

p.b. – oznacza punkt bazowy równy 1/100 punktu procentowego.

§ 4. 1. W każdym dniu wyceny fundusz ustala wysokość dziennej, tygodniowej, miesięcznej, kwartalnej, półrocznej i rocznej okresowej stopy zwrotu, o której mowa w § 2.

2. Fundusz niezwłocznie po ustaleniu wysokości okresowych stóp zwrotu, o których mowa w ust. 1, nie później jednak niż do godziny 9³⁰ następnego dnia roboczego, zawiadamia organ nadzoru o wysokości okresowych stóp zwrotu. Wzór zawiadomienia określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, może być dokonane przez:

- 1) dostarczenie do siedziby organu nadzoru;
- 2) przekazanie faksem na numer wskazany przez organ nadzoru;
- 3) przekazanie drogą elektroniczną, na warunkach określonych przez organ nadzoru.

4. Fundusz zamieszcza na ogólnodostępnej stronie internetowej informację o wysokości stopy zwrotu w terminie i w sposób, o których mowa w ust. 2.

§ 5. 1. W każdym dniu wyceny organ nadzoru ustala wysokość okresowych porównawczych stóp zwrotu, zgodnie z § 3, niezwłocznie po sprawdzeniu zgodności informacji przekazanych w zawiadomieniach, o których mowa w § 4 ust. 3 i informacji o wartości aktywów netto funduszu i wartości jednostki rozrachunkowej funduszu, z bieżącymi informacjami, o których

mowa w art. 195 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

2. Wysokość okresowych porównawczych stóp zwrotu jest podawana do publicznej wiadomości przez organ nadzoru, niezwłocznie po ich ustaleniu, przez:

- 1) przekazanie ich do wiadomości agencji informacyjnych, wskazanych przez organ nadzoru zgodnie z art. 169 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- 2) umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie organu nadzoru;
- 3) publikowanie informacji o nich na ogólnodostępnej stronie internetowej.

§ 6. Wartość jednostki rozrachunkowej, na potrzeby ustalenia stóp zwrotu, o których mowa w § 2 i 3, oblicza się z dokładnością określoną w przepisach o rachunkowości funduszy emerytalnych, z uwzględnieniem § 8.

§ 7. Wysokość stóp zwrotu, o których mowa w § 2 i 3, ustala się z dokładnością do trzech miejsc po przecinku, z uwzględnieniem § 8.

§ 8. Przy obliczaniu wartości jednostki rozrachunkowej, na potrzeby ustalenia stóp zwrotu, o których mowa w § 2 i 3, i ustalaniu stóp zwrotu, o których mowa w § 2 i 3 zaokrągła się otrzymane wartości w następujący sposób:

- 1) jeśli następna cyfra po ostatniej cyfrze, do której oblicza się lub ustala wartość, mieści się w przedziale 0–4, zaokrągła się otrzymaną wartość w dół;
- 2) jeśli następna cyfra po ostatniej cyfrze, do której oblicza się lub ustala wartość, mieści się w przedziale 5–9, zaokrągła się wartość jednostki rozrachunkowej w górę.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

MINISTER FINANSÓW

**ZAWIADOMIENIE O WYSOKOŚCI OKRESOWYCH STÓP ZWROTU
USTALONYCH W DNIU ...**

Nazwa otwartego funduszu emerytalnego	
Siedziba i adres otwartego funduszu emerytalnego	
Numer wpisu powszechnego towarzystwa emerytalnego do rejestru przedsiębiorców	
I. DZIENNA OKRESOWA STOPA ZWROTU	
Wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Stopa zwrotu	
II. TYGODNIOWA OKRESOWA STOPA ZWROTU	
Wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Stopa zwrotu	
III. MIESIĘCZNA OKRESOWA STOPA ZWROTU	
Wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Stopa zwrotu	
IV. KWARTALNA OKRESOWA STOPA ZWROTU	
Wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Stopa zwrotu	
V. PÓLROCZNA OKRESOWA STOPA ZWROTU	
Wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Stopa zwrotu	
VI. ROCZNA OKRESOWA STOPA ZWROTU	
Wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu	
Stopa zwrotu	

Data i podpis upoważnionej osoby:

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt rozporządzenia opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. ...; dalej: ustawa nowelizująca). Zgodnie z art. 30 ustawy nowelizującej, w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. otwarty fundusz emerytalny ustala okresową stopę zwrotu w każdym dniu wyceny, a organ nadzoru ustala okresową porównawczą stopę zwrotu otwartego funduszu emerytalnego. Art. 30 ust. 6 ustawy nowelizującej zawiera upoważnienie dla Ministra Finansów do wydania rozporządzenia.

Ustalanie i podawanie do publicznej wiadomości okresowej i porównawczej okresowej stopy zwrotu ma na celu informowanie członków oraz potencjalnych członków OFE o osiągniętych wynikach inwestycyjnych w określonym okresie. Zmiana obliczania efektywności inwestowania aktywów OFE wynika z proponowanych zmian ustawowych w polityce inwestycyjnej OFE.

Ustalenie zewnętrznego benchmarku dla otwartych funduszy emerytalnych było postulowane już od dawna, zarówno przez podmioty rynku, jak i środowisko naukowe. Dzięki odniesieniu się do zewnętrznych mierników rynku kapitałowego możliwa będzie obiektywna, rynkowa ocena efektywności zarządzania środkami zgromadzonymi w OFE. Zaproponowane odniesienie do indeksu jest podyktowane koniecznością ujednoczenia oceny efektywności zarządzania otwartymi funduszami emerytalnymi po zniesieniu ograniczeń inwestycyjnych, które – jak wskazywano w szeregu opracowań – stanowiły barierę konkurencyjności w działalności OFE.

Zgodnie z § 1 rozporządzenia określa ono:

- 1) szczegółowy sposób ustalania okresowej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego, oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu, w tym zasady zaokrąglania ustalonych wielkości;
- 2) sposób i termin zawiadamiania organu nadzoru przez fundusz o wysokości okresowej stopy zwrotu funduszu oraz sposób i termin przekazywania przez fundusz informacji o wysokości tej stopy na ogólnodostępnej stronie internetowej;
- 3) sposób i termin ogłaszania okresowej stopy zwrotu funduszu oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu.

§ 2 rozporządzenia określa wzór na obliczanie okresowej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego (wyrażony procentowo wskaźnik stanowiący iloraz wartości jednostki rozrachunkowej otwartego funduszu emerytalnego w ostatnim dniu okresu, dla którego ustala się okresową stopę zwrotu, i w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę, pomniejszony o 1):

$$OSZ = \left(\frac{WJR_n}{WJR_k} - 1 \right) * 100\%$$

gdzie:

OSZ – oznacza okresową stopę zwrotu funduszu,

WJR_n – oznacza wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu,

WJR_k – oznacza wartość jednostki rozrachunkowej funduszu w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową stopę zwrotu.

W § 3 rozporządzenia określono wzór na ustalanie okresowej porównawczej stopy zwrotu, mając na uwadze, że *nowelizowana ustawa* określa jedynie maksymalne i minimalne współczynniki służące do obliczania okresowej porównawczej stopy zwrotu. Zgodnie z brzmieniem § 3 rozporządzenia okresową porównawczą stopą zwrotu jest wyrażony procentowo wskaźnik określony następującym wzorem:

$$OPSZ = 0,8 * \left[\left(\frac{WIG_n}{WIG_k} - 1 \right) * 100\% \right] + 0,2 * \left(\sum_{i=k}^n \frac{WIBOR_i(3M) + 50 p.b.}{360} \right),$$

gdzie:

OPSZ – oznacza okresową porównawczą stopę zwrotu,

WIG_n – oznacza wartość Warszawskiego Indeksu Giełdowego w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu,

WIG_k – oznacza wartość Warszawskiego Indeksu Giełdowego w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu,

$WIBOR_i(3M)$ – oznacza roczną stopę procentową trzymiesięcznych pożyczek udzielonych w walucie polskiej na warszawskim międzybankowym rynku finansowym w każdym dniu okresu, w którym oblicza się okresową porównawczą stopę zwrotu; wartość $WIBOR(3M)$ w dniu, w którym nie jest publikowana wartość $WIBOR(3M)$, jest równa wartości $WIBOR(3M)$ z ostatniego dnia, w którym została opublikowana wartość $WIBOR(3M)$,

p.b. – oznacza punkt bazowy równy 1/100 punktu procentowego.

Określenie współczynnika w wysokości 0,8 uzasadnione jest tym, że od dnia 3 lutego 2014 r., po przekazaniu do ZUS 51,5% wartości aktywów OFE, w portfelu inwestycyjnym OFE pozostaną głównie akcje. Ponadto w portfelach OFE pozostaną m.in. instrumenty finansowe zależne od wartości akcji, np. certyfikaty inwestycyjne, tytuły uczestnictwa, jednostki uczestnictwa. W związku z powyższym, aby w prawidłowy sposób odzwierciedlić strukturę portfela proponuje się określenie pierwszego współczynnika w wysokości 0,8. Mając na uwadze poprawność liczenia okresowej porównawczej stopy zwrotu, drugi współczynnik został ustalony w wysokości 0,2.

W § 4 ust. 1 oraz w § 5 ust. 1 rozporządzenia określono, że w każdym dniu wyceny ustalana jest wysokość dziennej, tygodniowej, miesięcznej, kwartalnej, półrocznej i rocznej okresowej stopy zwrotu oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu. Proponowany zapis wynika z potrzeba zapewnienia aktualnej informacji dla członków OFE oraz pozostałych ubezpieczonych, którzy zgodnie z przepisami mają m.in. możliwość począwszy od 2016 r., co cztery lata, zdecydować o przekazywaniu przyszłej składki do OFE.

Pozostałe przepisy rozporządzenia określają:

- sposób zawiadamiania przez OFE o wysokości okresowej stopy zwrotu (§ 4 ust. 2–4),
- sposób przedstawiania przez organ nadzoru wysokości okresowej porównawczej stopy zwrotu (§ 5 ust. 2),
- sposób zaokrąglania wartości jednostki rozrachunkowej z dokładnością określoną w przepisach o rachunkowości funduszy emerytalnych oraz zaokrąglania wysokości stóp zwrotu z dokładnością do trzech miejsc po przecinku (§ 6–8).

Załącznik do rozporządzenia określa wzór zawiadomienia o wysokości okresowych stóp zwrotu ustalonych w każdym dniu wyceny.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Zakres podmiotowy oddziaływania regulacji obejmuje:

- otwarte fundusze emerytalne;
- Komisję Nadzoru Finansowego;
- członków OFE.

2. Omówienie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do partnerów dialogu społecznego biorących udział w pracach Zespołu Trójstronnej Komisji do spraw ubezpieczeń społecznych oraz do Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych kosztów lub obciążeń w sektorze finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

b) rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Podmiotami, które mogą być uznane za przedsiębiorstwa objęte przepisami projektu rozporządzenia, są OFE i zarządzające nimi PTE. Projektowane rozporządzenie, w zakresie ustalania nowego benchmarku OFE, poprawi funkcjonowanie OFE oraz przejrzystość rynku finansowego.

d) sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.